ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА
НА ПРЕДВАРИТЕЛЕН ПРОЕКТ
НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ЕЛХОВО

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: ОБЩИНА ЕЛХОВО
Февруари 2021г.

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. **+359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034**
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

„ СТОАРХ ” ЕООД, ГР.СОФИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Списък на използваните съкращения	6
	Информация за възложителя	8
1.	**Обща част.Въведение**	9
	1.1.Цел на екологичната оценка	13
	1.2.Обхват на оценката	13
	1.3.Метод на оценка	14
2.	**Цел и обхват на ОУП и връзка с други планове и програми**	
	2.1.Основания за разработване на ОУП	14
	2.2.Основни цели на плана	14
	2.3. Връзка с други планове и програми	15
	2.4.Анотация на ОУП на общинаЕлхово. Развитие на територията.	18
3.	**Съответни аспекти на текущо състояние на околната среда**	
	3.1.Анализ на съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда	33
	3.1.1.Атмосферен въздух	33
	3.1.1.1. Оценка на КАВ по налични данни	34
	3.1.1.2.Определяне на антропогенното натоварване на въздушния басейн	45
	3.1.1.3.Териториален обхват на атмосферното замърсяване	50
	3.1.2.Води	51
	3.1.2.1.Оценка на екологичното и химично състоянение на повърхностни води	53
	3.1.2.1.1.Зони за защита на водите	59
	3.1.2.1.2. Райони със значителен потенциален риск от наводнения по чл.143 г от ЗВ	48
	3.1.2.1.3.Източници на замърсяване	61
	3.1.2.2.Оценка на състоянието на подземните водни тела	64
	3.1.2.3.Степен на изграденост на водопроводната мрежа	71
	3.1.2.4.Степен на изграденост на канализацонната мрежа	77
	3.1.3. Геоложка основа.Минерално разнообразие	80

	3.1.4. Почви	85
	3.1.4.1.Обща характеристика, почвено-географски области	85
	3.1.4.2.Класификация на почвите според ФАО	87
	3.1.4.3.Оценка на антропогенното натоварване, източници на замърсяване	94
	3.1.4.4.Свлачища, терени за добивни дейности	95
	3.1.4.5.Земи с висока природна стойност	98
	3.1.5.Биоразнообразие	100
	3.1.5.1. Характеристика на флористичния район	100
	3.1.5.1.2.Фактори, оказващи влияние върху деградацията на флората	103
	3.1.5.1.3.Зони с растителност, изискващи специален режим и намеса	103
	3.1.5.2. Характеристика на фаунистичния район	104
	3.1.5.2.1.Заплахи за загуба на биологично разнообразие	106
	3.1.6. Защитени територии. Защитени зони.Вековни дървета. Зелени площи	106
	3.1.7.Ландшафт	138
	3.1.7.1.Ландшафтно райониране	139
	3.1.7.2.Видове ландшафти	139
	3.1.8.Културно-историческо наследство	141
	3.1.8.1. Анализ на развитие на системата на КИН	141
	3.1.8.2.Рискове от природни и антропогенни фактори	150
	3.1.8.2.1.Рискове от природни фактори	150
	3.1.8.2.2. Рискове от антропогенни фактори	152
	3.1.8.3.Мерки да опазване	153
	3.1.8.4.Културни коридори и маршрути	154
	3.1.9. Материални активи	155
	3.1.10.Отпадъци	157
	3.1.10.1.Характеристика на отпадъците, съществуващи системи по управление, съдове и съоръжениа за третиране	157
	3.1.10.2.Количества и видове генерирани отпадъци. Морфология	159
	3.1.10.3. Рискове за замърсяване компонентите на околната среда с отпадъци	171
	3.1.10.4.Цели за подобряване управлението на отпадъци	172

	3.1.10.5.Насоки и мерки за предотвратяване замърсяването на околната среда от дейността с отпадъци	173
	3.1.11.Вредни физични фактори	173
	3.1.11.1.Шум	173
	3.1.11.2.Други вредни физични фактори	178
	3.1.12. Здравно-хигиенни аспекти	183
	3.1.12.1.Тенденции в демографското развитие	183
	3.1.12.2.Рискови зони и фактори, влияещи неблагоприятно върху населението	188
	3.1.12.3.Влияние на отделни фактори върху човешкото здраве	191
	3.1.12.4.Преценка на възможното комбинирано, комплексно и отдалечено влияние върху установени фактори	191
	3.1.13. Опасни вещества, предприятия с висок или нисък рисков потенциал.	192
3.А.	**Съответни аспекти на текущо състояние на околната среда – евентуално състояние без прилагането на плана.**	193
4.	Характеристики на околната среда за територии, които могат да бъдат значително засегнати.	199
5.	Съществуващи екологични проблеми установени на различно ниво, които имат отношение към ОУП, включително отнасящи се до райони с особено екологично значение	202
6.	Цели на опазване на околната среда на общинско, национално и международно ниво, които имат отношение към ОУП, и начинът по който тези цели са взети под внимание	208
7.	Вероятни значителни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда околната среда, включително архитектурно и археологическо наследство и връзките между тях.	213
	7.1.Урбанистична прогноза	213
	7.1.1.Изменение на функционалното предназначение на отделни участъци	213
	7.1.2.Усъвършенстване на пространствената организация	213
	7.1.3.Повишаване комфорта на селищната територия и стандарта на обитаване	213
	7.1.4.Прогноза за предполагаемото влияние върху компонентите на околната среда, във връзка с разполагане на предприятия с висок и нисък рисков потнециал	214

	7.1.5.Въздействие на зони и обекти със специален санитарно-охранителен статус в обхвата на общината	215
	7.2.Екологична прогноза	216
	7.3.Прогноза за общи екологични и санитарно-хигиенни параметри	219
8	Мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последствия от осъществяване на плана върху околната среда	220
9	Мотиви за избор на разгледаните алтернативи, и описание на методите за извършване на оценката.	225
10	Описание на необходимите мерки във връзка с наблюдението по време на прилагането на плана	228
11.	Заключение	230
12	Справки за проведените консултации	
12.1	Справка за проведените на консултации по ЕО по чл.19 а от НЕО	231
12.2	Справка за провежданите консултации и за изразените при консултациите мнения, предложения, както и за начина на отразяването им по чл.20 от НЕО	
13	Мерки за предотвратяване, смекчаване или възможно възстановяване на негативното въздействие от реализацията на оуп, съгласно одобрен ДОСВ	235
14	Използвана литература и нормативни документи,източници на информация и на използваните методи за оценка и прогноза на въздействието върху околната среда	242
15	Приложения-картен материал	247
15.1	Писма , становища , препоръки	
15.2	Схема за провеждане на консултации	
15.3	Картен и текстови материал – Проект на ОУП, Аналитични схеми за състоянието на компонентите и факторите на ОС , ЗЗ и ЗМ- на магнитен носител	
15.4	Списък с подписи на експертите, дипломи и декларации по чл.83, ал.4 от ЗООС и чл.16, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО на планове и програми.	
15.5	Нетехническо резюме на Доклада за екологична оценка	

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АМ	Автомагистрала
БИ	Биотичен индекс
БПК	Биохимична потребност от кислород
БАБХ	Българска агенция по безопастност на храните
ДВ	Държавен вестник
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВЕЦ	Водноелектрическа централа
ЕЖ	Еквивалентни жители
ЕС	Европейски съюз
ЕО	Екологична оценка
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗМ	Зашитена местност
ЗЗТ	Закон за зашитените територии
ЗТ	Защитени територии
ЗООС	Закона за опазване на околната среда
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИАОС	Изпълнителната агенция по околната среда
КАВ	Качество на атмосферния въздух
МИЕТ	Министерство на икономиката, енергетиката и туризма
МК	Министерство на културата
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НЕМ	Националната екологична мрежа
НЕО	Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка
НПУДО	Националната програма за управление на дейностите по отпадъците
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ООН	Организация на обединените нации
ОП	Оперативна програма
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда”
ПООС	Програма за опазване на околната среда
ПВТ	Повърхностно водно тяло

ПдВТ	Подземно водно тяло
ПМС	Постановление на Министерския съвет
ПДН/К	Пределно допустима норма/ концентрация
ПЗ	Природни забележителности
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПОРН	План за оценка на риска от наводнения
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
КАВ	Качество на атмосферния въздух
РПР	Регионален план за развитие
РСУО	Регионална система за управление на отпадъците
ТБО	Твърди битови отпадъци
ФПЧ	Фини прахови частици
ХПК	Химична потребност от кислород

ВЪВЕДЕНИЕ

Име: ОБЩИНА ЕЛХОВО

Адрес: гр. ЕЛХОВО, област Ямбол, ул. „ Търговска" № 13

Кмет на община Елхово : Петър Киров

Телефон: +359 478 88004 /централа/

Fax: +359 478 88034

E-mail: obshtina@elhovobg.org

http: http://www.elhovobg.org

Лице за контакти : Сияна Нейчева**,** Община Елхово

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ :

„ СТОАРХ " ЕООД

Лице за контакти за изпълнителя : арх.Николай Цветков - „ СТОАРХ " ЕООД, БУЛСТАТ: 131022095

Телефон: 0887793678, e-mail: stoa@mail.bg

Гр.София, ул. "Галичица" № 46, ет.1

Пенка Николова Атанасова- ръководител колектив ЕО, GSM 0898635538, e-mail : penka.bobeva@gmail.com

ОБЩА ЧАСТ. ВЪВЕДЕНИЕ

Изискванията за ЕО на планове и програми са залегнали в Директива 2001/42/ЕС за оценка на влиянието на планове и програми върху околната среда, Закон за опазване на околната среда, Директива 85/337/ЕЕС за оценка на влиянието на някои публични и частни проекти върху околната среда, 5ПЕД –Пета програма за екологични действия- интегриране на екологичната политика в други секторни политики, Амстердамски договор, Стратегия на ЕС за устойчиво развитие, Директива 2001/42/ЕС за оценка на влиянието на някои планове и програми върху околната среда, Протокол за Стратегическа Екологична Оценка (СЕО) и др.

Основна роля при разработването на ЕО на ОУП Елхово играе Директива 2001/42/ЕС за оценка на влиянието на планове и програми върху околната среда, транспонирана в българското законодателство с Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.

Изработването на ОУП на община Елхово попада в обхвата на на областите изброени в чл.85, ал.1 от ЗООС, както и в обхвата на Приложение № 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Приета с ПМС 139 от 24.06.2004 г., обн ДВ бр.57 от 02.07.2004 г, изм.ДВ бр.3 от 2006 г, бр.94 от 30.11.2012)и подлежи на задължителна екологична оценка (ЕО), тъй като с проекта на нов устройствен план се очертава рамката за бъдещо развитие на инвестиционни предложения по Приложения №№1,2 на ЗООС.

Съгласно чл. 125**.** (1) (Изм. - ДВ, бр. 29 от 2006 г.) от Закона за устройство на територията(ЗУТ), в сила от 31.03.2001 г.(Обн. ДВ. бр.1 от 2 Януари 2001г., изм. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ. бр.111 от 28 Декември 2001г., изм. ДВ. бр.43 от 26 Април 2002г., изм. ДВ. бр.20 от 4 Март 2003г., изм. ДВ. бр.65 от 22 Юли 2003г., изм. ДВ. бр.107от 9 Декември 2003г посл. изм. и доп. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г.,изм. ДВ. бр.105 от 19 Декември 2014г), Проектите за устройствените планове се изработват въз основа на задание, включващо при необходимост опорен план, както и на допълнителна информация, свързана с устройството на съответната територия, осигурена от общините, Агенцията по геодезия, картография и кадастър, централните и териториалните администрации и дружества, които изработват специализирани карти, регистри и информационни системи., а съгласно чл.125 ,ал. (7) (Нова - ДВ, бр. 65 от 2003 г., изм. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 82 от 2012 г., в сила от 26.11.2012 г.) Заданието за ОУП се внася в Министерството на околната среда и водите или в съответната регионална инспекция по околната среда и водите за определяне на приложимите процедури по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие. Екологичната оценка е част от устройствения план.

С Решение **№542/45/11, прието с протокол №45 от 23.04.2015 г. на Общински съвет – Елхово,** на основание чл. 124 ал. 1 и 124 б, ал.1 от ЗУТ Общинският съвет Елхово е одобрил плановото задание и опорен план на ОУПО Елхово и възлага на кмета на общината да предприеме необходимите действия по възлагане изработването на Общ устройствен план на Община Елхово /ОУПО/.

Заданието е изработено с териториален обхват община Елхово.

Община Елхово е внесла Заданието за изработване на ОУП на община Елхово в РИОСВ Стара Загора.

С писмо с изх. №.КОС-01/2880/ 15.09.2014г. РИОСВ Стара Загора информира Община Елхово, че: Общите устройствени планове, възложени по реда на ЗУТ и включени в Приложение №1, т.11.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка (Наредбата за ЕО) подлежат на задължителна екологична оценка, като процедурите по ЕО се съвместяват изцяло с действащите процедури по изготвяне на плановете, а компетентен орган по процедурата по ЕО за ОУП на община Елхово е Директорът на РИОСВ Стара Загора.

Със същото писмо, РИОСВ Стара Загора информира Община Елхово, че ОУП на община Елхово, попада в обхвата на чл.2 , ал.1, т.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимост на планове, програми и инвестиционни предложения с предмета и целите за опазване на защитените зони (Наредбата за ОС) и подлежи на оценка на съвместимостта му с предмета и целите на ЗЗ, разположени на територията на общината, след представяне в РИОСВ Елхово на информация по чл.10, ал.1 от Наредбата за ОС.

С писмо изх.№ КОС-01-4691/1/18.10.2019, РИОСВ Стара Загора приема изработената справка за провеждане на консултации и Задание за обхват и съдържание на ЕО, като направените забележки са отразени в Заданието за ЕО и в Доклада за ЕО и потвърждава, че е необходимо да бъде изработен доклад за оценка за степента на въздействие на ОУПО Елхово върху предмета и целите на ЗЗ- ДОСВ, отделно приложение към ДЕО, съгласно чл.34, ал.1 от Наредбата за ОС.

С писмо изх.№ КОС-01-4691/20.12.2020 г. РИОСВ Стара Загора дава положителна оценка на изработения ДОСВ на ОУПО Елхово.

Съгласно чл.17, ал.1, т. 2 от ЗМСМА (ЗАКОН ЗА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И МЕСТНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ) , сила от 17.09.1991 г., ДВ бр. Обн. ДВ. бр.77 от 17 Септември 1991г, посл.изм. . ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г : Местното самоуправление се изразява в правото и реалната възможност на гражданите и избраните от тях органи да решават самостоятелно всички въпроси от местно значение, които законът е предоставил в тяхна компетентност в сферата на: Устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея.

Съгласно чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) от ЗМСМА (1) т.11. Общинският съвет, (изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., в сила от 31.03.2001 г.) приема решения за създаване и одобряване на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея при условията и по реда на Закона за устройство на територията;

Чл. 44, ал.1 , т.13. (нова - ДВ, бр. 65 от 1995 г., изм. - ДВ, бр. 1 от 2001 г., в сила от 31.03.2001 г., предишна т. 12 - ДВ, бр. 19 от 2005 г.) от ЗМСМА , регламентира че : Кметът на общината възлага или разрешава изработването на устройствени планове и техни изменения за територията на общината или за части от нея и одобрява определени устройствени планове при условията и по реда на Закона за устройство на територията, както и организира изпълнението им;

Във връзка с гореизложеното, Кметът на общината, респективно Община Елхово се счита възложител на ОУП. Към ЕО прилагаме Решение на Общински съвет гр.Елхово № №542/45/11, прието с протокол № 45 от 23.04.2015 г.

Съгласно чл.3, ал.1 от Наредбата за ЕО, екологичната оценка ще се извърши в следната последователност :

1.Преценяване обхвата на ЕО и консултации по чл.19 а от Наредбата за ЕО ;

2.Изготвяне на доклад за ЕО;

3.Провеждане на консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати ;

4.Отразяване на консултациите с обществеността в доклада за ЕО;

5.Определяне на мерки за наблюдение и контрол при прилагането на плана;

6.Издаване на становище по ЕО на ОУП;

7.Наблюдение и контрол при прилагането на плана.

Съгласно чл.19, а от Наредбата да ЕО, възложителят и/или експертите, на които е възложено да изготват доклада за ЕО / екологичната част към ОУП , ще се проведат консултации със:

- Съответните органи по чл.4 от Наредбата за ЕО (РИОСВ Стара Загора);
- Съответните специализирани компетентни органи по чл.13, ал.1 относно съдържанието и обхвата на оценката на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве (РЗИ Ямбол);
- Други специализирани ведомства (БД ЗБР Пловдив и др.)

Докладът за ЕО на ОУП на община Елхово е изцяло съобразен с изискванията на ЗООС и Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми(Приета с ПМС 139 от 24.06.2004 г., обн ДВ бр.57 от 02.07.2004 г, изм.ДВ бр.3 от 2006 г, бр.94 от 30.11.2012), Въздействията върху компонентите на околната среда и начините да извършване на оценката – Ръководство за ЕО на планове и програми в България, София, 2000 и Указания и методики на ЕК за стратегическа екологична оценка.

Съгласно чл.21, ал.1 от Наредбата за условията и реда за за извършване на екологична оценка на планове и програми, обществено обсъждане на ЕО е задължителна , когато се изисква за проекти, програми или планове, съгласно специален закон, или когато са постъпили повече от две негативни становища, а съгласно чл.127, ал.1 от ЗУТ проектите за ОУП подлежат на задължително обществено обсъждане, преди внасянето им в ЕСУТ.

За ЕО и ОУП ще бъде извършено обществено обсъждане и след получаване на Решение за одобряване на ЕО/ОС , ОбС Елхово ще одобри ОУП и ЕО, като неразделна част от него.

Информация и предпоставки за изпълнението

Съгласно чл.17, ал. 2 от Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове от 14.06.2001, обн.ДВ бр.57/2001, посл.изм. ДВ бр.56/2014 , ОУП се разработват в две фази:

- предварителен проект (ПП на ОУП);
- окончателен проект (ОП на ОУП).

След проведена процедура по реда на ЗОП, Общ устройствен план на община Елхово и ЕО/ДОСВ е възложен за разработване на колектива на " Стоарх,, ЕООД гр.София, ул. „Отец Паисий” № 47, Тел.: 0887793678-арх. Стоян Цветков, e-mail: stoa@mail.bg

Основната предпоставка за разработването на плана е липсата на действащ общ устройствен план на община Елхово. Устройственото развитие на територията на града следва предвижданията на ОУП по него.

С Техническото задание са представени и основните, най-общи насоки за бъдещото развитие на града и общината, водещи до създаване на комплексно устроена и хармонична жизнена среда.

Необходимостта от изработване на нов Общ устройствен план (ОУП) на общината и нейния център -гр.Елхово, се обосновава с настъпилите съществени изменения в социално-икономическата среда и условията, в които се развиват икономиката, социалната сфера, техническата инфраструктура.

Тези промени дават отражение върху процесите, свързани с развитието на основните функционални системи -"Обитаване", "Труд"и "Отдих", които налагатопределени изисквания спрямоустройственото планиране на територията.

Очевидна е необходимостта от предефиниране наустройствения статут на територииитеи поземлените имоти в общинатас оглед наактуални инвестиционни намерения на собствениците на земята, влезлитев сила подробни устройствени планове, както и на реалните възможности за развитие. През последните години излезе на преден план проблемът, свързан с необходимостта от действия за определяне на устройствения режими параметрите на допустимото застрояване в отделни местности с тенденции за промяна на начина на ползване, за земите по §4 на ЗСПЗЗ, както и за осигуряване на развитието на свързаната с това техническата инфраструктура.

Потребността от Общ устройствен план се налага и от функциите на Елхово в местен, а в определени случаи -и в регионален аспект.Тези функции също имат и своите устройствени измерения. Новите условия в развитието на община Елхово са свързани с необходимост от прилагане на качествено нови принципи и практически подходи в устройственото планиране, които следва да отчитат:

- качествено новите условия в развитието на различните видове среди –нормативно-правна, икономическа, социална, информационна, устройствена;
- равнопоставеност във формите на собственост,
- различни подходи при определяне стойността и цените на поземлените ресурси с използване на пазарните критерии за търсенето и предлагането;
- възможностите за стимулиране на инвестиционна активност в общината чрез създаване на ясни и прозрачни условия за инвеститорите;
-баланс на интересите на всички жители на общината и участници в устройствения процес.

Целите и приоритетите в развитието на община Елхово и на нейния център –гр. Елхово, заложени в приетите и действащи и изработваните нови стратегически и планови документи за периода 2014 –2020 г. налагат преосмисляне на строителните граници на градаи режимите на бъдещо ползване на отделнитетерени. Това се оказва важно с оглед на промененитес времетопространствени нужди и стандарти за различните дейности, функционални системи и устройствени среди –например за стандартитена обитаване, обществено обслужване, на зелените площи, за транспортно-комуникационната инфраструктура, а също на видовете икономически дейности и съвременните технологии и т.н. Проучванията, свързани с изработването на Общ устройствен план на община Елхово, следва да доведат до определяне на адекватни режими в плана за зониране на територията и пространствено отразяване на политиките на общината.

За ЕО/ОУП ще бъде извършено обществено обсъждане и след получаване на Решение за одобряване на ЕО/ОС, ОбС Елхово ще одобри ОУП и ЕО, като неразделна част от него.

1.1. ЦЕЛ НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА

С екологичната оценка се цели интегриране на предвижданията по отношение на околната среда в процеса на развитие като цяло и въвеждане принципа на устойчиво развитие.

Разработената екологичната оценка включва информация, съответстваща на степента на подробност на плана и използваните методи за оценка.

В настоящата екологична оценка, колективът експерти се е стремял да:

● анализира възможните значителни въздействия върху компонентите (атмосферен въздух, води, почви, земни недра, ландшафт, природни обекти, минерално разнообразие, биологично разнообразие) и факторите (естествени и антропогенни вещества, различни видове отпадъци, рискови енергийни източници, генетично модифицирани организми, шум, вибрации и вредни лъчения) на околната среда в обхвата на действие и влияние на плана;

● проучи и посочи алтернативите на плана;

●идентифицира начините за подобряване на подбора на плана, планирането, проектирането и изпълнението чрез предотвратяване, минимизиране, смекчаване или компенсиране на неблагоприятните въздействия върху околната среда и увеличаване на положителните въздействия;

●предложи мерки за включване на процеса на смекчаване и управление на неблагоприятните въздействия върху околната среда по време на изпълнението на плана.

1.2.ОБХВАТ НА ОЦЕНКАТА

Обхватът и съдържанието на Доклада за екологичната оценка за ОУП на община Елхово е структуриран съобразно изискванията на чл. 86, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и на чл.17 от Наредбата за ЕО.

Докладът за екологична оценка е изцяло съобразен с изискванията на Закон за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр.91 от 25 Септември 2002г.,посл.изм. ДВ. бр.98 от 28.11.201) и Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Приета с ПМС № 139 от 24.06.2004 г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019г. г.).

Въздействията върху компонентите на околната среда и начините за извършването на оценката са определени от „Ръководство за ЕО на планове и програми в България”, София, 2000 и „Указанията и методиките на ЕК за стратегическа екологична оценка”.

Разработката е изцяло съобразена с направените констатации и поставени изисквания от РИОСВ Стара Загора. Предварителното проучване по компоненти на околната среда, послужи като подготовка за подробно комплексно екологично изследване на района, обект на ОУП, като при теренните работи, беше проучена и описана конкретната обстановка. Бяха провеждани срещи с местни хора за обсъждане намеренията на Възложителя. Реализирането на инвестиционното предложение е тясно свързано със социално-икономическото развитие на района.

Географския обхват на ОУП на община Елхово е цялата територията на общината.

При изготвяне на настоящия Доклад от страна на Възложителя бяха представени:

Решение на Общинският съвет Елхово № 542/45/11, прието с протокол №45 от

23.04.2015 г.

Писмо с изх.№ 07-75-1/25.06.2019 г РЗИ гр.Ямбол;
Писмо на РЗИ Ямбол на изх.№ 94-02-252/20.09.2019 г от община Елхово;
Писмо с изх.№ РД-05-2844(1) от 03.07.2019г на РИОСВ Стара Загора ;
Писмо с изх.№ КОС-01(4691) от 18.10.2019г на РИОСВ Стара Загора ;
Писмо на ВиК Ямбол на изх.№ 1703/10.10.2019г на Община Елхово;
Писмо на МЗХ- ОДЗ Ямбол на изх.№ Д-94-02-249/20.09.2019г на община Елхово;
Писмо с изх.№ 08-02-28-2/ 08.02.2019 г. на БД ИБР Пловдив;
Писмо с изх.№ 08-02-249-1/ 07.10.2019 г. на БД ИБР Пловдив;
Писмо с изх.№ 08-00-139/05.03.2020г на Национална служба за защита на природата;
Писмо по реда на ЗДОИ с изх.№ РД-16-1089/27.02.2020г на РИОСВ Стара Загора;
Планово задание за изработване на ОУП на община Елхово.

1.3.МЕТОД НА ОЦЕНКАТА

При разработването на Доклада за ЕО е използван подход, при който се изясняват екологичните дадености и проблеми на най-ранния етап на вземане на решение, с изявен стремеж този процес да е напълно прозрачен, посредством консултации и участие на обществеността.

Екологичната оценка е извършена в съответствие с изискванията на Директива 2001/42/ЕС на Европейският парламент от м.юни 2001 г. за оценка на ефекта от планове и програми върху околната среда и Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми(ДВ бр.3/2006г.)

2. ЦЕЛ И ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН И ВРЪЗКА С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Устройственото планиране на населените места е в пряка зависимост от обществено-икономическите условия и законова уредба. Действието на вече установено пазарно стопанство, развитието на частния сектор в производството и обслужването на населението, развитието на пазар на градски терени и друга недвижима собственост поставят началото на нов етап в устройството на населените места и нов подход при решаването на натрупаните проблеми в тях и насоки за бъдещото им развитие.

2.1.ОСНОВАНИЯ ЗА ИЗРАБОТВАНЕТО НА ПЛАНА

В съответствие с изискванията на ЗУТ/ чл. 125, ал. 1 и 2 /, Община Елхово е изготвила планово задание, одобрено от Общинският съвет на Община Елхово с Решение на Общинският съвет № 542/45/11, прието с протокол №45 от 23.04.2015 г.

Органът, отговорен за одобряването на плана е Общински съвет на Община Елхово.

2.2 ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНА

ОУП на община Елхово съдържа :

- Общата структура на територията - предмет на плана и преобладаващото предназначение на съставните и структурните й части, местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии; горските територии, защитените територии, нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;
- Общият режим на устройство на всяка от териториите, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;
- Извънурбанизираните територии - изключителна държавна, публична държавна и публична общинска собственост, и режимът на тяхното устройство;
- Разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от национално значение;
- Териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
- Териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита, както и текстови и графични материали, включващи раздели за :

1. **Регионални проблеми**, в т.ч. пространствени, икономически, социални, културни, екологични, комуникационни и др.;

2. **Социално-икономически условия и проблеми**:

а)демография, в т.ч. брой, еволюция на развитие, структура (полова, възрастова, социална), тенденции на развитие;

б)структура за заетостта, в т.ч. отрасли, сектори на дейност, социална и професионална категоризация, тенденции на развитие;

в)икономическа база, в т.ч. отрасли (промишленост, селско и горско стопанство, туризъм, строителство, транспорт, енергетика и др.), структура на собствеността, ефективност, регионални характеристики;

г)райони със специфични проблеми;

3. **Териториални проучвания**: релеф, климат, геология и хидрология, флора, фауна, поземлен ресурс по фондове (населени места и други урбанизирани територии, земеделски земи, горски фонд, защитени територии, нарушени територии), структура на собствеността (държавна собственост - изключителна, публична и частна, общинска собственост - публична и частна, частна собственост);

4. **Обитаване**: количествено и качествено състояние на жилищния фонд, структура на собствеността, видове (типове) пространствени структури на обитаване, технико-икономически характеристики на видовете (типовете) обитаване, селищна динамика;

5. **Здравеопазване**: териториално разположение на мрежата от обекти, видове лечебни заведения по нива на обслужване (доболнична помощ, спешна медицинска помощ, диспансери, рехабилитационни центрове и др.), собственост;

6. **Образование**: териториално разположение на обектите, образователни равнища, собственост;

7. **Култура**: териториално разположение, значимост, собственост;

8. **Техническа инфраструктура**: трасета и съоръжения, технически параметри на

електроснабдителната, водоснабдителната, канализационната, газопроводната, далекосъобщителната и други мрежи, пътна и железопътна мрежа (класификация, състояние), други структурни обекти- селскостопански летища, радио- и телевизионно покритие на територията на общината, покритие с други комуникационни системи, пречистване на отпадъчните води, сметосъбиране и третиране на отпадъците, депа за отпадъци;

9. **Отдих и туризъм**: обекти, значимост, влияние в общото икономическо развитие, собственост;

10.**Екологично състояние**: замърсяване на въздуха, водите и почвите, категоризация, характеристика на вредните емисии.

11. **Пространствено развитие**: основно предназначение на териториите, режими на устройство и параметри за натоварването им, развитие на урбанизираните територии и техническата инфраструктура.

12. **Екологични условия**: прогноза за околната среда от социално-икономическото и пространствено развитие и мероприятия за подобряване на средата.

13 **Правила и нормативи за прилагане на ОУПО**, които включват условията, при които може да се изменя планът, задължителните изисквания към подробните устройствени планове (ПУП), допустимите натоварвания на териториите и др.

14. Общ устройствен план на общината в мащаба на опорния план, изработен върху картата по т.1 в който се отразява бъдещото развитие и устройство на териториите

15. Схеми в мащаб 1: 50000 за транспортната мрежа и другите мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура.

Допълнителните графични материали към ОУП ще съдържат карти, схеми, графики, фотоси и други материали, по преценка на изпълнителя.

Окончателният проект на ОУП ще съдържа текстовите и графичните материали на предварителния проект, коригирани и допълнени съобразно решенията на експертните съвети, проведените обществени обсъждания и становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации.

Графичните материали към окончателния проект на ОУП, към които има препоръки и бележки, ще се преработят, като забележките по ОУП се отразят, съгласно препоръките от направените консултации и обществени обсъждания в ЕО.

Целите и задачите на ОУП Елхово произтичат от предназначението на устройствените планове за формиране на хармонична жизнена среда в населените места при отчитане на спецификата на конкретния обект и изискванията, предявени с Плановото задание.

Главната цел на общия устройствен план на общината е да създаде пространствена планова основа за нейното дългосрочно устойчиво устройствено развитие в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и със специфичните за община е. Елхово о природни, културно-исторически, туристически и други ресурси**.**

Изхождайки от принципите на устойчивото развитие за баланс между екологично равновесие, икономически растеж и социален просперитет, при пестеливо използване на природните ресурси, постигането на главната цел се предпоставя от изпълнението на следните специфични цели :

- Регулиране в устройствено отношение процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на общината в граници, които да не накърняват целостта и стабилността на

природната й среда.

- Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по ЗРР

- Прилагане на устройствени принципи на по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населените места и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти.

- Планиране на територията на общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнен оборот на природното и културно наследство на общината.

2.3. ВРЪЗКА С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Общият устройствен план на община Елхово е основен устройствен инструмент, чрез който целите и приоритетите, зададени на Европейско и национално ниво за програмния период ще бъдат пренесени в обхвата на общината .

При разработването му са взети предвид и съществува връзка с други планове, програми и проекти, определящи развитието на Европейския съюз, страната, района за планиране (Югоизточен район за планиране), обособен с основна цел статистическо отчитане на териториалните единици, съгласно изискванията на Евростат (ниво 2), областта (ниво 3 –Ямбол) и общината.

Цели се прилагането на интегриран подход на планиране, което ще позволи да се обвържат прилаганите от държавата мерки с целите и приоритетите на териториалните общности.

Европейски и трансгранични стратегически документи:

Стратегия „Европа 2020”;

Териториален дневен ред на ЕС 2020;

Лайпцигска харта за устойчиви градове;

Програми за транснационално и междурегионално сътрудничество, в които България участва;

Национални стратегически документи:

Национална програма за развитие: България 2020 г.;

Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.;

Трети национален план за действие по изменение на климата 2013 - 2020 г.;

Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г;

Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор;

План за управление на речните басейни в ЗБР район 2016-2021

План за управление на риска от наводения 2016-2021г;

Националната програма за управление на дейностите по отпадъците;

Енергийна стратегия на Република България до 2020 г.;

Национална стратегия за околна среда;

Националния план за действие за енергията от възобновяеми енергийни източници;

Трети национален план за действие за енергийна ефективност;

Национална програма „Създаване на достъпна архитектурна среда”;

Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на РБългария,ерозията и абразията по Дунавското и Черноморското крайбружие 2015-2020 г;

Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма;

Националният план за действие по заетостта;

Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г;

Стратегия за развитие на транспортната система на Република България до 2020 г.;

Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България;

Оперативни програми, съфинансирани от фондовете на ЕС и др.

Регионални стратегически документи:

Областна стратегия за развитие на област Ямбол 2014-2020т ;

Регионален план за развитие на Югоизточен район за планиране 2014-2020г.;

План за управление на речните басейни, БД ИБР 2016-2021г;

План за управление на риска от наводнения, БД ИБР 2016-2021 г;

Общински документи:

Общински план за развитие на общинаЕлхово 2014-2020 г. ;

Програма за опазване на околната среда на община Елхово 2014-2020 г.;

Програма за енергийна ефективност на община Елхово 2020-2023 год.;

Краткосрочна програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива на Община Елхово 2020-2023г;

Програма за управление на отпадъците на територията на община Елхово 2015 – 2020 г- и др.

2.4. АНОТАЦИЯ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ЕЛХОВО

Предварителният проект за ОУП определя планово-пространствената структура на общината и насоките за пространственото му развитие.

- Опорен план М 1:25 000
- Общ устройствен план М 1:25 000
- Схема за КИН М 1:25 000
- Схеми в М 1:50 000
    - Транспорт и комуникации
    - Електроснабдяване
    - ВиК
    - Схема на селищната мрежа
    - Схема на защитените зони и територии
- Обяснителна записка за ОУП
- Екологична оценка

С Общият устройствен план на общината се предвижда незначителна промяна на площта на видовете територии, което се вижда от съществуващият и проектен баланс на територията.

Балансът на територията – селищна и извънселищна е представен в табличен вид, като е разгледано съществуващото положение към 2019 година и предвижданията по категории и видове терени.

Балансът на територията представяме в следната таблица:

Таблица № 1

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на Проектни елементи	
	в ха	в %	в ха	в %
ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	1815	2,584%	1795	2,555%
2. Селищни образувания със занижени параметри	0	0,000%	10	0,014%
2. Общественообслужващи функции	82	0,117%	292	0,416%
3. Складово-производствени дейности	272	0,387%	470	0,670%
4. Стопански терени	217	0,309%	148	0,210%
5. Озеленяване, паркове и градини	56	0,080%	56	0,080%
6. Спорт и атракции	6	0,009%	6	0,008%
7. Земеделски територии, в т.ч.:				
7.1. обработваеми земи - ниви	33264	47,362%	32900	46,843%
7.2. обработваеми земи - трайни насаждения	1883	2,680%	1978	2,816%
7.3. необработваеми земи	4113	5,856%	4058	5,778%
7.4. Ливади и пасища	10624	15,126%	10664	15,184%
8. Горски територии	13787	19,631%	13832	19,694%
9. Водни площи	1199	1,707%	1198	1,706%
10. Транспорт и комуникации	2254	3,209%	2209	3,146%
11. Техническа инфраструктура	4	0,005%	4	0,005%
ДРУГИ ТЕРИТОРИИ				
12. Гробищни паркове	37	0,052%	39	0,056%
13. Територии със специално предназначение	17	0,024%	17	0,024%
14. Скали, пясъци, мочурища и дерета	545	0,777%	538	0,766%
ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ				
А) Защитени зони от Натура 2000				

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на Проектни елементи	
	в ха	в %	в ха	в %
1. Защитена зона "Река Тунджа 2" - BG0000195	1938,13	-	1938,13	-
2. Защитена зона "Сакар" - BG0000212	7,03	-	7,03	-
3. Защитена зона "Ждрелото на река Тунджа" - BG0000217	3507,44	-	3507,44	-
4. Защитена зона "Дервентски възвишения 1" - BG0000218	22520,03	-	22520,03	-
5. Защитена зона "Сакар" - BG0002021	7323,70	-	7323,70	-
6. Защитена зона "Дервентски възвишения" - BG0002026	21211,16	-	21211,16	-
Б) Защитени територии и природни забележителности				
1. Поддържан резерват "Балабана"	76,98	-	76,98	-
2. Поддържан резерват "Долна Топчия"	467,47	-	467,47	-
3. Природна забележителност "Дрънчи дупка"	5,00	-	5,00	-
4. Защитена местност "Ждрелото на река Тунджа"	1134,08	-	1134,08	-
5. Защитена местност "Лонгозите"	30,67	-	30,67	-
6. Защитена м-т "Находище на Вагеницова метличина"	29,97	-	29,97	-
7. Защитена м-т "Находище на Наделенолистно Великденче"	18,58	-	18,58	-
8. Защитена местност "Птиците"	65,00	-	65,00	-
9. Защитена местност "Топчия"	271,00	-	271,00	-
В) Защитени територии за опазване на Културно-историческото наследство	5	0,007%	5	0,007%
Г) Територии за възстановяване и рекултивация	15	0,021%	0	0,000%
Д) Мини и кариери	39	0,055%	15	0,022%
ОБЩА ПЛОЩ	**70234**	**100,000%**	**70234**	**100,000%**

Общата площ на общината възлиза на 70234 ха. Тя е заета преимуществено от земеделски територии–49884 ха или 71,024 %., като най-голям е делът на обработваемите земеделски земи – ниви –33 264 ха (47,362%), следват ливадите и пасищата –10 624 ха

(15,126%), необработваемите земеделски земи – 4113 ха (5,856 %), и трайните насаждения – 1883ха (2,68%).Горските териотри са с обща площ от 13 787 ха (19,631.%)

Жилищните терени са 1815 ха или 2,584 %, транспортно-комуникационните 2254 ха или 3,209 %. Следват водни площи –1199 ха или 1,707%, скали, пясъци, мочурища, дерета 545ха (0.777%), гробищни паркове –37ха или 0,052 %.

Терените за техническа инфраструктура са 4 ха, или 0,005 % .

С общия устройствен план се предвижда незначителна промяна на площите на отделните видове територии.

Най-голямо е увеличението на терените за обществено-обслужващи дейности, съответно от 82 до 292 ха , или увеличение с 0,299 % , следвано от терените за складово-произдводствени дейности, съответно от 272 ха до 470 ха, което представлява увеличение с 0,283 %.

Жилищната зона на населените места е намалява от 1815 ха на 1795 ха, съответно от 2,584 % до 2,555 %.

Нараснала е площта на терените за гробищни паркове, съответно от 37 на 39 ха.

Площта на терените за спорт и рекреация се запазват с площ от 6 ха.

Доминиращите тенденции, проявени през последните 10-15 г. и продължени с новия ОУП, са свързани с намаляване на относителния дял на земеделските земи за сметка на селищно и извънселищно урбанизиране, за развитие на икономическия сектор чрез реализиране на нови производствено-складови и стопански обекти, развитие на отдиха и туризъма и др.

Предвижданията на ОУП са описани за отделните населени места и техните землища.

Развитие и устройство на населените места

Селищната мрежа в общината е стабилизирана и някакви промени в нея не се очакват. Групирането на по-голямата част от населението на общината в общинския център гр. Елхово, определя и ситуирането на водещи административни и социално – битови функции в него.Застрашени от обезлюдяване са много от малките села.

Поради специфичния равнинен терен селищата са със сравнително компактна структура.

Една част от сградния фонд е в лошо състояние от факта, че през последните 20 години голяма част от селата са обезлюдени.

Поради намаления брой на обитателите в населените места на общината възниква въпросът за използването и стопанисването на съществуващия жилищен фонд, една значителна част от който не се поддържа.Необходимо е създаването на устройствени предпоставки, за да се привлекат нови икономически субекти, способни да диверсифицират икономическата база на селищата в общината.

Подробният анализ на състоянието на селищната мрежа и на формиращите я населени места показват изявените проблеми, а изводите мотивират следните устройствени изисквания:

•Селищното развитие на гр.Елхово, като действителен опорен център в селищната мрежа на общината, като се отчитат тенденциите в демографското развитие, развитие на социалната и техническата инфраструктура, инвестиционната активност и др.;

•Създаване на устройствени правила за регулиране на инвестиционния интерес за ново

строителство в населените места и за урбанизация на прилежащите им територии за обитаване и други функции – производствени, рекреационни и други;

•Усвояване за нови функции на изоставените обществени сгради в селищните центрове;

•Развиване на системата за социална инфраструктура в съответствие с актуалните потребности на населението;

•Екологосъобразни трансформации на урбанизираните територии.

Новият ОУПО Елхово предвижда разширяване на строителните граници на населените места. За някои от тях това се налага поради неточност на картите на възстановената собственост и несъответствие между показаните в тях строителни граници и реалните граници по действащите регулациони планове.

В повечето населени места, извън регулационните граници, съществуват жилищни имоти частично застроени с жилищни сгради, включително и постоянно обитавани, както и стопански постройки. В този случай, външните регулационни граници на населеното място са коригирани нееднократно, по силата на различни министерски постановления.

По КВС тези терени са показани извън строителните граници, като „други урбанизирани територии“. С общия план, по целесъобразност, голяма част от тях се приобщават в строителните граници.

С новия план се предвиждат и промени по отношение на терените за стопанска дейност. Това се отнася за тези от тях, които граничат със строителните граници на населените места – те се преотреждат за устройствени зони тип Пп – за предимно производствени дейности и се включват в строителни граници.

С това се цели да се облекчат бъдещите процедури, свързани с възможностите за реализиране на инвестиционни проекти.

Развитието на населените места след гр. Елхово по азбучен ред е описано, както следва:

Град Елхово

В транспортно отношение, Елхово е добре обезпечено с достъп до главната транспортна инфраструктура.

На изток, в непосредствена близост до града преминава първокласният път I-7, който на юг отвежда до КПП „Лесово“, за подход към Турция.

В посока изток-запад през Елхово преминава път II-79 в посока към гр. Бургас, както и път III-7008 в посока на запад, извън границите на общината.

В северозападната част се намира ж.п. трасе от републиканската ж.п. мрежа, което завършва с обслужващ ж.п. ареал и гара в чертите на града.

Път I-7 трябва да се разглежда като част от един перспективен инфраструктурен коридор от международно значение. На юг той започва от КПП „Лесово“, пресича цялата територия на България, преминавайки на север по съществуващите трасета покрай гр. Ямбол и гр. Шумен и достига до гр.Силистра. По ОУП на община Силистра е предвиден нов мост на р.Дунав – „Силистра-Кълъраш“. След бъдещото разширение на този път и построяването на моста, този коридор ще дава възможност за най-пряка връзка между източноразположените европейски държави, както и на тези на юг от Босфора до Румъния, Украйна и Русия.

Всичко това е предпоставка отделни части от прилежащите терени до път I-7 да бъдат предвидени за урбанизиране. Отделни участъци ще бъдат предложени за създаване на обекти (складово-производствени, логистични бази, за обслужване, отдих и др.) с новия ОУП на общината. Други ще бъдат маркирани като терени с възможна промяна на предназначението. Предвидените за урбанизиране терени ще отстоят на 10 м. от пътя, за да има възможност за разширението му в перспектива.

Промените в строителните граници и функционалното предназначение на някои терени за гр. Елхово ще разгледаме от най-северната му част в посока на часовниковата стрелка, за да има по-ясна териториална ориентация:

-Терен с площ 4,89 ха, заключен между града, път I-7 и пожарната е проектиран за производствена дейност от устройствен тип Пп – предимно производствен. Той ще бъде приобщен към строителните граници на града.

-Теренът, който се намира в северозападната част на кръстовището, образувано от път I-7 и II-79 е проектиран за обществено обслужване. Той е с площ 0,45 ха и по начин на трайно ползване (НТП) е пасище. Заедно с намиращият се на юг от него обслужващ терен ще влезнат в новите строителни граници.

-В най-южната част на гр. Елхово, в строителните граници ще се включат:

- Малък обслужващ терен с площ 0,39 ха.
- Съществуващи стопански терени с площ 1,58 ха.
- Два малки транспортни терени с обща площ 0,98 ха.
- Малка част от терен с НТП пасище с площ 0,47 ха и малък терен с площ 0,96 х с НТП пасище с цел оформянето на непрекъсната урбанизирана структура.

Всички тези терени ще бъдат с функция на Пп и общата им площ е 4,38 ха.

-Теренът на бившето военно поделение се отрежда също за производствени функции тип Пп. Същото е с площ 17,4 ха.

-В югозападната част, между бившите казарми и реката, в м-т „Долен герен“ съществуват разнородни терени. С ОУП те се обединяват в една устройствена зона с функция Пп. Общата им площ е 11,88 ха.

-В северозападната част на града има няколко малки терена с обща площ 4,03 ха, които също се предвиждат за производствени дейности, тип Пп. От тях, 1,99 ха са земеделски земи – трайни насаждения, а останалите са незастроени имоти за рекреационни обекти.

Така проведена, новата строителна граница на гр. Елхово обхваща площ от 467,89 ха.

Трябва да се отбележи, че преобладаващата част от нововключената територия е съществуваща урбанизирана. Така съотношението на двата вида терени (урбанизирани и неурбанизирани), включени в новите строителни граници е както следва:

- съществуващи урбанизирани – 4,72 ха
- нови урбанизирани – 17,20 ха, от които:
- необработваеми земеделски земи – 4,33 ха
- пасища – 1,91 Ха
- терени за озеленяване – 0,81 ха
- обработваеми земеделски земи – ниви – 7,18 ха
- трайни насаждения – 2,97 ха

Село Борисово

Село Борисово е малко по население (78 души) и е разположено в североизточния

край на общината. Разсича се от третокласния път III-7009, който на изток продължава до с.Леярово (община Стралджа), а на запад – до път I-7, чрез който осъществява транспортна връзка с общинския център.

В строителните му граници съществуват много незастроени имоти, като голяма част от жилищния фонд е необитаем, или частично обитаем през топлия сезон. На югозапад, в непосредствена близост с регулационните граници съществува стопански терен. ОУП предвижда неговото включване.

Село Бояново

Бояново е едно от опорните населени места, което след Елхово е с най-голямо население – 597 души – и със сравнително добра демографска структура.

То е разположено в северната централна част на общината, на границата с община Ямбол. Отстои на около 3 км източно от път I-7, с който го свързва третокласният път III-7009. От това кръстовище общинският център отстои на около 8 км в южна посока. Селото не се нуждае от разширение на жилищната зона.

В регулация се включва производствен терен, разположен югозападно, който е с площ 1,90 ха. Друг терен с обща площ 13,26 ха, който се намира на изток от селото и на север до път III-7009. В него са включени стопански, складово-производствени, транспортни терени и малък участък – пасище. Пасищата, макар и в регулация, запазват своя статут по НТП.

И двете зони се предвиждат като предимно производствени – Пп. Така площта на територията в строителните граници на село Бояново се увеличава от 108,89 ха на 124,05 ха.

Село Вълча поляна

Селото се намира в най-южната част и граничи с Република Турция, а пътят, който го свързва с централната част на общината и града завършва в него „на тупик“.

Периферното му разположение явно е една от причините то да остане като едно от най-малките – и по площ, и по население (48 души).

Въпреки това, ОУП предвижда комуникационни промени за него, които се състоят в проектирането на пътна връзка до стоящото на изток, също така тупиково село Голям дервент. По този начин ще се оформи един пътен ринг в който се включват пътищата JAM2022 и III-7902.

Строителните граници на Вълча поляна остават непроменени. Наличната в него църква се нуждае от ремонт.

Село Голям дервент

Разположено е в най-югоизточната част на общината и граничи на юг с Репубика Турция, а на изток с община Болярово.Както и с.Вълча поляна, землището е изпълнено с огромни горски масиви, в които преобладава едроразмерна растителност – гори.

Като за периферно населено място, в него живеят значителен брой обитатели (104 души), а през топлия сезон техният брой се удвоява.

По площ, Голям дервент е едно от малките села, а извън регламентираните му строителни граници същестуват жилищни имоти на изток и на юг и на запад.

Предвид обяснителната част на т.9.4., с новия ОУП се предвижда те да бъдат включени в регулация, като общата им площ е 3,97 ха.

Село Гранитово

Гранитово е едно от опорните селища на общината с население 540 души. То е компактно, разположено непосредствено на запад от път I-7 и граничи с община Тополовград. Отстои от общинския център на 9 км.

Жилищната зона задоволява потребностите за обитаване и не е необходимо разширяването ѝ.

С новия план в регулация се включват два стопански терена с обща площ 19,66 ха с функция за предимно производствена дейност (Пп). Единият от тях (по-големият) се намира на запад, а другият на югоизток от селото.

В строителните граници се включват и два терена на югоизток, заключени между жилищната зона и първокласния път. С новия ОУП те се предвиждат за обществено обслужване покрай новия път I-7. Единият е обработваема земеделска земя с площ 4,35 ха, а другият по НТП е транспортен терен и е с площ 4,64 ха.

Така площта на с.Гранитово в новите строителни граници се увеличава от 119.52 ха на 148,17 ха.

Село Добрич

Село Добрич отстои на 8 км от гр.Елхово, с който го свързва път II-79, който тангира южните му територии. На запад, землището му граничи с община Болярово, през която пътят продължава в посока за Бургас.

Въпреки, че жилищната му зона не е малка по площ, населението е малко – 80 обитатели.

С ОУПО, строителните му граници се разширяват значително на запад, като се формира компактна устройствена зона тип Пп, която включва:

- два съществуващи стопански терена
- транспортен терен
- необработваема земеделска земя с площ 3,96 ха
- обработваема земеделска земя – ниви – с площ 1,06 ха
- малък участък земеделска земя – пасище – с площ 1,92 ха.
-

Общата площ на така очертаната зона е 21,93 ха.

Смятаме, че предвид наличието на предимно обработваема земеделска земя (ниви), в землището на селото зоната ще поеме функции на складови, производствено-преработвателни и други стопански дейности. Това би допринесло за оживяването на с.Добрич.

Село Жребино

Селото стои периферно в североизточния край на общината в съседство с община Болярово. С гр.Елхово се свързва чрез общинския път JAM2030, път III-7009 и накрая с път I-7, като отдалечеността е около 18 км.

Строителните граници на Жребино се променят на север, като към тях се приобщава наличен стопански терен. Той ще бъде отреден за зона Пп, а площта му е 20,81 ха.

Село Изгрев

Изгрев е едно от устойчивите в демографско отношение населени места, с 540 жители. Разположено е непосредствено на запад до гр. Елхово, като отстои на 2 км.

Път III-7008 го разсича на северна и южна част, като по-слабо застроени са

периферните имоти. Не е необходимо разширяване на строителните му граници за нови жилищни терени.

С ОУПО се предлага към регулацията да се включат малък складов имот на северозапад и един по-разчленен на югоизток. Последният се нуждае от окрупняване и за тази цел се включват малки участъци земеделска земя – пасища – които запазват своя статут по НТП.

Село Кирилово

Кирилово заема средищно положение в общината. Отстои на 1 км от път I-7 с който го свързва общинският път JAM2020.

Макар и голямо по площ, обитателите в него не са много – едва 200 души.

С новия план строителните граници се запазват без разширяване.

Село Лалково

Разположено е в източната периферия на общината, в близост до общинската граница с община Болярово. Населението в момента е 86 души и има много незастроени имоти и неизползваеми къщи.

В строителните граници се включва съществуващият на северозапад стопански терен с площ 8,51 ха. Той ще бъде със статут на устройствена зона тип Пп.

Включват се също два жилищни имота на изток с площ 0,34 ха.

Село Лесово

Лесово е едно от опорните селища на община Елхово с 575 обитатели. Голям принос за сравнително доброто демографско състояние и трудовата заетост има наличието на съществуващия на границата с турция КПП. За по-доброто му функциониране с оглед бъдещите му потребности е наложително неговото териториално развитие.

Жилищните терени на селото са достатъчни по площ, но с ОУП се предлага незначителното им увеличаване. Това се налага за да бъдат включени в строителните граници на малки групи съществуващи жилищни имоти. Те се намират в западната част до Лесово, а тяхната обща площ е 2,09 ха.

В регулация се включват и терен за обслужване с площ 0,66 ха, който с ОУП се отрежда за зона Пп, заедно с прилежащата част, която е в регулация.

Село Малко кирилово

То е най-малкото както по площ на жилищната му зона, така и на землището му. Намира се в южната част на общината, а достъпът му до път I-7 се осъществява от общинския път JAM2022, който в другата посока (на юг) отвежда до с.Вълча поляна.

Селото е най-малко по брой обитатели (8 души), и има много необитаеми жилищни сгради.

Новият план запазва съществуващите му строителни граници без разширяване.

Село Маломирово

Разположено е на югоизток, на 7 км от гр.Елхово. То се явява като малък транспортен център от който се разклоняват път III-7902 и два общински пътя – JAM3024 и JAM2025, които достигат до периферно разположените села в югоизточната част на общината.

Жилищната зона е голяма по площ за жителите по постоянен адрес, които са 355 бр.

Въпреки това с ОУП се предвижда разширение на строителните граници. Това се налага с цел да бъдат включени няколко групи от съществуващи жилищни имоти, част от които са застроени. Те се намират в западните, източните и северните части на селото и са с обща площ 1,98 ха.

В регулация се включва и съществуващия урбанизиран терен, разположен непосредствено на северозапад, с площ 11,42 ха.

Така общата площ в строителните граници на с.Маломирово ще нарасне от 111,54 ха на 124,93 ха.

Село Малък манастир

Намира се в най-западната част и землището му граничи с община Тополовград. С общинския център го свързва път III-7008.

Селото е относително стабилно в демографско отношение, като има 422 обитатели. Строителните граници на Малък манастир се разширяват единствено на изток за да включат урбанизиран терен с площ 5,63 ха, който се отрежда за устройствена зона тип Пп.

Село Мелница

Разположено е в западната част на общината и граничи с община Тополовград. Населението на селото не е голямо – 248 обитатели – но новият ОУП предлага включване в строителните граници на няколко малки групи съществуващи жилищни имоти. Те са разположени в източната, западната и северна части на с.Мелница. Тяхната обща площ е 3,59 ха.

Включват се и терени на юг, голяма част от които са съществуващи урбанизирани, а именно:

- стопански терени с площ 4,16 ха.
- обработваеми земеделски земи (ниви) с площ 0,55 ха.

Включването на последните се налага с цел създаването на цялостна структура на устройствена зона тип Пп – предимно производствена.

Село Пчела

Селото стои западно от гр.Елхово на 6 км, а на юг граничи с община Тополовград.

Обитателите са 408 души, а жилищната зона остава в старите си рамки.

Изменение на строителните граници се предлага с цел включването на два съществуващи урбанизирани малки терена – в северозападната и източна части на селото. Тяхната обща площ е 2,26 ха.

Пчела се състои от две отделни части – източна и западна – а проектантският колектив не счита, че трябва да бъдат обединени чрез урбанизиране на прилежащото пасище, което ги разделя.

Село Раздел

Село Раздел стои централно в общината, като до него се достига по път III-7902, от който се отделя малък тупик от общински път JAM2026, който е с дължина 150 м.

Жилищната му територия е предостатъчна по площ за неговите обитатели, от които са останали 180 души – сравнително голям брой спрямо десет от селата в общината.

С новия ОУП в строителните граници се включват три малки групи жилищни имоти,

които се намират в източната част на селото. Те са извън регулацията, въпреки, че немалка част от тях са застроени с жилищни или стопански сгради. Общата площ на тези имоти е 2,46 ха.

В регулацията се включват и два урбанизирани имота, които стоят на север и са с обща площ 16,08 ха. Същите се устройват за зона Пп. Западностоящият от тях е съществуващ терен със специално предназначение.

Така, площта на Раздел в строителните си граници нараства от 102,26 ха на 120.8 ха.

Село Славейково

Селото се намира в източната част на общината, на границата с община Болярово и транспортният автомобилен достъп до него се осъществява чрез общинския път JAM2025. Селото е едно от най-малките по площ, а и по население – на постоянен адрес се водят едва 23 души.

ОУП не предлага никакви териториални промени за с.Славейково.

Село Стройно

В източната част на Стройно съществуват няколко жилищни имота с площ 0,58 ха. С новия план те се включват в строителните граници. Други промени няма.

Село Трънково

Трънково е разположено в северозападната част на общината на границата с община Тунджа. Разсича се от общинския път JAM2091, който го свързва с гр.Елхово, който се намира на 6 км на юг.

Селото е малко по площ.Общият план не предвижда устройствени промени в територията му.

Село Чернозем

Селото заема централно място в общината като се захранва транспортно от път JAM3024, който завършва в него „на тупик“.То е малко по площ и население – 89 души.

Съществуват жилищни имоти извън регулация, които се намират на югозапад и югоизток. Те са с обща площ 2,20 ха и с новия ОУП се включват в строителните граници.

Развитие и устройство на извънселищните урбанизирани територии

Урбанизираните територии, които са извън новите проектни граници на населените места са с най-разнообразни функции – складово-производствени, стопански, транспортни, за инженерна инфраструктура, за обществено обслужване, за отдих, спорт и атракции, гробищни паркове и др.

Повечето от тях в плана са развити в непосредствена близост до населените места като зони за приложение на труд от устройствен тип Пп – предимно производствена зона. Този вид зона дава възможност за реализиране на най-богат спектър от обекти с най-различни функции.

Тези терени са проектирани предимно около по-големите населени места в общината. В землищата на някои села са проектирани на подходящи места спортни терени. Така е постигната целта общата спортна площ в общината да достигне норматив от над 20 кв.м. на жител.

Терените, свързани с краткотрайния отдих са предпочетени около селата с красива околна природа и язовирите на места, които имат директен транспортен достъп, с цел избягване изграждането на скъпоструващи нови пътища.

Около първокласния път I-7 на подходящи места са проектирани зони от устройствен тип Оо (за обществено обслужване) или Пп (предимно производствени). В тях могат да се реализират обекти на общественото обслужване, складово-производствена дейност, логистични бази, транспортно обслужване, отдих и др. С оглед перспективното разширение на този път, урбанизираните терени са отдалечени на 8-10 м от двете му страни.

Изграждането на ветроенергийни и соларни паркове ще става само върху земеделски земи извън I-IV категория.

Развитието и устройството на различните видове урбанизирани територии ще разгледаме по землища в същата последователност, както при населените места.

Землище Елхово

Територията на землището на гр. Елхово е най-голямата по площ и в нея се проектират съществени промени. Те ще бъдат проследени от север на юг.

От двете страни на най-северния участък на първокласния път I-7 на границата със землищата на с.Трънково и с.Кирилово са проектирани терени с предимно производствени функции. Същите по НТП са земеделски земи – ниви с обща площ 25,19 ха.

На юг, след обхода на гр. Елхово са очертани други участъци до I-7, както следва:

- Непосредствено на юг от строителните граници е формиран терен, част от който е транспортен, а по-голямата част – пасище. Идеята е да се създаде цялостна зона (заедно със съществуващите прилежащи терени) с устройствен тип Пп.
- Още по на юг до съществуващия терен за обслужване (до и срещу бензиностанцията) са проектирани две полоси с функции за обществено обслужване.

Около път I-7 общата площ на новопредвидените за урбанизиране терени е 38,62 ха, от които 35.29 ха са ниви, 0.89 са терени за транспорт, 1.04 ха са производствени, 1.11 стопански и 0.29 ха са жилищни.

Землище Борисово

Новият ОУП не предлага промени в землището на с.Борисово.

Селото е известно с неговата археологическа могила, в която е открита колесница. Същата е експонирана на място, като са взети мерки за запазването ѝ от атмосферно влияние, но те трябва да се подобрят. Съществува идея за нейното експониране на по-сигурно място и възможности за по-големи социални функции

Землище Бояново

На изток от път I-7, в непосредствена близост съществува обширен терен за ТИР-паркинг, който по НТП е транспортен. С ОУП на юг от него (включително на кръстовището с път III-7009) се предвижда урбанизиране с цел създаване на цялостна зона за обществено обслужване. В нея се включват и два малки съществуващи терени – за обслужване и складово-производствена дейност. Най-голяма по площ е включената обработваема земеделска земя – ниви – с площ 8,51 ха.

На юг, на границата със землищата на селата Трънково и Кирилово също са проектирани терени за обществено обслужване от двете страни на първокласния път. Те

също обхващат съществуващи земеделски земи – ниви.

Общата площ на частите от обслужващите терени около път I-7, които са ниви е 21,78 ха. В северната част на землището, до границата с община Тунджа съществува терен с площ 16,49 ха, който представлява бивша кариера. С новия план се предлага той да бъде рекултивиран като пасище.

Съществуващият на североизток от Бояново язовир предлага добри възможности за развитие на краткотраен сезонен отдих. С плана се предлагат създаването на малки зони за отдих – от южната му страна – 2,6 декар, и от северната – 8,5 дка. Съществуващите терени по НТП са пасища.

Проектирано е разширение на съществуващите гробища върху площ от 0,8 ха, която е пасища.

Землище Вълча поляна

Проектиран е път, който е продължение на JAM2022 в посока към с. Голям дервент. Той преминава изцяло по трасето на съществуващия път, който в землището на селото е с дължина 2,1 км.

Вълча поляна е заобиколено от красива природна среда, голяма част от която е гора. Въпрос на инициатива е откриването на къщи за гости.

Землище Голям дервент

Продължението на път JAM2022 през землището на с.Вълча поляна минава и през землището на с.Голям дервент, като достига до път III-7902 на около 1,5 км северозападно от селото.

Той преминава също по трасето на съществуващ път като дължината му е 3,25 км. По този начин се затваря ринга, осъществяващ се от JAM2022 и III-7902, който ще има важно транспортно значение за населените места, разположени в югоизточната част на общината.

Трасето на новия път Вълча Поляна - Голям Дервент е с дължина 2,1км в землището на Вълча Поляна и около 3,25 км в землището на с.Голям Дервент. Обща дължина: 5,35 км.

И в това землище е налице красивата природа и хубавите, обширни гори. Неслучайно на север от селото са построени сгради за отдих, а ловните полета привличат много любители.

За съществуващите сгради, разположени северно от селото, е формиран терен за обществено обслужване с площ 1,04 ха. Достъпът до него се осъществява от съществуващия път, който се отделя от третокласния III-7902 на около 4 км преди Голям дервент на изток.

На около 1,6 км южно от селото съществува комплекс от т.н. тракийски долмени. Той се състои от Малък долмен и разположен на 100 м западно от него Голям долмен. С ОУП те са обхванати от обединителен терен, който е обект на културно-историческото наследство. На изток от комплекса, в близост до Малкия долмен, с ОУП е формиран обект за обществено обслужване с площ 0,3 ха. В него ще има малка леглова база за сезонен отдих, заведение за хранене, паркинг с охрана, поддържана паркова среда и др.

Землище Гранитово

И тук продължава частично урбанизиране около първокласния път.

Северно от селото, на запад от пътя е отредена полоса за обществено обслужване, която обхваща земи, които по НТП са трайни насаждения. Същите са неподдържани и запустели, а

тяхната обща площ е 10,78 ха.

По на юг също е предвидено част от прилежащите терени да се отредят за обществено обслужване, а именно:

- земеделски земи – ниви – с обща площ 9,6 ха.
- пасища – 0,76 ха.

В най-южната част, на границата със землище Мелница съществува малък имот за отдих с 40 легла. Има изградени две масивни сгради, бунгала, малък басейн и барбекю.
В най-северната част в близост до землище Елхово съществува общинска хижа на около 300 м източно от път I-7 и в близост до прилежащата малка река. С новия план около нея се очертава малък терен с площ 0,67 ха върху земеделска земя – пасища.

Землище Добрич

На североизток от селото съществува регламентирано сметище. То е разширено с цел там да се построи цех за преработка на отпадъци. С ОУП е показан като производствен терен (Пп). До него се достига чрез път, който се отделя от JAM1028 на север, който с ОУП се предлага да стане със статут на общински.

На изток от с.Добрич съществуват два участъка, които представляват трапове. От тях е добивана глина за тухларната в гр. Елхово. С ОУП те се предвиждат да се рекултивират и бъдат създадени пасища. Тяхната обща площ е 7,27 ха.
На север, в близост до границата със землището на с.Жребино се намира терен, който по НТП е необработваема земеделска земя. Новият план предлага той да стане пасище с площ 4,14 ха.

Землище Жребино

Общият план не предвижда териториални промени в землището на Жребино.
На североизток от селото на границата с община Болярово съществува обширна горска територия, която е обект на ловния туризъм.

Землище Изгрев

Територията на това землище е заета предимно от обработваеми земеделски земи – ниви – с изключение на югоизточната и северната му част, в която има гори, а в югозападната – необработваеми земи, които са обхванати от зона по Натура 2000.
Разположените на югозапад от селото гробища са предивдени за разширение в източна посока върху пасища с площ 0,5 ха.

Землище Кирилово

На северозапад, извън строителните граници се намират два имота с площ 0,5 ха. С ОУП те получават статут на селищно образувание.
Съществуващите на югозапад гробища се предвиждат за разширение на север върху обработваеми земеделски земи – ниви – с площ 0,8 ха.
Линеарни по форма терени, разположени покрай път I-7 с ОУП се отреждат за обществено обслужване. Те представляват обработваеми земеделски земи – ниви – с обща площ 14,6 ха.

Землище Лалково

С ОУП не се предвижда изменение на извънселищните територии в землището на с.Лалково.

Землище Лесово

С наближаването на път I-7 към КПП „Лесово“, с ОУП все повече терени покрай него са предвидени за урбанизиране. Те са с обща площ 32,75 ха и обхващат:

- Обработваеми земделски земи с площ 26,75 ха.
- Необработваеми земеделски земи с площ 3,48 ха.
- Трайни насаждения с площ 0,37 ха.
- Терени за жилищно обитаване с площ 2,15 ха.

С оглед увеличаване на перспективните му пропускателни възможности е създадена възможност за разширението на КПП „Лесово“. Разширението е двустранно (от двете страни) с площ 36,78 ха върху обработваеми земеделски земи – ниви.

Землище Малко Кирилово

На Малко кирилово всичко му е най-малко – площта на селото, броят на жителите и площта на землището. В този контекст не се налагат и териториални промени, включително и разширение на гробищата.

Землище Маломирово

В Южната част на землището съществуват застроени терени върху земеделска земя с обща площ 2,6 ха. С ОУП те се отреждат за селищни образувания със занижени параметри на застрояване.

Землище Малък манастир

Гробищата на селото, които се намират на запад, се предвиждат за разширение върху необработваеми земеделски земи – пасища – с площ 0,26 ха.

На югоизток, на границата със землището на с.Пчела съществуват сгради, които с ОУП са показани за обществено обслужване – отдих. Формиран е имот с площ 6,79 ха върху гори.

На юг, в близост до границата община Тополовград има бивша уранова мина, която с плана се предвижда за рекултивация, за пасище, с площ 23,4 ха.

В близост до нея (на север) има водоем за който е необходим ремонт на язовирната стена, преди отново да се напълни.

Наличната на около 1,2 км югоизточно от Малък манастир ловна хижа следва да получи прилежащ терен, който на плана е показан за обществено обслужване. Точните му очертания обаче ще се получат след геодезическо заснемане.

Землище Мелница

На кръстовището, образувано от път I-7 и JAM2022 има няколко имота, които са урбанизирани. С ОУП се предвижда към тях да се приобщят допълнителни площи, така, че да се получи окрупнен терен за обществено обслужване. От тях. обработваемите земеделски земи – ниви – са с обща площ 4,9 ха.

Имот с площ 1,85 ха, който се намира на път I-7 (до надлеза) се отрежда за складово-производствена зона тип Пп. Същият представлява обработваема земеделска земя – нива.

Землище Пчела

С новия план се предвижда разширение на съществуващите гробища, които са на

запад в близост до селото. Разширението е за сметка на земеделска земя – нива – с площ 0,3 ха.

На югозапад от Пчела функционират сгради, намиращи се на границата със землището на с.Малък манастир – в местността „Поньовото кълшлище“. Има и заведение за хранене. С ОУП този терен с площ 9,88 ха е показан с функции за обществено обслужване.

Землище Раздел

На североизток от селото съществуват почивни бази в близост до прилежащата рекичка. С ОУП те се обединяват в една зона за отдих (ваканционно селище тип Оо) чрез включването на малка част земеделска земя – нива – с площ 0,04 ха и малък горски терен с площ 0,07 ха.

В североизточната част на землището съществуват застроени терени върху земеделска земя с обща площ 4,89 ха. С ОУП те се отреждат за селищни образувания със занижени параметри на застрояване.

Землище Славейково

Населеното място е едно от най-малките. В западната част на землището съществуват застроени терени върху земеделска земя с обща площ 2,4 ха. С ОУП те се отреждат за селищни образувания със занижени параметри на застрояване.

Землище Стройно

Концесионерът на близкия до селото язовир е устроил две къщи за гости. Създал е благоприятни условия за летен о тдих, включително мини голф. Дано тази негова инициатива се разшири като дейност, а в други населени места с красива природна среда (каквито са повечето в общината) да го последват.

Землище Трънково

На север от Трънково от двете страни на път JAM2091 съществуват два стопански терена с обща площ 10,79 ха. С ОУП те се отреждат за устройствена зона за предимно производствена дейност (Пп).

Землище Чернозем

В това землище не съществуват териториални проблеми.

3. СЪОТВЕТНИ АСПЕКТИ НА ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ТЯХНОТО ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА.

3.1. АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

3.1.1 АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

3.1.1.1. ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВАТА НА АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ (КАВ) ПО НАЛИЧНИ ДАННИ

Община Елхово е част от Югоизточен Район за оценка на КАВ(РОУКАВ), съгласно утвърдена Заповед № РД-969 от 21.12.2013 г. на Министъра на околната среда и водите, актуализирана класификация на РОУКАВ, в сила от 01.01.2014 г.

Съгласно утвърдения списък на районите за оценка и управление качеството на атмосферния въздух от МОСВ, община Елхово не спада към зони/териториални единици в рамките на Югоизточен Район за оценка на КАВ(РОУКАВ), в които са превишени нормите на КАВ или горните оценъчни прагове.

Община Елхово не изготвя индивидуални програми за намаляване нивата на замърсителите на атмосферния въздух.

На територията на общината няма стационарна станция за замерване състоянието на въздуха и не се извършват редовни измервания.

Качеството на атмосферния въздух в населените места се регламентира с допустимите норми по Наредба №14/23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места, Наредба №11/04.05.2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух и Наредба №12/15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.

Оценка за качеството на атмосферния въздух се извършва на база измервания от автоматични пунктове за контрол, както и от данни за измерени емисии на вредни вещества изхвърляни в атмосферния въздух от промишлени обекти, статистически данни и теоретични разчети за емисиите от съответните сектори на промишлеността, бита и автотранспорта.

Липсата на тежка инфраструктура и отдалечеността от големи промишлени замърсители са причина за малкия обхват на атмосферно замърсяване, което е главно с транспортен произход.

По данни от годишните доклади на РИОСВ Стара Загора за състоянието на АВ в района се установява, че през зимния период, при определени метеорологични условия, се натрупват замърсители в приземния слой от ФПЧ10, серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид до и над границите на пределно допустимите норми, вследствие на интензивното използване на твърди горива за отопление в битовия сектор.

При изгарянето на горивата в битовия сектор се отделят емисии от въглероден окис, серен диоксид, полиароматни въглеводороди, диоксини, фурани и прах. Наднормени стойности от тези вещества не са регистрирани на територията на общината.

Източниците на атмосферното замърсяване са класифицирани съобразно техните характеристики, имащи важно значение за чистотата на въздуха. Слабата степен на благоустроеност и поддържане на уличната мрежа водят до замърсяване на атмосферния въздух с прах.

През летните месеци замърсяванията са главно от прах и летливи органични съединение /ЛОС/, метан и амоняк, съпроводени с неприятни миризми, породени от състоянието на инфраструктурата /липса на канализации и неподдържани пътни артерии/, сметища, отглеждане на различни видове животни в не регламентирани количества, вътре в населените места, както и използването на естествени и изкуствени торове в интензивно развитите селскостопански райони.

Превишенията на нормите имат изразен сезонен характер и се дължат основно на

употреба на твърди горива за битово отопление, на автомобилния транспорт.

Значителен принос на емисии на серен диоксид има битовия сектор, в който за отопление се използват основно твърди горива. Завишенията по показател фини прахови частици имат силно изразен сезонен характер и са предимно през отоплителния сезон. С използване на екологично чисто гориво – газ за отоплителните инсталации, замърсяването чувствително ще намалее.

В категорията на неорганизираните източници на емисии могат да се причислят всички локални източници без фиксирани места за изпускане на замърсяващи вещества в атмосферния въздух. От този вид източници за територията на общината по-значим принос имат: вредните и неприятно миришещи газове и прах от животновъдството (амоняк, сероводород, метан, меркаптани и др.), като най-съществен дял от тези замърсители се пада на торохранилищата: нерегламентираните депа за отпадъци се явяват източник на емисии от прах, сметищен газ (метан и сероводород), неприятни миризми; строителните площадки – емисии на прах; изкопните дейности, при които се генерира прах.

Основни източници на емисии от летливи органични съединения (ЛОС) в атмосферния въздух са промишлени предприятия и обекти от сферата на обслужването, чиято дейност е свързана с употреба на органични разтворители. Извършващите такива дейности оператори са длъжни да декларират консумацията на органични разтворители след края на всяка календарна година в нормативно определен срок. Най- големите потребители, чиято консумация превишава опредена прагова стойност (ПСКР) се съобразяват със специални емисионни ограничения и докладват пред съответната РИОСВ техническите, технологичните и организационните мерки за ограничаване на емисиите от разтворителите във въздуха в рамките на ежегоден План за управление на разтворителите.

- точкови източници

Всички източници на вредни емисии, които имат определени параметри (точни координати, височина, напречно сечение, скорост на газовия поток, дебит, температура на газа и масовия поток на вредни вещества се характеризират като стационарни точкови източници. Това са димоходите (комини) на горивни инсталации, изпускателни устройства на производствени вентилации и аспирации и др.

Потенциално точкови източници на територията на Община Елховно се явяват: „Фаворит 3003” ЕООД, „ Лемекон”АД и „ Орудица”ЕООД.

На територията на Община Елхово на този етап промишлените източници на замърсяване са незначителни.

По данни на РИОСВ – Стара Загора няма наложени санкции за замърсяване на атмосферния въздух.

- площни източници

Поради ниското застрояване, характера на терена, вида на отоплителните уреди, като площни източници са разгледани комините на битовото отопление и отоплението в обществените сгради на територията. Малка част от жителите на общината се отопляват с електроенергия, повечето се отопляват с дърва за огрев, поради което през зимните месеци е възможно повишаване на стойностите на финните прахови частици. Битовото отопление с печки на дърва и въглища е основната причина за замърсяване на атмосферния въздух през зимния период, като неговия принос е между 70-90%. При изгаряне на фосилни горива (въглища, дърва, дървесни пелети и др.) в атмосферата се отделят вредни емисии газове. Най-

опасни за околната среда са въглеродните окиси (CO), прах, неизгорели окиси (OGC, т.нар. „сажди“). Други източници на емисии в атмосферата се явяват горските и селскостопанските пожари, а така също и безразборното палене на битови отпадъци.

- линейни източници

Автомобилния транспорт е в основата на замърсяването на приземния атмосферен слой в градската част на територията. Отделените от двигателите вредни вещества (азотни оксиди,въглероден оксид, серни оксиди, сажди и ЛОС) влошават качеството на атмосферния въздух.

Поради увеличаване на автомобилния трафик през летния сезон на годината в населените места сеувеличават емисиите от ФПЧ10. Емисиите на прахови частици са причинени от директни емисии ототработените газове на автомобилите, от износване на гумите .

Автотранспортът представлява непрекъснато действащ източник, основно на прахови частици. Влиянието на автотранспорта върху КАВ има съществено значение, тъй като той най-динамично развиващия се източник на емисии в атмосферния въздух. В относителен план транспорта има значителен дял (спрямо отделните групи източници на емисии, вкл. и промишленост, битов сектор) при формиране имисиите на ФПЧ10. еблагоприятните фактори влияещи върху КАВ са: нарастване на броя на МПС; висок тносителен дял на автомобилите „втора употреба”; висока средна възраст на МПС; зоставане на пътната инфраструктура в сравнение с бързо увеличаващия се брой на ПС; лошо развита улична мрежа, ниска пропускателна способност.

Пътната мрежа на територията на Общината е републиканска и общинска.

Републиканската пътна мрежа е формирана от:

Първи клас: международен път I-7 от границата с Румъния през Ямбол и ГКПП Лесово – Хамзабейли;

Втори клас: път II-76 Елхово – Харманли; път II-79 Елхово – Бургас;

Трети клас: път III-7008 Елхово–Скалица; път III- Бояново - Леарово–Стефан Караджово; път III-7901 Маломирово – Голям Дервент.

Общинската пътна мрежа се състои от IV-то класни пътища,които са включени в списъка на общинската пътна мрежа,както следва:

Четвъртокласни пътища: път IV-53619 Коневец – Трънково; IV-70064 Елхово – Трънково; IV-70065 Разклон – Кирилово; IV-70069 Гранитово-Мелница - Лесово; IV-70071 Лесово – застава Лесово; IV-70079 М.Кирилово - В.поляна - Лалково; IV-79006 Маломирово – Чернозем; IV-79068 Славейково - Лалково; IV-79012 Разклон - Раздел; IV-79019 Разклон - Добрич; IV-79021 Добрич - Попово;IV-79307 Разклон - Стройно; IV-79309 Жребино - Попово; IV-5361 Миладиновци – Крумово – Маломир.

Изградената общинска пътна мрежа е с дължина от 197 км.

Основните пътни артерии в общината са:

- първокласния I-7 от границата с Румъния през Ямбол и ГКПП Лесово-Хамзабейли; --

-втори клас: път II-76 Елхово-Харманли; път II-79 Елхово-

-Трети клас: път III-7008 Елхово-Скалица; път III – Бояново-Леарово- Стефан Караджово; път III-7901 Маломирово-Голям Дервент.

Останалите пътища в общината са четвъртокласни общински пътища, източници са

неблагоустроените улици и повторното суспендиране на праха по пътищата.

- **неорганизирани източници**

Нерегламентираните сметища са едни от източниците на емисии на парниковия газ CH4.

Старото депо (сметище), разположено е на около 1km западно от гр. Елхово,с площ 70.91 dka.по посока на с.Изгрев е закрито още през 2015г. До пускане в експлоатация на регионалното депо за община Елхово и Болярово то се е е използвало като общинско депо за града и общината. В края на 2015г. СМР по техническата рекултивация са реализирани. През 2016 г, след техническата рекултивация е извършена и биологическа рекултивация. Закрити са и всички нерегламенитрани сметища по населени места.

Всички бензиностанции и терминали на територията на община Елхово са въведени в съйответствие с изискванията на Наредба № 16- Етап I за улавяне на бензиновите пари.

На територията на общината има общо 11 броя бензиностанции и газостанции, като 9 са в града и 2 на ГКПП Лесово - Контактна зона .

№ по ред	*Наименование*	*Адрес*	*Вид гориво*
1	*„LUKOIL F 538“*	*ГКПП Лесово –Контактна зона - „Вход в България“*	*A95 ; D; LPG*
2	*„LUKOIL F 539“*	*ГКПП Лесово –Контактна зона - „Изход от България“*	*A95 ; D; LPG*
3	*„КРУИЗ ЕЛХОВО“*	*Главен път I-7(пътя за с.Лесово)*	*A95 ; D; LPG*
4	*„MAIDEX ЕЛХОВО“*	*Ул.“Победа“№44*	*A95 ; D; LPG*
5	*„ЕЛХОВО – ГАЗ“ООД*	*Ул.“Трети март“*	*LPG*
6	*„ВИБЕСТ“*	*Ул.“ Индустриална“*	*A95 ; D; LPG*
7	*„ПЕТРОЛ 1308“*	*Ул.“Ал.Стамболийски“ – изход към Ямбол*	*A95 ; D;*
8	*“TERMINAL CARD”*	*Ул.“Ал.Стамболийски“№176*	*A95 ; D; LPG*
9	*Газстанция (собственици Георги и Анка Керемедчиеви)*	*Ул.“Ал.Стамболийски“*	*LPG*
10	*„ОМАКС“ ЕООД*	*Ул.“Марица“*	*A95 ; D; LPG*
11	*Бензиностанция*	*Ул.“Тунджа“*	*A95 ; D; LPG*

Табл.№2 Бензиностанции на територията на община Елхово, източник Община Елхово

На територията на общината няма регистрирани :

- големи горивни инсталации по смисъла на Директива 2001/80/ЕС и Наредба № 10/2003 г.към ЗЧАВ;

- обекти с разрешителни за търговия с квоти за емисии от парникови газове, съгласно Директива 2003/87/ЕС;

За намаляване на количеството енергия за отопление е необходимо да се стимулират технологии, намаляващи топлинните загуби, изпълнението на топлоизолации и дограми с

нисък коефициент на топлопроводимост и използването на алтернативни източници на енергия - напр. слънчева енергия. Това би допринесло за значително намаление на емисиите, свързани с използването на течни и твърди горива, които за България се характеризират с високо съдържание на сяра. Озеленяването и благоустрояването на уличните платна ще доведат до по-ниски нива на прах в атмосферния въздух.

Във връзка с европейската и национална политика, насочени към намаляване на емисиите от парниковите газове и пряко свързаната с този факт промяна на климата община Елхово е предприела мерки за повишаване на енергийната ефективност, рационално използване на ресурсите и внедряване на възобновяеми енергийни източници.

Оценката на замърсяването на територията на общината може да се извърши чрез данни от инструментални измервания на емисиите на вредни вещества, изхвърляни от точкови източници в атмосферния въздух, както и от експертна оценка на база статистически и теоретични разчети.

Фактори, влияещи върху състоянието на атмосферния въздух

Върху нивото на емисиите вредни вещества отделяни в атмосферния въздух натериторията на община Елхово влияят редица фактори, които могат да бъдат систематизирани най-общо :

ПРЕДПОСТАВКИ(климатични, метеорологични и статични фактори) ►ПРОЦЕСИ (диначимни фактори, генериране на отпадъчни газове и разсейване на вредни вещества)►ПОСЛЕДСТВИЯ (замърсяване на атмосферата, въздействие върху околната среда и човека)

Тези фактори предпоставят и реализират в една или друга степен въздействие върху въздуха, а оттам – върху останалите компоненти на околната среда и човека.

I. Предпоставки

Предпоставките са онези фактори, които съществуват независимо от състоянието на атмосферния въздух, но предпоставят неговото замърсяване, респ. самопречистване, вследствие на протичащите процеси. Те се обуславят от:

А/ климатични и метеорологични фактори

Преходно-континенталният климат в общината се формира под влияние на фактори, характерни както за континенталния, така и за континентално-средиземноморския тип климат. Важна роля за формиране на климата в Община Елхово играе релефа и близостта на Черно море и Средиземно море. На север Старопланинската верига ограничава нахлуването през зимата на студени въздушни маси. От югозапад Рило-Родопската област ограничава проникването на топли въздушни маси формирани над Средиземно море. Нахлуването на въздушни маси с различен произход се съпровожда със силни ветрове и незначителни валежи и с образуването на трайни термични инверсии и мъгли. През късна пролет и ранна есен при подобни условия се образуват вредоносни слани.

Климатичните и метеорологичните фактори оказват сериозно влияние върху степента на замърсяване на компонентите на околната среда. Те пряко допринасят за по-доброто или по- лошото разсейване на емитираните от източници вредни вещества в атмосферния въздух.

Основните характеристики на метеорологичните и климатични фактори допринасят заотносително високия процент на биоклиматичен комфорт за обитаване (условия за съществуване на биологичните съобщества) в Общината.

Не трябва да се пренебрегва факта, че характерът на климата в градска среда коренно се отличава от този в откритите ландшафтни форми. Съществуването на застрояване, изкуствени земни покрития, залесени или голи терени допринасят за съществено изменение на основните климатични фактори – вятър, температура, влажност, което от своя страна води до формирането на т.н. „градски климат”. В повечето случаи този климат е с по-неблагоприятно влияние върху околната среда.

Преходно-континенталният климат в общината се формира под влияние на фактори, характерни както за континенталния, така и за континентално-средиземноморския тип климат. Важна роля за формиране на климата в община Елхово играе релефа и близостта на Черно море и Средиземно море. На север Старопланинската верига ограничава нахлуването през зимата на студени въздушни маси. От югозапад Рило-Родопската област ограничава проникването на топли въздушни маси формирани над Средиземно море. Нахлуването на въздушни маси с различен произход се съпровожда със силни ветрове и незначителни валежи и с образуването на трайни термични инверсии и мъгли. През късна пролет и ранна есен при подобни условия се образуват вредоносни слани.

Климатичните и метеорологични фактори влизат в групата на динамичните фактори, предпоставящи разсейването на замърсителите изпускани в атмосферата от различните антропогенни и неантропогенни източници.

Разсейването на вредните вещества е в пряка зависимост от следните метеорологични параметри:

- скорост и посока на вятъра, клас на устойчивост на атмосферата;
- височина на смесване;
- температури, температурни инверсии;
- валежи /сорбция на замърсителите/.

Метеорологичните характеристики въздействат пряко върху разпространението на замърсителите в атмосферния въздух. Нивото на замърсяване на въздуха се определя както от количеството изхвърляни газове от различни източници, така и от характера на разсейването им в атмосферата. Ветровата ситуация в района е фактор с определящо влияние върху разсейването на прахо-газовите емисии в атмосферата и предотвратяване акумулирането им в определени зони от района.

Метеорологичните условия на територията на община Елхово предпоставят добри условия на разсейване.

Климатът е с положително екологично влияние на:

- термичните условия - не стимулират вторични химични реакции/;
- влажност на въздуха- не стимулира вторични химични реакции ;
-скорост и посока на вятъра .

Температура.Слънчево греене

Интензивността на слънчевата радиация играе важна роля във формиране нивото на

замърсяване на въздуха. Количеството пряка радиация зависи предимно от височината на слънцето, което определя и вида на нейния дневен и годишен ход. Максимумът е съответно в часовете около пладне и през месеците юни и юли. Интензитетът на пряката слънчева радиация върху хоризонталната повърхност за България по пладне се движи от 0.24 kW/m през зимата и до 0.70 kW/m през лятото.

Разпределението на сумарната годишна стойност на енергията от слънчевото лъчение по територията на България, за единица площ (m2) от земната повърхност, е в границите от 1300 kWh/m2 в низините и котловините, до 1700 kWh/m2 по най-високите части на планините. В зависимост от интензивността на слънчевото греене България е разделена на три региона, показана в таблицата по-долу.

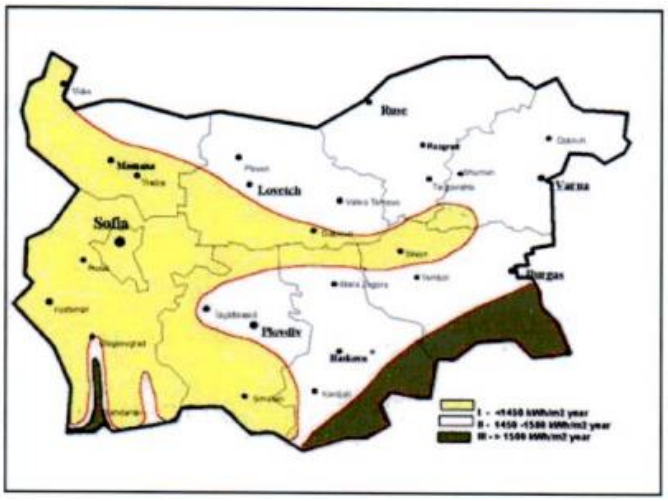

Фиг.1 .Разпределение на сумарната годишнастойност на слънчева енергия по зони

Средногодишното количество на слънчево греене за община Елхово е около 2 330 часа, а средногодишния ресурс слънчева радиация е 1 500 kWh/ m2/год.

Общата повърхност на общината е от 701 737 дка, като необработваемата земя, вкл. комуникации /транспорт и инфраструктура/ - 76 528 дка.

За 40 000 дка от тази необработваема земя общото количество теоретически потенциал слънчева енергия върху територията на община Елхово за една година е от порядъка на 258 ktoe , или 3 000 000 MWh, или 2 000 MWp).

Продължителността на слънчевото греене има сериозно отношение към компонентите на околната среда. Броят на часовете слънчево греене зависи от дължината на деня, респективно от географската ширина на мястото, облачността и закритостта на хоризонта.

Стойностите на този климатичен елемент зависят от продължителността на деня, количеството на облачността и откритостта на хоризонта на дадено място.

Средногодишната продължителност на слънчевото греене е около 2 300 часа с максимум през месеците юли и август и минимум – през месеците декември и януари. Тази продължителност е около 50% от максимално възможната (определя се от дължината на светлата част на денонощието) за съответната географска ширина. През лятото този процент е около 75%, а през зимата – около 25%.

Температура на въздуха

Средногодишната температура на въздуха е в диапазона 12 – 12.3º С. Термичният режим се характеризира със сравнително мека зима - средна януарска температура 0º - 1ºС и горещо лято /средна юлска температура около 23º С. /Таблица 1/

Средномесечна и средногодишна температура на въздуха

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ср.год.
Ямбол	0.2	2.5	5.6	11.3	16.4	20.3	23.2	22.6	18.5	13.0	7.8	2.8	12.0
Елхово	1.1	3.3	5.6	11.5	16.6	20.4	22.9	22.8	18.2	13.1	8.7	3.4	12.3

Табл.№3 Източник: Климатичен справочник за НР България, 1979

В поречието на р. Тунджа често се образуват температурни инверсии, при което температурите падат до –30°С.

Валежи

Годишните валежи на територията на общината са в диапазона 550 – 650 мм. Това се дължи на създадената от високите оградни планини валежна сянка. Валежният режим се характеризира с относително увеличение на летните валежи, но средномесечения максимум се проявява през м. ноември и декември. Почти изравнени са валежните суми през останалите сезони на годината. / Таблица 2 и 3/.

Месечно разпределение на валежите /мм /

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ср. год.
Ямбол	37	35	29	46	63	66	52	35	35	40	54	49	541
Тополовград	62	49	42	52	58	63	47	32	37	55	69	72	637
Елхово	46	42	35	45	53	58	43	28	36	44	59	56	547
Голям Дервент	77	63	51	52	58	53	41	20	34	48	69	80	646

Табл.№4 Източник: Климатичен справочник за НР България, 1979

Сезонно разпределение на валежите /мм /

Станция	зимен	пролетен	летен	есенен
Ямбол	121	138	153	129
Тополовград	182	152	141	161
Елхово	145	133	129	139
Голям Дервент	220	161	114	161

Табл.№5Източник: Климатичен справочник за НР България, 1979

Снежната покривка е нетрайна и се задържа около 50 – 110 дни.

Интензивното снеготопене на снежната покривка във високите части на водосбора на р. Тунджа в съчетание с обилни валежи, особено през студената част на годината, предизвиква епизодични наводнения. Ето защо по протежение на реката са изградени диги. Голяма част от тях се нуждаят от рехабилитация. Тя е особено наложителна за местността “Отвъд яръма” /участък с дължина 115 м. , който граничи с имоти 90, 95, 100; участък с дължина 15 м., който граничи с имоти 65 и 66; участък с дължина 24 м, който граничи с имоти 64 и 65 и участък с дължина 55 м по кадастралния план на община Елхово. Необходимо е и изграждане на система за ранно предупреждение на населението от общината за опасността от наводнения и други природни бедствия.

Ветрове

Посоката на ветровете е разнообразна поради влиянието на много динамични природни фактори. /Таблица 4/ Преобладаващи са, североизточните ветрове, които са с по-голяма средна скорост. Те са особено силни през студеното полугодие на годината. Характерен е южният вятър "беломорец", който духа по долината на р. Тунджа.

Честота на вятъра по географски посоки /в %/

Станция		N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
Ямбол	Честота по посока	10.8	30.3	12.9	5.2	10.7	9.6	6.8	13.8
Елхово		22.8	25.7	9.6	4.9	14.4	6.8	6.8	9.1

Табл.№6 Източник: Климатичен справочник за НР България, 1979

Средната годишна скорост на вятъра се колебае между 2.1 и 3.4 м/сек. Най-голяма е средната месечна скорост през зимата (м.март и април) -достига до 3.4 м/сек. / Таблица /

Средна месечна и годишна скорост на вятъра - /м/сек/

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Ср.год.
Ямбол	3.5	3.9	4.3	4.1	3.2	3.0	2.8	2.8	2.9	3.0	2.9	2.7	3.2
Тихо време %	33.9	28.0	25.4	22.8	28.6	30.7	32.1	30.2	33.4	36.1	38.1	35.2	31.3
Тополовград	1.3	1.7	1.6	1.5	1.2	1.1	1.1	1.0	1.4	1.5	1.4	1.7	1.4
Тихо време %	48.4	45.5	43.2	45.1	40.4	37.4	36.8	40.1	41.4	48.3	48.1	51.4	43.8
Елхово	2.6	2.7	3.4	3.1	2.7	2.1	2.4	2.3	2.2	2.4	2.2	2.4	2.5
Тихо време %	51.1	43.3	41.1	42.1	46.4	52.4	49.4	52.8	51.3	53.3	55.2	54.8	49.2

Табл.№ 7 Източник: Климатичен справочник за НР България, 1979

Преобладаващи през годината са N и NE силни ветрове, но общия брой дни със силен вятър за района на гр. Елхово са само 6. /Таблица 6/ Силните ветрове влияят благоприятно за хоризонталното разсейване на имисионните вещества, и поддържат подходяща естествена вентилация на атмосферния въздух.

Роза на вятъра

Важната климатообразуваща роля на атмосферната циркулация се изразява в преноса на въздушни маси с различен географски произход и различни термодинамични свойства.

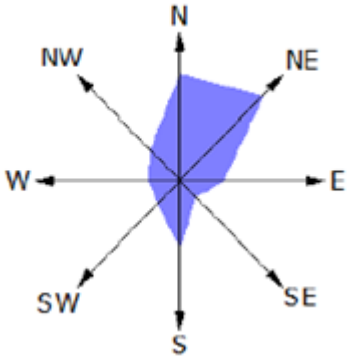

Фиг.№ 2,Честотна роза на ветровете по посока, %

Преобладаващи през годината са N и NE силни ветрове, но общия брой дни със силен вятър за района на гр. Елхово са само 6 (Таблица 6). Силните ветрове влияят благоприятно за хоризонталното разсейване на имисионните вещества, и поддържат подходяща естествена вентилация на атмосферния въздух.

Честота на силните ветрове по географски посоки - /в %/

Станция	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW
Ямбол	11.7	48.2	11.8	1.9	4.9	2.9	6.2	12.3
Елхово	25.3	23.5	7.9	5.6	22.1	9.4	2.9	3.2

Табл.№ 8 ,Източник: Климатичен справочник за НР България, 1979

Мъгли

Мъглите са характерно явление за студеното полугодие (X – III), когато средния общ брой на дни с мъгла е между 30 и 45. Месеците декември и януари се характеризират с най-голям брой дни с мъгла – 5-9 дни. /Таблица7/

Брой на дни с мъгла по месеци полугодие и годишно

Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	IV - IX	X - III	Год.
Ямбол	8.6	5.8	4.0	2.8	2.4	1.2	0.4	0.6	1.0	4.3	7.5	8.8	7.8	39	46.8
Тополов град	4.0	3.2	3.2	2.2	1.8	1.2	0.8	1.0	1.0	2.0	4.4	4.9	8.0	21.7	29.7
Елхово	6.6	4.3	2.8	1.9	2.8	2.2	1.2	1.8	1.6	5.0	7.0	8.3	11.2	34.3	45.5

Табл.№9, Източник: Климатичен справочник за НР България, 1979

Община Елхово разполага със значителен агроклиматичен потенциал за развитие на всички подотрасли на растениевъдството – зърнени, технически, зеленчукови култури и трайни насаждения. Лимитиращ фактор се явява количеството на валежите, които са на границата на водопотреблението на културите през вегетационния период. Силно изразената неравномерност на разпределение на валежите през годината, произтичаща от малкото им

количество през летните месеци и високата честота на периоди без валежи в същите месеци предопределя необходимостта от напояване.

Следователно икономическите резултати от развитието на растениевъдството в общината ще се определят от състоянието на хидромелиоративните системи.

Валежи през периода м. Юни - м. Август

Район	Юни			Юли			Август		
	Обезпеченост в %								
	50%	75%	90%	50%	75%	90%	50%	75%	90%
	mm								
Сливен-Ямбол	65	44	28	41	10	10	24	12	5
Стара Загора	62	39	30	49	27	16	33	13	7
Елхово-Хасково	63	42	18	35	23	11	24	9	2

Табл.№ 10,Източник: Климатичен справочник за НР България, 1979

Честота на периодите без валежи в %

	Юни				Юли				Август			
Район	Дати											
	11-15	16-20	21-25	>25	11-15	16-20	>25	26-31	11-15	16-20	21-25	>31
Сливен - Ямбол	23	2	-	-	29	15	2	-	28	28	10	4
Стара Загора	61	14	-	-	25	10	6	-	33	10	22	-
Елхово-Хасково	18	2	-	-	32	12	2	2	30	12	24	6

Табл.№ 11, Източник: Климатичен справочник за НР България, 1979

Метеорологичните характеристики пряко допринасят за по-доброто или по-лошото разсейване на емитираните от източниците вредни вещества в атмосферния въздух, преноса чрез него към повърхностни водни течения и почви, проникването в почвите, растенията, човешкия организъм.

Б) Статични фактори

Статичните фактори не се променят или слабо се променят с течение на времето, но играят съществена роля. Основните статични фактори са:

- релеф на района;
- селищна мрежа;

- пътна мрежа;
- структура на промишлеността;
- структура на енергетиката;
- градоустройствени и селищноустройствени решения;
- петролни бази и бензиностанции – местоположение и обем на складовите резервоари;
- размер на зелените площи.

Територията на общината е разположена в Тракийско – Среднотунджанската подобласт - по средното поречие на р. Тунджа и включва Елховското поле и част от Дервентските възвишения. Преобладава равнинния и равнинно - хълмист релеф. Елховското поле е с надморска височина 100 – 150 m и се простира от двете страни на р. Тунджа, която протича от север на юг. В периферната си част полето постепенно преминава в полегатите склонове на Манастирските (600 m н. в. на запад) и Дервентските възвишения (450 m н. в. на югоизток). На североизток Елховското поле се огражда от възвишението Бакаджици, което служи за вододел между Черноморския и Средиземноморския басейн.

Дервентските възвишения се простират на изток от долината на р. Тунджа и по-голяма част от билото им минава Българо-турската граница. Манастирските възвишения са разположени между долините на реките Сазлийка и Тунджа, отделени с ниска седловина на север от Светиилийските възвишения и на юг от планина Сакар.

Особеностите на релефа и надморската височина оказват влияние както върху разпределението на топлината, светлината, количеството на валежите и ветровата картина, така и върху разпространението и разсейването на замърсяванията на атмосферния въздух.

3.1.1.2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА АНТРОПОГЕННОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВЪЗДУШНИЯ БАСЕЙН

На територията на община Елхово не съществуват сериозни рискови източници на замърсяване, които да я превърнат по националната класификация в „гореща точка”. Това се дължи и на факта, че в района делът на селскостопанските площи представлява 49,884 ха, т.е 71,02 % .

Делът на горските територии е 13 787.ха, което представлява 19,631 % от територията на общината .

Инвентаризация на източниците на замърсяване на атмосферния въздух

Замърсяването на атмосферния въздух е следствие от 3 основни фактора:

а/ транспорт – пътна инфраструктура, състояние - линейни източници на замърсяване;

б/ промишленост – статични източници на замърсяване;

в/ битови отоплителни източници – твърди, течни и газови горива – статични източници на замърсяване.

а-1/ Пътната мрежа е система от линейни източници на замърсяване на атмосферния въздух.

Автомобилният транспорт е неизбежен източник на емисии вредни вещества като: азотни и серни оксиди, летливи органични съединения, сажди, въглеводороди, въглероден оксид и др.

Замърсяването на атмосферния въздух от автомобилния транспорт зависи много от състоянието на транспортната инфраструктура, състоянието на автомобилния парк и натовареността на трафика.

Автотранспортът представлява непрекъснато действащ източник, основно на прахови частици. Влиянието на автотранспорта върху КАВ има съществено значение, тъй като той е най-динамично развиващия се източник на емисии в атмосферния въздух. В относителен план транспорта има значителен дял (спрямо отделните групи източници на емисии, вкл. и промишленост, битов сектор) при формиране имисиите на ФПЧ10.

Неблагоприятните фактори влияещи върху КАВ са:

- нарастване на броя на МПС; висок
- относителен дял на автомобилите „втора употреба";
- висока средна възраст на МПС;
- изоставане на пътната инфраструктура в сравнение с бързо увеличаващия се брой наМПС;
- лошо развита улична мрежа, ниска пропускателна способност.

Основните пътни артерии в общината са първокласния I-7 от границата с Румъния през Ямбол и ГКПП Лесово-Хамзабейли; втори клас: път II-76 Елхово-Харманли; път II-79 Елхово-Бургас; Трети клас: път III-7008 Елхово-Скалица; път III – Бояново-Леарово- Стефан Караджово; път III-7901 Маломирово-Голям Дервент. Останалите пътища в общината са четвъртокласни общински пътища.

Нови проектни решения

С общият устройствен план се предлага някои от съществуващита местни или черни пътища да се регламентират като общински. С регламентирането им като такива се цели те да бъдат с приоритет за строителство, предвид повишената им функция, която се очаква по тези трасета.

С ОУП не предвижда изграждане на нови елементи на комуникационно-транспортната и инженерно-техническата инфрастуктура.

Предвижда се трасето съществуващ черен път от село Голям Дервент до връзката с път III 7902 с.Вълча поляна да бъде асфалтиран. Трасето на пътя попада в ЗЗ по Натура 2000, ЗЗ „Дервентски възвишения 1"BG 0000218 и „Дервентски възвишения " BG 0002026. То е с дължина 2,1км в землището на Вълча Поляна и около 3,25 км в землището на с.Голям Дервент.Общата дължина е 5,35 км. Почти навсякъде той стъпва в/у съществуващи полски/горски пътища с изключение на 2 места.Едното е близо до с.Вълча поляна, където прекосява 200 м участък терен с НТП ливада. Другото е там където новият път се включва в III-7902 в землището на с.Голям Дервент и прекосява 500 м участък с НТП гора.

Железопътна инфраструктура

Дължината на железопътната мрежа в системата е 13 км, представена от железопътен

клон № 84 Ямбол - Елхово. Посредством нея селищната система се свързва с държавната железопътна мрежа. ЖП линията Ямбол- Елхово е строена в периода 1924-1931 г, но през 2002 г. е затворена за пътническо, а по-късно и за товарно движение.

б/Промишленост

В структурата на промишлеността на община Елхово не влизат големи производства на тежката металургия и машиностроене, които по принцип предполагат високи нива на замърсяването на атмосферния въздух.

Индустрията се развива преди всичко на базата на наличие на суровини, традиции и предприемчивост на малкия и средния бизнес.

Основен дял в икономическата структура на общината има леката промишленост представена от шивашки предприятия и предприятия за производство и търговия с трикотажни изделия. Тя е водещ отрасъл в района, осигуряващ най-голям брой работни места. Водещи са Дели – 99" ЕООД, "Яница"АД . Предмет на дейност на фирма „Дели-99" ЕООД е производството на бельо, спортно и ежедневно облекло от трикотаж. Клиенти на фирмата са големи български търговски вериги и фирми от Германия, Австрия и др. Фирмата разполага със собствени търговски обекти в страната.

„Яница"АД, гр.Елхово е фабрика с повече от 25 годишна традиция в модното и качествено проектиране и производството на гладко плетиво. Разполага със собствено дизайнерско ателие, където годишно се разработват 2 колекции: пролет/лято и есен/зима. Цялата пазарна стратегия е насочена към Европейския пазар. Около 90% от производството е за износ основно за Германия и Франция.

В областта на хранително-вкусовата промишленост е застъпено производството на млечни продукти и хлебни изделия – "Арачиеви" ООД, с. Кирилово и "Хляб и хлебни изделия" ЕООД и др. Фирма „Арачиеви" ООД, извършва изкупвателна дейност на сурово краве, овче и козе мляко на територията на общините Елхово, Болярово и Тополовград. От постъпващата суровина се произвежда краве и овче кашкавал, суроватъчна извара и масло.

Фирма "Хляб и хлебни изделия" ЕООД, гр.Елхово е основен и водещ в региона производител на хляб и хлебни изделия. Производствената и административна дейност се извършва в гр.Елхово. Фирмата разполага със собствен трафопост, три производствени и една административна сграда, разположени в регулационните граници на града.

Машиностроенето в общината е представено от "Лемекон" АД и "Орудица – 2000" ООД. "Лемекон" АД гр. Елхово е специализиран производител на всички видове и размери свързващи елементи на водопроводни инсталации за дружествата на "Водоснабдяване и канализация", "Напоителни системи" и строителни фирми. Дружеството е създадено през 1958 г. като завод за фасонни и арматурни части и конструкции. От 1997 г. дружеството е приватизирано, собственост на юридически и физически лица, като мажоритаре собственик е Индустриален концерн "АКБ ФОРЕС". Дружеството присъствува активно и убедително на вътрешния пазар. Изнася продукция в съседните балкански страни. "Орудица - 2000" ООД е регистрирана през 1999 г. Основна дейност на дружеството от неговото фактическо функциониране е металолеене и металообработване – производство предимно на водопроводна арматура и фасонни части. Освен голямата гама от размери на чугунени отливки са усвоени и нови производства – на стоманени изделия за водопроводи, преходници, инвентар за селскостопански машини и резервни части за тях.

Фирмата разполага с богата гама производствени мощности.

ЕТ „Фаворит 2003 – Иван Иванов" развива дейност с производство на оградна мрежа и производство на бои на водна основа, както и търговия със строителни материали.

По отношение на секторната специализация на фирмите в град Елхово 15 % от тях се занимават с търговия на дребно с хранителни продукти, напитки и тютюн, 9% са ресторантите и питейните заведения, 8 % се занимават с продажба, управление и отдаване под наем на недвижими имоти, 5 % е делът на пътническия,товарния и таксиметрловия транспорт, като същия процент се отрежда и на отглеждането на растения, семена, животновъдство и дърводобив .Медицинските и денталните специалисти, търтговците на дребно с облекло и обувки има 4 % дял.

Земеделие и животновъдство

Голяма част от населението, предимно в селата, е ангажирана в производството на селскостопанска продукция. Жителите на общината се занимават със земеделие и животновъдство предимно за собствена консумация, и за подпомагане на семейния бюджет.

Пазарно ориентирано производство се реализира в 32 земеделски фирми, еднолични търговски, арендатори и др., които обработват 55 % от засятата площ; четири земеделски кооперации, обработващи 39 % от общо засятата площ.

Водещите фирми в сектора на територията на общината са: „Зомаш" ООД (производство и търговия със зърнени култури) и „Инсекта 2000" ООД (производство, заготовка и търговия с посевен и посадъчен материал).

Основно място в общината заема производството на зърнени култури, най-важни от които са пшеница и ечемик. От техническите култури с най-голямо значение са слънчоглед и кориандър. Останалите земеделски култури, отглеждани на територията на общината са: рапица, слънчоглед, кориандър, овес, просо, ръж и др.

Екологично чистата природа без замърсявания и доброто качество на обработваемата земя на Община Елхово, дават добри предпоставки за развитието на силен земеделски сектор. Потенциални възможности се залагат в производството на екологично чисти храни и препарати за целите на земеделието, както и в пчеларството и билкопроизводството.

Традициите и потребностите на местното население е в основата на развитието на животновъдството. Основно място заема отглеждането на овце, свине, кози, говеда, птици и пчели.Значителна част от отглежданите животни се ограничава основно в рамките на дребно производство и лично потребление.

В структурата на животновъдството преобладават дребните стопанства. Най-голям е делът на отглежданите животни в стопанства на физически лица.

Съгласно информация на БАБХ, предоставена с писмо изх.№ Я-5503/09.10.2019 г общия брой на регистрираните животновъдни стопанства на територията на общината е 3196.

Най-голям е броят на отглежданите овце-10 847 бр, следвани от говедата 5207, козите-3850 бр, броят на пчелните семейства- 727, а оттглежданите биволи 284 бр, основно в с.Пчела.

Проблем за околната среда е образувания при отглеждането им оборския тор. По-големите животновъдни обекти не разполагат с инсталации или съоръжения за оползотворяване на торовите маси. По дребните животновъди депонират малка част от тях върху собствените си селскостопански имоти с цел оползотворяване. Като цяло намалява броят на животните в общината. Причините за това са новите и високи Европейски

изисквания към животновъдните обекти.

Животновъдството и неговите вторични продукти са отговорни за най-малко 51% от общия обем парникови газове. (Goodland, Anhang, 2009) Животинският тор вече е известен като главната причина за замърсяването на подпочвените води и затоплянето на атмосферата.

Аерозолите, или частиците, отделяни заедно с въглеродния диоксид при изгарянето на изкопаемите горива, въпреки че вредят на здравето, имат и охлаждащо действие, което, грубо казано, компенсира затоплящия ефект на CO_2. Затова, емисиите вредни газове, свързани с развъждането на добитъка, ще имат още по-голям дял за глобалното затопляне в близко бъдеще. (Mohr, 2009)

Размножаването на животни е източник номер едно на метан, причинен от човешката дейност.

Преживните домашни животни - крави, кози, овце и др.- отделят впечатляващо количество парникови газове - метан и въглероден диоксид. Метанът е почти 100 пъти по-мощен от въглеродния диоксид, ако се сравняват за 20-годишен период, но изчезва от атмосферата много по-бързо, за разлика от въглеродния диоксид, на който му трябват векове и хилядолетия.

Като се основават на нови изчисления, американски учени от Университета на Мисури стигат до извода, че количеството метан, което се отделя от отпадъците във фермите за мляко и млечни продукти и свинефермите, вероятно е с 65% по-голямо, отколкото сочат предишните данни.

Приземният (тропосферен) озон е третият най-широко разпространен парников газ след въглеродния диоксид и метана. Ферментиралата храна за животните отделя вредни озонови газове, на местно ниво повече от озона, отделян от колите.

Азотният оксид е парников газ, който е с около 300 пъти по-затоплящ ефект от CO_2. От животновъдната индустрия идват 65% от всички емисии на азотен оксид.

в/ от битови отоплителни източници – твърди, течни и газови горива

Размерът на замърсяването на атмосферния въздух през хладния период зависи пряко от броя на населението във всяко селище.

Замърсяванията на атмосферния въздух от битови потребители са главно през зимния период, при ползването на твърди горива в битовия сектор, в зависимост от метеорологичните условия.

Анализът на наличната информация показва, че през зимния период, въпреки на интензивното използване на твърди горива за отопление в битовия сектор при определени метеорологични условия /безветрие/, е малко вероятно да се натрупват замърсители в приземния слой от $ФПЧ_{10}$, серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид до границите на пределно допустимите норми .

През летните месеци замърсяванията са главно от прах и неприятни миризми, породени от състоянието на инфраструктурата /липса на канализации и недобре поддържани пътни артерии/, нерегламентирани замърсявания, отглеждане на различни видове животни , както и използването на естествени и изкуствени торове.

Това води до допълнително замърсяване на атмосферния въздух с летливи органични съединение / ЛОС/, метан и амоняк. Животинският тор вече е известен като главната причина за замърсяването на подпочвените води и затоплянето на атмосферата

Ориентираните преобладаващи северни и североизточни ветрове дренират въздуха

добре, а липсата на крупни промишлени замърсители допринася също за поддържане висока чистота на въздушния басейн на общината.

Размерът на замърсяването на атмосферния въздух през хладния период зависи пряко от броя на населението във всяко селище.

В община Елхово по данни на НСИ, към 31.12.2016 г. живеят .....души (.....% от населението на област Ямбол) Средната гъстота на населението -.....души/кв.км е най-ниска сред останалите общини в областта. За област Ямбол средната гъстота на населението е ..... души/кв.км, за Югоизточния район - ..... души/кв.км, за страната - 64.0 души/кв.км. За територията на община Елхово само гр. Елхово е с над 1000 души.

Това означава, че при по-сурови климатични условия това би било предпоставка за по-ниско замърсяване на въздуха от битовите източници. През отоплителния сезон се очакват емисии от азотни и серни оксиди, въглероден моноксид и диоксид, сажди.

3.1.1.3. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ НА АТМОСФЕРНОТО ЗАМЪРСЯВАНЕ. СТЕПЕН НА ЗАМЪРСЯВАНЕ

Атмосферното замърсяване в община Елхово се определя от степента на развитие на промишлеността и големината на отделните населени места, както и отблизостта до на транспортните артерии.

Ниските стойности на атмосферните замърсители определят зоните на замърсяване на атмосферния въздух под допустимите стойности на замърсители, за които се дава експертна оценка от РИОСВ –Стара Загора .

В този смисъл, очакванията за зони с потенциални замърсявания са :

- натоварени транспортни артерии – зона от 100 m от двете страни, пътищата от републиканската и общинската пътна мрежа;
- по-големите населени места /замърсяване от комунално-битов характер/ ;
- населени места, в които има промишлена дейност.

Общият извод е, че в национален план за оценка, и в частност, по брой и вид на източниците на замърсяване за качествата на атмосферния въздух, за територията на община Елхово може да се даде много добра оценка.

Подобряването на пътната инфраструктура, и ще допринесе за опазване чистотата на атмосферния въздух.

ИЗВОДИ:

1. Община Елхово се характеризира с добро качество на атмосферния въздух – няма установено превишаване на ПДК, климатичните условия не благоприятстват задържане и събиране на атмосферни замърсители в приземния въздушен слой..

2. Отоплителните инсталации са основен източник на замърсяване на въздуха през зимния сезон. С използване на екологично чисто гориво – газ за отоплителните инсталации, замърсяването чувствително ще намалее. Желателно е да се търсят и използват нови енергийни източници, което би допринесло за значително намаление на емисиите, свързани с използването на течни и твърди горива, които за България се характеризират с високо съдържание на сяра.

3. Озеленяването и благоустрояването на уличните платна ще доведат до по-ниски

нива на прах в атмосферния въздух.

3.1.2. ВОДИ

Генетичните хидроложки фактори, на която и да е територия, закономерно са свързани от една страна с климата, определяни като динамични, и от друга – с повърхнината на водосборните басейни, определяни като структурно-морфоложки.

В хидроложкото райониране на България се използват основни характеристики на хидроложките процеси. Тъй като климатът в най-голяма степен влияе върху формирането на водите и режима на водния отток, той се използва като основен показател за хидроложко райониране. В България, както е добре известно, има два основни типа климат - умерено континентален и континентално-средиземноморски. Те в най-голяма степен влияят върху формирането на водите и режима на водния отток. Останалите видове климат са преходни форми или видоизменени форми на тези два вида климат. Това е дало основание да се очертаят две основни хидроложки области. По-слабо влияние върху формирането на водите и режима на оттока има релефът. Той оказва влияние върху промените във височина както на климата, така и на формирането на водите. Неговото влияние е по-силно в областта с умерено континенталния климат. Поради това тя се разделя на две подобласти.

Фиг. 3,Хидроложки области на България (по П.Пенчев)

Областта със средиземноморско климатично влияние обхваща югоизточната част от страната. В нея преобладават зимният отток на реки, и предимно дъждовното им подхранване. Относителният дял на дъждовното подхранване е над 80% от общото

количество. В областта със средиземноморско климатично влияние са включени земите на Източна Стара планина, Горнотракийската низина, Бургаската низина, Сакар, Странджа, Източните Родопи, Черноморското крайбрежие. Не се дели на подобласти поради по-малкото влияние на релефа.

Територията на Община Елхово попада в Източнобеломорски район за басейново управление с административен център гр. Пловдив. Района заема части от Южна България и обхваща водосборите на реките Марица, Тунджа, Арда и Бяла (Фиг.).

Фиг.4. Водосборен басейн на Източнобеломорски район за басейново управление на водите

Река Тунджа води началото си от Централна Стара планина. Изворът й е под вр. Юрушка грамада (2136 m) източно от връх Ботев. Координатите на извора са 42°43'40" с. ш. И 24°58'10" и. д. при кота 1940 m. Старото име на р. Тунджа е Тунзус. Тунджа е най-големият приток на р. Марица, който се влива в нея на турска територия. Поради голямата площ на водосборната й област (7901 km2) и понеже до границата тече като самостоятелна река, то р. Тунджа се разглежда като отделен басейн. Координатите при границата са 41°51'20" с. ш. и 26°34'00" и. д. с кота 44 м н. в. и при заустването й в Марица са 41°42' с.ш. и 26°34' и. д. Дължината на реката до границата е 350 km с водосборна площ 8029 km, което представлява 22,43% от площта на Източнобеломорски район. Има 44 първи притока с обща дължина 393,9 km. По-значителните са р. Мочурица — водосборна площ 1278 km2, дължина 86 km; р. Синаповска — площ 871 km2 и дължина 55 km; р. Поповска и др. Средният наклон на главната река е 5,4 ‰ с коефициент на извитост 2,1. Средният наклон и коефициентът на извитост за притоците варират съответно между 1,4 ‰ (р. Мочурица) и 68 ‰ (Магарешка река) и между 1,06 (Куруджадере) и 2,4 (р.Поповска). Изключение по отношение степента на

извитост правят реките Воденска, начало на Поповска, и Мочурица, чийто коефициент има значителната стойност - 4,0 съответно 4,5.

Гъстотата на речната мрежа за 15 от по-значителните притоци, както и за главната река, има сравнително ниски стойности и се движи между 0,23 km/km2(р. Мараш) и 0,66 km/km2(р. Поповска), за което главна причина е ниската надморска височина на цялата водосборна област - 386 m н. в. Южната част на басейна се простира южно от Ямболския пролом на р. Тунджа до турската граница. Тя обхваща Ямболското (150 m) и Елховското поле, хълмистата област източно и западно от Елховското поле и областта на Сремския пролом на р. Тунджа. Под гр. Ямбол р. Тунджа навлиза в широкото Ямболско поле.

Долината тук е много широка, 10-25-40 km, неясно изразена. До гр. Елхово реката прави най-силно извити меандри по цялото си течение. Югоизточно от с. Маломир реката проломява тесния и нисък рид Баалар - Кайряк и навлиза в продълговатата Елховска долина. Видът на долината до с. Княжево не се различава от този през Ямболското поле. В един голям участък от гр. Тервел до гр. Елхово р. Тунджа тече през една залесена с широколистна гора ивица. Над гр. Елхово прави голям ръкав – Малка Тунджа, дълъг към 10 km. Широчината на речното корито в този участък е от 40-50 m със средна дълбочина 1-1,5 m. Бреговете са ниски, полегати, обрасли с върбалак. Дъното на реката е песъчливо, но в района на с. Коневец е от едър и дребен чакъл и пясък. Наклонът на коритото е към 0,70‰.

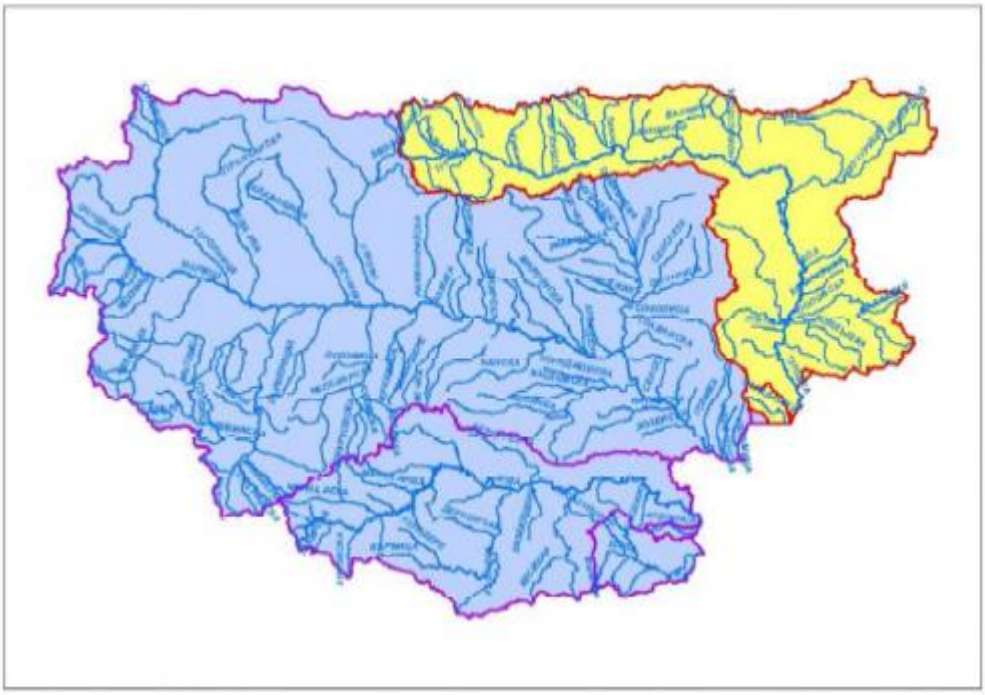

Фиг.5, Басейн на река Тунджа в жълт цвят

Минерални води.

На територията на общината няма данни за минерални води и темални извори.

3.1.2.1.ОЦЕНКА ЕКОЛОГИЧНОТО И ХИМИЧНО СЪСТОЯНИЕ НА

ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ

Характеризирането на повърхностните води се извършва по Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г., обн. ДВ, бр.22 от 05.03.2013 г , в сила от 05.03.2013 г, изменена и доп.бр.79 от 23.09.2014г, в сила от 23.09.2014г.

Съгласно наредбата, химичното състояние на повърхностните води се оценява в два класа – добро и непостигащо добро състояние. Екологичното състояние на повърхностни водни тела се оценява в пет класа –отлично, добро, умерено, лошо и много лошо.

Оценката на екологичното състояние/потенциал се извършва в съответствие с въведените стандарти за качество на околната среда (СКОС) за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води. Като основен критерий при оценката се използват средногодишните стойности (СГС) СКОС при минимален брой на анализите - 4 пъти годишно (1 път на всеки 3 месеца).

При оценката на химичното състояние на повърхностните води са разглеждани т.нар приоритетни вещества, като са съпоставяни с определените стойности на стандартите за качество, въведени от Директива 2008/105/ЕО и на Съвета от 16.12.2008 г. за определяне на стандарти за качество за околната среда , транспонирана в Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители. (Приета с ПМС № 256 от 1.11.2010 г., обн., ДВ, бр. 88 от 9.11.2010 г., в сила от 9.11.2010 г., изм., бр. 88 от 8.10.2013 г., в сила от 8.10.2013 г.)

Статус на повърхностните водни тела (11 бр., Макрозообентос, NO_3, NO_2, Nобщ, Робщ) на територията на община Елхово, съгласно ПУРБ ИБР 2016-2021, приет с Решение№ 1109/29.12.2016 г на Министерски съвет:

№	Код на водно тяло	Име на водно тяло	Типология	Характеристика на ВТ	Биологични показатели 2018	Физико-химични показатели 2018	Екологично състояние/ потенциал 2018	Химично състояние 2018	Изместващи показатели 2018
1	BG3TU500R018	Река Дереорман	R14	река	**умерено**	**умерено**	**умерено**	**добро**	Макрозообентос, NO3, NO2, Nобщ, нитрати
2	BG3TU500R016	Река Тунджа от вливане на р. Симеоновска до гр. Елхово	R12	река	**лошо**		**лошо**	**неизвестно**	Макрозообентос
3	BG3TU500R015	Река Дряновска	R13	река	**умерено**		**умерено**	**неизвестно**	Макрозообентос, пресъхнала
4	BG3TU500R012	Река Поповска от яз. Малко Шарково до устие, р. Ахлатийска	R14	река СМВТ	**умерено**	**добро**	**умерено**	**неизвестно**	Макрозообентос, (ФХ 2017)
5	BG3TU500R011	Река Араплийска, Куруджа, Боялъшка	R14	река	**умерено**	**добро**	**умерено**	**неизвестно**	Макрозообентос, (ФХ 2015)
6	BG3TU500L017	Язовир Кирилово	L15	яз СМВТ	**лошо**	**умерено**	**лошо**	**добро**	Прозрачност, Хлорофил А, електропроводимост, Робщ (2018)
7	BG3TU200R008	Река Синаповска	R14	река	**умерено**		**умерено**	**неизвестно**	Макрозообентос
8	BG3TU200R007	Река Калница	R13	река	**лошо**	**умерено**	**лошо**	**неизвестно**	Макрозообентос, Електропроводимост, NO3, Nобщ (2016)
9	BG3TU135R005	Река Тунджа от гр. Елхово до вливане на р. Мелнишка и р. Коруджа	R12	река	**умерено**	**умерено**	**умерено**	**добро**	Макрозообентос, NO3, NO2, Nобщ, Робщ
10	BG3TU100R004	Река Мелнишка	R14	река	**добро**	**добро**	**добро**	**неизвестно**	
11	BG3TU100R002	Река Тунджа от вливане на река Мелнишка до границата	R12	река	**умерено**	**умерено**	**умерено**	**добро**	Макрозообентос, NO3, NO2, Nобщ, PO4, Робщ

Табл.№ 12, Източник : БД ИБР, ПУРБ 2016-2021

Данни от хидробиологичния мониторинг на ПВТ на територията на община Елхово

№	Код мониторингов пункт	Водно тяло	Басейн	Река	Пункт	МЗБ 2018	ФБ 2018	МФ 2018	Речен тип
1	BG3TU00539MS0065	BG3TU500R016	Тунджа	Тунджа	преди гр.Елхово, по черен път край свинекомплекс "Странджата"				R12 големи равнинни
2	BG3TU00539MS0060	BG3TU135R005	Тунджа	Тунджа	мост в гр.Елхово ХМС				R12 големи равнинни
3	BG3TU00115MS0004	BG3TU100R002	Тунджа	Тунджа	с.Лесово, черен път към рудника, 200 м след въжен мост, ляв бряг				R12 големи равнинни
4	BG3TU00552MS0081	BG3TU500R018	Тунджа	Дереорман	с.Бояново, преди брод на черен път за с.Стройно	2,5			R14 пресъхващи
5	BG3TU00552MS0080	BG3TU500R018	Тунджа	Дереорман	устие, мост на шосе Ямбол-Елхово, след разклона за Бояново				R14 пресъхващи
6	BG3TU05215MS0031	BG3TU500R012	Тунджа	Поповска	с.Добрич, мост на шосе Болярово Елхово, ляв бряг				R14 пресъхващи
7	BG3TU05211MS0030	BG3TU500R012	Тунджа	Поповска	устие, след гр.Елхово мост по пътя за Тополовград	2,5	11,3	-50	R14 пресъхващи
8	BG3TU00043MS0028	BG3TU500R011	Тунджа	Араплийска	с.Чернозем, мост на шосе Елхово-Тополовград				R14 пресъхващи
9	BG3TU00044MS0028	BG3TU500R011	Тунджа	Араплийска	преди с.Лалково, мост на пътя за Ситово	2,5			R14 пресъхващи
10	BG3TU00221MS0023	BG3TU200R007	Тунджа	Калница	с.Пчела, мост на пътя за с.Изгрев				R13 малки и средни равнинни
11	BG3TU00149MS0011	BG3TU100R004	Тунджа	Мелнишка	преди устие, мост на пътя за с.Гранитово - с.Мелница	3	12,5	-3,6	R14 пресъхващи

Табл.№ 13, Източник : БД ИБР, ПУРБ 2016-2021

Видно от данните на БД ИБР е, че две от водните тела в община Елхово са силно модифицирани водни тела (СМВТ): BG3TU500R012 Река Поповска от яз. Малко Шарково до устие и р. Ахлатийска и BG3TU500L017 Язовир Кирилово.

Мониторинг на физикохимичното състояние на повърхностни води в басейна на река Тунджа, във връзка с Директива 91/676/СЕЕ на територията на Община Елхово, се извършва в следните пунктове :

BGTU00539MS0060, р. Тунджа на моста гр. Елхово (ХМС);
BG3TU00054MS0070, яз. Кирилово;
BG3TU00149MS0011, Мелнишка преди устие, мост на пътя за с.Гранитово - с.Мелница;
BG3TU00552MS0080, р. Дереорман устие

На територията на БД ИБР и община Елхово няма определени зони за защита на предназначени за питейно-битово водоснабдяване води по чл.119а, ал.1,т.1 от ЗВ и санитарно-охранителни зони(СОЗ), определени по реда на Наредба № 3/16.10.2000 г.за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

Проекти на СОЗ има за следните обекти:

1.ТК „Хайнето-Мелница“, проект за СОЗ-164/2008 за водоснабдяване на „Крайпътен комплекс с тир-паркинг, газстанция, бензиностанция, мотел“;

2.ТК за ПБВ на ПИ 000033 в землището на с.Бояново собственост на „ Любимец автотранспорт“, с проект за СОЗ -24/2012г.

Опис на находящите се на територията на общината язовирите и водоеми е даден в следващата таблица.

№	Описание	Име	Цел	Имот	Име_друго	Землище	Речен басейн	Река	Собственост	Периметър, м	Площ, кв.м
1	язовир	Кайряка		000 064	Жребино	Жребино	Тунджа	Коюнбунар	Общинска собственост	1652,244921	82493,92707
2	язовир	Хумата		000 320	Пчела 2	Пчела	Тунджа	Джамидере	Общинска собственост	1623,567965	90715,97941
3	язовир	Юрта		000 006	Малко Кирилово	Малко Кирилово	Тунджа	Воденична	Общинска собственост	1711,250293	70611,42899
4	язовир	Кукорево		000 326	Гранитово	Гранитово	Тунджа	Динджилидере	Общинска собственост	1499,138696	68511,20499
5	язовир	Ставуст		000 288	Чукарово	Малък манастир	Тунджа	дере	Общинска собственост	1431,025807	70278,89413
6	язовир	Чакъров кладенец		000 047	Мелница	Мелница	Тунджа	Динджилидере	Общинска собственост	1719,718042	57471,80675
7	язовир	Баба Алийца		000 216	Студено кладенче	Раздел	Тунджа	дере	Общинска собственост	1222,627507	63013,00992
8	язовир	Шанска бахча		000 302	Раздел 2	Раздел	Тунджа	Боялъшка	Общинска собственост	1330,202755	62491,57163
9	язовир			1,187		Лесово	Тунджа	Правадидере	Публична общинска собственост	958,675372	21320,76773
10	язовир	Дядо Стояновото дърво		35,22	Трънково	Трънково	Тунджа	Ченгендере	Общинска собственост	3836,605384	450834,0772
11	язовир	Мандрата		000 004		Пчела 1	Тунджа	Калница	Общинска собственост	6237,448686	459313,3449
12	водоем			000 024, 000 416		Чукарово, Малък манастир	Тунджа	дере	Общинска собственост	819,319425	22460,06904
13	язовир	Кара юг		000 133	Борисово	Борисово	Тунджа	Дереорман	Общинска собственост	2937,830475	200773,9841
14	язовир	Бояново		000 066		Бояново	Тунджа	Дереорман	Общинска собственост	2250,725029	183163,5133
15	язовир			000 012	Стройно	Стройно	Тунджа	Дереорман	Общинска собственост	2141,568	134381,0435
16	язовир	Дълбок път		000 290	Малък манастир 2	Малък манастир	Тунджа	дере	Общинска собственост	3532,150813	107691,872
17	водоем			000 178		Бояново	Тунджа	Айдере		651,183867	21661,13993
18	язовир			000 413		Гранитово	Тунджа	река		808,904695	12031,16922
19	язовир			000 306		Гранитово	Тунджа	река		560,795226	11612,07062
20	язовир			000 308		Гранитово	Тунджа	река		973,649581	17493,94002
21	язовир			000 311		Гранитово	Тунджа	река		635,409178	15158,76947
22	язовир	Кирилово	рибовъдство	000 070		Кирилово	Тунджа	Коюнбунар	Държавна собственост	11318,67722	2097929,065
23	водоем			000 200		Гранитово	Тунджа	река		550,277122	16254,43403
24	язовир	Илника		38,7		Елхово	Тунджа	Геренската вода		2926,167377	205678,3977

Табл. № 14,Язовири и водоеми на територията на община Елхово, източник БД ИБР

Във връзка с разпоредбите на Закона за Министерството на вътрешните работи (обн.дв.бр.53 от 27 юни2014г.,изм. ДВ.бр.98от 28 ноември 2014г.,изм. ДВ.бр.107от24 Декември2014г.,изм.идоп.ДВ.бр.14от20 Февруари2015г.), Закона за защита при бедствия (Обн., ДВ, бр. 102 от 19.12.2006 г., изм., бр. 98 от 14.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., бр. 8 от 25.01.2011 г., в сила от 25.01.2011 г., доп., бр. 39 от 20.05.2011 г.) и Наредба № 8121з-196 от 19 февруари 2015 г. за реда за осъществяване на превантивен контрол от органите за пожарна безопасност и защита на населението на Министерството на вътрешните работи(Обн. ДВ. бр.17 от 6 март 2015г.**),** със Заповед от 2016 г. на Министъра на вътрешните работи на територията на община Елхово са **определени като потенциално опасни следните язовири** :

1.; яз. "Борисово" с. Борисово,общ. Елхово;
2. яз. "Стройно" с. Стройно,общ. Елхово;
3. яз. "Малък манастир 2" с. Малък манастир,общ. Елхово.
4. яз. "Малък манастир 3" с. Малък манастир,общ. Елхово;
5 яз. "Пчела 1" с. Пчела,общ. Елхово;
6. яз. "Бояново" с. Бояново,общ. Елхово;
7. яз. "Кирилово" с. Кирилово,общ. Елхово, НС ЕАД

Проблемен е язовир "Пчела 1" в близост до село Пчела, защото липсва основен изпускател, разрушена е и каменната зидария на преливника, а възстановяването е свързано със сериозни инвестиции.

Яз. "Кирилово" се поддържа целогодишно с ниво на водата под основата на деформациите, основния му изпускател е в изправност и е в обезопасено експлоатационно състояние.

Площта на повърхностните води – реки, открити водни тела на община Елхово възлизат на 1198 ха. Те заемат заемат 1,706 % от територията на общината (Баланс на територията на община Елхово - стр19,20 от настоящия ДЕО).

3.1.2.1.1. ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ

В регистъра на чувствителните зони в повърхностни водни тела, съгласно Заповед № РД -970/28.07.2003 г. на Министъра на околната среда и водите и Директива 91/247/ЕЕС **за чувствителни зони** следва да се определят тези водни обекти, в които се цели защита от еутрофикация – явление, което е предизвикано от повишаване на съдържанието във водите на биогенни елементи – азот и фосфор и съответно предизвиква растеж на зелени растения във водите. т.е. то се характеризира като водоприемник, който се намира или има риск да достигне състояние на еутрофикация - обогатяване с биогенните елементи азот и фосфор. Това състояние е свързано с ускорен растеж на водорасли и по-висши растителни видове, в резултат на което настъпва нежелано нарушаване в баланса на присъстващите във водите организми и влошаване на качеството на водите.

Това изисква отпадъчните води от всички агломерации с **над 10 000 еквивалентни жители(е.ж.**), които се заустват да бъдат предмет на допълнително пречистване с цел отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор до определените в разрешителното за заустване индивидуални емисионни ограничения. По този начин водоприемникът се

предпазва от допълнителна еутрофикация и се цели подобряване в неговото състояние. ***Община Елхово попада в чувствителна зона,*** съгласно Заповед № РД -970/28.07.2003 г. на Министъра на околната среда и водите.

На територията на общината към момента действа ГПСОВ. Общинската администрация е предприела необходимите действия и е изпълнила проект за: „Проектиране и строителство на Пречиствателна станция за отпадъчни води, довеждащ колектор и частична рехабилитация на ВиК мрежата в гр.Елхово", общ. Елхово, област Ямбол, финансиран съгласно договор № DIR-51011119- CO24/17.02.2012г. по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013 г." Отпадъчните води от града да се третират в ГПСОВ до постигане на изискванията за заустване в „чувствителна зона" – р.Тунджа, т.е. с предвидено отстраняване на азот и фосфор.

В технологичната схема на Пречиствателната станция за пречистване на отпадъчните води в Елхово са включени следните съоръжения и етапи на третиране на отпадъчните води: Механично стъпало, Биологично пречистване с предварителна денитрификация, нитрификация, физико-химично отстраняване на фосфора и разделна аеробна стабилизация на утайките, UV-дезинфекция на изход ПСОВ.

Река Тунджа, след вливането на р. Мочурица до границата с код BGSARI12 е определена като зона, чувствителна към биогенни елементи, съгласно Директива 91/271/ЕИО и Заповед №РД-970/28.07.2003 г.

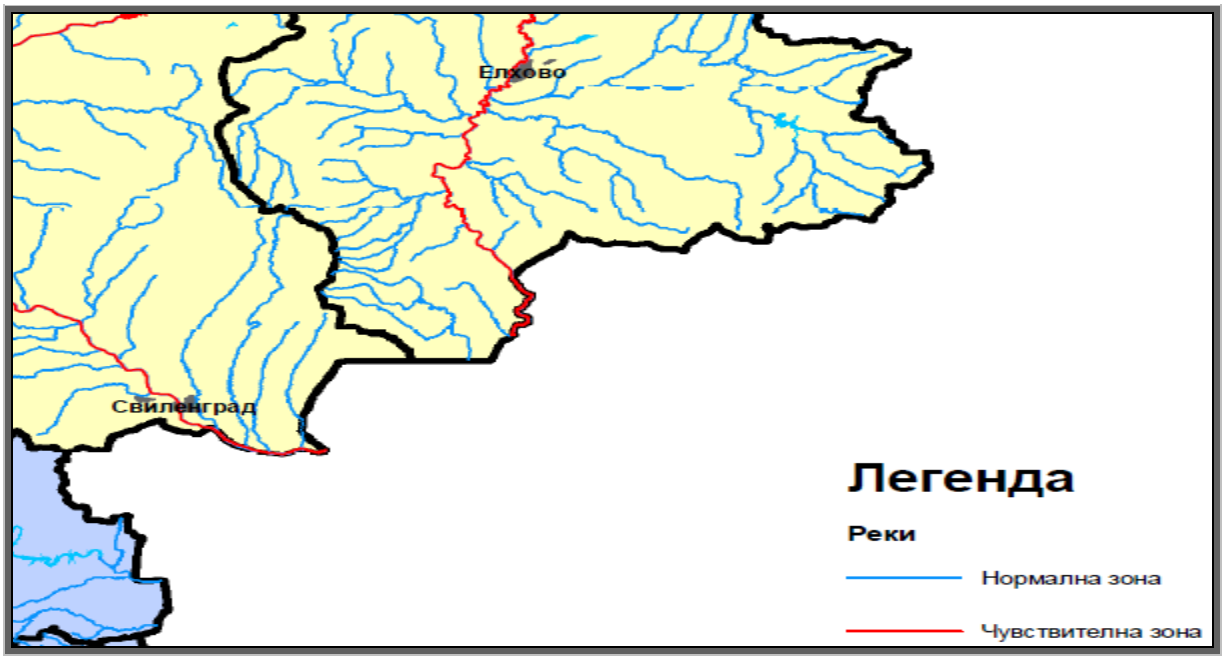

Фиг.№ 6,Чувствителни зони на теритоията на община Елхово, източник БД ИБР

След приемането на РБългария за член на Европейския съюз, започнаха да се прилагат редица Европейски програми за подпомагане на земеделското производство. Във връзка с хармонизацията на националното законодателство в областта на околната среда с това на Европейския съюз Директива 91/676/ЕС „За опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници" беше транспонирана като Наредба №2 от 13 септември 2007г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (Обн. ДВ бр.

27 от 11 март 2008г.). За повърхностните и подземните водни тела със значими натоварвания с нитрати, като уязвими зони се приемат само тези, за които има данни за съдържание на нитратни йони над 50 mg/l. Съгласно Заповед № РД -146/25.02.2015 г.(РД-930/25.10.2010 г.) на Министъра на околната среда и водите**,** *територията на* ***община Елхово с надморска височина до 250 м. попада в уязвима (нитратна) зона .***

Зони за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

Това са териториите, определени за водочерпене за човешка консумация по член 7 на РДВ - Директива за водохващане на повърхностни води (75/440/ЕЕС) и Наредба № 12, ДВ. бр. 63/02г. и Наредба № 9 от 2001 , изм., ДВ бр. 15 от 21.02.2012 г.

Съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 от ЗВ и по отношение на зоните за защита на водите, определени за водочерпене за човешка консумация, са територията на водосбора на повърхностните водни тела и земната повърхност над подземните водни тела, а именно:

- всички водни тела, които се използват за ПБВ и имат средно денонощен дебит над 10 куб. м или служат за водоснабдяване на повече от 50 човека;

- водните тела, които се предвижда да бъдат използвани за питейно-битово водоснабдяване.

В Източнобеломорски район като зони за защита на водите са определени 63 броя питейни повърхностни водни тела.

На територията на община Елхово няма зони за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

3.1.2.1.2. РАЙОНИ СЪС ЗНАЧИТЕЛЕН ПОТЕНЦИАЛЕН РИСК ОТ НАВОДНЕНИЯ ПО ЧЛ.143 Г ОТ ЗВ.

Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН 2016-2021г) определя райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). РЗПРН се определят на база на резултатите от предварителната оценка на риска от наводнения по Критерии и методи за определяне и класифициране на риска и определяне на РЗПРН, утвърдени от МОСВ, съгласно чл.187, ал.2,т.6 от ЗВ

Съгласно чл.146г, ал.1 от ЗВ във водосбора на са определени района със значителенен потенциален риск от наводнения (РЗПРН)- съгласно Заповед № РД—152/08.08.2013 на Директора на БД ИБР, утвърдени със Заповед № РД – 743/ 01.10.2013 г. на Министъра на околната среда и водите.

Окончателните РЗПРН са класифицирани в три степени на риск по отношение на човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда и културно-историческото наследство- нисък, среден и висок. Утвърдените РЗПРН съдържат само районите със степен на риск „висок” и „среден”.

На територията на община Елхово е определен един район със значителен потенциален риск от наводнения по чл.143г от ЗВ :

Табл.№16

Код на РЗПРН	Име	Дължина в км.	Поречие	Площ в кв.км.	Населено място	Община	Област	Степен на риск
ASPFR_TU_01	р. Тунджа-Елхово	6	р. Тунджа	26.35	Елхово	Елхово	Ямбол	Висок

Табл.№ 15, * Забележка: РЗПРН попада в част от землището на населеното място

Общината попада в потенциалните граници на заливане на потенциални бъдещи наводнения с период на повторяемост 20,100 и 1000 години, със степен на риск-**висок .** 1

Локализираното подземно водна тяло(част) попадащо на РЗПЗН е Порови води в Кватернер- Ямбол-Елхово BG3G000000Q017 .

Много сериозен и трудно решим стои проблема с наводняването на имотите в близост до коритото на река Тунджа в град Елхово. Сериозността идва от това, че заустването на главния канализационен клон, отвеждащ отпадните води към реката, е на кота / в момента/ най-ниско водно ниво на реката. При всяко повишаване на водата в коритото на реката се създава опастност от наводняване. В първите месеци на 2015 год. наводняването на имотите продължи 4-5 дни и излезе извън рамките на местен проблем. Въпросът със заустването на главния канализационен клон се свежда до факта, че при проектирането и строителството на линейната инфраструктура, коритото на реката е било с дълбочина неносеща риск за подприщване на канализацията. С времето дъното на реката се е запълнило с наноси.

Фиг.№ 7

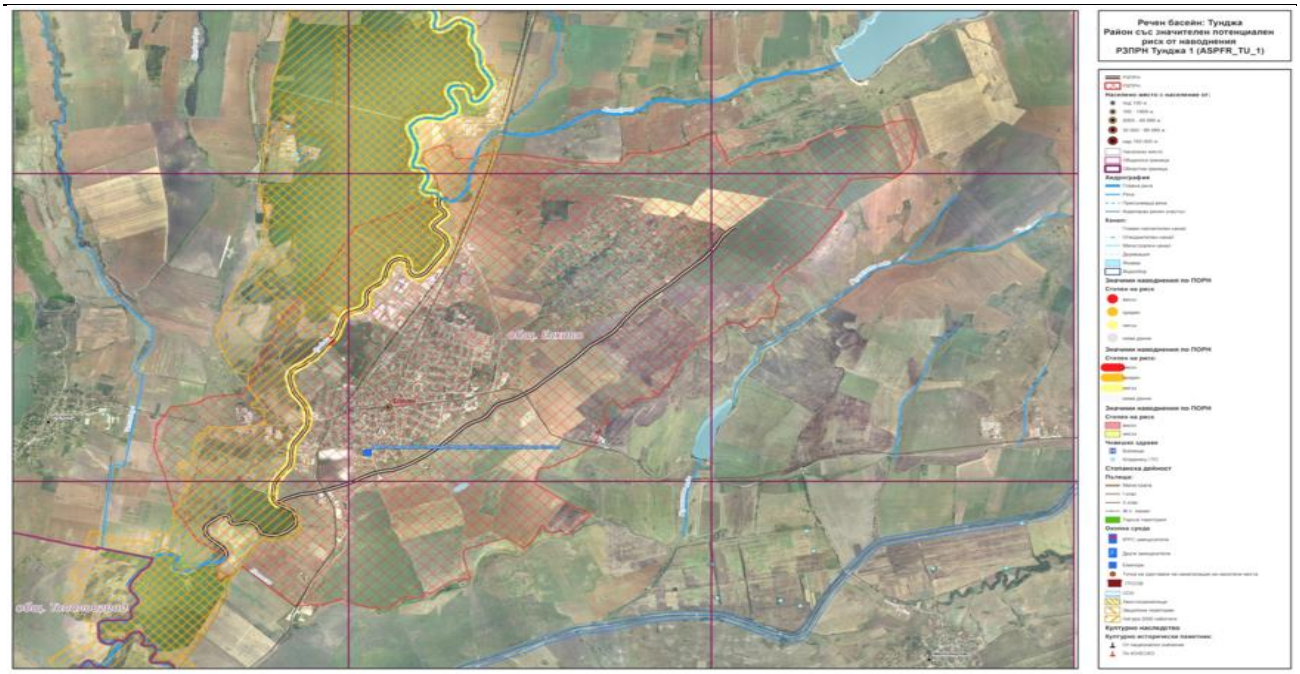

Фиг.№ 8 РЗПРН за басейна на р. Тунджа

Основните мерки за намаляване на риска от наводнения, които трябва да бъдат изпълнявани, в съответствие с Глава девета от Закона за водите (Защита от вредното въздействие на водите) са следните:

- поддържане проводимостта на речните легла, вкл. в 500-метровата зона след язовирите;
- поддържане и експлоатация на диги, корекции на реки и дерета и други хидротехнически и защитни съоръжения, отводнителни системи и полета, отводнителни помпени станции (ОПС);
- ежегодни пролетни и есенни технически прегледи на хидротехническите съоръжения, приключващи с изготвяне на протоколи, в които се набелязват ремонтните и инвестиционни работи за следващата година;
- изготвяне на анализ на техническото състояние на всяка язовирна стена веднъж на три години;
- изготвяне и проиграване на аварийни планове на язовирни райони и обособяване на аварийни складове, оборудвани с необходимите техника и материали;
- изграждане на съвременни системи за оповестяване *(в част от язовирните райони);*
-ликвидиране на потенциално опасни язовири, чието техническо състояние не позволява по-нататъшната им експлоатация.
- изграждане и поддържане на дъждовна канализация;
- изграждане на прагове и прегради пред входовете на сградите в застрашените ниски участъци на терена;
- плътно затваряне на съдовете в шахтите, в които се съхраняват замърсяващи материали и опасни отпадъци;
-осигуряване на необходимите средства за защитни и спасителни дейности и за оказване на първа помощ, периодично проверяване на годността им и своевременната им

подмяна;

- осигуряване и поддържане в изправност на средствата за оповестяване;
- поддържане на добра информираност на служителите и работниците в пристанищните терминали - всеки един от тях да е запознат с определените му задължения при извършването спасителните и защитни дейности и необходимия инструментариум;
- провеждане на периодични тренировки за привеждане на терминалите в готовност за действия в условия на бедствие;
- оптимизиране на организацията за провеждането на защитните и спасителни дейности на територията на общината (областта, обекта);
- осигуряване на готовност за извършване на ремонтно-възстановителни работи на територията на общината (областта, обекта), при разрушения и повреди;
- утвърждаване на реда за възобновяване на работата на територията на терминалите, ако дейността им е била прекратена.

3.1.2.1.3.ИЗТОЧНИЦИ НА ЗАМЪРСЯВАНЕ

Основни източници на замърсяване на повърхностните води са:

- точкови – отпадъчните води на населените места, производствените предприятия и животновъдните ферми;
- дифузни – селскостопанските земи при използването на торове, химически вещества при борбата с вредителите на земеделските култури и инфилтриралите води от нерегламентираните сметища, разположени на територията на общината.

Формираните битови отпадъчни води в населените места се заустват в септични или изгребни ями. Тяхното състояние не се контролира и те допринасят за замърсяването на подземните води в района. От съществено значение е също така изграждане на канализационните мрежи в населените места и отвеждането на всички отпадъчни води до пречиствателните станции. .

Битови отпадни води

Като основен източник на замърсяване на реките в региона са вливащите се в тях битово-фекални води. Формираните битови отпадъчни води на домакинствата се отвеждат в септични или изгребни ями,след което попиват в земята.Тяхното състояние не се контролира и това допринася за замърсяване на подземните води в района.

Минералните съединения в битовите отпъдни води са представени от солите на амоняка, фосфати, хлориди, хидрокарбонати и др.Органичните примеси обикновено съдържат азот(белтъци и продукти на тяхната хидролиза-пептиди и аминокиселини). В тях мога да се съдържат и безазотни органични съединения- киселини, спирт, алдехиди, кетони и др.Постоянен компонент на битовите отпадни води станаха ПАВ(повърхностно активните вещества), следствие от широко използваните в бита синтетични миещи препарати

Производствените отпадъчни води

Производствените отпадъчни води са също източник на замърсяване на

повърхностните и подземни води, особено ако се заустват във водните обекти без пречистване или с пречистване, но без удовлетворяване на нормативните изисквания. Контролът от страна на компетентните органи се осъществява от – РИОСВ Стара Загора и Басейнова дирекция – Пловдив.

Отпадните води от авторемонтните работилници и произдството на метални изделия могат да съдържат масла, нефтопродукти,ПАВ.

Производствените отпадъчни води, получавани при първична обработка на месните продукти съдържат кръв, парчета месо, мазнини, фекалии, сол и др.Всичко това обуслява и високите стойности на БПК $_5$. Особена вредна съставка на тези води е високото съдържание на органични вещества, в това число мазнини, което изисква изисква задължителното им задържане в мазниноуловители.Попаднали във водоприемниците тези води покриват повърхността на водата и пречат на кислородния й обмен с въздуха.

Характерите показатели, които дават предства за състава и свойствата на тези отпадъчни води са цвят, мирис, активна киселинна реакция, перганманатна окисляемост, БПК $_5$, съдържание на хлориди, нитрати, сулфати и др.

Отпадъчните води от дървопреработвателната промишленост са замърсени с неорганични и органични вещества, с киселини с характерен червен или тъмнокафяв цвят от преработването на дървения материал, съдържат парафин, амоняк, натриева основа.За намляване степента на замърсяване на отпадъчните води е наложително улавянето на дървесните влакна и тяхното регенериране чрез утаяване, флотация, филтрация, биологично пречистване в аеротанкове и вторични утаители.

Дифузни източници
Инфилтрираните води от нерегламентираните сметища

Независимо, че е организирано централизирано сметосъбиране и сметоизвозване в населените места, съществуват инцидентно възникващи локални замърсявания. Особено силно е въздействието на сметищата върху качествата на подземните води при депонирането на опасни отпадъци .

Селско стопанство. Животновъдни ферми

Съвременният профил на животновъдството е представен от индивидуални собственици на животни, отглеждани в семейни дворове (в индивидуалните стопанства). По своят характер сегашното състояние на животновъдството може да се характеризира като „семейно, дребно“ предназначено основно за задоволяване на собствени нужди.

Отпадъчните води от селското стопанство съдържат органични и неорганични суспендирани вещества, амоняк, нитрити, нитрати, микроорганизми

Отпадъчните води от растениевъдството включват отпадъчни води, течащи по бетонови площадки, води от силажи и други силажни тежни отпадъци, дъждовна вода,отмиваща отпадъци или непрокрити промишлени торове, технологични води от складирани твърди торови маси и компост, води от градинарски дейности и др.

Отпадъчните води от растениевъдството имат по-ниска концентрация на хранителни вещества, в сравнение с оборския тор, и поради това крият по-малък риск от зъмърсяване.

Отпадъчните води от силажите трябва да се събират и съхраняват.В случаите, когато силажът се сладира върху бетонови площадки, с или без изградени стени е необходим резервоар.Всички канали, по които се оттичат отпадъчните води трябва да бъдат в добро състояние и изолирани от течове.Подът и стените да бъдат непропускливи.Най-често силажните ями са построени без бетонова основа.Като алтернатива е необходима те да се застелят с полиетилен, или друг непропосклив материал. Твърдите силажни отпадъци трябва да отсраняват от силажната яма и да се наптрупват за компостиране.

Животинския тор по степен на зъмърсеност с органични вещества и микробиална обсемененост значително превишава битовите фекални води.В твърдият и течен тор се съдържат повече от 30 вида непатогенни микроорганизми.

Главният начин за замърсяване с пестициди става чрез оттока от селскостопанските площи, където се внасят тези вещества.При попадането им във водата пестицидите променят газовия режим на водоемите и окадват вредно влияние върху жизноспособността на водните растения, микрофлората, планктона и рибите, а по пътя на хранителните вериги – върху организмите и човека.Особено опасни за хидробионтите са хлоорганичните пестициди, като при рибите отравянията протичат предимно в акутна, и по-рядко в хронична форма.

Токсичния ефект на пестицидите може да се изрази крайна сметка в следните последствия за водните екосистеми:

-гибел на полезни хидробионти и корелацията на екосистемите;

-в намаляване на плодовитостта, способностите към оплождане и тези на развитие;

-в промени на наследствеността;

- в поява на видова резистентност ;

- в кумулиране в трофичните вериги на екосистемите;

-в синергичен ефект, обусловен от прилагането на широк набор токсиканти и циркулация на голямо количество химически замърсители.

.

3.1.2.2. ОЦЕНКА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОДЗЕМНИ ВОДНИ ТЕЛА

В Източнобеломорски район за управление на водите подземните водни тела са определени въз основа на местоположение, граници и площ, геоложки особености и възраст, тип на водоносния хоризонт и степен на водообилност и са групирани в 6 водоносни хоризонта: неоген –кватернер, палеоген –неоген, креди, триас и протерозой.

Разглежданата територия на Община Елхово попада в обхвата следните водни тела:

- Порови води в Неоген- Кватернер-Ямбол-Елхово с код BG3G000000NQ054;
- Пукнатитен масив Шипка- Сливен с код BG3G0PzK2Pg027
- Пукнатнинн води Брезовско Ямболска зона с код BG3G00000K2030
- Карстови води Тополовградски масив с код BG3G0000T12034
- Пукнатинни води Шишманово устремски масив с код BG3G00000Pt045

Подземни водни тела, използвани за питейни нужди на територията на община Елхово

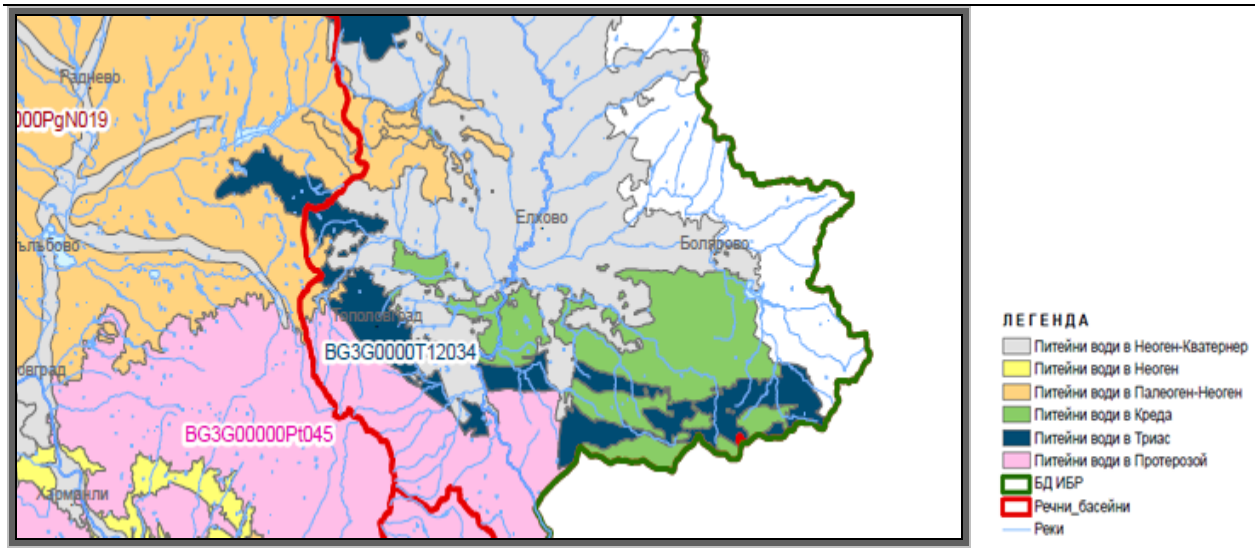

Фиг.№9,Подземни водни тела

Подземно водно тяло BG3G000000Q017 - Порови води в Кватернер - Ямбол – Елхово съвпада в площно отношение с разпространението на терасата на р.Тунджа между Ямбол и Елхово, като двата града са разположени върху него. То е с площ 198 km2, като подземните му води са основен източник за водоснабдяване на населените места в района, както за населението така и за промишлеността и земеделието . Именно по тази причина то е с повишена експлоатационен индекс 220%, като при разполагаеми ресурси от подземни 370,42 l/s се експлоатират много повече - 845,59 l/s. При този висок темп на използване на водите би трябвало подземното водно тяло вече да е значително осушено, което не се установява. При анализ на колебанията на нивата в мониторингови пунктове в това водно тяло от 1990 г. до сега, разположени при с.Ханово, не се установява тенденция за понижаване на нивата на подземните води. Техните колебания около приблизително еднакво равновесно положени, по-скоро са свързани с климатичните условия - промяна в количества валежи в различни години. Това означава, че има несъответствие между определените ресурси и действителното подхранване на водоносния хоризонт, което може да се дължи на много фактори. Необходимо е да се отбележи, че подземното водно тяло BG3G000000Q017 е наложено върху подземно водно тяло *BG3G000000N014*, което е с площ, 1437,83 km2 и чиито разполагаеми ресурси са 747,69 l/s, от които се използват само 68,22l/s.

Подземно водно тяло BG3G00000NQ054 - Порови води в Неоген - Кватернер - Ямбол – Елхово е обединено от две подземни водни тела от ПУРБ (2016-2021 г.) - BG3G000000Q017 - Порови води в Кватернер - Ямбол – Елхово и BG3G000000N014 - Порови води в Неоген - Ямбол – Елхово, като са взети предвид научно обосновани становища по време на проведените консултации по проекта на ПУРБ (2016-2021 година). Направеният анализ дава основание да се твърди, че плиоценският водоносен хоризонт има важно значение за подхранване на подземните води в алувиалният водоносен хоризонт на река Тунджа. Посочените факти за връзката и подхранването на кватеренерния водоносен хоризонт от плиоценския донякъде обясняват феномена с по-високите експлоатирани водни количества, отколкото определените естествени ресурси и дават основание двете водни тела BG3G000000Q017 - Порови води в Кватернер - Ямбол – Елхово и BG3G000000N014 - Порови води в Неоген - Ямбол - Елхово да се обединят в едно.

Подземно водно тяло BG3G0PzK2Pg027 /Пукнатинни води - масив „Шипка Сливен"е разположено в северната част на Източнобеломорски басейн, на север от горното и средно течение на р. Тунджа, обхваща високите части от Източна Стара планина. ПВТ има площ от 1615,74 км2. Водоносния хоризонт е изграден от гранити, алтернация от пясъчници, глинести скали и брекчоконгломерати, глини, песъкливи варовици, глинести мергели, шисти, гнайси, амфиболити.

ПВТ е разположено в северната част на Източнобеломорски район, на север от горното и средно течение на р. Тунджа, обхваща високите части от Източна Стара планина. ПВТ има площ от 1615,74 км². Водоносния хоризонт е изграден от гранити, алтернация от пясъчници, глинести скали и брекчоконгломерати, глини, песъкливи варовици, глинести мергели, шисти, гнайси, амфиболити. От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2017 год. се констатира: I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се установяват концентрации на РС над стандарт. Влошено е качеството на подземните води, използвани за питейно-битово водоснабдяване – повишен е стандарта за качество на питейните води за показателите: • Магнезий- в МП при с. Гълъбинци (ПС ПБВ - Сондаж 2) в една проба от четири пробонабирания през годината - 82 mg/l. • Нитрати- целогодишно в МП при с. Гълъбинци (ПС ПБВ - Сондаж 2) съдържанията са от 60 mg/l до 83 mg/l. В МП при Конаре (Извор "Янкова колиба", северно от с.Конаре, местност "Катуна") през четвърто тримесечие на 2017г. е измерено съдържание за показателя арсен над стандарт - 0,016 mg/l (стандарт – 0,01 mg/l). Проведеното допълнително пробонабиране на подземни води и изпитване на водна извадка по показателя арсен в този мониторингов пункт на 20.12.2017г. не потвърди тази завишена стойност на арсен, получения резултат от изпитването е по-малко от границата на количествено определяне на метода. II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – показателя нитрати показва концентрация (2017 год.) над стандарт за качество на питейни води - 50 mg/l в МП при с. Гълъбинци (средногодишна концентрация - 71,25 mg/l). Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G0PzK2Pg027 през 2017г. е „лошо” - показатели на замърсяване са магнезий и нитрати. През 2016г. тази оценка се потвърждава за показателя нитрати.

Подземни водни тела „Пукнатинни води - Брезовско-Ямболска зона“ с код BG3G00000K2030 и „Карстови води в горна креда, Бургаска вулканична зона, северно и западно от Бургас“ с код BG2G000PtPz043 са формирани предимно в карбонатни седименти и във вулканогенни скали. Водите са напорно/безнапорни и напорни. Подхранват от валежите и повърхностни води. Дренират се чрез извори и дренажи в речно-овражната мрежа и чрез водовземни съоръжения.

ПВТ е разположено югозападно и североизточно от гр. Стара Загора, заема северната и източна част на Източнобеломорски район. ПВТ има площ от 1345,82 км². Водоносния хоризонт е изграден от туфи, туфити, андезити, пясъчници, мергели, варовици, гранити, диорити икварцдиорити, андезити, андезито-базалти, габро. През 2017 г. в мониторингови пунктове при гр. Стара Загора (Извор "Горен Беш бунар), с. Съдийско поле (Дренаж), с. Крива круша (Извор №2), с. Пряпорец (Сондаж) и Шарково (Извор) от извършените наблюдения върху химичното състояние не се установяват концентрации на РС над стандарт и концентрации над стандарт за качество на питейни води. Общата оценка определя „добро” химично състояние на ПВТ BG3G00000K2030 през 2017г, с което се потвърждава оценката през 2016 г..

Подземно водно тяло „Карстови води - Тополовградски масив“ с код BG3G0000T12034 е формирано във варовиците, доломитите и мраморите на Малкотърновската и Мраморната свита и Искърската карбонатна група, а подземно водно тяло„Карстови води в палеозой-протерозойска пукнатинна зона“ - в докамбрийски интрузивни, ефузивни и метаморфни скали. Водите са напорни. Подхранват от валежите и повърхностни води. Дренират се чрез извори и дренажи в речно-овражната мрежа и чрез водовземни съоръжения.

ПВТ е разположено в югоизточната част на Източнобеломорски район и има площ 306,03 кв.км. Водоносния хоризонт е изграден от варовици-кавернозни, мраморизирани варовици, доломити. Подхранване на ПВТ – инфилтрация на атмосферни валежи и частично от пукнатинните води на вместващите скали. От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2017 год. се констатира: I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – удновено е концентрация на РС над стандарт (150 mg/l) за показателя калций - 155 mg/l . II.Влошено е качеството на подземните води, ползвани за питейно-битово водоснабдяване – превишен е стандарта за качество на питейните води за показателя калций - 155 mg/l (стандарт - 150 mg/l) в МП при с. Мелница (Извор "Гьола") - в едно пробонабиране през годината – 155 mg/l. Трябва да изтъкнем, че площта от ПВТ, в която е установено превишение на концентрацията на замърсяване на калций е по-малка от 20% от площта на ПВТ. Литоложкият строеж на ПВТ – варовици-кавернозни, мраморизирани варовици, доломити определя естествения характер на повишеното съдържание на калций. Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G0000T12034 през 2017г. на територията на РИОСВ-Стара Загора е „добро”.

Подземно водно тяло BG3G00000Pt045 /Пукнатинни води - Шишманово –Устремски масив/ Водоносния хоризонт е изграден от гранити, амфиболити, мусковитови и двуслюдени гнайсошисти, шисти, лептинити. ПВТ има площ 1412,08 кв. км.

Водоносния хоризонт е изграден от гранити, амфиболити, мусковитови и двуслюдени гнайсошисти, шисти, лептинити. ПВТ има площ 1416,44 кв. км.

Това ПВТ няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води за наблюдение на територията на РИОСВ-Стара Загора. Оценката е извършена по данни от мониторнгови пунктове на територията на област Хасково за 2016г., които не показват отклонение за наблюдаваните показатели. Няма мониторингови пунктове от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване за наблюдение на територията на РИОСВ-Стара Загора. Оценката е извършена по данни от мониторнгови пунктове на територията на област Хасково за 2016г., които показват отклонение за показателя фосфати

ПВТ е в слабо населен район, черпенето е малко, не е добре изучено, на този етап няма мониторингови точки за наблюдение на химичното състояние на подземните води. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000Pt045 - добро.

В регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ в ИБР са включени всички 41 подземни водни тела на територията на ИБР, поради използването им за водоснабдявнане с питейна цел.

Зони за защита на подземни води, съгл. чл. 119а от Закона за водите предназначени за питейно-битово водоснабдяване в ИБР **са всички пет подземни водни** тела на територията на община Елхово

Регистър на питейните подземни водни тела на територията на община Елхово, като

зони за защита на водите

	Наименование ПВТ	Код на ЗЗВ	Код на ВТ
1.	Порови води в Неоген - Кватернер - Ямбол - Елхово	BG3DGW00000NQ054	BG3G00000NQ054
2.	Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен	BG3DGW0PzK2Pg027	BG3G0PzK2Pg027
3.	Пукнатинни води - Брезовско - Ямболска зона	BG3DGW00000K2030	BG3G00000K2030
4	Карстови води - Тополовградски масив	BG3DGW0000T12034	BG3G0000T12034
5.	Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив	BG3DGW00000Pt045	BG3G00000Pt045

Табл.№ 16

Списък на подземните водните тела, които са замърсени и такива, които са застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници в ИБР, като извадка от Приложение 1 към Заповед № РД-146/25.02.2015 г.

1. Порови води в Неоген - Кватернер - Ямбол – Елхово , код BG3G00000NQ054
2. Карстови води - Тополовградски масив, код BG3G0000T12034

ХИМИЧНО СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДНИ ТЕЛА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЕЛХОВО, СЪГЛАСНО ПУРБ (2016-2021Г.)

Код на ПВТ	Наименование	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро /лошо)	Тест: Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (неприложимо/добро/лошо	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ - Концентрации на РС (2010-2014 год.) над Стандарт и над ПС	Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - Средногодишни концентрации (2010-2014 год.) над Стандарт за качество на питейни води и над ПС
BG3G00000NQ054	Порови води в Неоген - Кватернер - Ямбол - Елхово	лошо	лошо	лошо	Нитрати (mg/l) Фосфати (mg/l) Натрий (mg/l) Хлориди (mg/l)	46,325	46,325 - 87,325 0,5595 156,625 193,875
BG3G0PzK2Pg027	Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен	добро	лошо	лошо	Нитрати (mg/l)		41,93
BG3G00000K2030	Пукнатинни води - Брезовско - Ямболска зона	добро	добро	добро			
BG3G0000T12034	Карстови води - Тополовградски масив	лошо	лошо	лошо	Нитрати (mg/l)	63,38	63,38

BG3G00000Pt045	Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив	добро	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване	добро			

Табл.№ 17

Три от подземните водни тела на териотрията на община Елхово са обща оценка на химичното състояние- лоша.

Пунктове за мониторинг на подземни води.

Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземни води през 2018 г. на територията на община Елхово включва 4 хидрогеоложки пункта:

№ по ред	Европейски код на пункт	Населено място	Име на пункт по басейнова дирекция	Код на ПВТ	Община	Географска дължина	Географска ширина	Дълбочина на пункта, м	Използване на пункта
1	BG3G000000NMP044	Бояново	Бояново, ПС - Кладенец,	BG3G00000NQ054	Елхово	26.62870	42.26490	12	ПБВ
2	BG3G000000NMP045	Малък манастир	Малък манастир, ПС - дренаж,	BG3G00000NQ054	Елхово	26.39500	42.19620		ПБВ
3	BG3G000000QMP052	Елхово	Елхово, Кладенец ПС - ПБВ	BG3G00000NQ054	Елхово	26.62680	42.15860	10 - 12	ПБВ
4	BG3G000000NMP118	Елхово	Елхово, ПС - ПБВ "Фазанария"	BG3G00000NQ054	Елхово	26.55710	42.20120	100	ПБВ

Табл.№18

3.1.2.3.СТЕПЕН НА ИЗГРАДЕНОСТ НА ВОДОПРОВОДНАТА МРЕЖА

Питейно – битово водоснабдяване на населените места
Описание на водоснабдителните групи

➢ВС Воден - Шарково – Елхово

Водоснабдява 13 населени места – гр.Елхово, гр.Болярово, с.Воден, с.Малко шарково, с.Златиница, с.Добрич, с.Кирилово, с.Иглика, с.Славейково, с.Лалково, с.Ситово, с.Маломирово и с.Мамарчево.

Населението, което обслужва тази система е 13 184 жители.

Основни характеристики: Водоизточник-карстов каптаж със среден дебит 41.8 л/сек, магистрален гравитачен водопр. Воден - Елхово с дълж. 35.5 км с Ф426/6 Ст, 530/6 Ст, 377/6 Ст, 325/Ст и 400 PVC, НВ гр.Елхово - 3 бр. с обем – 2 бр. х 3000 мз и 1 бр с V= 1250 мз , ТК 10 бр. в района на река Поповска - колматирани.

За с.Добрич - водовз.от магистр. водопр.; НВ с V=100 мз /не работи/ - директна връзка. Външни водопр-0,4 км; мрежа - 5,4 км; СВО – 121 бр. - 1 км.

За с.Кирилово - водовз. от магистр. водопр. с помпена станция /1964 год/ - помпи тип 7МТ 25х4 - 13,0 кВт; инстал. мощност - 10 кВт,работна - 10 кВт, ЧВ с V= 25 мз ; НВ с V=140 мз . Външни водопр.- 4,9 км, мрежа - 9,2 км; СВО - 352 бр. - 3 км. Магистрален гравитачен водопр. Шарково - Елхово с дълж. 28,0 км с Ф 350 Е и водохв.-каптаж 1бр.- среден дебит 23.5 л/сек.

За с.Славейково - от Шарковския водопр. - чрез облекчителна шахта, външни водопр.- 0,8 км, вътр. водопр. мрежа - 3 км; СВО - 40 бр.- 335 м. За с.Лалково - от Шарковския водопр, НВ с V=10 мз , външни вопр.- 0,5 км - Ф80 Ст и Ф 100 Е ; мрежа - 7,4 км; СВО -145 бр – 1.2 км.

За с.Маломирово - от Шарк. водопр. или от ШК - 1 бр. с дебит 1,8 л/сек + 1 бр. ШК с дебит 3,0 л/сек / във вододайна зона Маломирово за водоснаб. на гр.Елхово/. НВ с V=120 мз , външен водопр.-1,8 км; водопр. мрежа -10,5 км; СВО-303 бр.-2.5 км.

За гр.Елхово - ТК - 2 бр"Фазанарията".в процес на преоформяне на разрешителното. ЦПС Елхово -помпи - 50Е80-75 кВт и 25Е80 -37 кВт /не работи постоянно, ако от гравитачните водохващания дебита е достатъчен/. ЧВ с V= 750 мз ; Инстал.мощност-92,0 кВт, работна мощност75кВт; ЦПС Поповска - помпи 50Е 80-55кВт и 25Е80 - 37 кВт, ЧВ с V=50мз . Инстал.мощност-121,0 квт; работна-84,0 кВт. Външни водопр.-34 км, Водопр.мрежа - 46,3 км. СВО - 3321 бр -2.8 км.

➢ ВС Бояново – Стройно

Водоснабдява 2 населени места – с.Бояново и с.Стройно.

Населението, което обслужва тази система е 710 жители.

Основни характеристики: Водоизточник - шахт.кл.2 бр + 1 бр.ТК и 1 бр.каптиран извор с общ дебит 8,0 л/сек, ЧВ с V=- 25 мз ; ЦПС-помпи -18МТ32х4-45 кВт - 1 бр и 18МТ 32х3 - 40,0 кВт-1 бр., инстал. мощност - 97,0 кВт, работна-52,0 кВт. За с.Бояново НВ с V=700 мз , външни водопр.-28,0 км, мрежа - 13,7 км, СВО - 541 бр.- 4.5 км. За с Стройно - НВ с V=70 мз , външни водопр.-2,4 км, мрежа - 2,0 км. СВО-73 бр.-620 м

➢ ВС Малко Кирилово – Гранитово

Водоснабдява 2 населени места – с.Малко Кирилово и с.Гранитово.

Населението, което обслужва тази система е 590 жители.

Основни характеристики: Водоизточник - каптиран извор с общ дебит - 2.90 л/с, ЧВ- 10 мз ; помпи 7МТ 32х4- 22кВт – 2 бр., инст.мощност-22 кВт, раб.- 22 кВт. НВ с V=260 мз за с.Гранитово и с V=120 мз за с.М.Кирилово. Външни водопр. -за с.Малко Кирилово -1.7 км, за

Гранитово - 15.8 км; водопроводна мрежа - за с.Малко Кирилово - 0.8 км, за с.Гранитово - 23.7 км; СВО - за с.М.Кирилово 29 бр. – 247 м, за с.Гранитово - 501 бр. – 4.25 км.

➢ **ВС Жребино – Борисово**

Водоснабдява 2 населени места – с.Жребино и с.Борисово.

Населението, което обслужва тази система е 234 жители.

Основни характеристики: Водоизточник - шахт.кл.1 бр с дебит 6,0 л/сек, ЦПС-помпи - 11 МТ 32х4- 37,00 кВт, инстал. мощност - 59 кВт, работна-37,0 квт. За с.Борисово НВ с V=120 мз , външни водопр.-2,9 км, мрежа- 4,1 км, СВО - 160 бр.-1.36 км. За с Жребино -НВ с V=50 мз и НВ с V=160 мз , външни водопр.-6,0 км, мрежа - 8,6 км, СВО-214 бр.-1.8 км

➢ **ВС Голям Дервент**

Водоснабдява 1 населено място – с. Голям Дервент.

Населението, което обслужва тази система е 63 жители.

Основни характеристики: Водоизточник - 1 бр. каптаж с дебит - 0,4 л/сек и 2 бр. ТК; ЧВ с V= 25 мз . Помпи -4МТ 25х4 - 13 кВт. Инстал. мощност - 17,0 кВт. Работна -17,0 кВт. НВ с V=200 мз . Външни водопроводи - 3,7 км; водопр.мрежа - 3,3 км; СВО - 95 бр. – 0.8 км.

➢ **ВС Пчела**

Водоснабдява 1 населено място – с. Пчела.

Населението, което обслужва тази система е 440 жители.

Основни характеристики: Водоизточник – ТК с дебит 4,0 л/сек; НВ с V=240 мз . Помпи - 4МТ 25х4 - 13 кВт. Инстал.мощност - 31,5 кВт, раб.мощност - 13,0 кВт. Външни водопроводи - 2,0 км, водопр.мрежа - 9,3 км, СВО -243 бр. с дълж. 1.9 км.

➢ **ВС Трънково**

Водоснабдява 1 населено място – с. Трънково.

Населението, което обслужва тази система е 154 жители.

Основни характеристики: Водоизточник – ШК с дебит- 2.0 л/сек. и диаметър 3,0 м; НВ с V=180 мз . Помпи - 4МТ 25х3 -7,5 кВт. Инстал.мощност - 10.0 кВт, раб.мощност - 7,5 кВт. Външни водопроводи -3,7 км, водопр.мрежа - 6,4 км, СВО - 169 бр. с дълж. 1,4 км.

➢ **ВС Мелница**

Водоснабдява 1 населено място – с. Мелница.

Населението, което обслужва тази система е 271 жители.

Основни характеристики: Водоизточник – каптиран извор "Кокарджа" с дебит 0.200 л/сек; напорен водоем-1 бр.с обем 300 мз ; външни водопроводи - 10.4 км; водопр. мрежа - 15.1 км; СВО- 297 бр.с дълж. 2.5 км.

➢ **ВС Изгрев**

Водоснабдява 1 населено място – с. Изгрев.

Населението, което обслужва тази система е 585 жители.

Основни характеристики: Водоизточник – ТК с дебит 3,5 л/сек; НВ с V=180 мз . Помпи - Грунфост SP 27 14. Инстал. мощност - 18.0 кВт, раб.мощност - 18.0 кВт. Външни водопроводи - 0,6 км, водопр.мрежа - 11 км, СВО - 355 бр. с дълж. 3.0 км.

➢ **ВС Лесово**

Водоснабдява 1 населено място – с.Лесово и граничен пункт с митница Лесово. Населението, което обслужва тази система е 584 жители.

Основни характеристики: Водоизточник – каптиран извор "Гьола", ТК с общ дебит - 1.80 л/сек; ЧВ с V=50 мз ; НВ - 2 бр - по 250 м з . Помпи - /за селото/- М VI 3210-3/25/е 3-400-50-2 - 18,5 кВт и 28 МТ 45х2 - 45 кВт - за подмяна; /за митницата/ - М VI 1610-3/25/Е 3-400-50-2-11 кВт. Инстал. мощност - 94.0 кВт, раб.мощност - 39.0 кВт. Външни водопроводи - 8,5 км, водопр.мрежа - 13,4 км, СВО -558 бр. с дълж. 4.6 км.

➢ **ВС Чернозем**

Водоснабдява 1 населено място – с. Чернозем.

Населението, което обслужва тази система е 94 жители. Основни характеристики: Водоизточник – дренаж - 1 бр. и ТК с дебит - 2,0 л/сек; Помпи - 4МТ 25х4 - 13 кВт. Инстал.мощност - 13,0 кВт. Работна - 13,0 кВт. НВ с V=200 мз . Външни водопроводи - 0,4 км; водопр.мрежа - 4,1 км; СВО -108 бр. с дълж. 0.9 км.

➢ **ВС Вълча поляна**

Водоснабдява 1 населено място – с. Вълча поляна. Населението, което обслужва тази система е 97 жители. Основни характеристики: Водоизточник – шахтов кладенец с дебит 4.0 л/сек; БПС - помпи 4МТ 25х4 - 13 кВт. Инстал. и раб.мощност 13 кВт. НВ с V= 140 мз . Външни водопроводи - 4.0 км, водопр.мрежа - 4,5 км; СВО - 111 бр. с дълж. 0.9 км.

➢ **ВС Раздел**

Водоснабдява 1 населено място – с. Раздел.

Населението, което обслужва тази система е 219 жители.

Основни характеристики: Водоизточник – ШК - 2 бр с дебит- 6,0 л/сек; НВ с V= 220 мз . Помпи - 7МТ32х4 - работна и 4МТ 25х6 - резервна по 22,0 кВт. Инстал. мощност - 43.0 кВт, раб.мощност - 25.0 кВт. Външни водопроводи - 5,9 км, водопр.мрежа - 7,2 км, СВО -265 бр. с дълж. 2.2 км.

➢ **ВС Малък манастир**

Водоснабдява 1 населено място – с. Малък манастир.

Населението, което обслужва тази система е 469 жители.

Основни характеристики: Водоизточник – дренаж - 1 бр., ШК- 2 бр. с общ дебит - 2,8 л/сек; ЧВ с V=25 мз ; НВ с V=220 мз . Помпи - 7МТ32х5 - 30 кВт /работна/ и 4МТ 25х6 - 18 кВт /резервна, за подмяна/ Инстал.мощност - 59.0 кВт, раб.мощност - 37.0 кВт. Външни водопроводи - 4,0 км, водопр.мрежа - 5,2 км, СВО -348 бр. с дълж. - 2.9 км

3.1.2.2.2. Разрешителни за водовземания, СОЗ

Съгласно Бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване и Канализация" ЕООД гр. Ямбол като ВиК оператор за периода 2017 – 2021 год. И БДИБР за община Елхово няма утвърдени със заповед СОЗ.

Регистър на водоизточниците с преоформено разрешително за водовземане от подземни води към "В и К" ЕООД - гр. Ямбол, съгласно Бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване и Канализация" ЕООД гр. Ямбол като ВиК оператор за периода 2017 – 2021 год.

№ по ред	Разрешително № /дата	Срок на действие на разрешиителното	Вид на водоизточника	Място на водовземане	Разрешен годишен дебит, м³/годишно	Разрешен среднодеен онощен дебит	Заповед /СОЗ	Обект на водоснабдяване
1.	№31510408/ 22.04.2013 г	2023	КИ"Голям "- с.Воден; КЕИ"Голям кайнак"- с.Г.Шарково	ПИ11658.322.1 м."Странджата" в зще с.Воден,общ.Болярово, обл. Ямбол	Qгод.=1 319 200 м³/год	41,8 л/с		група Воден - Шарково - Елхово
				ПИ 83051.29.706 м. Кайнака"з-ще Шарково -Елхово	Qгод.=739 900 м³/год	23,5 л/с		
2.	№31510343/ 11.05.2012 г.	2022	каптиран извор "Гьола" каптиран извор "Кокарджа"	ПИ 43459.28.855 в з-щето на с.Лесово, общ. Елхово, обл. Ямбол имот №000217 в з-щето на с.Мелница, общ. Елхово, обл. Ямбол	Qгод.=62 500 м³/год за с.Мелница	1.80 л/с 0.20 л/с		с.Мелница, общ. Елхово, обл.Ямбол
3.	31510368/ 01.08.2012 г.	2022	ШК1,ШК2	имот №000020, имот №000021в зщето на с.Раздел, общ. Елхово, обл. Ямбол	Qгод.=35 000 м³/год	0,55л/с		с.Раздел общ. Елхово, обл.Ямбол
6.	31510369/ 03.08.2012 г	2022	ТК	имот №000148 в з-щето на с.Чернозем, общ. Елхово, обл. Ямбол	Qгод.=30 000 м³/год	0,95 л/с		с.Чернозем общ. Елхово, обл.Ямбол
7.	31510411/ 1.04.2013 г	2023	каптиран извор "Чешмата"	имот №000042 в з-щето на с.Малко Кирилово, общ. Елхово, обл. Ямбол	Qгод.=92 000 м³/год за с.Гранитово и с.М. Кирилово	2.90 л/с		с.Гранитово и с. М. Кирилово, общ.Елхово, обл.Ямбол

Табл.№ 19

3.1.2.4.СТЕПЕН НА ИЗГРАДЕНОСТ НА КАНАЛИЗАЦИОННАТА МРЕЖА

Канализацията в гр. Елхово е смесена - отвежда съвместно битови и дъждовни отпадъчни води. Проектирана е с един главен колектор в посока север-юг (преминаващ под ул. „Ал. Стамболийски”) и още четири основни колектора с посока изток-запад (преминаващи под улиците „Царибродска”, „Черно море”, „Търговска” и „Ж. Петков”). Тръбите са бетонови с различен диаметър от Ф200 до Ф1200 mm. Общата дължина на мрежата е 33 700 m и включва колектори с обща дължина 6076 m, разпределителната мрежа с дължина 25 748 m и 1876 m канализационни отклонения. В периода от 2002 г. до 2010 г. в град Елхово са изградени общо 3792 m улична канализация, от които:

- 148 m Ф300Б – със средства от ПУДОС – 2010 г.;
- 624 m със средства от Община Елхово- от 2006 г. до 2009 г.;
- Около 3020 m в ромския квартал – със средства от Фонда за регионални инициативи – 2002 г.

През 2014 г. на територията на гр. Елхово по проект са изградени три канализационни клона по ул. „Кара Кольо”, ул. „13-ти март” и ул. „Марица” от РР ф315 с обща дължина 397.60 m и тласкател с дължина 106 m за припомпване на битовите отпадъчни води в съществуващи РШ. Изпълнени са 12 броя РШ от полипропилен кополимер и стоманобетонна Канална помпена станция.

Град Елхово има изградена канализационна мрежа около 92 % спрямо уличната мрежа, като около 96 % от населението е включено към нея. Изградените канализационни отклонения са над 1330 броя.Канализационнат мрежа не е изградена изцяло.

Съществуващата канализационна мрежа има няколко недостатъка – малки наклони и скорости, недостатъчна проводимост, не почистено и затлачено речно корито, водещо до връщане на водата и наводняване на големи площи при проливни дъждове, чести аварии по мрежата.

В останалите населени места от Община Елхово няма изградена канализационна мрежа.

Съгласно Бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване и Канализация” ЕООД гр. Ямбол като ВиК оператор за периода 2017 – 2021 год. Заустванията на отпадни води в гр.Елхово са 6 броя, без пречистване

- Заустване „Градски парк“
- Заустване“Градски парк“-въжен мост
- Заустване –Север
- Заустване“Моста“на пътя за с.Изгрев
- Заустване“Моста“ на пътя за с.Изгрев - с/у Родопа
- Заустване до стопански двор

Канализация и локализация на заустванията на територията на община Елхово, № на разрешително, срок на действие, водоприемник, координати на заустване.

Съгласно писмо изх.№ ПУ-02-84/15.07.2019 г. на БДИБР Пловдив, на община Елхово има издадено разрешително № 33140157/17.12.2013 г. и решение РР-

3019/24.01.2017 г. за поправка на ОФГ, за ползване на воден обект – р. Тунджа за заустване на смесен поток битово-фекални и промишлени отпадъчни води след ГПСОВ и дъждовни води в повърхностни води за проектиране на обект „Канализационна система" на гр. Елхово.

Титуляр	№ разрешително	Срок на действие	Поречие	Координати
Община Елхово	33140157/2013 г.	До въвеждане на обекта в експлоатация	р. Тунджа	42° 09' 49,1971" 26° 33' 17,3968"
ТВ Инвест текстил ООД	300602/2004 г.	До въвеждане на обекта в експлоатация, но не по-късно от 16.11.2007 г.	р. Тунджа	42° 11' 39" 26° 34' 30"
ДНО на общините Елхово и Болярово	134/2006 г.	-	р. Тунджа	42,186444 26,682556

Табл.№20

Хидромелиоративни системи - описание на ситуацията

Хидромелиоративната инфраструктура на територията на общината е изградена в периода 1958-86 г. и обхваща землищата на гр. Елхово и селата – Добрич, Маломирово, Трънково, Кирилово, Бояново, Жребино. Основните водоизточници са яз. "Малко Шарково", язовир Кирилово на р.(Коюмбунар) и р. Тунджа. Основните технически съоръжения и параметри са представени в Таблица .....:

Изградени изравнители на:		Изградени напоителни канали			Изградени помпени станции	
Име	**Обем m3**	**Име**	**Дължина (m)**	**Max.Q (m3/s)**	**Име**	**Застроено водно количество, l/s**
Канал С – 4 при км 5+800, с.Кирилово	35 000	С -1, гр.Елхово и с.Кирилово	4500	1,05	Трънково-1	100
Герен дере, гр.Елхово	120 000	С-4, с.Кирилово и с.Бояново	10215	0,64	Трънково-2	500
Канал С-2, с.Жребино		С-5, с.Бояново	3000	0,30	Бояново 1	900
Канал С -4 при км. 8+200, с.Кирилово и с.Бояново	30 000	С-2, с.Кирилово и с.Жребино	6.250	1,05	Бояново-2	300
		Р-1 с.Добрич, с.Маломирово и гр.Елхово	14 790	1,4	Кирилово	1200
		Р- 2, с.Добрич, с.Маломирово	6 500	0,6		

Табл.№ 21,Хидромелиоративната инфраструктура, Общински план за развитие на Община Елхово 2014-2020 г.

Към хидромелиоративния фонд на общината се отнасят и още четири ПС (Добрич, Сухата река, ЖП мост, Жребино), които са бракувани, както и главен тръбопровод ГТ-1 към ПС "Трънково", в землището на с.Трънково, с обща дължина 575 m. Второстепенните водопроводи са с обща дължина 5 600 m. Изградените поливни площи са 20 734 dka в т.ч. 14 160 dka за гравитачно напояване и 6 574 dka за помпено напояване.

ИЗВОДИ:

1. Много висок екологичен риск създава ненапълно изградената канализационната мрежа (92 %) в гр. Елхово и липсата на такава в останалите населените места в общината, което води до замърсяване с битово-фекални води.

За запазване и подобряване качеството на подземните и повърхностните води е необходимо:

-изграждане на цялостна канализационна мрежа на община Елхово, обхващайки 100% от населението.

Изградена и въведена в експлатация е Пречиствателна станция за отпадъчни води в гр. Елхово- Разрешение за ползване № ДК-07-Я-47/23.12. 2020 за обект Пречиствателна станция за отпадъчни води, включително външни връзки към нея - гр.Елхово, община Елхово, област Ямбол, УПИ 27382.57.747, ПИ с идентификатор 27382.57.746, местност Долен герен по КК на гр.Елхово, община Елхово, област Ямбол

2. Основните проблеми за нормално водоснабдяване в района произтичат от състоянието на водопроводната мрежа, която е технически амортизирана с висока степен на аварийност и големи загуби на вода. За намаляване загубите на вода от водопроводните мрежи е необходима реконструкция и/или подмяна на водопроводните мрежи в населените места.

3. Един район със значителен потенциален риск от наводнения- степен на риск- висок;

4. Седем потенциално опасни язовира;

6. Единадесет повърхностни водни тела. Четири от повърхностните водни тела са в добро химично състояние.Няма определени зони за защита

7. Пет подземни водни тела. Три подземни водни тела са застрашени от замърсяване с нитрати. Всички подземни води тела са в лошо химично състояние. Всички подземни водни тела са определени като зони за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване ;

8. Територията на община Елхово с надморска височина до 250м. попада в уязвима (нитратна) зона;

9. Най- големия проблем на водоснабдяването са огромните загуби .

10. Необходимо е да се предвиди решение на въпроса с утайките, генерирани след въвеждане експлоатацията на ГПСОВ Елхово.

ОУП е съобразен с изискванията на Наредба № 7от 22 декември 2003 г.за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони и са осигурени сервитутните ивици за експлоатация и ремонт на ВиК инфраструктурата.

3.1.3. ГЕОЛОЖКА ОСНОВА

Съгласно тектонското райониране (Йовчев, 1971) територията на общината попада в - Алпийската нагъната система – една от трите тектонски единици в страната. В нея е разположена Сакар-Странджанската тектонска зона в която се намира водосбора на средното и долното течение на р.Тунджа. По-важни структури от по нисък ранг в басейна са наложените депресии в Елховското (Ямбол-Елховоско) понижение. Те са образувани на мястото на тектонски грабенови езера, запълнени с плиоценски и кватернерни отложения.

Статиграфия, тектоника, разломна структура

В района се разкриват докамбрийски, палеозойски, триаски, юрски, горнокредни, палеогенски и неогенски скали и кватернерни наслаги.

Районът обхваща части от Странджанската, Сакарската и Източносредногорската тектонска единица (по Дабовски, Загорчев, 2009) на Средногорската зона, която е част от Балканската орогенна система на Алпийския ороген. По-големи части, обаче, са заети от интраорогенни басейни (наложени понижения) запълнени от палеогенски, неогенски и кватернерни седименти.

Неотектонските движения, проявили се на границата между Късния Плиоцен и Плейстоцена, са довели до разривни нарушения. Някои земекорни блокове се разместили, а други се издигнали. Вследствие настъпили разривни дислокации, река Тунджа, достигайки източните части на днешното Сливенско поле, изменила направлението си към юг. Навлизайки в границите на днешния Ямбол – Елховски район, тя започнала да тече по разсед със субмеридионална посока. Долината на Тунджа е разделена на подчинени басейни и от издигнатите блокове при с. Коневец и с. Срем. При Коневец тя преминава през издигнат блок от триаски мраморизирани варовици и доломити, известен като Коневецки праг. Северно от прага се формира стагниран басейн на север до вулканската ивици около Ямбол. В стагнирания басейн са проявени блатни условия с високо ниво на подпочвените води и съответно редукционна геохимична обстановка, които благоприятстват формирането на черноземни смолници.

От Коневецкия праг до началото на Сремския пролом е засебен друг блатен басейн, който също е благоприятен за отлагане на смолници. Линеаментният анализ на врязаните в неогенските скали долини, проведен при настоящото изследване, разкрива че ориентацията им се контролира главно от разривни деформации в донеогенска подложка, които водят да размествания в неогенската покривка по механизъм описан от „риделовия“ модел на свързани разломни системи (Начев, 2013).

В района са установени две алпийски гънкови геометрии, които формират интерференционен рисунък (Димитров, 2008; Dimitrov, 2008a, b). Гънките, които имат най-подчертано влияние върху релефа, са с посока на шарнирите северозапад-югоизток до запад-изток. Значението на тези структури за целите на изследването е в това, че те контролират разпространението на контрастни литоложки разновидности в пространството между по-големите интрузии. Последните са със северозапад-югоизточно удължение и тъй като споменатите гънки имат същата посока на шарнирите, се забелязва удължение на разкритията на контрастни литологии в посока северозапад-югоизток и редуване на такива литологии косо на шарнирите, т. е. в посока север–юг. От

тук произтича, че литологията, като почвообразуващ фактор, налага удължаване на разкритията на конкретни почвени типове в посока северозапад-югоизток и по-гъсто редуване на различни почвени типове в посока север-юг. Поради разликата в денудационата податливост на тези литоложки типове в север-южна посока Тектономорфоложка характеристика и географски информационен анализ на почвени образувания се установява и по-голяма геоморфоложка изменчивост, определена от това, че издигнатите хребети са с посока северозапад-югоизток. С други думи, гънковата геометрия контролира двата почвообразуващи фактора (релеф и скална подложка) с най-голямо значение за района. По-старите гънки, които се откриват в доалпийските скални комплекси са транспозирани, тоест със силно притиснати бедра и са силно преработени от алпийката тектоника, така че не оказват съществен литоложки контрол и следователно не са от значение за изследването. Важно е да се отбележи, че северозападната посока на шарнирите съвпада с посоката на северозападните разломи. Това очевидно създава подчертана литоложка и геоморфоложка симетрия, която би трябвало да бъде отразена и на почвените карти, ако те се направят с достатъчна степен на детайлност.

Източно тракийското блоково мозаично стъпало (Алексиев, 2012) на границата с разположения на изток Странджански свод. Изследваната област представлява мозайка от относително издигнати и потънали блокове на донеогенския кристалинен фундамент (Савов, 1983). Преминавайки през Сливенското поле река Тунджа тече в близост до северните склонове на Средна гора. Реката изменя посоката си рязко на юг между селата Желю войвода и Завой. Северно от Ямбол в нея се влива най- големият й проток - река Мочурица. Преди да навлезе в Тунджанското структурно понижение, река Тунджа пресича напречно източните части на Сърнена гора, между височината при село Дражево и Ямболския Бакаджик. Северно от Ямбол тя се разделя на два ръкава. На юг от Ямбол реката се разлива и тече по няколко ръкава. В този участък речното корито прави завой върху наносите на заливната тераса. По на юг, между село Ханово, Тенево и източно от село Маломир, се описва добре речната долина, врязана в Плиоценските седименти. Тя има асиметричен напречен профил със стръмен западен и слабо оформен полегат източен склон. Асиметричността на долината в този участък се обуславя главно от геоложкия строеж. При спирка Тунджа реката пресича напречно източната част на Светиилийските възвишения, изградени главно от метаморфозирани Средно-Триаски варовици. В този участък тя прави остър завой, като изменя посоката си в южна и югозападна. От село Коневец реката приема югоизточна посока. Долинното дъно значително се разширява до максималните си размери (3 km) и реката тук образува много меандри и мъртви завои. Южно от град Елхово, река Тунджа приема притоците си - реките Калница и Поповска. В Тунджанското структурно понижение преобладават релефни форми със заоблени очертания. Само на отделни места са запазени „твърдици" от скали, по-устойчиви на разрушителни процеси.

В западната част на понижението издигнати блокове от кристалинни скали „плуващи" след Плиоцена изграждат Светиилийските и Манастирските височини. Анализът на литоложкия състав и стратиграфското положение на плиоценските утайки показват, че изследваният район е представлявал езерно-блатен басейн, който е просъществувал до края на Късноплиоценската епоха. В резултат от появата на неотектонски движения, към края на Късния Плиоцен, е настъпило епейрогенно издигане и басейнът се превърнал в сушева област. Въпреки, че кватернерната блокова

денивелация е по-лесно забележима в северните части на Тунджанското структурно понижение тя очевидно присъства и в южните части. Пряк резултат на блоковите денивелации в обхвата на Тунджанския линеаментен сноп е аномалното разширяване на долината на Тунджа в южната част на понижението преди навлизането и Сремския пролом.

Сеизмични данни

Съгласно нормативната карта от 1987 г. (Фиг. 7) 98% от територията на България може да бъде подложена на сеизмично въздействие с интензивност от 7-ма и по-висока степен, от които с интензивност от 7-ма степен - 51%, с 8-ма степен - 28%, с 9-та и по-висока степен - 19%. В тези райони попадат населени места с население около 6 340 000 души, представляващо 80% от населението на страната и могат да бъдат разрушени частично или напълно - 26% от сградния фонд. В райони с интензивност от 8-ма и 9-та степени по скалата на MSK-64 попадат около 5 900 000 души, което е 74 % от населението на страната. Земетресенията се явяват като най-катастрофални сред природните бедствия.. Те са концентрирани в сеизмични пояси, които съвпадат със зоните на контакт и на относителни движения между големите литосферни плочи. България се намира в източната част на Балканския полуостров, който е най-активният за Европа възел от Алпо-Хималайския пояс.

Съгласно сеизмичното райониране на България - НАРЕДБА № РД-02-20-2 от 27 ЯНУАРИ 2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони, по-голяма част от проученият район се отнася към зона с интензивност на земетръса J=VIII степен по 12-степенната скала на Медведев-Шпонхойер-Карник (MSK) и сеизмичен коефициент Кс=0,15.

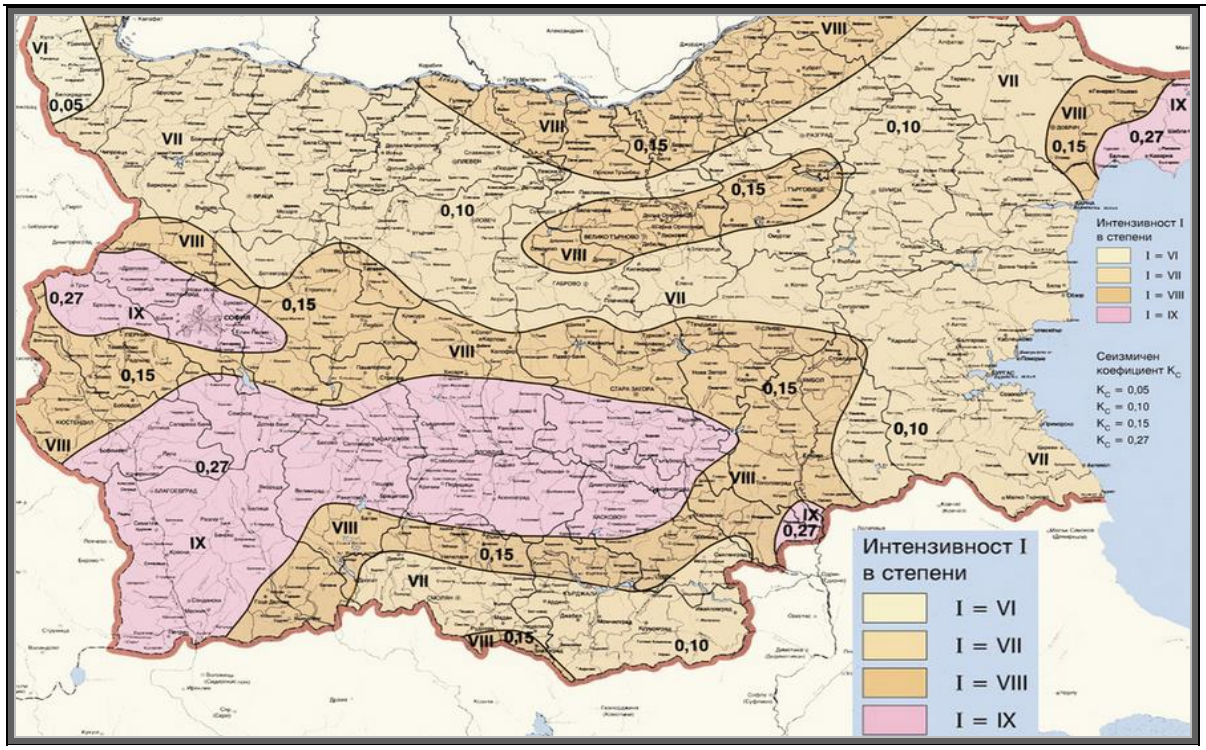

Фиг.№ 10

В частта по защитата от сеизмичната опасност трябва да се включат и следните дейности и мерки:

- идентифициране и картиране на активните разломи не територията на общината и определяне на земетръсния им потенциал;

- изследване, анализ и оценка на сеизмичния риск за територията на общината. Развитие на автоматизираната система ASEC за експресна оценка на последствията от силни земетресения;

-изследване, анализ и оценка на афтершоковите поредици след силни земетресения;

- разполагане на полева апаратура след всяко силно земетресение в района му ;

-провеждане на микросеизмично райониране за отговорни обекти**;**

- категоризиране на територията на общината по отношение на сеизмичния риск**;**

-предприемане на укрепителни мерки за опазването на разкрити, консервирани и реставрирани археологически структури, сгради и ансамбли с национално значение, трезори и хранилища за съхраняване на движими културни ценности от въздействието на рисковите фактори;

- създаване на експертни екипи за оценка на пораженията по сградния фонд;

- мерки за осигуряване на пострадалото население с временни убежища, особено при неблагоприятни климатични условия.

- съобразяване на показателите за плътност и интензивност на застрояване с оценката на риска от земетресения;

- недопускане на намалени (спрямо и без това малките) разстояния между сградите;

- недопускане на преустройства в партерните етажи на съществуващи сгради, водещи до сериозно увеличение уязвимостта на конструкциите;

- определяне на изисквания към степента на устойчивост на критичната инфраструктура на страната по отношение на сеизмично въздействие и контрол по нейното спазване;

-приключване на техническата паспортизация на строежите в срок, като се акцентира върху степента на сеизмична осигуреност;

- геозащитни и брегоукрепителни мероприятия;

- стриктно спазване на принципите и изискванията на действащите нормативни актове за противоземетръсно осигуряване на сгради и инженерни съоръжения;

- обследване на сеизмичната осигуреност на социално-значими обществени сгради (училища, болници и др.) и предприемане на мерки по усилването им при доказана необходимост;

- разработване на сценарии за сеизмичната опасност на големи урбанизирани територии;

- разработване на сценарии за последствията от силни земетресения за големи урбанизирани територии, с цел установяване на най-уязвимите места и допълнителни мерки при необходимост;

-обучение и тренировки за правилно поведение преди, по време и след силни земетресения във всички степени на образование;

-обучение и практическа подготовка на централните и териториалните органи на изпълнителната власт, силите за реагиране и населението;

- разработка, внедряване и поддръжка на ефективни системи за ранно предупреждение;

- поддръжка и разширяване на международния обмен на информация и данни и научно-практическо сътрудничество със съседните държави и Европейските центрове;

- създаване на фонд (с натрупване) за преодоляване на последствията от земетресения.

Минерално разнообразие

В резултат на геоложкия строеж и на геоложкото развитие са формирани находищата на минерално-суровинни ресурси.

Като цяло наличните находища на минерално-суровинни ресурси, разкрити на територията на община Елхово са неизползваеми, основно поради икономически причини. Те са с ниско качество – нискокалорични (въглищата), ниско метално съдържание, което в настоящия момент прави неефективно тяхното стопанско използване. Изключение прави експлоатацията на находищата на скално-облицовъчни и строителни материали.

От тях с по-голямо разпространение и значимост са находищата на горивни минерални суровини (енергийни полезни изкопаеми). Те са от лигнитни въглища. Същите формират Устремското и Елховското лигнитно находище, като са с ниска калоричност и с високо сярно съдържание, което ограничава възможността за тяхното ефективно използване за целите на енергетиката.

Геоложките проучвания в миналото са установили и находища на метални минерални суровини - на оловно-цинкови и на медни руди. Находището на оловно-

цинковите руди е експлоатирано до средата на 90-те години на миналия век, след което рудникът е закрит по икономически причини. Находищата на медни руди не са разработвани пак по същите причини.

Направените до момента анализи и специални геоложки изследвания на залежите на полезни изкопаеми в Община Елхово доказват, че въпреки тяхното съществуване не е рентабилно развитието на промишлен добив от гледна точка на регионалната ефективност (икономическа, социална, екологична). Изключение правят инертните материали - чакъл, пясък, както и добива на скално-облицовъчни материали – мрамори, гранити, андезити и сиенити.

От находищата на неметални минерални суровини са установени такива на мрамор в Странджа и Сакар и на други скално-облицовъчни и строителни материали, които също са без съществено стопанско значение. Кариера за добив на такива материали има в землището на с. Гранитово.

Геоложкото и палеогеографско развитие на територията на общината определят вида и териториалното разпределение на полезните изкопаеми. Находищата на минерални и енергийни ресурси са разположени в Устремското поле и Елховското лигнитно находище.

Върху територията на селищна система Елхово са разпространени южнобългарски гранит, триаски пясъчници, доломити и варовици, песъчливо-глинести скали, палеогенски гранити. Находищата на минерални и енергийни ресурси, попадащи на територията на Община Елхово, са в два района:

Устремското рудно поле обхваща югозападната част от общината, в която са съсредоточени основните количества запаси от оловно-цинкови руди и попътни компоненти в тях. Това находище се експлоатира чрез рудник “Лесово”, който е закрит през 1995 г.

Елховското лигнитно находище обхваща територии по поречието на река Тунджа.

Доказаните запаси се изчисляват на около 600 млн. тона с ниска калоричност и високо съдържание на сяра. Прогнозни запаси от медни руди се съдържат в находище Лалково, което не е разработено.

3.1.4.ПОЧВИ

3.1.4.1. Обща характеристика, почвено-географски области

Почвите в територията на страната се отнасят към две европейски почвено-географски области (съществени части от Суббореалния и Субтропичния почвен сектор на Европа) (Н. Нинов, 1997 г. География на България) - Дунавска почвена подобласт (Северна България) на Карпатско-Дунавската почвена област и Балкано-Средиземноморска почвена подобласт (простира се на юг от Стара планина)

Фиг..№4

Фиг. 4.3. Почвено-географско райониране на България *(по Нинов, 1997).*

1 – граница на почвена подобласт; *2* – граница на почвена провинция/поясс

I – ДОЛНОДУНАВСКА ПОЧВЕНА ПОДОБЛАСТ
(попада в Карпатско-Дунавска почвена област) с **провинции:**
1 – Западна Долнодунавска; *2* – Средна Долнодунавска;
3 – Дунавско-Добруджанска; *4* – Пудогорска; *5* – Провадийска; *6* – Западна Предбалканска; *7* – Средна Предбалканска; *8* – Източнобалканска; поясс: *9* – Старопланински средновисок; *10* – Старопланински висок;

II – БАЛКАНСКО-СРЕДИЗЕМНОМОРСКА ПОЧВЕНА ПОДОБЛАСТ
(попада в Средиземноморска почвена област) с **провинции:**
11 – Софийско-Краишенска; *12* – Задбалканска; *13* – Средногорска;
14 – Среднотракийско-Тундженска; *15* – Струмско-Местенска;
16 – Източнородопско-Сакарска; *17* – Странджанска; поясс – Среднопланински:
18 – Витошко-Средногорски; *19* – Рило-Пирински; *20* – Западнородопски;
21 – Осоговско-Беласишки; Високопланински – *22* (на Витоша, Рила и Пирин).

Фиг.№ 11,Почвено-георгафско райониране по Нинов, 1997

Територията на Община Елхово се отнася към Средиземноморската почвена област. Почвената покривка се характеризира с голямо разнообразие. Преобладаващи почвени типове са алувиални и алувиално-ливадни, смолници и канелено-горски почви.

Излужените смолници са благоприятни за развитието на зърнени, фуражни и технически култури (Елховското поле). Характеризират се с мощен хумусен хоризонт, който заедно с преходния достига до 50-80 cm, с тежък механичен състав, уплътнен строеж и висока влагоемкост.

Карбонатните и типични смолници се характеризират с по-маломощен почвен хоризонт (45-60 cm), по-слабо уплътнен хумусен хоризонт и с по-високо хумусно съдържание (3.5- 4%) в сравнение с излужените смолници (45-60 cm).

Излужените канелени и излужени канелени-горски почви (по склоновете на Дервентските и Манастирските възвишения) са подходящи за овощни култури, лозя, тютюн и др.

Излужените канелени почви се характеризират с мощност на почвения профил 75-120 cm, мощност на хумусния хоризонт до 35 cm. По механичен състав са по-глинести от типичните канелени почви, но са с по-малко съдържание на хумус (2-3%).

Алувиални и алувиално-ливадните почви, типични за речните тераси, са благоприятни за отглеждането на зеленчуци. Характеризират се с дебел хумусен хоризонт, като ежегодно
се натрупват минерални вещества в почвените хоризонти. Почвените типове са развити върху мощна карбонатна основа. Почвеният слой е с дебелина от 20 до 40 cm, съдържание на глина от 8 до 20 % и хумус - 0,5 до 1,5 %.

На територията на Община Елхово са добре проявени видовете почви, характерни за Южнобългарската зона, съгласно класификацията на почвите в България. Това са:

смолници, канелени горски почви и алувиални и алувиално-ливадните почви. От черноземите смолници най-широко разпространение и най-голямо стопанско значение ЗА района имат излужените смолници. Те са подходящи за традиционно отглежданите култури в общината.

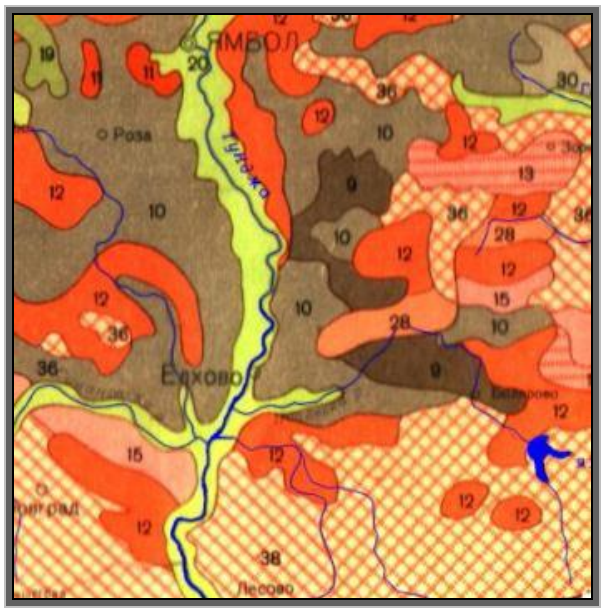

Фиг.№ 12

Легенда:
№ Вид почви

9 Карбонатни и типични смолници
10 Излужени смолници
12 Излужени канелени горски
20 Алувиални и алувиално-ливадни
28 Ерозирани излужени канелени
36 Излужени канелени горски
38 Силно излужени до слабо оподзолени (лесивирани) канелени горски

От анализа на почвените типове, разпространени на територията на общината, следва извода, че тя разполага със значителни почвени ресурси за развитие на интензивно растениевъдство – зърнени култури, технически култури, трайни насаждения (лозя), фуражни култури. Същевременно интензивното им използване е предпоставка за тяхната деградация и замърсяване с тежки метали. Ето защо е необходимо изграждането и подържането на мониторингова мрежа.

3.1.4.2.КРАСИФИКАИЯ НА ПОЧВИТЕ, СПОРЕД ФАО

Във връзка с подобренията в световната класификация на FAO (Организация по прехраната) към ООН и въвеждането на Международната справочна база за почвите (WRBSR) през последните години почвената класификация и диагностика в нашата страна придоби нов облик.

В съответствие с концепцията на FAO/1988, почвите в България се отнасят към осем ордера, включващи 21 типа почви и 53 подтипа почви

Ордер А. Почви, несвързани със зонални климатични условия

Тип: *Наносни почви* (Fluvisols, FL), включващ 4 подтипа - бедни наносни почви, богати наносни почви, тъмни наносни почви, карбонатни наносни почви;

Тип: *Делувиални почви* (Prolluvisols) с два подтипа - делувиални и делувиално ливадни;

Тип: *Блатни почви* (Gleysolsq GL) с два подтипа - ливадно-блатни и торфенисто-блатни;

Тип: *Регосоли* (Regosols, RG) с три подтипа – наситени, ненаситени и карбонатни;

Тип: *Плитки почви* (Leptosols, LP) с три подтипа - литосоли, ранкери, рендзини.

Ордер В. Почви, образуването на които е предопределено най-силно от особеностите на почвообразуващата скала

Тип: *Пясъчни почви* (Arenosols, AR);

Тип: *Андосоли* (Andosols, AN);

Тип: ***Смолници* (Vertisols, VR**), включващ четири подтипа - наситени или богати смолници, карбонатни смолници, гипсови смолници, глееви смолници.

Ордер С. Метаморфни почви с изменение свойствата от изветряне и глинообразуване на място

Тип: *Кафяви планинско-горски почви* (Cambisols,CM) с три подтипа: ненаситени или кисели, наситени и вторично затревени кафяви планинско-ливадни почви;

Тип: *Тъмноцветни планинско-горски почви* (Humic Cambisols, CMu);

Тип: *Канелени почви* (Chromic,CMx);

Тип: *Планинско-ливадни почви* (Umbrosols, UB) с три поддтипа – торфенисти, чимови и черноземовидни планинско-ливадни почви.

Ордер D. Почви с акумулация на соли

Тип: *Солончаци* (Solonchaks, SC) с четири подтипа – обикновени, глееви, карбонатни и содови солончаци;

Тип: *Солници* (Solonetz, SN) с два подтипа – обикновени и ливадни солонци.

Ордер Е. Почви със забележима акумулация на наситена с бази органична материя

Тип: *Черноземи* (Chernozems, CH) с четири подтипа – обикновени, лесивирани, карбонатни, глееви черноземи;

Тип: *Файоземи* (Phaeozems, PH) с три подтипа – обикновени, лесивирани и глееви файоземи.

Ордер F. Почви с акумулация на глина или сесквиоксиди и органична материя в подповърхностния хоризонт

Тип: *Лесивирани* ***почви* (Luvisols, LV),** включващ седем подтипа – обикновени лесивирани, канеловидни хромови, карбонатни/калциеви, светли лесивирани, глееви и червеноцветни лесивирани почви;

Тип: *Планосоли* (Planosols, PL) с два подтипа – кисели/ненаситени и неутрални/наситени планосоли.

Ордер G. Почви с интензивно изветряне

Тип: Жълтоземи (Alisols, AL) с два подтипа – обикновени и стагнови жълтоземи;
Тип: Червеноземи (Nitisols, Acrisols, AC, NT) с два подтипа – розови и стангови червеноземи.

Ордер Н. Органични/торфени почви и минерални антропогенни почви

Тип: *Торфени почви* (Histosols, HS) с два подтипа – фибристи и землисти торфени почви;

Тип: *Антропогенни почви* (Anthrosols, AT) с четири подтипа – ненарушени, древно-поливни, богати, риголвани

Почвите, разположени на територията на община Елхово се отнасят към следните се отнасят към следните ордери- Ордер А,В, Е, F и ордер Н- антропогенни почви.

Наносни почви (алувиални, алувиално-ливадни) (Fluvisols, FAO, 1988)

Спадат към почви, несвързани със зонални климатични условия. Образували са се от младите наноси на реките. Те се намират в начална фаза на почвообразуване, имат само А хоризонт, под него са наносни пластове от пясък. Винаги са разпространени на заливната и първата надзаливна тераса на реките; имат плитки – от 1 до 3 м. подпочвени води, дълбочината на които се намира в зависимост от речния режим; подложени са на периодично заливане, наводняване и отлагане на нов алувий. На места върху заливната тераса с плитки подпочвени води тя е изпъстрена със заблатени и блатнипочви. По механичен състав те биват от чакълесто-песъчливи до леко глинести. Те са рохкави, проветриви, топли и добре овлажнени от близките подпочвени води, обработват се лесно Голямата им филтрационна способност е предпоставка за бързо замърсяване преди всичко на водите. Установени са по бреговете на р.Камчия, р.Брестова и р.Смядовска. Общата им площ еоколо 400 дка. Почвеният профил е мощен, над 100см. и въпреки ниския процент на хранителни вещества, потенциалното почвено плодородие е доста високо. Подходящи за отглеждане на всички селскостопански култури.

Лесивирани почви (Luvisols, FAO, 1988)

Към тях се отнасят почвите, които имат илувиален глинест Bt хоризонт, формиран следствие на акумулацията на глина и ил, механично изнесени от повърхностния хоризонт
А. Името им е свързано с думите „lessivage“ (фр.) и „luvere“ (лат.), които означават измиване, отмиване и с него се определят почви с илувиална акумулация на глина. Според световната класификация на ФАО тези почви се определят като лувисоли, а у нас левисирани.

Въвеждането на името „лесивирани почви“ в българската класификация се налага от нуждата то да се уеднакви с международната класификация и най-вече - от необходимостта да се избегне очевидното различие с почвите от лесостепните или средиземноморските райони на Европа.

Лесивираните почви са широко разпространени в България. Те заемат обширни площи в хълмистите и нископланинските територии на Дунавската (Мизийската) хълмиста равнина, Предбалкана, Южна и Средна България. Лесивираните почви се намират в условията на добър дренаж и интензивно селскостопанско използване със забележимо негативно антропогенно въздействие, проявено преди всичко в интензивната им ерозия. У нас те се подделят на 6 подтипа от известните общо 8

световни подтипа.

Файоземи (Phaeozems, FAO, 1988)

Наименованието им идва от гръцката дума „phaios“ (тъмен) и от руската „земля“ (земя). Тези почви най-общо се определят като тъмни черноземновидни. Като почвен тип са обособени от досегашните тъмносиви горски и деградираните (оподзолени) черноземи. Файоземите са разпространени между черноземите и обикновените лесивирани почви, в райони с преходноконтиентален климат в Северна България. Релефът, върху който са разположени, е равнинен и слабо хълмист. Почвообразуващите материали са льос и льосоподобни глини. Повечето от тези почви са обработваеми земи. Естествената разстителност е под силното въздействие на човека. На места върху файоземите растат гори от цер и благун, както и смесени дъбови гори с липа и воден габър. В България файоземите се подделят на три подтипа : обикновени, карбонатни, лесивирани и глееви. Те се определят предимно въз основа на степента на текстурна диференциация на профила.

Смолници (Vertisols, FAO, 1988)

Това са тъмно до черно оцветени глинести почви с добре изразен уплътнен (вертичен) хоризонт. При суша те силно се напукват и образуват широки (над 1 cm) и дълбоки (до 50 cm) пукнатини. Наименованието им е свързано със силната им лепливост (като смола) във влажно състояние, а международното – от латинската дума „verto“ (обръщане), тъй като за тях е типично разбъркването на почвата с материали от С-хоризонта нагоре по почвения профил, както и пропадане на структурни агрегати от повърхностния слой в пукнатините надолу.

По-съществените особености на смолниците са следните: високо съдържание на глина – над 60 %; много мощен хумусен хоризонт – 60-80 cm и повече; наличие на троховидно-зърнеста структура в най-горната част на хумусния хоризонт и на силно плътнен (вертичен) хоризонт по-долу; значително съдържание на карбонати във вид на белоочки (в някои смолници има и гипсови кристали); голяма количество набъбващи глини.

У нас са разпространени в долния лесорастителен пояс на Южна България, Горнотракийската низина, Тунджанската хълмиста област, Бургаската низина, някои от котловинните полета на Югозападна България, както и в Кулско и в Добричко. Срещат се предимно в тези форми на релефа, където има условия за натрупване на финочастични седименти и изветрителни материали или са изградени от диабаз, серпентин, амфиболити, които при изветряване дават голямо количество монтморилонитова глина. Типични са и за стари плиоценски езерни басейни, седиментите на които са обогатени с монтморилонитови глинести минерали и карбонати.

Смолниците са сравнително стари почви. В началото на своето развитие те са преминали през хидроморфен стадий, придружен с развитие на буйна тревна растителност. След дрениране на първичните почви, върху тях се развива и горска растителност. Срещат се и разредени дъбови горички, храсти от драка, дива круша, бряст и др. Във връзка с присъствието на карботнати, на гипс и на различно влияние на подпочвените води смолниците у нас се подразделят на четири подтипа : богати,

карбонатни, ливадни и гипсови.

Антропогенни почви (Antrosols, FAO, 1988)

Тези почви са образувани при решаващото влияние на производствената дейност на човека независимо от това дали измененията са положителни или отрицателни. Антропогенизацията, от своя страна, се изразява главно в ликвидирането на естествената растителност и усвояване на земите за земеделие. А в последствие, с интензификацията на селскостопанското производство, са извършени значителни хидротехнически, хидромелиоративни и почвено-мелиоративни дейности и е прилагана висока агротехника.

Замърсяване на почви с тежки метали и нефтопродукти

В Община Елхово няма производства, които да замърсяват почвите с тежки метали(олово, цинк, мед, арсен, кадмий, никел, хром) и нефтопродукти. Възможно е частично локално замърсяване с нефтопродукти в района на бензиностанциите, намиращи се на територията на общината, но за това няма данни. (Нормата за допустимо съдържание на нефтопродукти в почвата е 300мг/кг почва).

През 2004г. Изпълнителната агенция по околна среда и води разработи и внедри нова мониторингова система на база мрежа 16 х 16 кв.км., като в пресечните точки са определени пунктовете на почвения мониторинг. Мониторинговата система се извършвана три нива:

•Първо ниво – широкомащабен мониторинг;

•Второ ниво – мрежите за вкисляване и засоляване;

•Трето ниво – локални замърсители - дифузно почвено замърсяване от земеделски източници.

Целта на мониторингова система е да се обхванат по-големи територии от почвените различия, намиращи се на територията на страната.Почвеното пробонабиране и анализите се извършват от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС).

Замърсяването на почвата с тежки метали – Cd, Cr, Cu, Ni, Pb и Zn се контролира от РИОСВ –Стара Загора.

Разпределението на пунктовете, на които се провежда мониторинг е както следва .

1.Пункт № 345 с.Пчела;

2.Пункт № 360 с.Маломирово;

3.Пункт № 361 с.Стройно;

При проведения мониторинг се наблюдават и контролират индикатори Cu (мед), Zn (цинк), Pb (олово), Cd (кадмий), Ni (никел), Cr (хром), Co (кобалт), As (арсен) и Hg (живак). Проследявайки динамиката на контролираните индикатори се установява, че те са в граници на нормите, под МДК (максимално допустимите концентрации), съгласно Наредба № 3 за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (обн. ДВ бр.71/2008 г.).

Собствен мониторинг на почвите се осъществява веднъж годишно в три броя мониторингови пункта на територията на РДНО в с.Добрич. Следят се показателите: pH, нефтопродукти, хром, кадмий, цинк и желязо. Пунктовете за наблюдение на почвите са съгласувани с Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС).

Може да се направи заключение, че почвите в разглежданата територия не е

замърсени с тежки метали и металоиди. Установява се тенденция на задържане нивата на наблюдаваните индикатори, които са много под границите на МДК.

Замърсяване на почви с нитрати и пестициди

Замърсявания на почвите в общината се предизвиква от изхвърлянето на твърди битови отпадъци (отпадъци от различен характер, вкл. и опасни). Непрекъснатото усъвършенстване на системите и контрола по сметосъбирането ще елиминира изцяло съществуващите локални замърсявания от микросметища и нерегламентирано изхвърляне на отпадъците. В местата с високи подпочвени води, съществува тенденция /естествен процес/ за вкисляване и засоляване на почвите.

По информация на РИОС Стара Загора, предоставена с писмо изх.№ РД-05-2844/17.2019 г от РИОСВ Стара Загора на територията на общината е разположен склад № 307 по описа на Българо-Швейцарската програма за сътрудничество, в който се съхраняват пестициди, опасни и неопасни отпадъци и други препарати за растителна защита 59 000 кг твърди и 44 700 лтечни

На 20.12.2018 г, комисия, назначена от Областния управител на област Ямбол предава на горецитирания обект на изпълнителя за извършване „Преопаковане, транспорт, предаване за окончателно обезвреждане и почистване на складове, съдържащи УОЗ-пестициди, опасни отпадъци, неопасни отпадъци и други препарати за растителна защита”, съдържащи се в склада, гр. Елхово, община Елхово.

Няма данни за зони с почви, замърсени с вредни вещества. Потенциални източници за замърсяване на почвите в района са битовата дейност, селското стопанство и животновъдството.

Ерозирали почви

Ерозията е процес, който механично уврежда почвите, като унищожава хумусния слой.Това води до намаляване на почвеното плодородие. Най-характерните явления, влияещи върху почвите са ерозията и изветрянето. Борбата срещу тях се осъществява с провеждане на залесителни мероприятия.

Наклоните на терените, интензивността на валежите, както и почвените условия, са част от факторите, които определят интензивността на ерозията. Скоростта на ерозия е различна при различните типове растителна покривка, като не засетите обработваеми земи са подложени на около 30 пъти по-интензивни ерозионни процеси, в сравнение с почви под горска покривка. Естествената ерозия се ускорява под влияние на човешката дейност.

По данни на ГДОС на РИОСВ Стара Загора за 2019 г. не са финансирани проекти против ерозия на контролираната от тях територия. Дейностите по предотвратяване на почвената ерозия основно се финансират от Министерство на земеделието и храните.

Община Елхово попада в списъка на общините, чиито земи са застрашени от водна ерозия (Приложение 4 към чл.14, ал.1 от Наредба № 11/2009г. за условията и реда за прилагане на мярка 214 "Агроекологични плащания) и собствениците, чиито парцели са одобрени, получават финансова помощ за подпомагане на агроекологични дейности, с цел контрол на почвената ерозия.

Заблатени почви

Локални заблатявания, се оформят предимно през влажния сезон, в ниските участъци, предимно около руслото на р.Тунджа и след обилни валежи и наводнения Терените със заблатявания и временно повърхностно преовлажняване са или частни земеделски земи или земи общинска собственост.

Засолени почви

Процесът на засоляване се реализира, когато силно минерализирани високи подводни води, периодично при засушаване по капилярен път се покачват по повърхността, откъдето водите се изпаряват, а солите се отлагат в горните почвени слоеве. Засоляването на почвите и особено вторичното засоляване се разглежда, макар и по-рядко , като съставна част на химичното замърсяване. Засолените почви в България заемат площ от над 30 хил ha или над 0.6% от обработваемата земя и над 2.5% от поливните площи. Потенциално засолените са значително повече. Независимо от малкия относителен дял те представляват проблем за селското ни стопанство. Засоляват се площите със затруднен дренаж и неправилно напояване. Най-често това са ливадни, ливадно-блатни, алувиално-ливадни, ливадно-канелени, ливадни черноземи, ливадни смолници, канелено-горски, смолници и др. почви при хидроморфни и полухидроморфни условия.

Процеси на вторично засоляване (т.е. процесът на концентриране на соли в повърхностните незасолени слоеве на почвата, възникнал на фона на друг почвообразувателен процес в резултат на нарушаване на водния баланс) може да възникнат и при премахване на биологичния дренаж- при изсичане на горски масиви, при усвояване на нови площи и др. Признаци на засоляване обикновено не се наблюдават през първите години след нарушаване на съществувалото равновесие поради буферността на почвата , но при наличност на споменатите условия независимо от забавянето този процес ще се прояви. На територията на Община Елхово не е констатирано засоляване на почвите.

Всислени почви

Вкисляването, дължащо се на антропогенни фактори, се установява при интензивно минерално торене с големи количества азотни торове, внасяни под формата на амониев сулфат, амониев хлорид, амониев нитрат и др. Такова вкисляване протича сравнително бързо на почви с малка буферна способност, с лек механичен състав и ниско съдържание на хумус. В България през последните години поради интензивно торене, главно с амониево селитра някои слабо буферни почви (псевдоподзолисти, силно лесивирани канелено горски, делувиални, делувиално-ливадни и др.) са вкислени до степен вредна за растенията.

Киселата реакция на почвата (ниска стойност на pH) е предпоставка за увеличаване подвижността и концентрацията на токсичните AL, Mn, Fe, Cu, Zп. Лесно подвижните Ca и Mg в киселите почви имат защитно действие спрямо вредното влияние на Al, Mn, Fe, Cu, Zn .Това се отчита с показателя степен на наситеност на почвата с бази (V3 %), който се използва при оценка за наличност или отсъствие на вредна киселинност в почвата.

В Националната мониторингова мрежа няма определени пунктове на територията

на общината по показател вкисляване.

Разнообразните въздействия на човека върху естествените почви се обединяват в три главни посоки:

1. Изменения във връзка със селскостопанското използване (обработка на земята, торене, напояване и др.);

2.Изменения под влияние на строителството и промишлеността;

3. Изменения под влияние на съвременната селищна среда - във връзка с бита на населението.

Антропогенният фактор може косвено да причини изменения без външно от тежки машини, неправилното поливане и т.н. Днес все по-голямо значение придобиват преките антропогенни влияния, които се изразяват в нарушаване на нормалния строеж на почвения профил при различните видове строителство. На територията на Община Елхово не е констатирано всисляване на почвите.

3.1.4.3. ОЦЕНКА НА АНТРОПОГЕННОТО НАТОВАРВАНЕ, ИЗТОЧНИЦИ НА ЗАМЪРСЯВАНЕ

Сравнително благоприятните условия, урбанизацията и земеделието, са сериозна и основна предпоставка за антропогенизация на земите на територията на общината.

Според класификацията на увредените земи (Инструкция № РД-00-11/13 юли 1994 г., МЗ) същите, в зависимост от природата на увреждането, се обособяват в съответнен клас на увреждане – нарушени, деградирани и замърсени. От тях най-сериозни и почти невъзвратими са техногенните увреждания на почвите, свързани главно с урбанизираните, промишлените, инфраструктурните и разни други видове стрителство, водещо не само до значителни промени на повърхностния почвен слой, но и до пълно разрушаване, унищожаване и почвено запечатване .

С цел да защити почвите, Министерски съвет предлага Национална програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите (2019 – 2028 г.). Документът бе предложен за обществено обсъждане в интернет в края на 2019 г.

Той е разработен за 10-годишен период и съдържа 5-годишен план за действие в съответствие със Закона за почвите.

Проектът на програмата цели обезпечаване опазването на почвите от ерозия, вкисляване, засоляване, уплътняване, намаляване на почвеното органично вещество, замърсяване, запечатване, свлачища, осигуряване устойчиво ползване, запазване за бъдещите поколения и осигуряване при необходимост възстановяване на земите и функциите на почвите.

Източници на замърсяване

Почвите са акцептор на всички вредни въздействия в околната среда и създават потенциален риск за здравето на населението. Въпреки, че през последните години поради икономическата криза, употребата на изкуствени торове и хербициди намаля чувствително, нанесените поражения не могат да бъдат изцяло преодолени.

Замърсяването на почвата е процес на натрупване на вредни вещества, чието поведение и концентрации причиняват увреждане на почвените функции. Наличието на замърсители, надхвърлящи определени нива може да доведе до негативни последици във всички видове екосистеми и други природни ресурси.

Основните източници на замърсяване на почвите са :

- Газовете от изгаряне на въглища и течни горива, които попадат под формата на киселинни дъждове;
- Локални ограничени замърсявания в обсега на депото;
- От транспорта – замърсявания, свързани с дизеловите и бензинови двигатели;
- Комунално-битова дейност – изхвърляне на отпадъци, които при неправилно съхранение замърсяват почвите и подпочвените води;
- Изсичане на горите, водещо до изтощаване на почвите, ерозия и засоляване;
- Производството на нитратна земеделска продукция.

3.1.4.4.СВЛАЧИЩА, ТЕРЕНИ ЗА ДОБИВНИ ДЕЙНОСТИ

Свлачища

Съгласно Националната програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на Република България, ерозията и абразията по Дунавското и Черноморското крайбрежие 2015-2020 г., броят на регистрираните свлачища към 31.12.2014 г е 1865. През последните години се наблюдава тенденция за увеличаване броя на свлачищата.

Главните фактори, които допринасят за възникване и/или активизиране на свлачищните процеси, са следните:

1. Природни фактори:

- неблагоприятни геоложки условия - неблагоприятни наклони на пластовете, наличие на слаби глинести слоеве, слаби прослойки и системи пукнатини, чиито състояние и физико-механични свойства се влошават при взаимодействие с повърхностни и подземни води;

- съвременни тектонски и сеизмични процеси – нагъване, наклоняване, разкъсване и разместване на земните пластове, формиране на разломни зони, земетресения и др.

- интензивност на валежите, която оказва влияние върху режима на повърхностните и подземните води;

- съвременни и древни геоложки процеси, водещи до влошаване на инженерногеоложките условия в масива - морска абразия, щормови вълнения, ерозия и изветрителните процеси, древни свлачищни процеси и др., които обуславят развитието на съвременни свлачищно-абразионни и свлачищно-ерозионни процеси.

2. Техногенни фактори:

- състояние на водоснабдителните и канализационни мрежи и експлоатацията в потенциално опасни райони, водеща до чести аварии и течове;

- липса на канализация при осигурено водоснабдяване – строителство на нерегламентирани попивни ями и др.;

- неправилно отвеждане на повърхностния отток;

-недостатъчна поддръжка на изградените отводнителни, дренажни, противосвлачищни, водопонизителни и противоабразионни съоръжения;

- изработване на устройствени планове без съобразяване с геоложките условия и общата устойчивост на терените и нерегламентирано строителство;

- вертикална планировка на терени, несъобразена с общата им устойчивост – дълбоки строителни изкопи и насипи при изграждане на сгради и линейни съоръжения без необходимите геоложки данни или несъобразени с тях;

- добив на полезни изкопаеми и инертни материали;

- претоварване на склоновете от строителство на сгради и съоръжения.

Свлачищните процеси не са равномерно разпределени по цялата територия на страната. Те са концентрирани в отделни области, характерни със специфични геоложки и тектонски строеж и са обособени в няколко свлачищни района.

В България са обособени следните свлачищни райони:

- Черноморски свлачищен район
- Дунавски свлачищен район
- Предбалкански свлачищен район
- Подбалкански свлачищен район
- Софийски свлачищен район
- Югозападен свлачищен район
- Родопски свлачищен район

Данните показват, че най-голяма е концентрацията на свлачища в Предбалканския и Дунавския райони, както и че в тези райони и делът на засегнатото население е най-голям.

Регистрираните свлачищни райони в страната към 31.03.2013 г. са 1 755 с обща площ около 209 000 дка, както следва:

- 300 свлачища, регистрирани от „Геозащита” ЕООД – Варна в областите Добрич, Шумен**,** Варна, Бургас и Сливен;

- 1009 свлачища, регистрирани от „Геозащита” ЕООД – Плевен в областите Видин, Монтана, Враца, Плевен, Ловеч, Габрово, Велико Търново, Русе, Силистра и Търговище;

- 446 свлачища, регистрирани от „Геозащита” ЕООД – Перник в областите София-град, София-област, Перник, Кюстендил, Благоевград, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково и Кърджали.

На територията на община Елхово няма регистрирани свлачища.

Терени за добивни дейности

Съгласно Националния концесионен регистър на територията на община Елхово са предоставени следните държавни концесии:

- Държавна концесия за добив за находище "ГРАНИТОВО", участък "ГРАНИТОВО-ЦЕНТРАЛЕН", област Ямбол, община Елхово, населено място Гранитово с орган, представляващ концедента - министъра на енергетиката ,

предоставена на "САКАРЕЛА МРАМОР И ГРАНИТ" ООД, гр. Елхово с БУЛСТАТ 128592879 за срок от 25 години от 14.12.2016 г.;

- Държавна концесия за добив за НАХОДИЩЕ БОЯНОВО, област Ямбол, община Елхово, населено място Бояново с орган, представляващ концедента - министъра на икономиката, енергетиката и туризма, предоставена на "ПСФ МОСТИНЖЕНЕРИНГ" АД с БУЛСТАТ 128005374 за срок от 25 години от 17.01.1997 г.;
- Държавна концесия за добив за Находище "Бояново - 2", област Ямбол, община Елхово, населено място Бояново с орган, представляващ концедента - министъра на икономиката, енергетиката и туризма, предоставена на "ПСФ Мостинженеринг" АД с БУЛСТАТ 128005374 за срок от 25 години от 01.09.2011 г.
- Държавна концесия за добив за находище "Гранитово", област Ямбол, община Елхово, населено място Гранитово с орган, представляващ концедента - министъра на промишлеността, предоставена на "Устрем - Тополовград"АД с БУЛСТАТ 126013599 за срок от 25 години от 07.12.1998 г. **прекратена на 01.01.1995**

На територията на общината има запаси от барит (Дервентските възвишения) и строителни материали – сиенит, гранит, андезит, чакъли, пясък.

“Сакарела мрамор и гранит” ООД – гр. Елхово е най–голямата фирма в България за добив и производство на гранитни изделия, както и най-големия износител и производител на гранитни павета и бордюри в страната. Дружеството експлоатира гранитни находища в землището на с.Гранитово, Община Елхово – Кариера Гранитово.

Физико- химическите свойства на гранитите отговарят на всички европейски изисквания и имат съответните сертификати от български и западни лаборатории. В производството влизат цяла гама изделия за ниско и високо строителство с характерните за естествените камъни обработки като цяло: полиране, шлифоване, термообработка, бучарда, пришилване, цепене, рязане, глиц и други. В номенклатурата на изделията влизат: гранитни и мраморни плочи с всички видове и размери, стъпала, подпрозоречни плочи, павета от всички видове и стандарти, венецианска и римска мозайка, рязани и цепени бордюри и всякакъв вид разнокаменни изделия.

С Решение № 798/09.11.2010 г. на Министерски съвет на “ПСФ МОСТИНЖЕНЕРИНГ” АД, Ямбол е предоставено на концесия за добив на подземни богатства – строителни материали – доломити и варовици, Находище „Бояново - 2”, разположено на около 4 km северозападно от с. Бояново и на около 20 km северно от гр. Елхово. Срокът на концесията е за период от 25 години, с концесионна площ с размер на 216 455 m2, включваща площта на утвърдените запаси на находище "Бояново-2" и необходимите площи за осъществяване на дейността по концесията.

Кариера Бояново, собственост на “ПСФ МОСТИНЖЕНЕРИНГ” АД Ямбол, е специализирана за производство на всички видове фракции, необходими за производство на асфалтови смеси, бетонови разтвори, както и НТК за направа на настилки. ТСИ е с производителност 700 m3/mcm. Дружеството разполага със собствена механизация, специализирана за изпълнение на всички видове земни, пътни и други строителни работи.

Добива на някои ценни изкопаеми и строителни материали по открит способ е сериозна заплаха за биоразнообразието . Често открити кариери и рудници се разкриват

в уникални места, с неоценимо биоразнообразие. Те не само необратимо унищожават местообитанията на редки видове, но и увреждат ландшафта.

Преки последствия има и за хората, върху които се отразяват запрашване, замърсяване на въздуха и водите, шумово замърсяване. Провалят се шансовете за развитие на туризъм и други устойчиви практики, базирани на природните дадености на района.

Изкопаването на пясък и чакъл от реките като суровина за строителство има унищожителни последици за екосистемите- не само на реката, но и навътре в сушата. Изземването на инертни материали води до вдълбаване на речното корито и понижаване нивото на водата в реката. Това е свързано с нивото на подпочвените води в речната тераса. Спадането на подпочвените води може да се разпростре до стотици метри от реката.

Извличането на инертни материали от бреговете разрушава местата за размножаване на рибите и птиците. Много риби, хвърлят хайвера си в плитчините на реките, където малките рибки имат възможност да се развият далеч от опасностите на течението. Някои птици, като бреговата лястовица, правят гнездата си в пресни пясъчни наноси или чакълести брегове. Когато се изваждат инертни материали от реката, малките на тези животни биват унищожени и изчезват местообитанията на възрастните индивиди. Това сериозно засяга най-вече застрашените видове, които не успяват да се възстановят.

Освен от бреговете, инертни материали се вадят и от речното дъно. Така то потъва все по надолу, с което се снижава и нивото на подпочвените води. Драгирането на речното дъно е изключително жесток и деструктивен процес, който засяга цялата екосистема на реката. Колкото повече намалява пясъкът и чакълът в реките, толкова по-малка става и в способността на реката да пречиства водата си. Изваждането на пясък и чакъл от реките ускорява и ерозията.

Мерки, които могат да допринесат за опазване на почвата от антропогенно нарушаване са :

1. Изработване на едромащабна почвена карта на територията на общината с актуализирано състояние на почвите;
2. Стриктно спазване на правилата за добри земеделски практики, при торене на почвите, (във връзка с опазване на водите от замърсяване с нитрати), важащи за всички стопани;
3. За предпазване на повърхностните води от замърсяване с нитрати от земеделски източници при наклонени терени е необходимо обработката на почвата да се извършва напречно на склона, а внасянето на азотсъдържащи торове задължително да бъде разделено на части (предсеитбено и подхранване), тъй като измиването на хранителни елементи предизвиква еутрофикация на повърхностния слой.

3.1.4.5.ЗЕМИ С ВИСОКА ПРИРОДНА СТОЙНОСТ.

Земеделските земи с висока природна стойност съхраняват значителен брой редки видове и местообитания защитени по националното и международното законодателство.Включват планински и равнинни пасища и ливади, крайречни влажни зони, крайбрежни дюни с тревна растителност, мозайки от овощни и зеленчукови градини, лозя и необработваеми площи между тях.

Голяма част от земите с висока природна стойност обхващат територии в планинските, полупланинските райони или такива в равнините, но с висока продуктивност, където земеделието е затруднено от фактори като стръмни склонове, бедни почви, голяма надморска височина, малки количества валежи и др.

Природната стойност е пряко свързана и се влияе от използваните земеделски практики. В територии с екстензивно или липсващо селско стопанство, основната заплаха за редица местообитания и видове произтича от изоставянето на земята, резултат от преустановяването на трудоемки селскостопански дейности и практики, които обаче са важни за опазване и поддържане на биологичното разнообразие. Практики като косенето на ливадите, умерената паша, поддържането на синурите, води до поддръжка на местообитанията на видовете и природозащитната стойност на земеделските земи.

Съгласно Заповед № РД 09-59/02.02.2010 г. на Министъра на земеделието и храните и Наредба № 7 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 10 "Агроекология и климат" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. на територията на община Елхово са определени физически блокове, като земеделски земи с висока природна стойност (ВПС) в землищата на гр.Елхово,с.Бояново, с.Вълча поляна с.Кирилово, с. Жребино, с.Добрич, с.Раздел, с.Малък манастир, с.Пчела, с.Изгрев, с.Трънково, с.Лалково,с.Мелница, с.Гранитово, с.Стройно, с Борисово., с.Маломирово, с. Славейково, с. Лесово.

При управлението на дейностите по направление "Възстановяване и поддържане на постоянно затревени площи с ВПС" на земеделските стопани са забранява да :

1. Използват минерални торове и продукти за растителна защита;
2. Разорават заявените постоянно затревените площи;
3. Изграждат нови отводнителни системи.

ИЗВОДИ:

На територията на община Елхово не са констатирани проблеми, относно превишения на съдържанията на тежки метали и металоиди, нарушени, деградирали или замърсени терени. Общото състояние на почвите в общината е добро. Няма данни за замърсявания на почвите или наличие на значителни проблеми, които да застрашават екологично – чистото състояние на почвите. Необходими са действия за контрол върху употребата на изкуствени торове;

Почвите в община Елхово са подходящи за отглеждане на: зърнено-хлебни, зърнено-фуражни технически култури, зеленчуци, лозови и овощни насаждения;

Наличие на терени с ерозирали почви и необходимост от прилагане на мерки за борба с ерозията;

Висок дял на земи с висока природна стойност;

Основната задача е да се съхрани почвеното плодородие и да се запазят земите от замърсяване с пестициди, торове и други замърсители

3.1.5. БИОРАЗНООБРАЗИЕ

3.1.5.1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ФЛОРИСТИЧНИЯ РАЙОН

България принадлежи към Холарктическото флористично пространство. Сложната геологична история на страната, планините със силно разчленена топография, речните долини и котловинни полета, влиянието на морските басейни от изток и юг обуславят разнообразен климат и създават условия за разнообразна растителност и богата флора (Анчев 2011).

Районирането на растителността в България, основано на фитогеографска и геоботанична информация, разделя страната на 3 области. Европейската неморална (широколистна горска) област включва провинциите Евксинска, Илирийска (Балканска) и Македоно-Тракийска. Евроазиатската степна и лесостепна област е представена от Долнодунавката провинция, а Средиземноморската склерофилна горска област - от Източносредиземноморската провинция. Съгласно биогеографското райониране на Европа по ETC/BNP (European Topic Center on Biodivesity and Nature Protection), прието от Европейската комисия и влязло в Директивата за местообитанията (92/43/EEC), България се отнася към 3 биогеографски района: Алпийски, Континентален и Черноморски.

Фиг.№13, А-Европейска широколистна горска област; В-Евроазиатска степна и лесостепна област; С-Средиземноморска област; а-Евксинска провинция; b-Илирийска провинция; с-Македоно-Тракийска провинция; d-Долнодунавска провинция; е-Източносредиземно- морска провинция; окръзи (I-XXVIII); райони (1-80);

В съответствие с геоботаническото райониране на Република България (Бондев,

1997), територията на общината е част от Европейската широколистна горска област (Лавренко, 1968 и др.), Македоно-Тракийска провинция.

Съгласно биогеографското райониране на страната (по Груев, 1988) територията попада в Подрайон на Тунджанската хълмиста низина и Долномаришко-Долнотунджански подрайон.

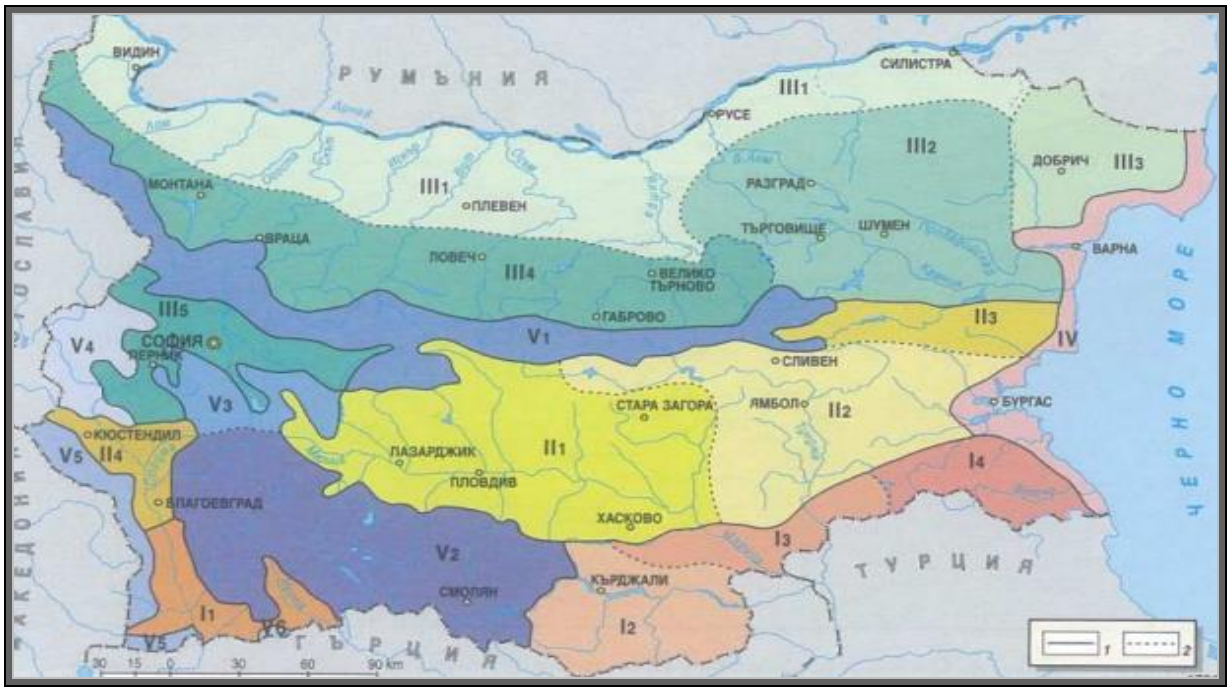

Фиг.№14, Биогеографски райони и подрайони на България (по Груев, 1988) I-Южнобългарски район: I1-Струмско-Местенски подрайон; I2-Източнородопски подрайон; I3-Долномаришко-Долнотунджански подрайон; I4-Странджански подрайон; II-Среднобългарски район: II1-Подрайон на Горнотракийската низина; II2-Подрайон на Тунджанската хълмиста низина; II3-Източ-ностаропланински подрайон; II4-Горнострумски подрайон; III-Севернобългарски район: III1 -Дунавски подрайон; III2 -Лудогорски подрайон; III3 -Добруджански подрайон; III4-Предбалкански подрайон; III5-Софийско-Радомирски подрайон; IV-Черноморски

район; V-Планински район: V1-Старопланински подрайон; V2-Рило-Родопски подрайон; V3-Витошко- Ихтимански подрайон; V4-Краищенско-Конявски подрайон; V5-Западнобългарски граничен планински подрайон; V6-Подрайон на Славянка.

В разглеждания район се срещат следните флористични елементи:

В миналото растителната покривка е била от ксеротермни горски фитоценози от формациите на космат дъб (Quercus pubescens) и виргилиев дъб (Quesrcus virgiliana), а в източната част горите са били от благун (Quercus frainetto) и смесени от благун и цер (Quercus cerris). Понастоящем все още има остатъци от тези гори, но на места е формирана и вторична растителност от келяв габър (Carpinus orientalis) и особено храсталаци от драка (Paliurus spina-christi) и ксеротермна тревна растителност с доминиране на садината (Chrysopogon grullus), белизмата (Dichanthium ischaemum) и луковичната ливадина (Poa bulbosa) и ефемерни съобщества (Ephemereta), изградени от едногодишни терофити, главно медитерански житни и бобови треви.

От диагностичните видове (български и балкански ендемити) преобладават македоно- тракийските флорни елементи, от които балканските ендемити са повече от

20 вида – гръцка поревка (Moenchia graeca), гигантско плюскавиче (Silene gigantea), фривалдскиево плюскавиче (S. frivaldskyana), шкорпилово плюскавиче (S. skorpilii), тасоска звъника (Hypericum thasium), диекланов лопен (Verbascum dieckianum), критски ветрогон (Eryngium creticum), тристенна хептатера (Heptaptera triquetra), стрибърнова айважива (Alkanna stribrnyi), ранилист (Stachys bysantinum), стрибърнова ведрица (Fritillaria stribrnyi), оливеров минзухар (Crocus olivieri), ароматна перуника (Iris suaveolens). По-голямо значение имат българските ендемити, които също са от групата на македоно-тракийските флорни елементи – фривалдскиев зановец (Chamaecytisus frivaldszkyanus), родопска люцерна (Medicago rhodopaea), хилядолистен воден морач (Oenanthe millefolia), късна самодивска трева (Peucedanum vitijugum), тракийско омразниче (Onosma thracica), ямболски мразовец (Colchicum diampolis), златисто лале (Tulipa aureolina), блестящо лале (T. splendens), пирамидално кукувиче грозде (Muscari armeniacum). В този окръг проникват и степни, евксински и средиземноморски флорни елементи.

Сравнително голяма е групата на степните елементи: монпелийска камфорка (Camphorosma monspeliaca), нисък бадем (Amygdalus nana), драка (Paliurus spinachristi), източна превара (Scutellaria orientalis), висока превара (S. altissima), бодлива руница (Phlomis herba-ventis ssp. pungens), теснолистен ранилист (Stachys angustifolia), фривалдскиев пчелинок (Marrubium frivaldskyanum). От евксинските елементи типични са: полски ясен (Fraxinus oxycarpa), низинен дъб (Quercus longipes), еруколистен дъб (Q. erucifolia), коленчесто диво жито (Aegilops geniculata) u битински синчец (Scilla bithynica), всички свързани с лонгозни гори.

Средиземноморски флорни елементи са: черноморско коило (Stipa pontica), медовична оризовка (Piptatherum holciforme), лечебна пресечка (Cnicus benedictus), а илирийски (балкански ендемити) – сенниковидна звъника (Hypericum umbelatum), румелийска звъника (H. rumelianum) и късозъбо пропадниче (Pedicularis brachyodonta).

В южните част преобладават селскостопански земи, в които са разпространени остатъци на церово-благунови и смесени гори от цер с космат дъб, на места примесени с келяв габър. При деградирането на горите са възникнали вторични гори от келяв габър, а на много места - храсталаци от драка и тревни ксеротермни екосистеми с доминиране на белизма и др.

В граничната зона на места се срещат по северни склонове и участъци с източен горун. В този район са разпространени и македоно-тракийски флорни елементи, така и български ендемити – одрински лопен (Verbascum adrianopolitanum), грудеста метличина (Centaurea napulifera ssp. thirkei) и манганетова метличина (C. mannagettae), както и балкански ендемити – тристенна хептатера (Heptaptera triquetra), странджански воден морач (Oenanthe tenuifolia), нисък лопен (Verbascum humile), теснолистно подрумиче (Anthemis tenuiloba), тракийско подрумиче (A. thracica), македонски спореж (Senecio macedonica).

В района са застъпени и евксинските видове: златисто секирче (Lathyrus aureus), битински синчец (Scilla bithynica), форскалеев конски босилек (Salvia forskahlei). Установен е и степният елемент лежащо еньовче (Galium humifusum).

3.1.5.1.2. ФАКТОРИ, ОКАЗВАЩИ ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ДЕГРАДАЦИЯТА НА ФЛОРАТА

Върху биологичното разнообразие, в това число и на флората, на територията на община Елхово действат редица фактори, които представляват заплаха,предопределяща нейното деградиране и унищожаване. Повечето от тези фактори са действали в миналото, действат и в настоящето, а някои от тях ще действат и в бъдеще, и не могат да бъдат повлияни от решенията на ОУП, тъй като са свързани със собствеността на земята и икономическата конюнктура.

По-важните от тези фактори са :

- Развитие на инфраструктурата на територията на общината – създаване на производствени зони, увеличаване на селищната територия, прокарване на инфраструктурни коридори , развитие на туристическата инфраструктура и т.н.;
- Внасяне или самонастаняване на инвазивни чуждоземни растителни видове, които влияят директно подтискащо върху местната растителност;
- Събиране на растителни продукти и билки за храна и лечение / за лични нужди, за търговия на местни пазари и страната, за международна търговия /;
- Нападения от вредители и болести по растенията;
- Добивни дейности – дърводобив за лични нужди, добив на инертни материали, извличавне на подпочвени води ;
- Антропогенни нарушения – пожари, туризъм, транспорт, замърсявания на въздуха, водите и почвите, използване на отрови за растителна защита и др.

3.1.5.1.3 .ЗОНИ С РАСТИТЕЛНОСТ, ИЗИСКВАЩИ СПЕЦИАЛНА НАМЕСА И РЕЖИМИ В ОУП

Ландшафтните комплекси, в които присъствието на растителността има съществено значение, са степенувани по важност съобразно следните критерии :

- Територии, които са постоянни местообитания на защитени видове и видове с висок консервационен статус ;
- Територии, чието възстановяване ще допринесе не само за биологичното разнообразие, но и за развитие на местната икономика ;
- Територии, чието възстановяване ще допринесе за развитието на екологичния туризъм;
- Територии, които са или представляват части от хабитати с висока консервационна стойност , фигуриращи в Приложение № 1 на ЗБР и Приложение № 1 на Директивата за хабитатите 92/43/ЕЕС
- Рекреационни гори;
- Гори с висока консервационна стойност

Съгласно издание „Важни места за растенията в България”, ИБЕИ, БАН, София,2012

г. на територията на община Елхово има находища на критично застрашени видове: Centaurea wagenitziana (Вагеницова метличина) (в землищата на с. Голям Дервент и с. Вълча поляна, общ. Елхово); Veronica multifida L. Наделенолистно великденче (в землищата на с.Лесово, общ. Елхово)

Новопроектираните УЗ в ОУПО не се определят като потенциални и типични местообитания на защитените видовете растения, установени на територията на община Елхово. В предвидена за изграждане на новите устройствени зони по ОУП на община Елхово територия не са установени популации на редки и защитени растителни видове и видовете, предмет на опазване.

С реализирането на ОУП на община Елхово не се очаква пряко отрицателно въздействие върху защитените растителни видове Вагеницова метличина и Наделенолистно великденче, локализирани на територията на общината.

С ОУП не се засяга екосистеми, горски и храстови местообитания в дъбови гори, скални поляни и типични местообитания на защитени видове.

Пряко въздействие върху част от растителната покривка ще има само в границите на конкретната УЗ – на площадката на строителството. Това е свързано с евентуалното унищожение или увреждането на повсеместно разпространени растителни видове и съобщества, без консервационна стойност. Възможно е унищожаване на фитоценози в периметъра на действие на техниката и замърсяване със строителни отпадъци.

От направеното по-горе в резюме маркиране на зоните с растителност, които изискват специална намеса и режими, може да се обобщи, че Общият устройствен план на община Елхово осигурява максималното опазване на биологичното разнообразие и флорните елементи.

3.1.5.2. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ФАУНИСТИЧНИЯ РАЙОНА

В зоогеографско отношение сухоземната фауна на България се отнася към Палеарктичната зоогеографска област на Холарктичното царство. Поради това че България е разположена основно в Евросибирската зоогеографска подобласт, но граничи и с Медитеранската зоогеографска подобласт, в страната се срещат два основни зоогеографски комплекса: северен (евросибирски), формиран от студеноустойчиви видове животни, и южен (медитерански), включващ множество топлолюбиви видове – Фиг.15

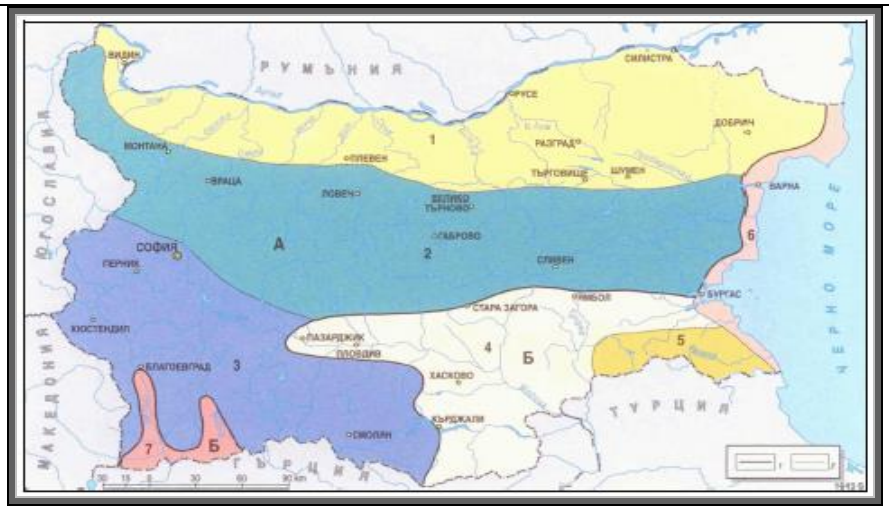

Фиг..№15- 1 – граница между евросибирската (А) и медитеранската (Б) територия; 2- граница между зоогеографските райони 1. Дунавски район; 2. Старопланински район; 3. Рило-Пирински район; 4. Тракийки район; 5. Странджански район; 6. Черноморски район; 7. Струмско-Местенски район.

Според зоогеографското райониране на страната по-голямата част от територията на община Елхово попада в Медитеранската територия, Тракийски район и малка част в Странджански район .

В Тракийско - Странджанската област има голямо разнообразие и на животинските видове. Съжителстват евросибирски, средиземноморски и степни видове. Редица от тях са местни, български и балкански ендемити. Като цяло в областта е засилено присъствието на средиземноморските видове. Степните видове са по-добре представено в Горнотракийската низина.

Средиземноморските видове са навлезли в Тракийско - Странджанската област от юг по широките долини на реките Марица и Тунджа. Това в най-голяма степен се отнася за насекомите, от които около 50% са средиземноморски видове. Характерни средиземноморски видове животни за Тракийско - Странджанската област са пеперудите. Специфичен облик на животинския свят дават някои безгръбначни като охлюви, паяци. Богато са представени и влечугите – сухоземни костенурки, различни видове гущери, смок - мишкар, пепелянка, водна змия, каспийска костенурка и др.

В Странджа имат разпространение и редица видове гушери (змиеок, кримски, понтийски и др.), каспийска костенурка и др. От птиците са характерни тракийската скална яребица (кеклик), колхидския фазан и т.н. Средиземноморските видове са по-малко в района на Странджа. От хощниците характерен вид е чакалът. Неговата популация се увеличава. В Сакарско-Странджанската подобласт има голяма близост с животинските видове от Мала Азия. Това се дължи на географската близост.

Срещат се и типични степни видове животни. Такива са черния отровен тракийски паяк, кълтица, мишка полевка, многоножки, сивият хомяк и др.

В тази област са разпространени и редица евросибирски видове. Те са навлезли в областта предимно от запад. Такива видове са таралеж, див заек, дива котка, елен, сърна, дива свиня, усойница, кукумявка и т.н.

В списъка на приоритетните за опазване видове са включени представители на бозайниците, птиците, влечугите земноводните и д безгръбначни, които се срещат в

различни части от територията на общината.

3.1.5.2.1.ЗАПЛАХИ ЗА ЗАГУБА НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

Местообитанията в района са уязвими от дейностите, свързани с горското стопанство и земеделието, а също така и от използването на водите.

Изсичането на гори, нарушава цялостния воден баланс и има отрицателно въздействие върху обширни територии .

Общите заплахи за птиците са намаляването на хранителните им ресурси в района, както и разпокъсването и промяната на местообитанията. Преки заплахи за птиците са бракониерството (отнемането на малки и на яйца от гнездата на грабливите птици, отстрелване на дневни и нощни грабливи птици за трофеи или като “вреден дивеч”, използване на капани и примки) и други.

Заплахите за загуба на биологичното разнообразие могат да бъдат групирани по следния начин:

1. Пряко унищожаване на типични местообитания – въздействията са от бракониерски сечи, около реките и в зелените площи по населени места;
2. Добив на инертни материали от поречията на реките. Разкриването на нови кариери в неподходящи места води до безвъзвратно унищожение на ландшафта и на находища на редки и защитени растения и животни, до загуба на ресурси от местното население, до опасни свлачища и ерозия. Често опитите за узаконяване на кариерите са свързани с фалшификации на документи и нарушаване на националното законодателство:
3. Използване на препарати за растителна защита. Заплахата има многообразни прояви;
4. Унищожаване на ливади, пасища и крайречни необработваеми земи. Въздействието се изразява в разораването на територии за нуждите на земеделието;
5. Инвазивни видове – изключително опасна и агресивна заплаха за биологичното разнообразие;
6. Лов;
7. Изсичането на горите

Освен, че дърветата са естествен филтър на въздуха, масовите сечи водят до нарушаване на равновесието в природата посредством множество вторични ефекти – ерозия, свлачища, "отмиване" на повърхностния почвен слой, пресушаване, засоляване и т.н. В горите се гнездят повечето от насекомоядните и хищни птици, които се хранят в съседните обработваеми площи. Унищожаването на тяхната гнездова база ще увеличи риска от масово размножаване на гризачи и насекоми. Това пък ще принуди земеделските производители да използват химикали, за да предпазват реколтата си, а това е скъпо и опасно. Най-запазените гори са включени в защитените територии и зони, но законите се престъпват всеки ден. Изсичането на крайречните гори, които укрепват речния бряг е една от основните причини за наводнения при повишаване нивото на реките.

3.1.6. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ ПО ЗЗТ .ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ НАТУРА 2000. ВЕКОВНИ И ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНИ ДЪРВЕТА. ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ

На територията на Община Елхово се намират следните защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), със статут поддържан резерват (ПР), защитена местност (ЗМ) и природна забележителност (ПЗ):

На територията на общината са разположени два Поддържани резервата, пет Защитени местности и една Природна забележителност.

Таблица № 22

Вид зона	Наименование	Обща площ на ЗЗ (да)	Запове за обявяване/ Решение на МС
Поддържан резерват	„Балабана”	769.8 дка	Заповед № 2676/21.12.1960 г., (ДВ, бр.20/1961 г.) Заповед № РД-283 от 26 май 2016 г. ДВ бр. 48 от 24.06.2016 г. за приемане План за управление
Поддържан резерват	„Долна топчия”	4674.73 дка	Заповед № 225/29.02.1960 г. ., (ДВ, бр.225/1960 г.) Заповед № РД-283 от 26 май 2016 г. ДВ бр. 48 от 24.06.2016 г. за приемане План за управление
Природна забележителност	„Дрънчи дупка”	50 дка	Заповед № 37/11.01.1968 г., (ДВ, бр. 43/1968 г.)
Защитена местност”	„Ждрелото на река Тунджа	18 912.14 дка	Заповед No.РД-385 от 13.06.2007 г., (ДВ, бр. 61/2007 на Държавен вестник)
Защитена местност	„Находище на Наделенолистно великденче - Лесово”	185.80 дка	Заповед No.РД-814 от 29.10.2012 г., бр. 95/2012
Защитена местност	„Лонгозите”	1769.10 дка	Заповед No.РД-619 от 27.07.2007 г.(ДВ бр. 72/2007)
Защитена местност	„Находище на Вагеницова метличина” с. Голям Дервент, общ. Елхово	29.97 дка	Заповед No.РД-685 от 29.08.2012 г., (ДВ бр. 75/2012)
Защитена местност	„Птиците”	650 дка	Заповед No.РД-518 от 12.07.2007 г.(ДВ бр. 72/2007)
Защитена местност	„Топчия”	2710 дка	Заповед No.РД-159 от 20.03.2006 г., (ДВ бр. 61/2007)

Поддържан резерват „Балабана”

ПР „Балабана” се намира в землището на гр.Елхово и е с площ от 76.98 хектара. Обявен е със Заповед № 2676/21.12.1960 г., (ДВ, бр.20/1961 г.) с цел запазване местообитанията на различни видове чапли и равнинни лонгозни гори.

Документи за промяна:

- Промяна в площта – увеличаване със Заповед №752/19.07.1984г. (ДВ, бр.69/1984г.);
- Прекатегоризация със Заповед № 376/15.10.1999г. (ДВ, бр.97/1999 г.);
- Приемане на План за управление със Заповед № РД-590/04.07.2002 г. (ДВ,

бр.85/2002 г.);

- Промяна в площта – актуализация със Заповед № РД-57/30.01.2008 г. (ДВ, бр.39/2008 г.).

Фиг.16, № карта на местоположението на Поддържан резерват „Балабана", източник ПУ ПР „Балабана "

Резерватът е разположен на левия бряг на река Тунджа във вековните лонгозни гори. Намира се на около 150 m надморска височина. В защитената територия има много гнездилища на чапли, както и гнезда на блестящ ибис и колхидски фазан.

ПР „Балабана

Флора

Разнообразния релеф и климатичните условия са само част от природните предпоставки за изключително богатото и уникално разнообразие на видове, местообитания и ланшафти на територията на Община Елхово.

Флористичното разнообразие в ПР „Балабана"е представено от 56 семейства, 195 рода и 228 вида.

При проучванията на Георгиев (2014) са установени 196 вида, а при проведените в рамките на проект: „Дейности по устойчиво управление на резервати и поддържани резервати – изключителна държавна собственост в териториалния обхват на РИОСВ- Стара Загора, Обособена позиция: 7. Актуализиране на план за управление на Поддържан резерват „Балабана" 2014г., теренни проучвания - 112 вида.

В приложение 1 на Закона за лечебните растения (2000, 2006) попадат 129 вида лечебни растения. Два вида – Черноморска ведрица (Fritillaria pontica) и Блатно кокиче (Leucojum aestivum) са включени в Червения списък на висшите растения в България (Petrova & Vladimirov 2009).

Един вид Планински пащърнак (Pastinaca hirsuta) е балкански ендемит (Petrova & Vladimirov 2010). В приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие (2007) попада Черноморска ведрица (Fritillaria pontica), а в приложение 4 видовете – Блатно кокиче (Leucojum aestivum), Тънколистна зайча сянка (Asparagus tenuifolius), Жълт минзухар (Crocus flavus) и Паласов минзухар (Crocus pallasii).

Фауна

По време на теренната работа през 2014 г. в резервата са установени редица видове пеперуди, водни кончета (Calopterix splendens, представители на р. Lestes), бръмбари.

От установените на територията на резервата видове, консервационна значимост имат червената горска мравка (*Formica rufa*), Обикновен гъсеничар (*Calosoma sycophanta*) и др. Във вътрешността на резервата е открита популация на шипоопашата костенурка (*Eurotestudo hermann*i). На границата на резервата, като допълнение към установените вече видове птици, е регистрирано ястребогушото копривaрче (*Sylvia nissoria*). Открити са следи от дива свиня (*Sus scropha*), благороден елен (*Cervus elaphus*) и сърна (*Capreolus capreolus*). В непосредствена близост до резервата е наблюдавана популация на див заек (*Lepus capensis*). Установена е локализация на популация от чакали (*Canis aureus).* В близост до резервата е установена видрата (*Lutra lutra*).

Група Водна безгръбначна фауна

Установени са редица видове водни кончета в сухоземната фаза от техния жизнен цикъл: *Calopterix splendens (Calopterygidae), Sympetrum sp. (Libellulidae), Lestes sp. (Lestidae), Platycnemis pennipes (Platycnemididae).* Установените консервационно значими безгръбначни животни в резервата са - Поясно ромолниче *(Calopteryx splendens)* и Речното шило (*Platycnemis pennipes Pallas*).

По време на теренната работа в резервата са установени следните водни безгръбначни:

Amphipoda
Gammaridae – Gammarussp.
Oligochaeta
Tubificidae – Tubificidae g.sp.
Ephemeroptera
Batidae – Baetissp.
Caenidae – Caenissp.
Heptageniidae – Ecdyonurussp.
Trichoptera
Hydropsychidae – Hydropsychesp.
Heteroptera
Diptera
Chironomidae – Chironomidae g. sp.

По време на теренната работа в резервата са установени редица видове пеперуди,

водни кончета (*Calopterix splendens,* представители на р. Sympetrum, р. Lestes и р. Platycnemis), бръмбари, охлюви, многоножки и др. Консервационно значими видове са и Златистия гъсеничар *(Calosoma* sycophanta Linnaeus) и Рапична пеперуда (*Pieris rapae*).

Установени са охлюви от сем. Enidae и Helicidae (Gastropoada); голямо разнообразие от паяци (Araneae) и сенокосци (Opiliones); многоножки (Myriapoda: Chilopoda) и мокрици (Crustacea: Isopoda: Oniscidea); първично безкрили насекоми (Collembola); различни видове правокрили (Orthoptera), щурци (Grylluscampestris), скакалци (Acrididae); различни видове бръмбари, представители на сем. Cerambycidae, Curculionidae, Staphylinidae, Sylphidae, Scarabeidae, Gyrinidae, Elateridae; много бръмбари бегачи (Coleoptera: Carabidae): Procerussp., Carabuscoriaceus, Carabusullrichi, представители на родоветеCalathus, Brachinus, Harpalus, Ophonus, Dixus; ципокрили (Hymenoptera) – оси (Vespidae), мравки (Formicidae); полутвърдокрили (Heteroptera) и цикади (Hemrptera: Cicadidae); двукрили (Diptera) Muscidae, Phoridae.

Група Прилепи

Установени са шест вида прилепи: Ръждив вечерник (Nyctalus noctula), видът е често срещан в резервата; Полунощен прилеп (Eptesicus serotinus) - Местен вид, намиращ подходящи убежища в хралупати дървета; Кафяво прилепче (Pipistrellus pipistrellus) - често срещан вид както в границите на резервата, така и в околните селища; Натузиево прилепче (Pipistrellus nathusii), мигриращ вид, регистриран с единични екземпляри; Воден нощник (Myotis daunebtonii) - доминиращ вид над водната повърхност на р.Тунджа, намира подходящи дневни убежища в хралупести дървета в границите на резервата и Малко кафяво прилепче (Pipistrellus pygmaeus), свързан е предимно с водни площи, над които се храни.

Група Итхиофауна

В улова в р. Тунджа, на територията на резерват „Балабана“ в буферната зона се срещат видове, характерни за долната зона като: сом (Silurusglanis), шаран (Cyprinuscarpio), сребриста каракуда (Carassiusgibelio), бабушка (Rutilusrutilus) и распер (Aspiusaspius). В улова в основното течение на река Тунджа присъстват още егейският кефал (Squaliusorpheus), уклейката (Alburnusalburnus), речното попче (Gobiofluviatilis), мраморното попче (Proterorhinusmarmoratus), речният костур (Percafluviatilis) и маришкият морунаш (Vimbamelanops).

В канал „Дипсиза“ е установен распер (Aspiusaspius), щука (Esoxlucius), вардарски скобар (Chondrostomavardarense), уклейка (Alburnusalburnus), бабушка (Rutilusrutilus), кротушка (Gobiobulgaricus), речно попче (Neogobiusfluviatilis), мраморно попче (Proterorhinusmarmoratus), псевдоразбора (Pseudorasboraparva) горчивка (Rhodeusamarus), речен костур (Percafluviatilis), слънчева рибка (Lepomisgibbosus), егейски кефал (Squaliusorpheus). В отводнителния канал, в буферната зона на резерват „Балабана“ е намерен питомен шаран (Cyprinuscarpio), сребриста каракуда (Carassiusgibelio) и псевдоразбора (Pseudorasboraparva).

Проучената рибна фауна в заблатените водоеми, на мястото на някогашните оризища, заливани при високи води от р. Тунджа, се състои от: щука (Esoxlucius), питомен шаран (Cyprinuscarpio), сребриста какракуда (Carassiusgibelio), бабушка (Rutilusrutilus), уклейка (Alburnusalburnus), псевдоразбора (Pseudorasboraparva), гамбузия (Gambusiaaffinis), горчивка (Alburnoidesbipunctatus), речен костур (Percafluviatilis).

Поддържан резерват „Долна топчия”

Резервата се намира в землището на с.Трънково, Община Елхово и е с обща площ от 467.47 хектара. Обявен е с цел опазване находище на колхидски фазан и лонгозна гора със Заповед № 225/29.02.1960 г.

Документи за промяна:

- Промяна в площта – намаляване със Заповед № 1700/17.07.1961 г.;
- Промяна в площта – намаляване със Заповед № 756/19.07.1984г. (ДВ, бр.69/1984г.);
- Прекатегоризация със Заповед № 377/15.10.1999 г. (ДВ, бр.97/1999 г.);
- Приемане на План за управление със Заповед № РД-590/04.07.2002 г. (ДВ, бр.85/2002 г.);
- Промяна в площта – актуализация със Заповед № РД-245/18.04.2008 г. (ДВ, бр.73/2008 г.).

Фиг.№ 17,карта на местоположението на Поддържан резерват „Долна Топчия”, източник ПУ ПР „Долна Топчия “

ПР „Долна Топчия”
Характеристика на флората

При анализа на флората са взети под внимание данните от изследването на Георгиев (2014), както и тези получени по време на теренните проучвания по проект: „Дейности по

устойчиво управление на резервати и поддържани резервати – изключителна държавна собственост в териториалния обхват на РИОСВ-Стара Загора, Обособена позиция 6: Актуализиране на план за управление на поддържан резерват „Долна Топчия". Флористичното разнообразие е представено от 71 семейства, 239 рода и 375 вида. При проучванията на Георгиев (2014) са установени 269 вида, а при проведените по време на изпълнение на проекта проучвания - 249 вида. В приложение 1 на Закона за лечебните растения (2000, 2006) попадат 158 вида лечебни растения. Два вида – Черноморска ведрица (Fritillaria pontica) и Блатно кокиче (Leucojum aestivum) са включени в Червения списък на висшите растения в България (Petrova & Vladimirov 2009). Един вид Планински пащърнак (Pastinaca hirsuta) е балкански ендемит (Petrova & Vladimirov 2010). В приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие (2007) попадат Galanthus elwesii, Fritilaria pontica и Fritillaria purpurata а в приложение 4 - десет вида.

Списък на мъховете

Marchantiophyta (Чернодробни мъхове)
Jungermanniopsida
Frullaniaceae
Frullania dilatata (L.) Dumort.
Bryophyta (Листнати мъхове)
Bryopsida
Orthotrichaceae
Orthotrichum affine Hedw.
Mniaceae
Plagiomnium cuspidatum (Hedw.) T.J.Kop.
Brachytheciaceae
Brachthecium salebrosum (Hoffm. Ex F.Weber & D. Mohr.) Schimp.
Homalothecium sericeum (Hedw.) Schimp.
Hypnaceae
Hypnum cupressirforme Hedw.
Anomodontaceae
Anomodon viticulosus (Hedw.) Hook. Et Taylor

Списък на макромицетите

отдел Basidiomycota
клас Agaricomycetes
разред Agaricales
семейство Agaricaceae
1. Agaricus sylvaticus Schaeff.
2. Lepiota cristata (Bolton & Fr.) P. Kumm.
семейство Amanitaceae
3. Amanita pantherina (DC. : Fr.) Krombh.
4. A. vaginata (Bull. : Fr.) Lam.
семейство Hydnangiaceae
5. Laccaria laccata (Scop. : Fr.) Cooke
семейство Inocybaceae
6. Crepidotus mollis (Schaeff. : Fr.) Staude

семейство Marasmiaceae
7. Gymnopus fusipes (Bull. : Fr.) Gray
семейство Mycenaceae
8. Mycena pura (Pers. : Fr.) P. Kumm.
семейство Physalacriaceae
9. Rhodotus palmatus (Bull. : Fr.) Maire – рядък вид
10. Xerula radicata (Relhan & Fr.) Dörfelt
семейство Pleurotaceae
11. Pleurotus ostreatus (Jacq. : Fr.) P. Kumm.
семейство Pluteaceae
12. Pluteus cervinus (Schaeff.) P. Kumm.
13. P. romellii (Britzelm.) Sacc.
семейство Psathyrellaceae
14. Coprinellus disseminatus (Pers. : Fr.) J.E.Lange
15. C. micaceus (Bull. : Fr.) Vilgalys, Hopple & Jacq. Jonson
16. Psatirella candolleana (Fr. : Fr.) Maire
семейство Strophariaceae
17. Agrocybe praecox (Pers. : Fr.) Fayod
разред Auriculariales
семейство Auriculariaceae
18. Auricularia auricula-judae (Bull. : Fr.) Quél.
19. A. mesenterica Dicks. : Fr.
разред Hymenochaetales
семейство Hymenochaetaceae
20. Phellinus igniarius (L. : Fr.) Quél.
разред Polyporales
семейство Fomitopsidaceae
21. Daedalea quercina (L. : Fr.) Pers.
семейство Ganodermataceae
22. Ganoderma applanatum (Pers.) Pat.
23. G. lucidum (Curtis : Fr.) P. Karst.
семейство Polyporaceae
24. Laetiporus sulphureus (Bull. : Fr.) Murrill
25. Polyporus squamosus (Hunds. : Fr.) Fr.
26. Trametes gibbosa (Pers. : Fr.) Fr.
27. T. hirsuta (Wulfen : Fr.) Pilát
28. T. versicolor (L. : Fr.) Llyod
разред Russulales
семейство Auriscalpiaceae
29. Clavicorona pyxidata (Pers. : Fr.) Doty – Категория Застрашен (EN). Включен в Червената Книга на България.
семейство Stereaceae
30. Stereum hirsutum (Willd. : Fr.) Gray
32. S. subtomentosus Pouzar
клас Dacrymycetes
разред Dacrymycetales

семейство Dacrymycetaceae
33. Calocera cornea (Batsch. : Fr.) Fr.
клас Tremellomycetes
разред Tremellales
семейство Tremellaceae
34. Tremella mesenterica Retz. : Fr.

Фауна

По време на теренната работа в резервата са установени редица видове пеперуди (Zerynthia polyxena и др.), водни кончета (Calopterix splendens, Platycnemis pennipes, представители на р. Lestes), бръмбари. От установените на територията на резервата видове, консервационна значимост имат червената горска мравка (Formica rufa), обикновен гъсеничар (Calosoma sycophanta) и др. В резервата е регистрирана черната каня (Milvus migrans) като гнездящ вид.

Осъществено е посещение на чапловата колония за прецизиране броя двойки и видовата принадлежност на птиците. Не е установен друг вид гнездяща чапла освен сивата (Ardea cynerea). Отделни индивиди нощни (Nicticorax nicticorax) и малки бели чапли (Egretta garzetta) също са установени, но не и гнездящи такива. В гнездата на сивите чапли колониално гнездят и испански врабчета (Passer hispaniolensis). Регистрирана е полубеловрата мухоловка (Ficedula semitorquata) като гнездящ в резервата вид.

Установени са всички видове кълвачоподобни птици, които биха могли да се срещнат в резервата – 8 вида. Ливадния блатар (Circus pygargus), друг консервационно значим вид дневна граблива птица е установен да ловува близо до границата на резервата, а също и изабеленото каменарче (Oenante issabelina) и червеноглавата сврачка (Lanius senator). В близост до резервата е установена видрата (Lutra lutra). Група водна безгръбначна фауна

Установени са 11 таксона:
Gastropoda
Planorbidae – Gyraulus sp.
Isopoda
Asellidae – Asellus aquaticus
Oligochaeta
Tubificidae – Tubificidae g.sp.
Ephemeroptera
Batidae – Baetis sp.
Copeoptera
Dytiscidae – Agabus sp.
Diptera
Athericidae – Atherix sp.
Ceratopogonidae – Bezzia Kieffer 1899
Chironomidae – Chironomidae g. sp.
Limoniidae – Limoniidae g. sp.
Tipuliidae – Tipuliidae g.sp.
Simuliidae – Simuliidae g.sp.

По време на теренната работа в резервата са установени следните водни

безгръбначни:
Amphipoda
Gammaridae – Gammarussp.
Ologochaeta
Tubificidae – Tubificidae g.sp.
Ephemeroptera
Batidae – Baetissp.
Caenidae – Caenissp.
Heptageniidae – Ecdyonurussp.
Trichoptera
Hydropsychidae – Hydropsychesp.
Heteroptera
Diptera
Chironomidae – Chironomidae g. sp.

По време на теренната работа в резервата са установени редица видове пеперуди (Lepidoptera: Papilionidae, Arctiidae, Nymphalidae), водни кончета (Calopteryx splendens, Calopteryx virgo, Platycnemis pennipes, представители на р. Lestes), бръмбари, паяци, червеи, многоножки и др. От установените на територията на резервата видове, консервационна значимост имат червената горска мравка (Formica rufa), обикновен гъсеничар (Calosoma sycophanta) и др. Уловени са също Carabus coriaceus и Poecilus cupreus (Coloptera: Carabidae).

Група Прилепи

Установени са шест вида прилепи: Ръждив вечерник (Nyctalus noctula): видът е често срещан в резервата; Полунощен прилеп (Eptesicus serotinus): Местен вид, намиращ подходящи убежища в хралупати дървета; Кафяво прилепче (Pipistrellus pipistrellus): често срещан вид както в границите на резервата, така и в околните селища; Натузиево прилепче (Pipistrellus nathusii): мигриращ вид, регистриран тук с единични екземпляри;

Воден нощник (Myotis daunebtonii): доминиращ вид над водната повърхност на р. Тунджа. Намира подходящи дневни убежища в хралупати дървета в границите на резервата

Малкокафяво прилепче (Pipistrellus pygmaeus): сравнително рядък през периода на проучване; Свързан е предимно с водни площи над които се храни.

Група Ихтиофауна

В обхвата на изследването попадат предимно части от горното и долното течение на водосбора на р. Тунджа. В улова в р. Тунджа, на територията на резерват „Долна Топчия” и в буферната зона се срещат видове характерни за долната зона като: сом (Silurusglanis), шаран (Cyprinuscarpio), сребриста какракуда (Carassiusgibelio), бабушка (Rutilusrutilus) и распер (Aspiusaspius). В улова в основното течение на р. Тунджа присъстват още егейският кефал (Squaliusorpheus), уклейката (Alburnusalburnus), речното попче (Gobiofluviatilis), мраморното попче (Proterorhinusmarmoratus), речният костур (Percafluviatilis) и маришкият морунаш (Vimbamelanops). В канал „Дипсиза“ са установени распер (Aspiusaspius), щука (Esoxlucius), вардарски скобар (Chondrostomavardarense), уклейка (Alburnusalburnus), бабушка (Rutilusrutilus), кротушка (Gobiobulgaricus), речно попче (Neogobiusfluviatilis), мраморно попче (Proterorhinusmarmoratus), псевдоразбора (Pseudorasboraparva) горчивка

(Rhodeusamarus), речен костур (Percafluviatilis), слънчева рибка (Lepomisgibbosus), егейски кефал (Squaliusorpheus). Проучената рибна фауна в заблатените водоеми, на мястото на някогашните оризища, заливани при високи води от р. Тунджа, се състои от: щука (Esoxlucius), питомен шаран (Cyprinuscarpio), сребриста какракуда (Carassiusgibelio), бабушка (Rutilusrutilus), уклейка (Alburnusalburnus), псевдоразбора (Pseudorasboraparva),гамбузия (Gambusiaaffinis), горчивка (Alburnoidesbipunctatus), речен костур (Percafluviatilis). Три от регистрираните видове риби - егейският кефал (Squaliusorpheus), маришкият морунаш (Vimbamelanops) и вардарският скобар (Chondrostomavardarense) са ендемити на Егейския водосбор. Два вида - кротушката (Gobiobulgaricus) и щипока (Cobitisstrumicae) са ендемити на Балканския полуостров.

Група Орнитофауна

От реещите се хищни птици се срещат орела змияр (Circaetusgallicus), малкият орел (Aquilapennata) и осояда (Pernisapivorus). Няколкократно са наблюдавани ята с черни щъркели (Ciconianigra) да спират за почивка и да нощуват в резерватната територия. Установена е и двойка соколи Орко, с поведение на местни птици. Друг вид хищна птица с висока консервационна значимост, която е открита, е късопръстия ястреб. Видът е отчетен както като мигриращ, така и като местен. Наблюдавани в този период са два блестящи ибиса (Plegadisfalcinellus), хранещи се в плитък водоем близо до границата на резервата. Блестящият ибис е вид, който в миналото е гнездил в резервата, но днес се смята за изчезнал като гнездящ. В същия водоем са отчетени гривестата чапла и малкият воден бик, както и различни видове дъждосвирци – късокрилкюкавец (Actitishypoleucos), малък горски водобегач (Tringaglareola), голям горски водобегач (Tringaochropus), бойник, речен дъждосвирец (Charadriusdubius).

Природна забележителност „Дрънчи дупка”

Защитената територия е обявена със Заповед № 37/11.01.1968 г., (ДВ, бр. 43/1968 г.), с цел опазване на пещера. Природната забележителност се намира на територията на с.Мелница, Община Елхово и е с площ от 5.0 хектара.

Режим на дейности:

- Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения.
- Забравява се пашата на какъвто и да е добитък и през всяко време.
- Забранява се преследването на дивите животни, птиците и техните малки и развалянето на гнездата и и леговищата им.
- Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения.
- Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите.

Защитена местност „Ждрелото на река Тунджа”

Защитената местност е разположена на територията на с.Лесово, Община Елхово, Област Ямбол и с.Радовец, Община Тополовград, Област Хасково. Обявена е със Заповед №

РД- 385/13.06.2007 г. (ДВ, бр.61/2007 г.), с цел опазване на консервационно значими местообитания на 149 вида птици, 8 вида земноводни, 21 вида влечуги, на други защитени, редки и уязвими растителни и животински видове, техните съобщества, както и характерен ландшафт.

Режим на дейности:

- Забранява се строителството на промишлени обекти, сгради, пътища, канали, технически и други съоръжения, включително за производство на електроенергия, с изключение на строителство и дейности, свързани с охрана на държавната граница на Република България.
- Забранява се търсене и проучване на подземни богатства, разкриване на кариери, мини и други дейности, водещи до увреждане на естествения ландшафт и
- нарушаване на естественото състояние на водния обект и бреговете му.
- Забранява се създаване на култури от неместни растителни видове, с изключение на натурализираните видове.

Защитена местност „Находище на Наделенолистно великденче - Лесово”

Обявена със Заповед №РД-814/29.10.2012 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 95 от 2012 г.) с площ 18,5758 ha. с цел опазване на растителен вид - Наделенолистно великденче (Veronica multifida L.) и неговото местообитание.

Режим на дейности:

- Забранява се промяна на предназначението и начина на трайно ползване на земята.
- Забранява се търсене, проучване и добив на подземни богатства.
- Забранява се строителство.
- Забранява се внасяне на неместни видове.

Разположение. N41,993627°; E26,644999°; с. Лесово, общ. Елхово; 360–370 m надм. в. Включена в защитена зона BG0000218 „Дервентски възвишения 1“ по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Veronica multifida L. Наделенолистно великденче

Природозащитен статут. Критично застрашен (CR) в България, защитен, включен в Червената книга на Р. България. Разпространение в страната. Черноморско крайбрежие (гр. Девня, общ. Девня), Северо- източна България (местност Побити камъни, гр. Белослав, общ. Белослав), Тракийска низина (с. Щит, общ. Свиленград), Тунджанска хълмиста равнина (между с. Лесово и с. Вълча поляна, общ. Елхово); 90–390 m надм. в.

Защитена местност „Лонгозите”

Защитената местност се намира на територията на с. Бояново, Общинина Елхово и с. Коневец, Община Тунджа. Със Заповед № РД-832/14.11.2011 г. е актуализирана площта на защитената територия. Обявена е като буферна зона на резерват "Горна Топчия" със Заповед № 755 от 19.07.1984 г. на председателя на Комитета за опазване на природната среда при Министерския съвет (ДВ, бр. 69 от 1984 г.), прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-619 от 27.07.2007 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр.72 от 2007 г.), от 1578 dka на 1769,091 dka.

Режим на дейности:

- Забранява се строителство на сгради, пътища и канали;
- Забранява се разкриване на кариери и мини, изменяне на водния режим и корекция на реката, замърсяване с химически вещества, промишлени и битови

отпадъци;

- Забранява се създаване на лични и помощни стопанства;
- Забранява се ловуване;
- Забранява се събиране на яйца и разваляне на гнездата на птиците;
- Разрешава се обработване на земята от поземления фонд;
- Разрешава се провеждане на горскостопански мероприятия в насажденията;
- Разрешава се провеждане на мероприятия за подобряване състоянието на местната форма на колхидския фазан, както и подобряването на състоянието на екосистемата в резервата, по предварително съгласуван с Комитета за опазване на природната среда и Българската академия на науките план;
- Разрешава се риболова по р.Тунджа.

Защитена местност „Находище на Вагеницова метличина"

Обявена със Заповед №РД-685/29.08.2012 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 75 от 2012 г.) с площ 29,9746 ha. Обявена е със заповед № РД-685/29.08.2012 г. на Министъра на околната среда и водите с цел опазване на растителен вид Вагеницова метличина (*Centaurea wagenitziana Bancheca*) и неговото местообитание.

Разположение. N42,022008°; E26,713144°; с. Голям Дервент, общ. Елхово; 290–300 m надм. в. Находището на вида е включено в защитена зона BG0000218 „Дервентски възвишения 1" по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и BG 0002026 „Дервентски възвишения" по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Местообитание с консервационна значи- мост е „91M0 Балкано-панонски церово- горунови гори" (Подтип 2 „Субсредиземно- морски (тракийски) смесени дъбови гори").

Ограничителен режим в ЗМ:

1. Промяна на предназначението и начина на трайно ползване на земята.
2. Търсене, проучване и добив на подземни богатства.
3. Строителство.
4. Залесяване.

Centaurea wagenitziana Bancheva & Kit Tan Вагеницова метличина Природозащитен статут. Критично застрашен (CR) в България, защитен, включен в Червената книга на Р. България. Терциерен реликт

Разпространение в страната. Тунджанска хълмиста равнина (в землищата на с. Голям Дервент и с. Вълча поляна, общ. Елхово); 290–400 m надм. в.

Защитена местност „Птиците"

Защитената местност е разположена на територията на гр.Елхово на площ от 65.0 хектара.Обявена е със Заповед № РД-518/12.07.2007 г. на Министъра на околната среда и водите.

Със заповедта е прекатегоризирана буферната зона на ПР „Балабана", обявена със Заповед № 753/19.07.1984 г. на Комитета за опазване на природната среда (ДВ, бр.69/1984 г.) в ЗМ „Птиците".

Режим на дейности:

- Забранява се строителството на сгради, пътища и канали;
- Забранява се разкриване на кариери, изменение на водния режим и корекция на
- р. Тунджа, замърсяването с химични вещества, промишлени и битови отпадъци;

- Забранява се ловуване;
- Забранява се събирането на яйца и развалянето на гнездата на птиците;
- Забранява се използване на химически средства за борба с вредителите, в селското и горско стопанство;
- Забранява се паша на домашни животни в отдел 40 „в";
- Разрешава се обработването на селскостопански земи;
- Разрешава се паша на домашни животни.

Защитена местност „Топчия"

Със Заповед № РД-159/20.03.2006 г. (ДВ, бр.61/2007 г.) е прекатегоризирана буферната зона на поддържан резерват „Долна Топчия", обявена със Заповед № 757/19.07.1984 г. на Комитета за опазване на природната среда (ДВ, бр.69/1984 г.) в защитена местност „Топчия". ЗМ се намира в землището на с.Трънково, Община Елхово и е с площ от 271.0 хектара.

Режим на дейности:

- Разбранява се строителството на сгради и пътища и канали;
- -Забранява се разкриване на кариери и мини, изменение на водния режим и корекция на р.Тунджа, замърсяване с химични вещества, промишлени и битови отпадъци;
- Забранява се създаване на лични и помощни стопанства;
- Забранява се ловуване;
- -Забранява се събирането на яйца и развалянето на гнездата на птиците;
- Забранява се провеждане на горскостопански мероприятия в отдел 51;
- -Забранява се използване на химически средства за борба с вредителите, в селското и горско стопанство;
- Разрешава се осъществяване на досегашните стопански дейности в земите от
- поземления фонд;
- Разрешава се провеждане на горскостопански мероприятия в земите на горския
- фонд;
- Разрешава се осъществяване на мероприятия за подобряване състоянието на местния фазан;
- Разрешава се риболова в р.Тунджа.

Защитени зони по Натура 2000

На територията на общината са разположени шест ЗЗ от екологичната мрежа Натура 2000, съгласно ЗБР- четири по Директивата за местообитанията и две по Директивата за птиците .

Таблица № 23

Вид зона	Наименование	Обща площ на ЗЗ (дна)	Запове за обявяване/ Решение на МС
1.ЗЗ по Натура 2000 Директивата за местообитанията	ЗЗ „Дервентски възвишения 1" BG0000218	386 965,0 дзка	Решение № 802/04.12.2007 г на МС (ДВ бр.107/2007г)
2.ЗЗ по Натура 2000 Директивата за местообитанията	ЗЗ „Сакар" BG0000212	132 118,21 дка	Решение №661/16.10.2007 г на МС (ДВ бр.85/2007г)

3.ЗЗ по Натура 2000 по Директивата за местообитанията	ЗЗ „Река Тунджа 2” BG0000195	59 487,2 дка	Решение 122/02.03.2007 г на МС (ДВ бр.21/2007г)
4.ЗЗ по Натура 2000 по Директивата за местообитанията	ЗЗ „Ждрелото на река Тунджа” BG0000217	78 504,3 дка	Решение №122/02.03.2007 г на МС (ДВ бр.21/2007г)
5.ЗЗ по Натура 2000 по Директивата за птиците	ЗЗ „Сакар” BG0002021	1 257 222,834 дка.	Заповед № РД-758 от 19 август 2010 г. . на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр.72/2010 г.) и Заповед № РД-70 от 28 януари 2013г. (ДВ, бр.10/2013г.)на Министъра на околната среда и водите за именение на Заповед № РД-758/2010
6.ЗЗ по Натура 2000 по Директивата за птиците	ЗЗ “Дервентски възвишения” BG0002026	348 635,627 дка	Заповед № РД-284 от 16 март 2010 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр.29/2010 г.) и Заповед № РД-71 от 28 януари 2013г. (ДВ, бр.10/2013г.)на Министъра на околната среда и водите за именение на Заповед № РД-284/2010

ЗЗ “Дервентски възвишения” с код BG0002026 е обявена със Заповед № РД-284 от 16.03.2010 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр.29/16.04.2010 г.), изменена със Заповед № РД-71/28.01.2013 г. на Министъра на околната среда и водите (Обн., ДВ, бр.10/05.02.2013 г.) и площ от 348 635.627 dka. Землищата на територията на Община Елхово, попадащи в обхвата на защитената зона са с.Мелница, с.Лесово, с.Чернозем, с.Малко Кирилово, с.Раздел, с.Вълча поляна, с.Голям Дервент, с.Лалково и с.Славейково.

Цели на обявяване:

- Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в чл.6, ал.1, т.3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
- Възстановяване на местообитания на видове птици посочени в чл.6, ал.1, т.3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове птици:

Видове по чл.6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие:

Малък воден бик (Ixobrychus minutus), Нощна чапла (Nycticorax nycticorax), Гривеста чапла (Ardeola ralloides), Малка бяла чапла (Egretta garzetta), Черен щъркел (Ciconia nigra), Бял щъркел (Ciconia ciconia), Осояд (Pernis apivorus), Черна каня (Milvus migrans), Египетски лешояд (Neophron percnopterus), Орел змияр (Circaetus gallicus), Тръстиков блатар (Circus aeruginosus), Ливаден блатар (Circus pygargus), Малък креслив орел (Aquila pomarina), Скален орел (Aquila chrysaetos), Малък орел (Hieraaetus pennatus), Късопръст ястреб (Accipiter brevipes), Белоопашат мишелов (Buteo rufinus), Царски орел (Aquila heliaca), Вечерна ветрушка (Falco vespertinus), Турилик (Burhinus oedicnemus), Бухал (Bubo bubo), Козодой (Caprimulgus europaeus), Земеродно рибарче (Alcedo atthis), Синявица (Coracias garrulus), Среден пъстър кълвач (Dendrocopos medius), Сирийски пъстър кълвач (Dendrocopos syriacus), Дебелоклюна чучулига (Melanocorypha calandra), Късопръста

чучулига (Calandrella brachydactyla), Горска чучулига (Lullula arborea), Полска бъбрица (Anthus campestris), Червеногърба сврачка (Lanius collurio), Черночела сврачка (Lanius minor), Белочела сврачка (Lanius nubicus), Ястребогушо коприварче (Sylvia nisoria), Голям маслинов присмехулник (Hippolais olivetorum), Градинска овесарка (Emberiza hortulana).

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие: Малък ястреб (Accipiter nisus), Обикновен мишелов (Buteo buteo), Черношипа ветрушка (Керкенез) (Falco tinnunculus), Сокол орко (Falco subbuteo), Пчелояд (Merops apiaster).

В границите на защитената зона се забранява:

- Премахването на характеристики на ланшафта (синори, единични и групи дървета, защитни горски пояси) при ползването на земеделските земи като такива;
- Залесяването на ливади, пасища и мера, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
- Използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- Изграждането на нови фотоволтаични съоръжения и вятърни генератори за производство на електроенергия с изключение на тези, за които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник" има започната процедура или са съгласувани по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл.31 от ЗБР;
- Използването на неселективни средства за борба с вредителите в селското стопанство;
- Косенето на ливадите от периферията към центъра с бързодвижеща се техника и преди 15 юли.

ЗЗ „Дервентски възвишения 1" с код BG0000218, по Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна е обявена с Решение № 802/04.12.2007 г. на Министерски съвет (Обн., ДВ, бр.107/18.12.2007 г.) с площ от 386 965.01 dka.

Цели на опазване:

- Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове местообитания:

6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alysso-Sedion albi 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик(Festuco Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)

Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (Festuco Brometalia)(*important orchid sites)

6510 Низинни сенокосни ливади Lowland hay meadows (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)

8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi- Veronicion dillenii Siliceous rock with pioneer vegetation of the Sedo-Scleranthion or of the Sedo albi- Veronicion dillenii

8310 Неблагоустроени пещери Caves not open to the public

62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества Eastern sub-mediterranean dry grasslands (Scorzoneratalia villosae)

91AA * Източни гори от космат дъб Eastern white oak forests

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори Pannonian-Balkanic turkey oak-sessile oak forests

92A0 Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba Salix alba and Populus alba galleries

Бозайници: Европейски вълк (Canis lupus), Видра (Lutra lutra), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersi), Мишевиден сънливец (Myomimus roachi), Дългоух нощник (Myotis bechsteini), Остроух нощник (Myotis blythii), Дългопръст нощник (Myotis capaccinii), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Голям нощник (Myotis myotis), Средиземноморски подковонос (Rhinolophus blasii), Южен подковонос (Rhinolophus euryale), Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros), Подковонос на Мехели (Rhinolophus mehelyi), Лалугер (Spermophilus citellus), Пъстър пор (Vormela peregusna)

Земноводни и влечуги: Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Жълтокоремна бумка Ивичест смок (Elaphe quatuorlineata), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis),Южна блатна костенурка (Mauremys caspica), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca),Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii),

Риби: Европейска горчивка (Rhodeus sericeus amarus).

Безгръбначни: Бисерна мида (Unio crassus), Вертиго (Vertigo moulinsiana), Вертиго (Vertigo angustior), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Буков сечко (Morimus funereus), Алпийска розалия (Rosalia alpina). Растения: Обикновена пърчовка (Himantoglossum caprinum).

РАСТЕНИЯ

2327 - Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*). Пърчовката е многогодишно тревисто растение с 2 яйцевидни грудки. Среща се по открити, слънчеви места, по-често на варовити каменисти почви, по слабо използвани пасища, сред храсталаци и на горски поляни в светли широколистни гори. Популациите обикновено заемат неголеми площи (до 0,1–10 dca) и са с неголяма численост (до 50–100 растения). Среща се ограничено в цялата страна, до 1100 м н. в. Сравнително по-често в карстовите райони на Предбалкана, Стара планина, Знеполски район, Родопи (Изт.). Видът е включен в стандартния формуляр на ЗЗ „Дервентски възвишения 1” (BG0000218). В рамките на проучванията през 2012 г. са установени 3 находища – две югоизточно **от с. Вълча поляна и едно северно от с. Голям Дервент, общ. Елхово,** с общо около 140 цъфтящи индивида. Общата площ на местообитанията на *Himantoglossum caprinum* в защитената зона е определена на 124,8 dca. Като цяло, състоянието на субпопулациите е определено на добро, с добра численост, имайки предвид, че видът показва значителни флуктуации в броя на цъфтящите индивиди в

различните години. Като основна заплаха за вида в зоната е определено силно фрагментираното разпространение.

ЗЗ „Сакар" BG0002021 по Директивата за опазване на дивите птици е обявена със Заповед № РД-758/19.08.2010 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр.72/14.09.2010 г.) с площ от 1 257 222,834 dka. Землищата на територията на Община Елхово, попадащи в обхвата на защитената зона с.Лесово, с.Гранитово,с.Изгрев, с.Малък манастир, и с.Пчела.

Цели на обявяване:

-Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в чл.6, ал.1, т.3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

- Възстановяване на местообитания на видове птици посочени в чл.6, ал.1, т.3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове птици:

Видове по чл.6, ал.1, т.3 от Закона за биологичното разнообразие

Розов пеликан (Pelecanus onocrotalus), Кълроглав пеликан (Pelecanus crispus), Малък корморан (Phalacrocorax pygmeus), Голям воден бик (Botaurus stellaris), Малък воден бик (Ixobrychus minutus), Нощна чапла (Nycticorax nycticorax), Гривеста чапла (Ardeola ralloides), Малка бяла чапла (Egretta garzetta), Голяма бяла чапла (Egretta alba), Червена чапла (Ardea purpurea), Черен щъркел (Ciconia nigra), Бял щъркел (Ciconia ciconia), Поен лебед (Cygnus cygnus), Белоока потапница (Aythya nyroca), Малък нирец (Mergus albellus), Орел рибар (Pandion haliaetus), Осояд (Pernis apivorus), Черна каня (Milvus migrans), Морски орел (Haliaeetus albicilla), Египетски лешояд (Neophron percnopterus), Белоглав лешояд (Gyps fulvus), Орел змияр (Circaetus gallicus), Тръстиковблатар (Circus aeruginosus), Полски блатар (Circus cyaneus), Степен блатар (Circus macrourus), Ливаден блатар (Circus pygargus), Малък креслив орел (Aquila pomarina), Голям креслив орел (Aquila clanga), Скален орел (Aquila chrysaetos), Малък орел (Hieraaetus pennatus), Късопръст ястреб (Accipiter brevipes), Белоопашат мишелов (Buteo rufinus), Царски ope (Aquila heliaca), Белошипа ветрушка (Falco naumanni), Вечерна ветрушка (Falco vespertinus), Малък сокол (Falco columbarius), Сокол скитник (Falco peregrinus), Ловен сокол (Falco cherrug), Ливаден дърдавец (Crex crex), Кокилобегач (Himantopus himantopus), Турилик (Burhinus oedicnemus), Голяма бекасина (Gallinago media), Малък горски водобегач (Tringa glareola), Речна рибарка (Sterna hirundo), Белобуза рибарка (Chlidonias hybridus), Черна рибарка (Chlidonias niger), Козодой (Caprimulgus europaeus),

Земеродно рибарче (Alcedo atthis), Синявица (Coracias garrulus), Сив кълвач (Picus canus),Черен кълвач (Dryocopus martius), Среден пъстър кълвач (Dendrocopos medius), Сирийски пъстър кълвач (Dendrocopos syriacus), Дебелоклюна чучулига (Melanocorypha calandra), Късопръста чучулига (Calandrella brachydactyla), Горска чучулига (Lullula arborea), Полска бъбрица (Anthus Черночела сврачка (Lanius minor), Белочела сврачка (Lanius nubicus), Черногърбо каменарче (Oenanthe pleschanka), Мустакато шаварче (Acrocephalus melanopogon), Ястребогушо копривaрче (Sylvia nisoria), Голям маслинов присмехулник (Hippolais campestris), Червеногърба сврачка (Lanius collurio), olivetorum), Червеногуша мухоловка (Ficedula parva), Полубеловрата мухоловка (Ficedula semitorquata), Градинска овесарка (Emberiza hortulana).

Видове по чл.6, ал.1, т.4 от Закона за биологичното разнообразие

Малък гмурец (Tachybaptus ruf icollis), Голям гмурец (Podiceps cristatus), Голям корморан (Phalacrocorax carbo), Сива чапла (Ardea cinerea), Ням лебед (Cygnus olor), Голяма белочела гъска (Anser albifrons), Сива гъска (Anser anser), Бял ангъч (Tadorna tadorna), Сива патица (Anas strepera), Зимно бърне (Anas crecca), Зеленоглава патица (Anas platyrhynchos), Шилоопашата патица (Anas acuta), Лятно бърне (Anas querquedula), Клопач (Anas clypeata), Червеноклюна потапница (Netta rufina), Кафявоглава потапница (Aythya ferina), Качулата потапница (Aythya fuligula), Малък ястреб (Accipiter nisus), Обикновен мишелов (Buteo buteo), Северен мишелов (Buteo lagopus), Степен орел (Aquila nipalensis), Черношипа ветрушка (Керкенез) (Falco tinnunculus), Сокол орко (Falco subbuteo), Воден дърдавец (Rallus aquaticus), Зеленоножка (Gallinula chloropus), Лиска (Fulica atra), Стридояд (Haematopus ostralegus), Речен дъждосвирец (Charadrius dubius), Малка бекасина (Lymnocryptes minimus), Средна бекасина (Gallinago gallinago),Горски бекас (Scolopax risticola), Малък червеноногводобегач (Tringa totanus), Малък зеленоног водобегач (Tringa stagnatilis), Голям зеленоног водобегач (Tringa nebularia), Голям горски водобегач (Tringa ochropus), Късокрил кюкавец (Actitis hypoleucos), Речна чайка (Larus ridibundus), Малка черногърба чайка (Larus fuscus), Белокрила рибарка (Chlidonias leucopterus), Жълтокрака чайка (Larus cachinnans), Пчелояд (Merops apiaster).

В границите на защитената зона се забранява:

- премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи
- дървета) при ползването на земеделските земи като такива;
- залесяването на пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и
- трайни насаждения;
- използването на пестициди и минерални торове в пасища;
- разкриването на нови и разширяването площта на съществуващи кариери, рудници и мини, с изключение на тези, за които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник“ има започната процедура или са съгласувани по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда
- изграждането на нови фотоволтаични системи и вятърни генератори за производство на електроенергия, с изключение на тези, за които към датата на обнародване на заповедта в „Държавен вестник“ има започната процедура или са съгласувани по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие.

Режимът не се прилага за изграждане на:

- фотоволтаични системи в имоти с начин на трайно ползване според Единния класификатор на кадастъра и съответстващите им кодове от групите „стопански дворове и производствени бази на селското стопанство“, „животновъдни комплекси и ферми“, които са свързани с електроразпределителната мрежа;

- вятърни генератори, наземни, покривни и фасадни фотоволтаични системи, използвани като собствени източници на електрическа енергия;

- изграждането на необезопасени за птици въздушни електропреносни мрежи.

ЗЗ „Сакар” BG0000212, по Директивата за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна е обявена с Решение № 661/16.10.2007 г. на Министерски съвет с площ от 1 321 177.61 dka. От територията на Община Елхово единствено землището на

с.Малък манастир попада в обхвата на защитената зона.

Цели на опазване в защитената зона:

- -Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и
- местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазвана се следните видове и природни местообитания:

3260 Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitricho- Batrachion Water courses of plain to montane levels with the Ranunculion fluitantis and Callitricho- Batrachion vegetation

5210 Храсталаци с Juniperus spp. Arborescent matorral with Juniperus spp.

6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi

Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alysso-Sedion albi

6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик(Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи) Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (Festuco Brometalia)(*important orchid sites)

6220 * Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea Pseudo-steppe with grasses and annuals of the Thero-Brachypodietea

8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi- Veronicion dillenii Siliceous rock with pioneer vegetation of the Sedo-Scleranthion or of the Sedo albi- Veronicion dillenii

8310 Неблагоустроени пещери Caves not open to the public

9170 Дъбово-габърови гори от типа Galio-Carpinetum Galio-Carpinetum oak-hornbeam forests

9180 * Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове Tilio-Acerion forest of slopes, screes and ravines 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества Eastern sub-mediterranean dry grasslands (Scorzoneratalia villosae)

91AA * Източни гори от космат дъб Eastern white oak forests

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори Pannonian-Balkanic turkey oak-sessile oak forests

91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа Moesian silver lime woods

92A0 Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba Salix alba and Populus alba galleries

Бозайници: Европейски вълк (Canis lupus), Видра (Lutra lutra), Мишевиден сънливец (Myomimus roachi), Дългоух нощник (Myotis bechsteini), Остроух нощник (Myotis blythii),Дългопръст нощник (Myotis capaccinii), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Голям нощник (Myotis myotis), Средиземноморски подковонос (Rhinolophus blasii), Южен подковонос (Rhinolophus Euryale), Голям подковонос (Rhinolophus ferrumequinum), Малък

подковонос (Rhinolophus hipposideros), Подковонос на Мехели (Rhinolophus mehelyi), Лалугер (Spermophilus citellus), Пъстър пор (Vormela peregusna).

Земноводни и влечуги: Червенокоремна бумка (Bombina variegate), Жълтокоремна бумка (Elaphe quatuorlineata), Ивичест смок (Emys orbicularis), Обикновена блатна костенурка (auremys caspica), Южна блатна костенурка (Testudo graeca), Шипобедрена костенурка (Testudo hermanni), Шипоопашата костенурка (Triturus karelinii), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii).

Риби: Распер (Aspius aspius), Маришка мряна (Barbus plebejus), Европейска горчивк (Rhodeus sericeus amarus).

Безгръбначни: Бисерна мида (Unio crassus), Обикновен паракалоптенус (Paracaloptenus caloptenoides), Одонтоподизма (Odontopodisma rubripes), Ценагрион (Coenagrion ornatum) Лицена (Lycaena dispar), Офиогомфус (Ophiogomphus Cecilia), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Бръмбар рогач (Lucanus cervus) Буков сечко (Morimus funereus), Алпийска розалия (Rosalia alpine).

ЗЗ „Река Тунджа 2” BG 0000195, по Директивата за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна е одобрена с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (обн., ДВ, бр.21/09.03.2007 г.) с площ от 59 533.20 dka. В обхвата на защитената зона попадат землищата на гр.Елхово, с.Трънково, с.Кирилово, с.Бояново, с.Изгрев, Община Елхово.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване в ЗЗ „Река Тунджа 2” BG 0000195 следните видове и местообитания

6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi

6510 Низинни сенокосни ливади

91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris)

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори

92A0 Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba

Бозайници: Видра (Lutra lutra), Добруджански (среден) хомяк (Mesocricetus newtoni), Мишевиден сънливец (Myomimus roachi), Дългопръст нощник (Myotis capaccinii), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Малък подковонос (Rhinolophus hipposideros), Лалугер (Spermophilus citellus), Пъстър пор (Vormela peregusna).

Земноводни и влечуги: Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Ивичест смок (Elaphe quatuorlineata), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii). Риби: Распер (Aspius aspius), Маришка мряна (Barbus plebejus), Европейска горчивка (Rhodeus sericeus amarus).

Безгръбначни: Бисерна мида (Unio crassus), Ценагрион (Coenagrion ornatum), Лицена (Lycaena dispar), Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Буков сечко (Morimus funereus), Алпийска розалиа (Rosalia alpina).

ЗЗ „Ждрелото на река Тунджа" BG0000217 по Директивата за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна е е одобрена с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (обн., ДВ, бр.21/09.03.2007 г.) с площ от 78 569.90 dka. В обхвата на защитената зона попада час от землището на с.Лесово, Община Елхово.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване в защитената зона следните видове и местообитания:

6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the Alysso-Sedion albi

6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик(Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи) Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (Festuco Brometalia)(*important orchid sites)

6220 * Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea Pseudo-steppe with grasses and annuals of the Thero-Brachypodietea

8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi- Veronicion dillenii Siliceous rock with pioneer vegetation of the Sedo-Scleranthion or of the Sedo albi- Veronicion dillenii

91AA * Източни гори от космат дъб Eastern white oak forests

91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори Pannonian-Balkanic turkey oak-sessile oak forests 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа Moesian silver lime woods

92A0 Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba Salix alba and Populus alba galleries

Бозайници: Европейски вълк (Canis lupus), Видра (Lutra lutra), Дългокрил прилеп (Miniopterus schreibersi), Мишевиден сънливец (Myomimus roachi), Остроух нощник (Myotis blythii), Дългопръст нощник (Myotis capaccinii), Трицветен нощник (Myotis emarginatus), Голям нощник (Myotis myotis), Средиземноморски подковонос (Myotis myotis), Южен

подковонос (Rhinolophus Euryale), Подковонос на Мехели (Rhinolophus mehelyi), Лалугер (Spermophilus citellus), Пъстър пор (Vormela peregusna).

Земноводни и влечуги: Червенокоремна бумка (Bombina bombina), Ивичест смок (Elaphe quatuorlineata), Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii).

Риби: Распер (Aspius aspius), Маришка мряна (Barbus plebejus), Европейска горчивка (Rhodeus sericeus amarus).

Безгръбначни: Бисерна мида (Unio crassus), Офиогомфус (Ophiogomphus Cecilia),

Обикновен сечко (Cerambyx cerdo), Бръмбар рогач (Lucanus cervus), Буков сечко (Morimus funereus), Алпийска розалиа (Rosalia alpina).

Защитени вековни и забележителни дървета

Съгласно чл. 109 от Закона за биологичното разнообразие, на територията на община Елхово попадат следните 19 вековни и защитени дървета:

1. Група от четири летни дъба (1242), Заповед No.19 от 08.01.1981 г., бр. 17/1981 на Държавен вестник

Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение:

Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Трънково

2. Летен дъб (458), Заповед No.314 от 04.03.1969 г., бр. 37/1969 на Държавен вестник

Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение:

Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Бояново

3. Летен дъб (459) ,Заповед No.2679 от 18.10.1969 г., бр. 99/1969 на Държавен вестник

Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение:

Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: гр. Елхово

4. Летен дъб (460), Заповед No.3223 от 16.12.1969 г., бр. 53/1970 на Държавен вестник

Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение:

Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Бояново

5. Летен дъб (461), Заповед No.3223 от 16.12.1969 г., бр. 53/1970 на Държавен вестник

Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);

Местоположение:

Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Бояново

6. Летен дъб (1669), Заповед No.543 от 23.05.1984 г., бр. 48/1984 на Държавен вестник
Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Стройно

7. Летен дъб (1668), Заповед No.543 от 23.05.1984 г., бр. 48/1984 на Държавен вестник
Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Стройно

8. Летен дъб (462), Заповед No.3223 от 16.12.1969 г., бр. 53/1970 на Държавен вестник
Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Бояново

9. Летен дъб (999), Заповед No.343 от 04.07.1978 г., бр. 69/1978 на Държавен вестник
Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: гр. Елхово

10. Летен дъб (1000), Заповед No.343 от 04.07.1978 г., бр. 69/1978 на Държавен вестник
Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: гр. Елхово

11.Летен дъб - 2 бр. (2158), Заповед No.1042 от 30.11.1984 г., бр. – на Държавен вестник
Вид: обикновен (летен) дъб (Quercus robur);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Кирилово

12. Полски ясен (1670), Заповед No.543 от 23.05.1984 г., бр. 48/1984 на Държавен вестник
Вид: полски ясен (Fraxinus oxycarpa);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Стройно

13. Полски ясен (1671), Заповед No.543 от 23.05.1984 г., бр. 48/1984 на Държавен вестник
Вид: полски ясен (Fraxinus oxycarpa);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Стройно

14. Полски ясен (1672), Заповед No.543 от 23.05.1984 г., бр. 48/1984 на Държавен вестник
Вид: полски ясен (Fraxinus oxycarpa);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Стройно

15. Полски ясен (1673), Заповед No.543 от 23.05.1984 г., бр. 48/1984 на Държавен вестник
Вид: полски ясен (Fraxinus oxycarpa);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Стройно

16. Полски ясен (1674), Заповед No.543 от 23.05.1984 г., бр. 48/1984 на Държавен вестник
Вид: полски ясен (Fraxinus oxycarpa);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Стройно

17. Полски ясен (1675), Заповед No.543 от 23.05.1984 г., бр. 48/1984 на Държавен вестник
Вид: полски ясен (Fraxinus oxycarpa);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Стройно

18. Полски ясен (1676), Заповед No.543 от 23.05.1984 г., бр. 48/1984 на Държавен вестник
Вид: полски ясен (Fraxinus oxycarpa);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Стройно

19. Полски ясен (1677), Заповед No.543 от 23.05.1984 г., бр. 48/1984 на Държавен вестник
Вид: полски ясен (Fraxinus oxycarpa);
Местоположение:
Област: Ямбол, Община: Елхово, Населено място: с. Стройно

ОУП е съобразен с режимите на защита в ЗЗ, ЗТ и приоритетните видове и местообитания с висока консервационна стойност

Зелени площи

Планирането на зелената система на територията на община се извършва с Общ устройствен план (ОУП) и Подробни устройствени планове (ПУП). С ОУП на Община Елхово се определят територии, устройствени зони и самостоятелни терени за озеленяване, както и специфични правила и нормативи за тяхното устройство и застрояване. В ОУП на гр.Елхово свободните и озеленени площи са категоризирани като: зелени площи за широко

обществено ползване; паркове; гробища.

С изключение на градския парк за културен отдих, всички други озеленени площи в града представляват малки градини с площ под или малко над 1 хектар. Маломерността им определя и ниската им екологична ефективност по отношение влиянието, което те могат да оказват върху качествата на селищната среда и по-специално върху качеството на въздуха, обезпрашаването, шумозащитата, микроклиматичното влияние и др. Трябва да се има предвид и факта, че жилищното застрояване в града е предимно нискоетажно еднофамилно в отделни имоти. Такъв тип застрояване се характеризира с малка плътност и сравнително висок процент на озеленяване.

Зелената система включва обществените озеленени площи (паркове, градини, улично озеленяване, извънселищни паркове и горски паркове) и допълващи озеленени площи (гробищни паркове, озеленяване в жилищни, вилни, спортни, обществени, производствени и др. сгради и комплекси).

Във всички селища на Община Елхово има изградени обществени озеленени площи, като по-голямата част от тях се нуждаят от реконструкция и обновяване. Преобладаващо участие в озеленените площи на селищата на общината, имат декоративните широколистни растителни дървесни и храстови видове.

В таблицата по долу са описани зелените площи, гробищните паркове и част от стадионите, които общината коси и поддържа.

Табл.№ 24

НАСЕЛЕНО МЯСТО/НОМЕР НА ИМОТА/ ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ	ПЛОЩ ИМОТ КВ.М	КВ.М. ЗЕЛЕНИНА
с. БОРИСОВО		
Кв.7 УПИ IV за община	905	700
Гробищен парк имот 23 извън регулация		10086
с. БОЯНОВО		
Кв.51 УПИ IV за детски дом	3030	500
Кв.14 парк срещу кметство	2550	2550
Кв.21 УПИ VII 199 за училище	4000	2000
парк,разположен на югоизток от кв.8 (извън регулация)	10500	10500
Стадион		7000
Гробище	15793	15793
с. ВЪЛЧА ПОЛЯНА		
Кв.11 терен за озеленяване	1850	1500
Кв.10 УПИ III за училище	5440	4500
с. ГОЛЯМ ДЕРВЕНТ		
Кв.13 УПИ 12 за здравна служба	850	500
Кв.16 УПИ I за училище	4780	3000
Кв.7 - дом на културата	1060	900
с. ГРАНИТОВО		
Кв. 22 УПИ 12 за читалище	1345	200

на север от Кв.63 за озеленяване	1290	1290
Кв.22 парцел 13 за кметство		1500
кв.65 УПИ II за училище	5730	1670
На север от Кв.15 - озеленяване		500
с. ДОБРИЧ		
Кв.11 парцел за училище	4495	2500
Кв.11 за културен дом,общински нужди и селски съвет	4880	2000
Кв.19 УПИ I 148 киносалон	1900	100
Кв.31 терен за спорт	20775	20775
На Юг от кв.29 отредено за парк	75900	75900
с. ЖРЕБИНО		
Кв 28 за обществен дом и читалище		200
кв.41 УПИ I 166 за църква	1530	1400
Кв.18 за училище	9850	9000
кв. 19 и кв.19 а -гробищен парк		11500
с. ИЗГРЕВ		
Кв.9 УПИ XI за училище	5400	4400
Терен за озеленяване на запад от кв.23	2330	2330
Кв.11 имот 159 за кметство	640	200
кв.19 имот 246 за здравна служба	919	500
Гробище имот 161		10783
с.КИРИЛОВО		
УПИ IV 177 за кметсво и магазин	1220	500
за площад /район паметник/		150
УПИ I за лечебно заведение	720	350
УПИ II пи 289 за читалище	3330	2220
кв.27 УПИ VIII за озеленяване		700
с.ЛАЛКОВО		
Кв.1 за културен дом		2000
Кв.17 терен за спорт	21970	21970
с.ЛЕСОВО		
Кв.47 УПИ II за озеленяване	5770	5770
кв. 39 УПИ IX двор кметство	1405	120
кв.36 УПИ VIII за озеленяване		1650
кв.36 УПИ II за детска градина	4810	4000
кв.28 УПИ IV за училище	8646	2000
кв.29 УПИ I за болница	1160	460
Гробищен парк /извън регулация/		22275
кв.31 УПИ V за църква		1200
кв.71 УПИ I за озеленяване		666
кв.54 УПИ VI за озеленяване		900

кв.63 УПИ за озеленяване		1320
кв.70 специален терен		18400
с. МАЛОМИРОВО		
кв. 20 УПИ IV за училище	5370	3700
кв.31 за площад		200
кв.32 УПИ VIII за кметство и АПК	810	100
кв.21 УПИ II за фурна	1060	525
кв.16 за парк и детски площадки		8400
кв.21 УПИ I за автоспирка,църква и озеленяване		10375
кв.21 УПИ IV за обществено обслужване	1100	1100
Кв.21 УПИ II за баня и чешма		2000
кв.2 УПИ I за парк		12500
кв.3 УПИ II за озеленяване		4465
кв.21 УПИ III за клубове на обществени организации	1885	500
гробище имот 201		19322
с. МАЛЪК МАНАСТИР		
КВ.30 УПИ VII за озеленяване		1805
кв.22 УПИ IX за детска градина	1320	840
за озеленяване на запад от кв.9		4710
за озеленяване на запад от кв.34		3200
игрище извън регулация/стадион/		8050
гробище имот 6		9411
с.МЕЛНИЦА		
КВ.21 УПИ I за училище	5042	1800
кв.21 за физкултурен салон		1925
градинка на запад от кметство		900
кв.24 УПИ X за здравна служба	800	500
Гробищен парк кв.47 УПИ I		17 675
с.ПЧЕЛА		
Кв.3 част от ПИ 44 градинка на юг от кметство		2340
кв.38 УПИ I общински бивш стол на АПК		500
с.РАЗДЕЛ		
Кв.29 УПИ VIII за здравна служба	1820	820
кв.30 УПИ VIII за молитвен дом		420
кв.49 УПИ I за общински парк	83900	83900
кв.58 УПИ I за гробище		22500
с.СТРОЙНО		
КВ.10 УПИ I за училище	2795	1800
кв.23 Упи за градинка и трафопост	3720	3000
Параклис Св. Илия		5600

с. ТРЪНКОВО		
КВ.15 УПИ V за читалище	3992	3300
кв.15 за площад		800
кв.10 УПИ VII за училище	2800	2630
кв.10 УПИ VI за църква		700
с. ЧЕРНОЗЕМ		
КВ.9 за училище	5400	4000
КВ.15 Парцел 13 за паметник,параклис и озеленяване	1900	1600
на север от Кв.12 за спортен парк	20975	20975
	ОБЩО	561816

Източник: Община Елхово, Актуализиран морфологичен анализ на генерираните битови отпадъци на територията на община Елхово,2017г. Окончателен отчет за четири сезона.

На територията на гр. Елхово е разположен Градски парк за културен отдих. Намира се на десния бряг на река Тунджа и се простира от края на Северна индустриална зона до Животински пазар и началото на обработваемите земеделски земи. По проект финансиран по ПТГС 2007-2013 г. между България и Турция е изградена и обновена спортна зона с игрище за баскетбол, два тенис корта, едно игрище за футбол на малки врати и кей за лодки на брега на р.Тунджа

Поддържането на озеленените площи се извършва от служителите на общинска администрация.В техните правомощия е периодичното косене на тревнитеплощи,извършването на просветляване на декоративните дървета и др. вид озеленителни мероприятия. Необходимите средства за изграждане и поддържане на декоративната растителност в общинските зелени площи се осигурава чрез бюджетни средства на общината.

Проблем за озеленените площи на територията на Общината е опазването им от недобросъвестни граждани и в някой случай преминаващи животни, които разрушават и нанасят щети върху насажденията.

Като места за съсредоточаване на флора на територията на общината могат да се посочат и декоративните и овощни насаждения в частните имоти.

Лечебни растения на територията на Община Елхово

Култивирано отглеждане на билкови насаждения

През 2004 г. сдружение „Бизнес център – Елхово" започва отглеждането на билкови насаждения по проект „Подкрепа на производителите на билки и алтернативни земеделски продукти" финансиран от Кралство Норвегия и ПРООН. По проекта са създадени добри предпоставки за развитие на биологичното земеделие и по-специално отглеждането на медицински растения в региона на Странджа – Сакар.

Центърът работи в няколко посоки:

- Развитие на устойчиви стопанства, осигуряващи трайни доходи от билкопроизводство и биологично земеделие;
- Производство на качествена продукция за вътрешния пазар и износ;
- Прилагане на съвременни селскостопански практики, съобразени с околната среда и пазарните изисквания.

Към работата на Бизнес центъра са включени научни работници и експерти в областта на отглеждането на медицински растения. Проведени са теоретични и практически обучения на земеделски стопани по култивиране на билки, технологии по билкозаготовка, събиране на диворастящи билки и плодове и биологично земеделие. Създадно е опитно поле за производство на семена и разсади от подходящи за региона видове. Изградена е база за сушене, преработка и пакетиране на продукцията.

През 2005г. е сертифицирана биологична ферма за билки, подправки и зеленчуци „Острова" на площ от 160 dka. Основните култури заемащи около 100 dka са медицински и ароматни растения и подправки; мурсалски чай, мента, маточина, мащерка, шипка, градински чай, босилек, лавандула, чубрица, невен, синя метличина, исоп, ехинацея, лайка и др.

Всички растения са от добри български и вносни сортове и са преминали положителни наблюдения на опитното поле. Насажденията се отглеждат почти изцяло с ръчен труд, като затова полагат грижи около 15 човека.

През 2008 г. сдружението започва пакетирането на биологични продукти, под марката „ТРОНКА", които се предлагат в търговската мрежа на страната. Основното суровинно производство е насочено към износ и една малка част за вътрешния пазар.

Съгласно данни по ПООС 2014-2020 на територията на общината има 109 вида лечебни растения.

На територията на община Елхово функционира Държавно горско стопанство /ДГС/ „Елхово", което стопанисва площ в размер на 35 977 ha и обхваща землищата на общините Елхово и Болярово.

Държавно горско стопанство Елхово носи името на град Елхово, където се намираседалището му. Територията на държавно горско стопанство Елхово се намира в област Ямбол и обхваща всички землища на общините Елхово и Болярово. Стопанството е разположено в Тунджанската хълмиста и нископланинска област. Горите и горските площи са разположени по северните склонове на Дервенските възвишения, южните склонове на Манастирските възвишения, по хълмовете на Бакаджиците и само малка част от тях – в Елховоското поле.

Най- голям дял заема държавният горски фонд – 21 621 ha, които формират над 60% от стопанисваната площ. Териториите с общинска, частна и религиозна собственост заемат общо 14 355 ha или близо 40%. Средногодишното количество на използваната дървесина в

държавния горски фонд, предвидено по лесоустройствения проект на територията на ДГС „Елхово“, е в порядъка на 29 600 m3. Залесената площ заема 84,1% от стопанисваната площ от ДГС „Елхово“, като предвиденото средногодишно залесяване е в размер на 369 dca.

Преобладават широколистните насаждения - цер, благун, космат дъб, акация и топола, а иглолистните гори са представени от черборови култури. Средногодишното ползване на дървесина в държавния горски фонд, предвидено по лесоустройственият проект на територията на стопанство е в размер на 29600 m3. Предвиденото средногодишно залесяване е на пл от 369 dka, за производството на необходимия посадъчен материал стопанството разполага с горски разсадник „Трънково” с обща площ 30.4 ha.

Общинският горски фонд е представен предимно от широколистни и иглолистни дървесни видове. Широколистните дървесни видове са с издънков произход. От тях преобладават видовете като благун, цер, космат дъб, ясен, топола и акация. От иглолистните дървесни видове най-често се срещат черен и бял бор. Средната възраст на горите е в границите от 30 до 60 години. Годишното ползване на дървесните видове е около 5000 пространствени кубика дърва и 100 куб. строителна дървесина. Тяхното предназначение е за задоволяване нуждите на местното население от Община Елхово. В периода 2004 - 2005 г. в Община Елхово е извършено залесяване на общинска територия от 500 dka.

Залесяванията и реконструкциите на насажденията, предвидени в лесоустройствения проект на стопанството, са важно условие за постигане на подобрен видов състав и условия за растеж на посаждания материал. Ключов момент в стопанисването на горските територии, се явява спазването на определените за сеч горски маси, установени в лесоустройствения проект. При надвишаване на тези количества, както и при увеличаване размера на незаконната сеч, може да се наблюдават сериозни щети върху засегнатите горски масиви.

Стопанството разполага с горски разсадник за производството на необходимия посадъчен материал - разсадник „Трънково‘‘, който заема площ от 30,4 ha

С устройствените си предвиждания, правила и нормативи, касаещи основно развитието на туристическата инфраструктура, ОУП отчита освен изискванията за социализацията на туристическите локализации, така и изискванията за опазването на всички ценни природни и антропогенни дадености - природозащитени обекти, биоразнообразие, характерен ландшафт, недвижимо културно и историческо наследство.

В Стратегическия план за развитие на горския сектор в страната (2014-2023 г.) се препоръчва да се използват фондовете за развитие на селските райони, за да се допринесе за насърчаване на социалните функции на устойчивото управление на горите, повишаване на осведомеността, обучението и комуникацията между местните горски производители и органи; да се оценят и подобрят ефекта от мерките в областта на горското стопанство в рамките на политиката за развитие на селските райони; да се подобри извършваното остойностяване на ползите, които горите осигуряват на обществото, и чрез устойчиво управление на горите да се намери точния баланс между предоставянето на различните стоки и услуги. Горите и горските екосистеми са тези, които съхраняват най-голям дял от естественото биологично разнообразие.

Извънселищните територии в общината, които са без природозащитен статут притежават значим рекреационен потенциал.

ОУП предлага функционално зониране и режим на ползване, конкретизира основните рекреационни дейности и предвижда необходимото обслужване на тези територии. Те биха имали добри изгледи за функционално и композиционно осмисляне като територии с рекреационни функции. При по-подробно устройване на тези терени ще се обособят крайселищни паркове за ежедневно ползване от местните жители, както и гостите на общината с достатъчна площ за изграждане на кътове за различни рекреационни занимания и това ще допринесе както за по-пълноценната реализация на жизнената дейност в общината, така и за оформянето на ландшафта в този район. Тяхното съдържание ще е богато на разнообразни атракции с екстремен или по-спокоен характер.

Важен елемент сред обектите на зелената система със специфично предназначение са гробищните паркове. Те се разполагат и устройват в съответствие с Наредба № 2/2011 на МЗ за здравните изисквания към гробищните паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници (Обн. ДВ. бр.36 от 10 Май 2011 г.)

Общата площ на всички гробищни паркове в Община Елхово е 37ха. Наличните площи са по норматива по чл. 31, ал. 2 от Наредба № 7/2003 на МРРБ. Реално обаче, недостиг на свободни площи е налице.

Предвижданията на ОУП са за увеличение на териториите за гробищни паркове до 39 ха, което представлява 0,026 %

Зелените структури в санитарно-защитното озеленяване са с основно екологичнопредназначение – ветрозащитни пояси, озеленени крайречни сервитути, озеленени дерета и оврази,санитарно-защитни пояси.

Санитарно-защитни пояси има на определени места в общината, покрай по главните пътища.Транспортното озеленяване включва зеленината и уличните дървета по протежението на главнитеи второстепенни улици. То е изградено предимно с липа, ясен, черница и плодни дръвчета.Необходимо е доизграждане на защитни пояси, уплътняване на поясите и тяхното разширяване,където е възможно.

ОУП запазва всички естествени зелени структури, в обхвата на принадлежащите земи на водните обекти по смисъла на Закона за водите и предвижда тяхното опазване, доколкото не възпрепятстват естествения отток, както и поддържането на обектите. Предназначението им е осигуряване срещу ерозионни процеси; превръщане на част от надземния отток в подземен (осигурява подхранване на оводнената част в по-продължителен период и с по-ниска скорост на протичане на водите); предпазване (филтриране) на вредности от селскостопанските дейности – разтворени торове и препарати за растителна защита. Едновременно с това, те осигуряват «зелени коридори» – непрекъснатост на зелените и природните ареали, увеличаващи възможностите за активна аерация, както и естествени връзки за локални миграции на животински видове. Не на последно място, крайречните зелени структури представляват характерен ландшафтен акцент.

В ОУП не се предвиждат дейности, които противоречат на режима на опазване на ЗЗ или засягат ЗТ или защитени вековни и забележителни дървета. . Реализирането на ОУП няма да доведе до пряко или косвено увреждане на популации, видове и местообитания - предмет на опазване. Не се очаква нарушаване на целостта, структурата и функциите на зоните.

Реализирането на ОУП няма да доведе до пряко или косвено увреждане на популации, видове и местообитания - предмет на опазване в ЗЗ.

Не се очаква отрицателно кумулативно въздействие върху защитените зони и/или

безпокойство на видове- предмет на опазване в зоните .

ИЗВОДИ :

1. Около 20 % от територията на Община Елхово е заета с горски територии. Горите на територията на общината, изпълняват дървопроизводителни, водоохранни, противоерозионни и рекреационни функции. Състоянието на горите е добро. Благоприятните Оични условия, съчетани с потенциалните производствени възможности на почвите, обуславят голямото видово разнообразие на дървесните видове, както и на изключително разнообразния състав на дървостоите. Съгласно ГСП се провеждат мероприятия, насочени към повишаване и подобряване на количеството и качеството на дървесните ресурси.

2. Община Елхово разполага с богато видово разнообразие от лечебни растения, но тъй като не са правени теренни проучвания няма точна информация за ресурсните възможности на находищата от лечебни растения, което затруднява извършването на контрол върху ползванията и създаване на планове за дългосрочното им ползване и управление. Необходимо е създаване на организация за управление на лечебните растения на територията на общината в съответствие с изискванията на Закона за лечебните растения.

3. Нараства процента на застрашените от изчезване на някои видове представители на флората и фауната, обекти на бракониерство. За опазване на биологичното разнообразие в общината е необходимо да се инвентаризират и картират на други потенциални находища на застрашени и защитени вида. На установените находища на защитени видове е необходима ежегодна проверка на състоянието на находищата относно брой индивиди, определяне на възрастовата структура на ценопопулацията (брой цъфтящи или плодоносещи индивиди),
здравословно състояние (наличие на повреди или вредители).

4. Наличие на девет ЗТ по реда на ЗЗТ. Шест ЗЗ по ЗБР и 19 защитгени и вековни дървета. За две от защитените територии в границите на Община Елхово има изготвени и приети планове за управление – ПР „ Долна Топчия “ и „Балабана“.

5. Прилаганите лесовъдски мероприятия трябва да се съобразяват с естествената динамика на горските екосистеми и сукцесионните процеси.

6. Необходимо е да се извърши оценка на благоприятното природозащитно състояние за екосистеми на територията на община Елхово, включени в границите защитените зони. По линия на превенцията, прилаганите горскостопански дейности да бъдат изцяло съобразени с поддържането и подобряването на благоприятното природозащитно състояние на растителните и животински видове и местообитания.

7. Необходимост от възстановяване и подновяване на запустелите озеленени площи, чрез ограждането им и засаждане с нови;

8. Създаване на нови и поддържане на съществуващите алеи и паркове за обществен отдих за подобряване микроклимата на Община Елхово.

3.1.7 ЛАНДШАФТ

3.1.7.1.ЛАНДШАФТНО РАЙОНИРАНЕ

Според последното райониране на България (П.Петров,1997г), по-голямата част от територията на община Елхово попада в Южнобългарска планинско котловина област, Горнотраакийска и Сакародервентска подобласти.

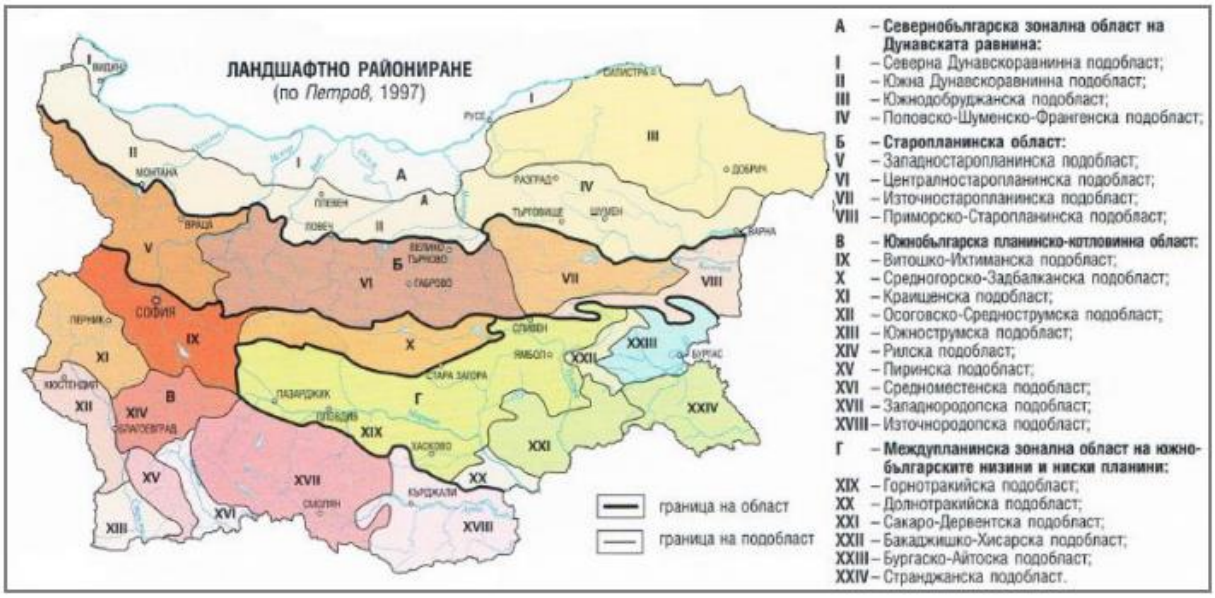

Фиг.№18

3.1.7.2.ВИДОВЕ ЛАНДШАФТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА

Урбогенен ландшафт.

Сам по себе си урбогенният ландшафт на селищата на територията на община Елхово не създава сериозни екологични проблеми с изключение на проблема за пречистването на отпадъчните води от тях, които влияят върху чистотата на подземните и повърхностните води. Отрицателно въздействие върху облика на ландшафта имат е локалните замърсявания край селищата, които се появяват инцидентно и замърсяват както околните територии, така и подпочвените води.

Техногенен инфраструктурен ландшафт

Характерно за територията на община Елхово е, че тази разновидност на антропогенния ландшафт също почти не присъства на територията й, и има много слабо влияние върху съвременния облик на ландшафта.

Съществено влияние оказва вътрешната мрежа от пътища, както и селскостопанските пътища без настилка (те също имат определена роля за формирането на техногенния инфраструктурен ландшафт).

Влияние върху антропогенния облик на ландшафта оказват електропроводите за високо напрежение, формиращи инфраструктурни коридори.

Агрогенен ландшафт

Независимо от антропогенната намеса при преобразуване облика на ландшафта на територията на община Елхово съществуват ландшафтни комплекси, които имат както ландшафтоооформящата, така и консервационна значимост.

Дендрогенен ландшафт

Част от територията за дейност на ТП „ДГС Елхово ” попада в териториалния обхват на защитени зони по ЗБР „Натура 2000”

Фиг.№ 19,Териториялен обхват на ДГС Елхово

Държавно горско стопанство „ Елхово” е с основна дейност дърводобив, стопанисване и опазване на горите в неговия териториален обхват.

ДГС „Елхово” развива и ловностопанска дейност. На територията около град Елхово условията благоприятстват за доброто развъждане на дива свиня, лопатар, благороден елен, сърни и фазани. От стопанството се извършват дейности и за запазване и обогатяване на видовото разнообразие от дивеч.

От особена важност за дейността на горското стопанството е пътната мрежа. По нея става извозването на основната част на добитата продукция. През горските масиви е прекарана мрежа от черни горски пътища в относително добро състояние. Съществуващата пътна и съобщителна мрежа благоприятстват стопанисването на горите в

района. .

3.1.8.КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО. АРХИТЕКТУРНО И АРХЕОЛОГИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО.

3.1.8.1. АНАЛИЗ НА РАЗВИТИЕ НА СИСТЕМАТА НА КИН

Устройственото проектиране играе съществена роля за съхраняването и приобщаването на към съвременния живот и развитието на материалната среда на обектите на културно – историческото наследство (КИН). В това отношение в ОУП на община Елхово се поставят следните задачи:

Проучване и характеристика на разнообразните изяви на КИН в територията.

Проучване на съществуващите и възможни взаимодействия между отделните елементи на КИН; разглеждането им като цялостна функционална и пространствено – композиционна система.

Разработването на устройствени решения и мерки, свързани със съхраняването и интегрирането в другите системи на ОУП на КИН.

Добрите климатични условия, релефът и водоизточниците са предпосавка за населване на територията на общината още от древността. Тя е била пресичана от удобни пътища и транспортни връзки, поради което има съхранени останки от почти всички исторически епохи.

ТИПОЛОГИЯ НА НЕДВИЖИМИТЕ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

Недвижимите културни ценности се класифицират въз основа на тяхната принадлежност към определен исторически период, научната и културната област, към която се отнасят, пространствената им структура и териториален обхват и степента на застрашеност.

Активната проучвателна дейност на ИМ Елхово и Експедиция „Странджа“ с археолозите Даниела Агре и Д. Дичев е допринесла за локализирането на множество археологически обекти, като най-многобройни и значимо са следите от тракийската култура.

Според научната и културната област, към която се отнасят, недвижимите културни ценности са: археологически, исторически, архитектурно-строителни, художествени, урбанистични, културен ландшафт, парково и градинско изкуство, етнографски и културен маршрут, като за територията на общината преобладават археологическите и архитектурно-строителните, някои от църквите притежават и особена художествена ценност.

Археологическите недвижими културни ценности са разположени дисперсно на територията на общината със сравнително голямачестота и представляват основното културно наследство на общината. Чрез теренни издирвания обектите са локализирани и описани в АКБ с подробна информация за всеки от тях в съответния му картон.За много от обектите все още не е направено вписване в АКБ или в списъците на НИНКН, което не намалява тяхната културна и историческа стойност и за тях в плана е направена отделна

схема.

Обектите, които показват достижения в архитектурно-строителната област в общината са концентрирани в гр. Елхово, където благодарение на близостта до търговските пътища се усеща влиянието на западноевропейската култура от края на XIX и началото на XX век.Макар и не много все още в селата има стари къщи, носещи специфични културни характеристики, които могат да бъдат приобщени към системата КИН.

Историческите НКЦ в община Елхово са военните паметници и паметни плочи.

ВОЙНИШКИ ПАМЕТНИЦИ И ПАМЕТНИ ПЛОЧИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЕЛХОВО

№	Вид	Локализация	Основание
1	Паметник на загиналите 1877-78 и във войните 1912-3 и 1915-18 години	**гр. Елхово** Координати: 42° 10^{I} 18,7^{II} – N 26° 34^{I} 03.02^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
2	Паметник на загиналите във войните	**с. Гранитово** Координати: 42° 05^{I} 57,35^{II} – N 26° 32^{I} 06.68^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
3	Паметник на загиналите във войните	**с. Мелница** Координати: 42° 02^{I} 49,42^{II} – N 26° 33^{I}51,64^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
4	Паметник на загиналите във войните	**с. Лесово** Координати: 42° 05^{I} 57,35^{II} – N 26° 32^{I} 06.68^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
5	Паметник на загиналите във войните	**с. Вълчи поляна** Координати: 42° 00^{I} 34,90^{II} – N 26°40^{I}39,06^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК

№	Вид	Локализация	Основание
6	Паметник на загиналите във войните	**с. Изгрев** Координати: 42° 10^{I} 11,06^{II} – N 26° 31^{I}29,27^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
7	Паметни плочи на загиналите във войните	**с. Пчела** Координати: 42° 11^{I} 03,38^{II} – N 26°28^{I}20,48^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
8	Паметни плочи на загиналите във войните	**с. Малък Манастир** Координати: 42° 05^{I} 57,35^{II} – N 26°24^{I}59,87^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
9	Паметна плоча на загиналите във войните	**с. Трънково** Координати: 42° 13^{I} 24,77^{II} – N 26° 33^{I} 04,30^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
10	Паметник на загиналите във войните	**с. Кирилово** Координати: 42° 13^{I} 20,09^{II} – N 26° 36^{I}56.24^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
11	Паметник / паметна плоча на загиналите във войните	**с. Бояново** Координати: 42° 15^{I} 25,43^{II} – N 26° 37^{I}38,65^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
12	Паметник на загиналите във войните	**с. Жребино** Координати: 42° 14^{I} 33,45^{II} – N 26°42^{I}16,27^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
13	Паметник на загиналите във войните	**с. Борисово** Координати: 42° 17^{I} 41,61^{II} – N 26°43^{I}49,25^{II} - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК

№	Вид	Локализация	Основание
14	Паметни плочи на загиналите във войните	**с. Добрич** Координати: 42° 10' 25,81'' – N 26° 39'46,84'' - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
15	Паметник на загиналите във войните	**с. Маломирово** Координати: 42° 08' 35,47'' – N 26° 38'28,55'' - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
16	Паметник на загиналите във войните	**с. Чернозем** Координати: 42° 06' 46,25'' – N 26° 36'23,58'' - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
17	Паметник на загиналите във войните	**с. Голям Дервент** Координати: 41° 59' 06,48'' – N 26°44'53,60'' - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
18	Паметна плоча на загиналите във войните	**с. Лалково** Координати: 42° 04' 32'' – N 26°43'10,90'' - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК
19	Паметна плоча на загиналите във войните	**с. Славейково** Координати: 42° 07' 18,55'' – N 26°41'43,73'' - E	Писмо № 4349/4.12.1992 г. на НИПК

Табл.№ 25, Източник : Етнографско-археологически музей – Елхово

Етнографски и урбанистични обекти, включени в списъците с НКЦ няма.

Според пространствената структура и териториалния обхват недвижимите културни ценности са единични и групови, като за територията на общината няма групови недвижими културни ценности.

Според културната и научна стойност и своята обществена значимост културните ценности се определят като такива със световно, национално, местно и ансамблово значение, както и такива, служещи за сведение. В общината преобладават обектите с национално значение (заради същността им на археологически), като няма обекти с

ансамблово такова. По смисъла на чл.146 от ЗКН, ал.3 археологическите обекти имат статут на културни ценности с категория национално значение до установяването им като такива по реда на този закон. По списъците, предоставени от НАИМ на БАН, прецизно са указани статута на културните ценности и тяхната категория на археологическото наследство, идентифицирано от тях.

В по-голямата си част обектите на НКЦ от списъка на НИНКН не са обявени. Има достатъчно предпостваки за определяне на културни маршрути – по историческа тематика (тракийски), като съчетание на културно и природно наследство, локални културно маршрути в самия гр. Елхово и др.

Обектите на недвижимото културно наследство за общината от официалните списъци, предоставени по административен ред от НИНКН, АИС АКБ и от Националният регистър на военните паментици за област Враца са систематизирани в табличен вид, при което им е дадена единна номерация, отразена и на графичното представяне

Несъмнено най-ценни и като система са археологическите обекти, свързани с тракийското присъствие - долмените и другите мегалитни структури, укрепените владетелски домове на тракийските управници, тракийските могили и др.

При разширяване на информацията за отделните обекти, те могат да се оценят чрез използване на критерии като:

-степен на автентичност;

-степен на съхраненост;

-наличие на елементи с висока познавателна стойност;

-историческа значимост;

-задоволителна степен на проученост, доказваща значимостта на обекта за развитие на територия, район, зона;

-интегративност – обвързаността на обекта сдруги единични или групови обекти пътища и маршрути, които са част от непосредствено изявената среда на обекти и са потенциал за бъдещото му обвързване в съвременна туристическа, ландшафтна, паркова и др. система;

-значимост на контекста;

-ниво на достъпност;

- популярност, създаден интерес.

Множеството сецесионови и необарокови сгради, все още запазени в центъра на града, показват влиянието на западноевропейската култура, стремежа към модернизиране и културните връзки на Елхово началото на XX век.

Териториалният обхват на културното и природно наследство се характеризира с дисперсност, простирайки се по цялата община. Археологическите обекти са разположени неравномерно извън убанизираната територия,като появата и развитието им е свързана с конкретните природни и исторически особености на разглежданата тертория.

Могилите са основно групирани в некрополи, разположени с видимост от античните селища или владения, които са обслужвали.

В градската структура на Елхово има ясно оформено, ансамблово въздействащо централно ядро. Наличието на компактна територия със сравнително запазена, характерна улична мрежа, улична и дворна зеленина, характерна застрояване и етажност, която като цяло създава благоприятна среда за историческите обекти може да се обособи като територия на „традиционния град”.

Археологическите обекти са в общо незадоволително състояние. С изключение на

проучваните обекти, на които е направена полева консервация, те не са били консервирани или реставрирани, не са социализирани. Повечето от тях са под обработваеми земи, което допринася за тяхното увреждане. По някои от тях иманярската намеса е нанесла непоправими щети.

Подробно описание завсеки един от археологическите обекти – местоположение, находки, състояние, достъпност, възможност за експониране и др., е дадено в техните картони от АИС АКБ, които не могат да бъдат публикувани съгласно Наредба №Н-2 от 06.04.2011г. за създаване, поддържане и предоставяне на информацията от АИС АКБ.

МЕСТАТА И ЗОНИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ПРИРОДНИ И АНТРОПОГЕННИ ФАКТОРИ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ РИСК ЗА УВРЕЖДАНЕТО НА НКЦ И НА ЕКСПОЗИЦИОННАТА ИМ СРЕДА

Вредното въздействие от атмосферни и природни влияния, стареене на материалите и изчерпване на техния жизнен цикъл оказват особено негативно влияние върху крехките археологически структури, както и върху сградите, част от които са вечененеизползваеми. За архитектурно-строителните НКЦ съществува риск от физическо разрушаване или самосрутване, следствие на занемара или неадекватно отношение и ползване на обекти на наследството при инвестиционни намерения и устройствени дейности.

Археологическите обекти на територията на общината са застрашени от вандализъм, разпрад на оригиналната субстанция, водеща до сериозна промяна в струкурата.

В м. „Кайряка“ над Бояново има риск за археологиеските обекти, свързан с добива на изкопаеми.

Аграрното обработване на земята в зоните с археологически обекти (селищата, могилите и плоските некрополи)е силно деструктивно. Много от археологическите обекти са подложени на постепенно унищожение в горните си културни пластове от земеделските дейности.

Антропогенен фактор, който нанася непоправими вреди на културното наследство е иманярството, ширещо се в големи мащаби на територията на общината.

Риск за културното наследство, свързан с добив на материали, големи инвестиционни намерени, замърсяване на въздуха, почвите и водите от големи промишлени предприятия на територията на общината няма.

ВРЪЗКА СЪС СРЕДАТА И ОСТАНАЛИТЕ ФУНКЦИОНАЛНИ СИСТЕМИ В ОБЩИНАТА

Археологиеското културно наследство на Община Елхово има все още незадоволителна обвързаност с останалите функционални системи в общината – жилищна, отдих и туризъм, култура, образование.

Архитектурно-строителните недвижими културни ценностиподдържат пълноценна връзка между системата на КИН и другите функционални системи чрез континуитета и жизненосттана функцията си.

Връзката на културното наследство в региона със заобикалящата го природна среда е неразривна, структуро-определяща (формирането на селищата, пътищата, укрепителните съоръжения и др.) и неизменна.

Системата „Отдих и туризъм” може да бъде доразвита, липсва добра леглова база извън Елхово.Връзката на недвижимото културно наследство със системата „Култура” е добра и непрекъснато доразвиваща се.

Част от археологическите ценности се намират в защитени територии, което може да добави стойност към предлагания туристически продукт със съчетаването на еко- и културен туризъм.

Потенциалът на археологическите обекти в общината не е разгърнат, те не са проучени и достъчно социализирани и не е осъществена в нейния потенциал връзката между културно-историческото наследство и останалите функционални системи.Необходимо е недвижимо културно наследство да изиграе своята по-активна роля в развитието в областта на туризма, музейното дело и стимулирането на икономиката.

ВЗАИМОВРЪЗКА С ДВИЖИМОТО И НЕМАТЕРИАЛНОТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Музеите като културни институти се грижат за издирването, проучването, съхраняването, опазването, правилното експониране и популяризирането на различни по характер културни ценности, имат пряка връзка с туризма и съвременното образование. Според българското законодателство те са основната институция, опазваща движимото културно наследство.

Историческият музей има съществено значение за развитието на:

-културния туризъм;

-познавателния туризъм;

-научния туризъм.

Чрез събраните фондове и каталогизирани ресурси, историческите музеи привличат научни работници, които са ангажирани в изследването на историята на даден регион. Историческите музеи, разбира се, са и притегателен център за културния туризъм - често, за даден регион, наличният исторически музей се определя като основен фактор и ресурс за този тип туризъм.

Според ЗКН нематериално културно наследство са:

1. устни традиции и форми на изразяване, включително и езикът като носител на нематериално културно наследство;
2. художествено-изпълнителско изкуство;
3. социални обичаи, обреди и празненства;
4. знания и обичаи, които се отнасят до природата и вселената;
5. знания и умения, свързани с традиционните занаяти.

Средищата, в които се пази и предава фолклорът, традициите, краеведческата дейност и културната идентичност, са читалищата, като на териториятанаОбщинатате са седем и са с активна читалищна дейност:

гр. Елхово	НЧ „Развитие-1893г.”
с.Лесово	НЧ „Хр.Ботев-1928г.”
с.Бояново	НЧ „Светлина-1926г.”

с.Гранитово	НЧ „Съгласие-1928г.”
с.Маломирово	НЧ „Пробуда-1926г.”
с.Кирилово	НЧ „Съгласие-1930г.”
с.Изгрев	НЧ „Възраждане-1930г.”
с.Раздел	НЧ „Г.С.Раковски-1922г.”
с.Пчела	НЧ „Хр.Ботев-1928г.”
с.Мелница	НЧ „Св.Св.Кирил и Методий-1962”
с.М.Манастир	НЧ „П.Хилендарски-1936г.”
с. Трънково	НЧ „Светлина 2012”

Табл.№ 26

Общината има празничен календар, в който са включени всички големи православни и национални празници и чествания в памет на бележити личности.

Съчетанието на материално и нематериално културно предоставя големи възможности за изявяване на цялостното културно богатство на разглежданата територия.

Историческият музей на Елхово има активна и положителна дейност, която спомага за разпространиението и запазването на историческата памет. Разнообразният и интересен културен календар показва богатсвото на културното наследство на общината.

ПРОБЛЕМИ:

Съществен проблем от правно естество е неуредената собственост за голяма част от археологическите обекти.

Много от археологическите обекти се намират на територията на горски фонд или обработваема земеделска земя, за извършване на дейностите по опазването им е необходимо да се процедира промяна на предназначението на земята.

Съществува документална неуреденост относно културното наследство, която изисква актуализиране на списъците с недвижими културни ценности на НИНКН и синхронизиране с Археологическата карта на България.

Част от недвижимите културни ценности на територията на общината са все още само декларирани, необходимо е завършване на процедурата по обявяването им.

Структурите на обектите на недвижимото културно наследство не са стабилно укрепени, консервирани, реставрирани и експонирани, като за тях липсва достъп, информационни и указателни табели, както и оформена експозиционна среда. Археологическите обекти не са социализирани, не е изявен техния потенциал, не са предприемани дейности по консервация, реставрация и експониране на повечето от установените археологически структури;

Земеделската дейност не е отчитала наличието на археологически недвижими

културни ценности на територията на Общината, в резултат на което голяма част от тях са увредени - могили и селища;

Иманярски намеси са унищожили частично или цялостно археологическите структури.

НАСОКИ ЗА ОПАЗВАНЕ, ЕКСПОНИРАНЕ И СОЦИАЛИЗИРАНЕ

- Допълнително засилване на регионалното сътрудничество с другите съседни общини и създаването на общ съвместен продукт с използването на ресурсите им;
- Стимулиране на нови алтернативни източници на финансиране на дейностите по опазване на културните ценности;
- Подобряване на общинската техническа инфраструктура;
- Необходимо е да се продължат дейностите по проучване и изследване, маркиране и приобщавне към системата на отдиха и туризма на археологическите обекти;
- Да се усъвършенства юридическата защита за всички НКЦ в общината.
- Обектите, представляващи научна и обществена ценност, трябва да бъдат консервирани, реставрирани и удачно експонирани, чрез методите на интегрираната консервация.
- При проучване, консервация, реставрация и социализация на някои от археологическите обекти в общината може да се създаде допълнителна система от вътрешни културни маршрути.
- Да се стимулира привличането на общесвеността, НПО, подрастващите и младите в изучаването, опазването, поддържането и популяризирането на културно-историческото наследство. Насърчаване на местните жители, посетителите и гости на територията за участие в дейности по опазване и популяризация на формите на историческото наследство;
- Съставяне на програми за обучение/запознаване на местното население за локалните природни и културни ценности и за участие в туристическия бизнес на територията;
- Като се отчете културно-историческия потенциал, в системата „Отдих и туризъм" да се заложи развитие, свързано с опознавателния и културно-историчеки туризъм, развитие на легловата база.
- Да се наблегне на разнообразието на съществуващите туристически продукти, използващи нови технологии за интерактивност и излагане на културното наследство чрез съвременни информационни технологии и сценичното изкуство, с цел постигне по-голяма атрактивност.
- Допълнително развитие на алтернативни форми на туризъм (винен, селски, екологичен, фестивален, приключенски, ловен, риболовен). Използване по-пълноценно на природния и антропогенния ресурс, материално и нематериално кулурно наследство.
- Оптимизиране на връзките между структурите Култура и Туризъм
- Създаване на още по-богат и атрактивен календар със събития, свързани с нематериалното наследство, традиции, ритуали и използващи рамката на недвижимите културни ценности, организиране на местни и интернационални пленери и фестивали.
- Съставяне на модели за управление на ресурсите на територията.
- Предложение за местни данъци и такси за целесъобразно усвояване на културно-туристическия продукт на територията;
- Дефиниране на конкретните устройствени параметри за изграждане на необходимата

социално-образователна,културна, туристическа и информационна инфраструктура;

- Създаване на единна информационна и указателна мрежа – физическа и виртуална.

Прогноза за развитие на системата КИН

Предложената по-долу методика на прогнозиране на дадената функционална система е изведена в широк контекст, като част от общата пространствена и функционална структура на проектната територия. Прогнозата визира желания средносрочен период 15-20 г. и е свързана с очакваната динамика на социално-икономическите процеси и процесите на евроинтеграция.

Аспекти на опазване и развитие:

Културното наследство може да се разгърне като приоритетна система в територия на общината с потенциала да създава нови стимули за устойчивото й развитие. Пространственото развитие на системата КН има следните основни аспекти:

Опазване, използване и развитие на вече дефинираните културни ценности като ресурс, на базата на съществуващото законодателство и действащите за територията нормативни документи;

Включване на нови ценности,неидентифицирани до момента, които разширяват типологичния и териториален обхват на системата КН;

Стимулиране на пространственото развитие на функционалните системи,интегрирани със системата КН - транспортна, социална, информационна, туристическа идр., позволяващи нейното ефективно използване, с положително въздействие за общото териториално развитие.

3.1.8.2.РИСКОВЕ ОТ ПРИРОДНИ И АНТРОПОГЕННИ ФАКТОРИ ЗА ОБЕКТИТЕ НА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЕЛХОВО

3.1.8.2.1.РИСКОВЕ ОТ ПРИРОДНИ ФАКТОРИ

От емисиите, водещи до замърсяване на въздуха, съществено значение по отношение въздействието върху недвижимите културни ценности имат съдържащите сяра съединения. Сернист диоксид е кисел газ, който в резултат на атмосферната химия (влажност на въздуха и наличие на фини прахови частици) се отлага на земната повърхност, най-често като киселинен дъжд. Историческите, археологическите и архитектурните недвижими ценности, макар и създадени през различни епохи, и с различно предназначение, като композити най-често съдържат калций или калциев карбонат. Падащите кисели дъждове въздействат върху тях и в резултат се образува утайка от калциев сулфат – $CaSO_4$, която в последствие се отмива. Това от своя страна довежда до постепенното им разрушаване. Влошеното качество на средата в и около урбанизираните територии на населените места, обикновено се свързва със съдържанието на променливи количества серен диоксид, получен от изгарянето на сяросъдържащи горива.

Химичната корозия също има негативно влияние върху недвижимите културни

ценности. Към меките води спадат онези води, които съдържат по-малко от 40 mg CaO. Меките води са бедни на карбонатни соли. Разрушението настъпва, когато калциевият оксид взаимодейства с водата и образува въглеродна киселина, която при контакт с калциевият карбонат образува калциев бикарбонат, който е силно разтворим във вода.

Друг механизъм на негативно въздействие върху обектите на културното наследство е свързан с биохимични процеси (бактериите tiobacilus – използват за метаболизма си сяра), които също водят до постепенното разрушаване на ценностите. Влиянието на живите организми върху НКЦ много често е пагубно, тъй като бактериите и корените на различни растения проникват в микро- и макропукнатините, и способстват допълнително за ерозионни процеси, и биоразграждане.

Някои бактерии и гъби се изхранват от окислението на органични материали и добиват като краен продукт киселини. Такава киселина е оксаловата, която много често се наблюдава по повърхността на древните камъни. Биоатака от водорасли се наблюдава на места с много влажен климат и с добра осветеност, което стимулира фотосинтезирането. Биоразграждане може да се реализира в следствие поява на някои треви, дребна храстовидна растителност.Те се вкореняват в пукнатините на ценностите-там където са налице ерозионни процеси, като с допълнително разтварят пукнатините и способстват за разрушаването им. Превенция е възможна, като повърхностите се обработват с биоцидни препарати.

Повърхностна ерозия

Процесите на механично разрушаване и отнасяне на почвена маса представлява риск за недвижимите културни ценности на територията на община Елхово. Валежите особено силно, ускоряват процесите на разрушаване на почвата и могат да доведат до заличаване на следите на могилните насипи; изравяне на повърхността на затрупани руини, (вкл. и движими артефакти) допълнителна дълбочинна деструкция на градивните материали.

Наводнения

Европейската директива за оценка и управление на риска от наводнения 2007/60/ ЕС задава рамката за превенция от подобен тип бедствия за държавите, членки на ЕС. Нейната цел е свързана със създаване на база и инструменти за подобряване и предотвратяване рисковете от наводнения, както и за техническо и икономическо отпимизиране на мерките за защита

Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент е транспонирана в националното законодателство и по-конкретно в Закона за водите (ДВ, брой 61 от 2010г.)

Със Заповед № РД-370/16.04.2013 г. на Министъра на околната серда и водите, във връзка с чл.187, ал.2, т.в от Закона за водите, е одобрена “Методика за оценка на заплахата и риска от наводнения”, съгласно изискванията на Директива 2007/60/ ЕС. Методиката е разработена съгласно Договор № Д-30-62-18.04.2012 г. между Националния институт по метеорология и хидрология при БАН и МОСВ, и с нея се цели да се подпомогнат експертите, извършващи оценка на риска от наводнения, при разработване на картите на заплахата.

Съгласно утвърдената методика е направена предварителна оценка на риска, включваща:

-Събиране и систематизиране на информация за минали наводнения и техните неблагопритни последици;

-Оценка на достоверността на информацията, цифровизирането й, в т.ч. и в ГИС формат и структуриране на данните, позволяващи оценка;

-Идентифицирани на значими минали наводнения и оценка на значимостта на техните последици;

-Анализ на връзките между регистрираните наводения въз основа на преценка на източника на наводнение, времето на настъпване продължителността и връзката между местата по водосборен принцип;

-Оценка на потенциални бъдещи наводнения;

Съгласно чл.146г, ал.1 от са определени района със значителенен потенциален риск от наводнения (РЗПРН), а със Заповед № РДД-744 /01.10.2013 г Министъра на ОСВ са утвърдени РЗПРН .

Предварителните РЗПРН са класифицирани в три степени на риск по отношение на човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда и културно-историческото наследство- нисък, среден и висок. Утвърдените РЗПРН съдържат само районите със степен на риск „висок” и „среден”.

На територията на община Елхово **има определена зона със значителен потенциален риск от наводнения** по чл.143г от ЗВ . Определеният район със значителен потенциал риск от наводнения и заливаеми територии не засягат НКЦ и не съществува риск за НКЦ .

Свлачища

На територията на община Елхово няма регистрирани свлачища.

3.1.8.2.2.РИСКОВЕ ОТ АНТРОПОГЕННИ ФАКТОРИ

Производствени дейности

В структурата на промишлеността на община Елхово не влизат основни производства на металургията, тежката химическа промишленост и тежкото машиностроене, които по принцип предполагат високи нива на замърсяването на атмосферния въздух и увреждане на НКЦ.

Инвестиционни намерения и строителни дейности

Инвестиционните намерения и строителните дейности, които засягат среда с елементи на традиционната архитектура и селищна организация представляват заплаха нейното съхранение и цялост.

Като цяло провеждането на строителни дейности в територията на общината представляват риск за състояние на културното наследство. Като най-драстични сред тях са следните:

-Премахване на растителност и дървесна маса, изравняване и отстраняване на хумусния слой;

-Изграждане на съоръженията свързани с прокарването на микротунели и фундаменти за лебедки за изтегляне на тръбопроводи и макари;

-Изкопи за фундаменти, подземни съоръжения и зони с трайна настилка, основи за сгради и пилоти;

-Спомагателни работи, включващи: Рехабилитация на пътна инфраструктура в

близост до обекти НКЦ;

Подготовка на временни или постоянни дренажни канали, попивни канали/ями и отклонения;

-Изграждане и използване на временни строителни площадки, площадки за складиране на земни маси, площадки за натрупване на чакъл и площадки за отпадъци.

Използването на строителна техника може да повлияе върху обекти от културното наследство чрез изравяне на коловози , да нанесе увреждания от теглото на машините или чрез вибрации в свлачищни райони.

Освен това е възможно неправомерно премахване на артефакти или вандализъм, графити, вследствие на увеличен достъп на хора до недостъпни преди това райони (такива въздействия могат да възникнат също така по време на проучванията на пътни трасетата, преди започване на строителството).

Иманярство

Иманярство или други преднамерени или случайни директни вредни човешки действия (вандализъм, опожаряване, др.) са сред най-сериозните заплахи за културните ценности. Защитата на културните ценности се реализира чрез система от мониторинг, своевременно оповестяване и реакция на сигналите за такива действия – във връзка със законодателството на страната и спазване на обществения ред, която система е част от общата стратегия за развитие на общината и част от плана за защита при бедствия.

Туризъм

Туризмът е сравнително слабо развит, и при бъдещата му интензификация, той следва да е съобразен с режимите на защита на НКЦ, съгласно специфичните правила и нормативите към ОУПО Елхово.

3.1.8.3. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА АРХЕОЛОГИЧЕСКИТЕ ОБЕКТИ И СТЕПЕНТА НА РИСКА:

Изграждане на защитни огради и прагове;

Изграждане на канавки и канали за отвеждане на атмосферни води;

Изграждане на дренажни пояси и на преходи с подходящ наклон за бързо отвеждане на атмосферни води от външни зидове на НКЦ;

Изграждане на подходящи укрепващи стени на места с потенциален риск от свлачища;

Пероидична проверка на електрическата инсталация на паметниците на културата от правоспособни лица ;

Предвиждане на мерки за защита в документацията на устройствените планове и на инвестиционните проекти;

Проектирането на трасета на нови участъци на канализации, водопроводи и др, да се възлага провеждане на предварителни археологически проучвания (издирвания на археологически обекти). В резултат на тези изследвания се установява дали новото строителство ще застраши археологически обекти, и в каква степен;

Наблюдение от археолози по време на извършване на изкопни работи ;

Предварителни проучвания в определени участъци ;

Създаване на експозиционна среда – обходни алеи с подходяща настилка, места за експониране на важна автентична информация и на събития и природни бедствия, традиционни занаяти и професии местното културно и историческо наследство на общината.

Във връзка с изготвените специфични правила и нормативи за приложение на ОУПО, не се допуска:

Засаждане на едроразмерна културна и декоративна растителност, която ще промени структурата на ландшафта на прилежащата територия;

Паленето и пренасянето на открит огън в помещенията на обекти – НКЦ и около тях;

Прикачането на допълнителни консуматори към ел.инсталация, без разрешение на компетентните органи, органите за надзор и охраната на НКЦ

Допускат се незабранените от закона дейности, напр. свързаните с изграждане на визуална информационна и указателна система и др.

Транспорт

Отрицателното въздействие на праха, отделян при транспорта, най-често е повърхностно и се изразява в запрашеност на повърхностите и промяна на естественият им цвят. Натрупването на прах води до развитието на микробиологична активност, както и до появата на нисши растения, което от своя страна води до нарушаване на автентичните характеристики на културните ценности.

3.1.8.4.КУЛТУРНИ КОРИДОРИ И МАРШРУТИ

В Националната концепция за пространствено развитие (НКПР) прокарването на културни коридори е заложено в стратегическа цел „Интегриране в европейското пространство”. С културните коридори е свързана и целта, подчинена на прокарване на национални и трансгранични транспортни, енергийни, урбанистични и екологични коридори. Чрез тях се очаква да се осъществи териториална обвързаност и взаимно сътрудничество в региона и в европейското пространство. Постигането на тази цел следва да се осъществи чрез изграждане на общоевропейска мрежа от различни по ранг градове с международно значение, от която се прокарват оси на урбанистично развитие на местно ниво.

Опазването на наследството е част от друга стратегическа цел на НКПР: „Съхранено природно и културно наследство“. Освен опазване на обектите, друга задача, която трябва да бъде изпълнена за постигане на тази цел, е поддържане на биологичното равновесие и идентичност, както и успешното им интегриране в съвременните условия.

Националната концепция за пространствено развитие предлага списък на територии с концентрация на културни ценности („културни пространства“), базиран на степента на културно напластяване в тях. За отделните териториални подразделения се дефинират обобщени теми.

В изготвената Концепция за туристическо райониране на България община Елхово е посочена в обхвата на туристически район Тракия, с център Пловдив.

Според концепцията за всеки туристически район се предлага основна и разширена

специализация. Основната специализация е комбинация от два вида туризъм, които в съчетание определят уникалността на районите. Разширената специализация включва освен основните и до 4 допълващи вида туризъм. За район Тракия основната специализация е културен и винен туризъм, а разширената специализация включва :

1.Културен туризъм;
2. Винен туризъм ;;
3.Делови туризъм;
4. Градски развлекателен и шопинг туризъм ;
5. Здравен туризъм ;;
6. Приключенски и екотуризъм.

Регионалните и локалните културни маршрути също са част от туристическата инфраструктура, обвързваща обекти: културни ценности, исторически места, локализации на нематериалното културно наследство, природни ценности и защитени природни територии. Изграждането им и обвързването на обектите е съобразено с местни и регионални стратегически документи. Въпреки това, развитието на туристическата индустрия в общината към момента почива предимно на създадените в предишни години интерес и инфраструктура. Продуктът е еднообразен, но е необходимо да обхване общината и района в пакети, обвързващи маршрутно-познавателния и събитийния туризъм.

3.1.9.МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

В община Елхово, в икономическо отношение съсредоточие на активности е основно в град Елхово. Промишленият сектор е представен предимно от преработваща промишленост, важен дял в общинската икономика заема и отрасълът на услугите. Това е обусловено както от съсредоточаването на население в града, така и от неговото значение като икономически и обслужващ център.

По отношение на абсолютния брой на регистрираните предприятия през наблюдавания период се очертава тенденция на нарастване на предприятията в сферата на аграрния сектор и в някои от услите (култура, спорт и развлечения, хуманно здравеопазване и социални дейности, професионални дейности и научни изследвания, транспорт, складиране и пощи, създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения).

В динамиката на предприятията в общината измененията се дължат основно на структурните промени и икономическата криза. Като цяло броят на предприятията в община Елхово се е намалял с 1/3 за периода 2011-2017 г. – от 1067 през 2011 г. на 721 през 2017 г., като това са основно микро и малки предприятия.

Наличието на предприемаческа инициатива способства за инвестициите и развитието на общината. Предприемаческата активност в община Елхово (50 регистрирани предприятия на 1000 жители през 2017 г.) е сходна, но над средната стойност за областта (46 предприятия на 1000 жители).

Най-голям е броят на фирмите, които са в сферата на търговията, ремонт на автомобили и мотоциклети (32.7% от всички предприятия в общината, 2017 г.). На второ

място е селското, горското и рибното стопанство - 16.0%, следвано от хотелиерството и ресторантьорство - 10.5% и от „операции с недвижими имоти" - 10.4%. Индустрията обхваща 9.7% от всички предприятия в общината. Добре са представени още: транспорт, складиране и пощи, професионалните дейности и научните изследвания, както и хуманното здравеопазване, социалната работа.

Разходите за дълготрайни материални активи (ДМА) в общината са най-големи през 2015 г. (31423 хил. лв). През 2017 г. размерът на разходите за ДМА възлиза на 16975 хил. лв.

Икономически дейности (А10)	**2011 г.**	**2015 г.**	**2017 г.**
Област Ямбол - общо	**212424**	**268506**	**239416**
Селско, горско и рибно стопанство	44148	84645	67169
Индустрия (с изкл. на строителството)	119899	46771	94294
Строителство	7757	11744	4484
Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	25672	39820	26689
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	..	..	..
Финансови и застрахователни дейности	..	1711	..
Операции с недвижими имоти	4059	913	33471
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	4897	..	5862
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	3326	29411	6237
Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности	1538	2662	380
Община Елхово - общо	**19218**	**31423**	**16975**
Селско, горско и рибно стопанство	3816	7877	9381
Индустрия (с изкл. на строителството)	..	2194	3265
Строителство	..	..	-
Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	4199	18285	3250
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	-	51	..
Финансови и застрахователни дейности	..	..	..
Операции с недвижими имоти	281	31	717
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	..	1335	129
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	540	619	197
Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности	84	735	18

Икономически дейности (А10)	2011 г.	2015 г.	2017 г.
".." Конфиденциални данни			
"-" Няма случай			
Източник: *НСИ, ТСБ - Югоизток, Статистически изследвания - Ямбол*			

Табл.№ 27

Най-голям дял в разходите за ДМА през 2017 г. имат тези в селското стопанство, следвани от индустрията, търговията, транспорта, хотелиерството и ресторантьорството.

Увеличаването на вътрешните и външните инвестиции в общината е свързано с инвестиционната политика, с осигуряване на преференции за бизнеса, провеждане на активен маркетинг и реклама за популяризиране на условията за бизнес и инвестиции на територията на общината. По този начин ще се създадат предпоставки за привличане на заинтересовани предприемачи и създаване на благоприятна бизнес среда.

Чуждестранните преки инвестиции в нефинансовите предприятия за годините 2011-2015-2017 бележат нарастване през 2011-2015 г. от 8169.5 хил.евро на 10660.1 хил.евро, след което през 2015-2017 г. намаляват на 8622.2 хил.евро. Тази динамика на ЧПИ е характерна и за областта.

3.1.10. ОТПАДЪЦИ

3.1.10.1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОТПАДЪЦИТЕ, СЪЩЕСТВУЩИ СИСТЕМИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, СЪДОВЕ И СЪОРЪЖЕНИЯ ЗА ТРЕТИРАНЕ, ГЕНЕРИРАНИ КОЛИЧЕСТВА

Повечето генерирани на територията на община Елхово твърди отпадъци са битови. Предвид най-често срещаните в бита материали, уреди и суровини може да се приеме, че тези отпадъци ще включват с различна степен на застъпеност повечето от по-долу изброените видове отпадък (тук и по-долу те ще се изписват предшествани от съответния код съгласно Наредба №2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците, обн., ДВ, бр. 66 от 8.08.2014 г. Класифицираните като опасни отпадъци са отбелязани със звездичка след кода):

-17 09 04 смесени отпадъци от строителство и събаряне, различни от упоменатите в 17 09 01, 17 09 02 и 17 09 03,

-20 01 34 батерии и акумулатори, различни от упоменатите в 20 01 33,

-20 03 01 смесени битови отпадъци,

-20 02 01 биоразградими отпадъци от паркове и градини (включително отпадъци от гробища), и др.

Този списък далеч не е изчерпателен. Така например той не включва отпадъци, някои от тях опасни, които често присъстват сред смесените битови отпадъци, но които се класифицират с отделен код, само ако са разделно събрани (напр. 20 01 01 хартия и картон, 20 01 39 пластмаси, 20 01 40 метали, 20 01 10 облекла, 20 01 32 лекарствени продукти, различни от упоменатите в 20 01 31*, 20 01 21 * флуоресцентни тръби и други отпадъци,

съдържащи живак, 20 01 36 излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, различно от упоменатото в 20 01 21 и 20 01 23 и 20 01 35, и др.).

Битови отпадъци

В община Елхово има добре изградена система за събиране, транспортиране и депониране на отпадъците. Системата за събиране, транспортиране и депониране на битови отпадъци обхваща 100% от населението на общината

С Решение № 365/27/16 по протокол №27/23.10.2009 г. на ОбС Елхово и решение № 240 от 30.09.2009г. на ОбС Болярово е изготвено споразумение между двете общини с цел управление на отпадъците на регионално Депо за неопасни отпадъци на общините Елхово и Болярово (РДНО).

Събраните битови отпадъци се депонират на „Депо за неопасни отпадъци на общините Елхово и Болярово". Депото се намира на територията на Община Елхово в землището на село Добрич, в кв. 69, УПИ I 96007, местността „Хумата" и представлява регионално депо за неопасни отпадъци, което приема отпадъци от общините Елхово и Болярово. Съгласно българското законодателство, депото е класифицирано като „депо за неопасни отпадъци".

Депото отговаря изцяло на изискванията на Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн., ДВ, бр. 80 от 13.09.2013 г., в сила от 13.09.2013 г.). Собственик на Регионалното депо е Община Елхово.

След проведена процедура по реда на ЗОП между община Елхово и фирма „НЕО-ТИТАН"ООД е сключен договор №65-01 от 10.05.2019г. с предмет „Сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци и поддържане чистотата на териториите за обществено ползване в гр.Елхово и населените места на територията на община Елхово и други урбанизирани територии". Срокцй на договора е 5 години.

Услугите по сметосъбиране и сметоизвозване на територията на общината се извършват от 2 броя специализирани автомобила с ротопреса за обслужване на съдове тип „Бобър" и кофи с минимална вместимост съответно 15м³ и 10м³.

Честотата на сметоизвозване се определя ежегодно със Заповед на Кмета на Община Елхово, издадена по реда на чл. 63, ал.2 от Закона за местните данъци и такси, както следва:

-за гр.Елхово - веднъж седмично;
-за всички населени места – два пъти месечно.

Отпадъците се събират смесено. Основният поток отпадък, генериран на територията на общината е смесения битов отпадък с код 20.03.01.

Контейнерния парк на община Елхово включва :

Таблица № 28

№ по ред	Населено място	Вид на съда	Броя на съдовете
1	Борисово	Контейнери *	7
2	Бояново	Контейнери *	30
3	Вълча поляна	Контейнери *	6

4	Г.Дервент	Контейнери *	7
5	Гранитово	Контейнери *	25
6	Добрич	Контейнери *	6
7	Жребино	Контейнери *	9
8	Изгрев	Контейнери *	18
9	Кирилово	Контейнери *	18
10	Лалково	Контейнери *	7
11	Лесово	Контейнери *	27
12	М.Кирилово	Контейнери *	2
13	Маломирово	Контейнери *	15
14	М.Манастир	Контейнери *	26
15	Мелница	Контейнери *	16
16	Пчела	Контейнери *	16
17	Раздел	Контейнери *	12
18	Славейково	Контейнери *	2
19	Стройно	Контейнери *	4
20	Трънково	Контейнери *	8
21	Чернозем	Контейнери *	6
		ОБЩО	**267**
	ГР.ЕЛХОВО	КОНТЕЙНЕРИ *	192
		КОФИ **	2600
	ГКПП ЛЕСОВО	КОНТЕЙНЕРИ *	4
		КОФИ **	13

Източник Община Елхово, 2020

**контейнери са тип „Бобър"-1,1 м³*
***Кофа –пластмасови – 120л*

3.1.10.2. КОЛИЧЕСТВА И ВИДОВЕ ГЕНЕРИРАНИ ОТПАДЪЦИ. МОРФОЛОГИЯ

Количество на ТБО за общините Елхово и Болярово: /в тонове/

Количество ТБО	2005 г.	2010 г.	2015 г.	2019 г.
Общини Болярово и Елхово	18 905	20 995	22 850	24 785

Табл.№29, Източник, Актуализиран морфологичен анализ на генерираните битови отпадъци на територията на община Елхово,2017г, окончателен отчет за четири годишни сезона

За правилното управление на битовия отпадъчен поток, определяне на необходимите съдове за събиране на битови отпадъци, въвеждане на системи за разделно събиране на масово разпространени отпадъци, в това число за опасни отпадъци от домакинствата, изграждане на необходимата инфраструктура, оптимизиране на съществуващите системите за събиране в дългосрочна перспектива и определяне на необходимите разходи, е необходимо добиване на ясна представа за морфологичния състав на битовите отпадъци, генерирани на съответната територия.

Не е осигурена необходимата инфраструктура за:
- Предварително третиране - сепариране на смесени битови отпадъци;
- Третирането на строителните отпадъци от ремонтна дейност;
-

Компостиране на зелени и градински отпадъци;
- Инсталации и съоръжения за третиране на утайките от ПСОВ.
-Едрогабаритни домакински отрадъци

Община Елхово има изготвен морфологичен анализ на битовите си отпадъци, извършен през 2017 г

Среднопретеглен морфологичен състав на отпадъците за общината по сезони и среднопретеглено за четирите сезона

Морфологичен състав	Есен среднопрегелен	Зима среднопрегелен	Пролет среднопрегелен	Лято среднопрегелен	среднопретеглено за общината за четири сезона
Компоненти	%	%	%	%	%
Хранителни /плодове и зеленчуци/	6,49	14,93	4,31	4,86	7,65
Хранителни други	4,27	3,26	3,79	4,30	3,90
Общо хранителни	**10,76**	**18,19**	**8,10**	**9,16**	**11,55**
Вълнообразен картон (Велпапе)	3,37	3,17	4,04	5,88	4,11
Хартия от опаковки	2,72	1,72	0,64	3,37	2,11
Хартия друга - вестници, списания, тетрадки, брошури.. в това число памперси, салфетки, санитарна хартия	9,20	5,14	4,77	4,43	5,88
Хартия - общо	**36,81**	**10,03**	**9,45**	**13,67**	**12,11**
Пластмаса - обща, която не е от опаковки(детски играчки, касети, или с неясен произход за вид)	1,75	1,63	2,64	1,29	1,82
ПВЦ (балатум, мушама)	0,00	0,00	0,32	2,52	0,71
Пластмаса - ОПАКОВКИ , в т.ч.					
ПЕТ(прозрачен, бял, зелен, кафяв, син)	5,04	3,29	2,39	2,50	3,31
Фолиа (Стреч найлон, торбички, опаковки от солети, вафли, хляб,чипс и други пакетирани хран. Продукти)	3,85	4,86	4,68	3,47	4,21
Стереопор	0,11	0,12	0,19	0,13	0,14
Твърди пластмасови контейнери (майонеза, сосове, горчица, кетчуп, шамповани, паста за зъби, кремове)	2,78	2,52	2,76	2,71	2,69
Други опаковки, на които не е упоменат вида и произхода	0,19	0,00	0,00	0,33	0,13
Пластмаса - общо	**13,73**	**12,42**	**12,98**	**12,96**	**13,02**
Текстил	1,66	4,47	4,61	2,07	**3,20**
Гума	1,31	0,59	1,47	1,68	**1,26**
Кожа	1,54	0,23	2,92	1,77	**1,62**
Градински	22,41	17,84	28,54	20,55	**22,33**
Дървесни отпадъци	4,68	7,89	3,64	3,35	**4,89**
Стъкло - опаковки от бутилки и буркани, съдове,	4,70	4,83	4,92	4,71	4,79
Стъкло - прозоречно стъкло, натрошено стъкло и др./	0,26	0,35	1,03	0,29	0,48
Стъкло - общо	**4,96**	**5,18**	**5,95**	**5,00**	**5,27**
Метали / съдове, прибори за хранене,парчета ламарина, винкели, арматурно желязо, домакински уреди, ВИК - тръби, водомери и др./	0,57	0,11	0,55	0,21	0,36
Метали - консервни кутии, в т.ч.:					
желязо и др.	0,27	0,22	0,39	0,56	0,36
алуминиеви	0,28	0,18	0,19	0,50	0,29
Метали - общо	**1,13**	**0,51**	**1,14**	**1,28**	**1,01**
Инертни метериали	8,36	8,29	6,44	9,61	**8,17**
Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване - ИУЕЕО	1,06	0,11	0,36	0,78	**0,58**
ОПАСНИ ОТПАДЪЦИ от бита	0,34	7,17	0,92	0,67	**2,27**
ДРУГИ ОТПАДЪЦИ	12,78	7,07	13,48	17,44	**12,70**
общо тегло на фракция	*100,00*	*100,00*	*100,00*	*100,00*	*100,00*

Табл..№ 30 Източник Актуализиран морфологичен анализ на генерираните битови отпадъци на територията на община Елхово,2017 г. (Окончателен отчет за четири сезона**)**

Данните от извършения морфологичен анализ на отпадъците в община Елхово показват, че относителният дял на биоразградимите отпадъци, (растителни/градински, дървесни, хранителни и хартиени) е 50,98% от общото количество ТБО.

Съществува ясно изразена сезонна зависимост на генерираните и депонирани количества биоразградими отпадъци. Най-висок е процента им през сезони - лято, есен и най-нисък през зимата.

Анализът показва, че в община Елхово има добри предпоставки за въвеждане на разделно събиране на отпадъци с биологичен произход и съответното им оползотворяване, напр. чрез компостиране - храна, хартия, картон, дърво и градински

Отпадъци от опаковки

Изборът и въвеждането на система за разделно събиране ще подпомогне икономиката чрез спестяване на ценни суровини, материали и ресурси и ще увеличи експлоатационния срок на депата за битови отпадъци.

Въвеждането на устойчива общинска колективна система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, включваща контейнери за разделно събиране с последващо сортиране по видове материали в сепарираща инсталация, и обезпечена със специализирана техника за отпадъци и транспортно обслужваща техника, е един процес, който е икономически приемлив и ще доведе да висока ефективност.

Основната концепция на организацията за разделно събиране на отпадъци се състои в това, че всеки отделен продукт се превръща в отпадък, като се смеси в кофата за общо събиране на отпадъци. Разделно събраните хартиени, пластмасови, метални и стъклени опаковки от тези отпадъци вече не са боклук, а търговски продукт – ценна суровина за промишлеността. Изхождайки от актуалната в момента законова рамка, се определя какъв/или какви именно компоненти от състава на ТБО ще се събират от общия поток генерирани отпадъци. Ефективното разделяне на потока отпадъци е ключът към успешното осъществяване на всяка една програма за разделно събиране на отпадъци, включително отпадъци от опаковки.

Разделното събиране на опаковки се извършва на територията на гр.Елхово и селата Бояново, М.Манастир,Пчела и Изгрев. Фирмата извършваща тази дейност е „ЕКОБУЛПАК БЪЛГАРИЯ“АД, съгласно договор за сътрудничество № 105-03/20.09.2019г. Общият брой на съдовете е 90, като 45 бр. са жълт цвят и 45бр. с зелен цвят.

Биоразградими отпадъци

В съответствие с Националния стратегически план, общината следва да предвиди конкретни мерки за третиране на биоразградимите отпадъци, с оглед намаляване количествата за депониране. Управлението на биоразградимите отпадъци включва събиране (разделно или със смесените битови отпадъци), анаеробно разлагане и компостиране, изгаряне и депониране.

Съгласно чл.8 , ал.1 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци(ДВ бр.107/2013 г) регионите по чл.49, ал.9 от ЗУО , осигуряват постигане на регионалните цели и оползотворяване на биотпадъците :

- до 31.12.2016 г- не по малко от 25 % от количествата генерирани БО към края на 2014 г;
- до 31.12.2020 г- не по малко от 50 % от количествата генерирани БО към края на

2014 г;

Дейността по компостиране на място се счита за дейност по предотвратяване образуването на отпадъци.

Екологичните и икономически ползи от различните методи на обработване зависят съществено от местните условия, като гъстота на населението, инфраструктура и климат, както и от наличието на пазари за свързаните с този процес продукти (енергия и компост).

Източници на растителни отпадъци са имотите със земеделско ползване извън регулация и дворните пространства на жилищните имоти. Задължение на всеки производител на земеделска продукция е да организира оползотворяването на растителните отпадъци.

Растителните отпадъци понастоящем са основна съставка, замърсяваща териториите в покрайнините на населените места или попада в съдовете за битови отпадъци. Не е популярна практиката за оползотворяване на растителни отпадъци в самите дворни места. В процеса на компостиране растителните отпадъци се явяват суровина. При прилагането му се ограничава постоянното изнасяне на органични вещества от почвата и едновременно се постига ограничаване употребата на органични торове за сметка на много добрите хранителни съставки в компоста. ;

Биоразградимите отпадъци са с различен процент и състав в общия смесен битов отпадък, в зависимост от типа на населеното място. От общия състав на битовите отпадъци, почти 40 – 50% представлява биоразградима фракция, което от своя страна предизвиква бързопротичащи процеси на разграждане, съпроводени с отделяне на метан, образуване на инфилтрат, отделяне на неприятни миризми, създаване на хранителна среда за развъждане на инсекти и други вредители

В община Елхово като резултат от животновъдната дейност се генерира оборски тор. Естественият оборски тор се явява превъзходен органичен подобрител на почвата. Органичните подобрители на почвата, всъщност са подхранващи вещества, получени при процеса на ферментация на въглеродосъдържащи елементи, главно с растителен произход. Тяхната цел е да подхранват и да възстановяват органичните вещества в почвата. Това позволява увеличаване броя на дните за експлоатация на почвата и операциите при сеитба, подобряване на растежа, главно при глинести почви, задържането на повече вода и минерали, при песъкливи почви, създаването на благоприятни условия за развитието на микроорганизми, които унищожават гъбичките и плесените, развиващи се в кореновата система на растенията.

В зависимост от състава, различните видове оборска тор действат повече или по-малко като органични подобрители. Тези количества оборски тор могат да бъдат включени в процеси и инсталации за компостиране на биоразградими отпадъци от растителен и животински произход. До настоящия момент няма изградени площадки за третиране на биоотпадъци на територията на общината.

Компостирането на растителните отпадъци е в синхрон с приетите принципи за управление на отпадъците. В този случай растителните остатъци не са отпадък, а изходна суровина за получаване на компост – средство за подобряване качеството и плодородието на почвата.

Данните от извършения морфологичен анализ на отпадъците в община Елхово показват, че относителният дял на биоразградимите отпадъци, (растителни/градински, дървесни, хранителни и хартиени) е 50,98% от общото количество ТБО. Или средно около 12-13 000 т. годишно.

В тази връзка и за изпълнението на заложените цели по чл.31, ал.1, т. 2 от ЗУО за намаляване на количеството зелени и/или биоразградими зелени отпадъци чрез разделното им събиране и рециклиране Община Елхово има сключен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Околна среда 2014-2020г.“ за изпълнение на проект „Проектиране и изграждане на компостираща инсталация и инсталация за предварително третиране на генерираните отпадъци от община Елхово и община Болярово на територията на община Елхово“. Страни по договора са Министерство на околната среда и водите, Община Елхово като водеща община и община Болярово, като партньор. Договорът е сключен в края на м.януари 2019г ,със срок на изпълнение на проекта 35 месеца считано от влизане в сила на договора

Инсталацията е за открито компостиране в покрити редове и улеи и принудителна аерация,с капацитет 4000т/г. На площадката се обособяват зони за: контролно-пропусквателна зона (приемна зона), зона за съхранение на входящия материал, зона за дробене и хомогенизиране, зона за компостиране (оформяне на купове компост), зона за доузряване, зона за съхранение на готовия продукт "компост", зона за съхранение на машините и оборудването. Предвижда се да бъде изградена и административна сграда - битовка. В проектното предложение е предвидено закупуването на автомобил за сметосъбиране и извозване на биоразградимия отпадък.

Към месец февруари 2020г. се провеждат процедури по реда на Закона за обществените поръчки.

Проектното предложение ще се реализира в : землището на село Добрич, община Елхово, в местността “Хумата“, имот № 069011 по КВС на село Добрич, с площ 10,001 дка, които е в непосредствена близост до „Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Елхово и Болярово“.

Строителни отпадъци

Строителните отпадъци се генерират от населението в населените места и промишлените предприятия на територията на общината. Отпадъците от строителни и строително-ремонтни дейности не се отделят регулярно и няма конкретни данни за количествата и състава им. Няма практика за разделяне и сортиране на строителни отпадъци и обикновенно смесени с битовите, те се депонират на общинското депо.

Проблем е депонирането на строителните отпадъци, които към момента се изхвърлят от населението на нерегламентирани сметища.

На практика не се декларират отпадъци от строителни и строително-ремонтни дейности, за които съответната строителна фирма трябва да поиска от общинските власти да определят мястото и условията за тяхното депониране. Липсата на контрол води до изхвърлянето на строителните отпадъци край междуселищните пътища.

В последните години статистиката отчита рязко намаляване на инвестиционната дейност, на строителния процес, свързано с липсата на кредитиране, обща стагнация в световен и европейски план. Едва в последниите години статистиката на Европейския съюз отчита съживяване в икономиката на съюза, което е в различно отношение към различните страни – членки.

Всичко това води до промяна в очакванията за генериране на строителни отпадъци в следните тенденции и аспекти:

- Обща тенденция за намаление на количеството на отпадъците от строителни

дейности.

- Променя се характера на строителните отпадъци – намаляват изкопаните земни маси, които се нуждаят от депониране.
- Би могло да се очаква увеличение на отпадъците от разрушаване на сгради и от разчистване за ново строителство. В това количество се отнасят и сградите с изтекъл или изтичащ срок за годност в конструктивно и експлоатационно отношение
- Би могло да се очаква относително / а не абсолютно/ увеличение на количеството на строителни отпадъци от ремонти на жилища и офиси

Тези настъпващи и настъпили промени са и причина за промяна на начина на организиране и третиране на строителните отпадъци, като:

- Подобряване на организацията за използване на изкопаните земни маси за подходящи цели / например конструктивни насипи от подходящи почви/ и целесъобразно приложение
- Проявяване на особени грижи за хумуса като полезна и недостигаща почва за рекултивация и възстановяване на терени
- Използване на мобилни или стационарни и полустационарни инсталации за обработване и частично оползотворяване на строителните отпадъци , като:
  - Инсталации за надробяване на стоманобетонови отпадъци и изтегляне на армировките от конструкциите
  - Инсталация за надробяване на зидарии и отпадъци
- Създаване на предпоставки за използване на рециклирани материали от строителните отпадъци чрез разработване на проекти, прилагане на национални стандарти и практики
- Създаването на проектна готовност за организиране на депата за строителни отпадъци с оглед на вида отпадъци, които следва да се депонират и третират с оглед изземване на полезните ресурси

Проблемът със строителните отпадъци, генерирани на територията на община Елхово не е решен. Няма регламентирано място за депониране на строителни отпадъци, но при възлагане на СМР се изисква от строителните фирми договор с регламентирано депо.

Производствени и опасни отпадъци

Производствени отпадъци са отпадъците, образувани в резултат на производствената дейност на физическите и юридическите лица (§1, т. 32 от Допълнителните разпоредби на ЗУО, Обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г.). Управлението на производствените отпадъци е задължение на съответните предприятия, при чиято дейност се образуват. Притежателите на производствени отпадъци ги третират самостоятелно или ги предоставят за събиране, транспортиране и третиране на лица, които имат право да извършват тези дейности.

Производствените отпадъци се генерират в промишлените предприятия. В зависимост от характера на производственото предприятие и произвежданата продукция са и генерираните отпадъци по вид и количество. Производствените отпадъци от промишлените предприятия са най-често хартиени, картонени, дървени, пластмасови и метални опаковки, излезли от употреба гуми, стъклени отпадъци и др.

Опасни отпадъци се образуват най-вече в промишлените предприятия, но също така и в някои заведения от здравната сфера, а частично и в битовия сектор. Към тях спадат отработени масла и нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори, медицински отпадъци, бои и лакове, детергенти, пестициди, луминесцентни лампи и др. Изискванията за третиране и транспортиране на опасни отпадъци са регламентирани в Наредбата, приета с ПМС №53/1999 г. /ДВ, бр. 29 от 1999 г. и в наредбите за масово разпространените отпадъци.

Опасните отпадъци се генерират в производствените предприятия и бензиностанции, които се намират на територията на общината.

Основните опасни отпадъци, които се генерират в индустриалните зони на територията на общината, са: оловни акумулаторни батерии, нехлорирани моторни смазочни и масла за зъбни предавки, абсорбенти, филтърни материали, замърсени с опасни вещества, флуоресцентни тръби, опаковки съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества, нехлорирани хидравлични масла на минерална основа , отработени восъци и смазки, маслени филтри и др. За част от опасните отпадъци има сключени договори от предприятията с лицензирани фирми за тяхното третиране, другата част временно се съхраняват в подходящи помещения до предаването им на лицензираните фирми.

В общия поток битови отпадъци винаги могат да се срещнат батерии за битова употреба, лекарства и опаковки от тях, остатъци от бои, разтворители и лакове и техните опаковки, малки количества препарати за растителна защита и техните опаковки, луминисцентни осветителни тела, електрически уреди и друго битово електронно оборудване, които се причисляват към групата на опасните отпадъци от бита.

Количествата на образуваните опасни отпадъци по групи, съгласно Класификация на отпадъците по Наредба №2/23.07.2014 г, се водят на отчет в ИАОС.

Лицата, чиято дейност е свързана с образуване, събиране, транспортиране, съхраняване (оползотворяване с код R13 по смисъла на приложение № 2 към §1, т. 13 от допълнителните разпоредби (ДР) на ЗУО и/или обезвреждане с код D15 по смисъла на приложение № 1 към § 1, т. 11 от ДР на ЗУО), оползотворяване, в т.ч. рециклиране и/ или обезвреждане, включително подготовка преди оползотворяване или обезвреждане на опасни отпадъци, водят отчетни книги и представят годишни отчети.

Опасните отпадъци от фирмите се събират и съхраняват разделно в закрити складове и се предават за третиране на физически или юридически лица, притежаващи съответното разрешение по ЗУО или Комплексно разрешително, въз основа на писмен договор.

Община Елхово не разполага с данни за производствени отпадъци, докладвани от фирмите, генериращи този вид отпадък. Липсват данни за количеството на производствените отпадъци.

Отработени масла

Задълженията на общината в това отношение се определят от „Наредба за отработените масла и отпадъчни нефтопродукти”, приета с ПМС №352/27.12.2012 г., ДВ бр.2/08.01.2013 г.

Съгласно чл.39 ал.1 от Наредбата, кметът на общината съдейства за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на излезли от употреба масла и предаването им за оползотворяване и обезвреждане, като определя местата за смяна на отработени моторни

масла на територията на общината и информира обществеността за местоположението и условията за приемане на отработените масла.

Смяна на отработени масла се извършва в оторизирани сервизи на територията на общината. Към местата за смяна на отработени моторни масла се включват, сервизите и бензиностанциите, отговарящи на изискванията на ЗУО или подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Необходимо е в община Елхово да бъдат предприети следните мерки за осигуряване прилагането на законодателството за управление на отработени масла:

- идентифициране на обектите, в които се извършва смяна на отработени масла и обектите, в които се изкупуват отработени масла;
- определяне на разрешените места за смяна на отработени моторни масла и информиране на обществеността за това;
- въвеждане на санкции и упражняване на контрол над изхвърлянето на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти в повърхностните води и в канализационните системи.

Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

Задълженията на общината са регламентирани в „Наредба за излязло от употреба електрическо и електронно оборудване", приета с ПМС №355/28.12.2012 г., ДВ бр.2/08.01.2013 г. Съгласно чл.25, ал.1 от Наредбата, кметът на общината оказва съдействие на организациите по оползотворяване, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и предаване на ИУЕЕО. Изпълнение на задълженията за участие в системите за разделно събиране се осъществява, като се сключат договори с организации по оползотворяване на ИУЕЕО, лица, които изпълняват задълженията си индивидуално или други лица, притежаващи документи по чл.35 от ЗУО за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране или оползотворяване на отпадъци на територията на общината.

Към момента в Община Елхово система за разделно събиране на ИУЕЕО се прилага чрез лицата извършващи продажба на крайни потребители на територията й.

Във връзка със задълженията на кмета на общината да организира дейности по разделно събиране на ИУЕЕО от общия поток битови отпадъци Община Елхово има сключен договор- Договор № 36-03/18.02.2020г. с „Електрооползотворяване" ЕАД ,гр.Бургас за събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване образувано на територията на общината.

Всички лица, които извършват продажба на ЕЕО на крайните потребители са длъжни да:

- поставят на видно място в търговските обекти табели, съдържащи информация за възможностите и начина за обратно приемане в търговския обект на ИУЕЕО, образувано в бита и/или други налични места за предаване на ИУЕЕО;
- да приемат без заплащане от страна на крайните потребители ИУЕЕО, образувано в бита, от сходен вид и изпълняващо същите функции, както закупеното или да приемат безплатно много малко по размер ИУЕЕО.

ИУМПС

Информацията за управлението на отпадъците от излезли от употреба моторни

превозни средства (ИУМПС), отработени масла, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) и излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) се набира чрез допълнителни годишни отчети, регламентирани в съответните наредби за управление на специфичните отпадъчни потоци.

В изпълнение на задълженията си по чл. 19, ал.3, т.7 за организиране на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци (МРО), Община Елхово е сключила договор с: ЕТ „Недялко Стоянов" от октомври 2014 г. за предоставяне на площадка за временно съхранение на излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) от физически и юридически лица. Изпълнителя притежава Разрешение № 13-ДО-00000472-00 от 05.03.2013 г за извършване на дейности с отпадъци от РИОСВ Стара Загора.

В община Елхово няма данни за количествата на разделно събирани други масово разпространени отпадъци - отработени моторни масла, както и за излезли от употреба автомобилни гуми.

Батерии и акумулатори

Изискванията в Наредбата за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) са идентични с тези в Наредбата за ИУЕЕО. Най-често прилаганата практика в страната за събиране и предаване на този тип отпадъци е организиране на система за разделното им събиране, чрез поставяне на съдове за портативни батерии, разположени в училища, административни и други сгради за обществено ползване.

Съгласно Договор №37-03/18.02.2020г.между община Елпхово и „Батери Рисайклинг"ЕООД, гр.Бургас е организирана система за система за разделно събиране на негодни за употреба портативни и автомобилни батерии и акумулатори:

За опасните отпадъци от бита е създаден общински събирателен център за опасни отпадъци. Въпреки периодичната информираност на населението за съществуването му и какви отпадъци се събират, той реално не функционира. В него се събират незначителни количества отпадъци единствено от мероприятия на общината, например при подмяна на уличното осветление старите живачни лампи се събират и съхраняват в центъра.

Периодично се извършват проверки за наличието на излезли от употреба МПС, паркирани в имоти – общинска собственост, като собствениците на МПС се насочват към регламентирани центрове за разкомплектоване и площадките за изкупуване на черни и цветни метали, притежаващи разрешително по реда на Закона за управление на отпадъците.

Информацията за управлението на отпадъците от опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), отработени масла, негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА) и излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) се набира чрез допълнителни годишни отчети, регламентирани в съответните наредби за управление на специфичните отпадъчни потоци. С влизането в сила на Наредбата за определяне на реда и размера за плащане на продуктова такса за продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, са прецизирани изискванията за воденето на отчетността от фирмите, които заплащат продуктови такси към ПУДООС.

Няма данни за количествата на разделно събирани други масово разпространени

отпадъци - отработени моторни масла, негодни за употреба батерии и акумулатори, ИУЕЕО, ИУМПС, както и за излезли от употреба автомобилни гуми.

Разделно събрани отпадъци от домакинствата

По отношение изпълнение на задълженията на кметовете по чл. 19, ал. 3, т. 11 за осигуряване на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители, единствено град Елхово не разполага с такива площадка. Това налага, съгласно чл. 20, ал. 3 от Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци размерът на отчисленията по чл. 64 от ЗУО да се увеличи с 15 %.

Утайки от ПСОВ

Съгласно изискванията на ЕС и договорените преходни периоди по Програмата за прилагане на Директива 91/271/ЕС, населените места с над 10 000 ЕЖ следва да изградят и пуснат в експлоатация своите общински ПСОВ до началото на 2011 г., а за агломерации с ЕЖ от 2 000 до 10 000 - до началото на 2015 г.

Утайките от пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) представляват органична фракция, която се получава в резултат на пречистването на отпадъчните води след утаяването на остатъчните вещества. Съществуват редица възможности за оползотворяване и обезвреждане на утайките от ПСОВ. Някои от тях са дългогодишни добри практики например, оползотворяването им като почвен подобрител върху земеделски земи и при рекултивация на нарушени терени. Друг по-съвременен подход за тяхното оползотворяване е използването им като гориво за производство на енергия.

В Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци са регламентирани изискванията на Европейската директива относно депонирането на отпадъци (ЕС, 1999г.). Тя забранява депонирането на течни, сурови утайки и предполага нарастваща нужда от създаването на възможности за третиране и оползотворяване на утайките от пречистване на отпадъчни води, произтичаща от изискването за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране до 2020 г.

Към момента на територията на община Елхово има изградена и работеща пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ).

Възможни варианти за оползотворяване на утайките от ПСОВ са:

- Оползотворяване в земеделието;
- Рекултивация на нарушени терени;
- Оползотворяване чрез използването им за запръстяване в регионалното депо за неопасни отпадъци Елхово.

Съгласно Комплексно разрешително №134/2006г. на Депо за неопасни отпадъци на общините Елхово и Болярово е разрешено да бъдат приемани отпадъци с цел тяхното обезвреждане с код и наименование съгласно Приложение 1 от Наредба №2/2014г. за

класификация на отпадъците както следва:

- 19 08 01 – отпадъци от решетки и сита.
- 19 08 02 – отпадъци от песъкоуловители.
- 19 08 05 – утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места.

До 2020 година в България изцяло трябва да бъде преустановено депонирането на утайки.

Предотвратяване на риска от стари замърсявания

На територията на Община Елхово всички нерегламентирани селски сметища са закрити.

В изпълнение на договор по обществена поръчка №33-01/20.04.2010 г. между Община Елхово и „БКС - Елхово" ООД, през 2010 г. са закрити всички 21 (двадесет и едно) сметища в селата: Борисово, Бояново, Вълча поляна, Голям Дервент, Гранитово, Добрич, Жребино, Изгрев, Кирилово, Лалково, Лесово, Малко Кирилово, Маломирово, Малък Манастир, Мелница, Пчела, Раздел, Славейково, Стройно, Трънково и Чернозем, намиращи се на територията на Община Елхово.

При установяване на локални нерегламентирани замърсявания се предприемат незабавни мерки по отстраняването им. Добре организираната система за сметосъбиране и сметоизвозване и ефективния контрол от страна на общинската администрация водят до значително намаляване на броя на инцидентните локални замърсявания с отпадъци на територията на община

Периодично общинска администрация извършва проверки за наличието на изхвърлени отпадъци на закритите сметища в населените места, както и за образувани нови такива. В по-голямата част от населените места замърсяване липсва, но има и такива, в които се образуват нови локални замърсявания. Предприемат се своевременни мерки за почистване на замърсяванията, както и за недопускането им.

Съгласно Закона за управление на отпадъците, отговорност за организирането на събирането и третирането (депонирането) на битовите отпадъци носи кметът на общината, чието задължение също така е изготвянето и прилагането на програма за управление на дейностите по отпадъците на територията на общината.

В общината управлението на отпадъците се извършва от Кмет - ресорен Заместник кмет –Кметове на населени места ..

В приетата от Общински съвет Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Елхово са определени реда и условията за изхвърлянето, събирането, в т.ч. разделното, превозването, претоварването, обезвреждането и оползотворяването на битови отпадъци от домакинствата и стопанските обекти и биоотпадъци, строителни отпадъци, земни маси и инертни материали, производствени отпадъци, масово разпространени отпадъци, както и заплащането на съответните услуги, съгласно действащата нормативна уредба. Създадени са организационни мерки за изпълнение на дейностите по събиране, транспортиране и третиране на отпадъците, определен е и контрола, глобите и санкциите, които се налагат за нарушаване определените в наредбата норми.

В Наредба № 7 за определяне и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията на Община Елхово е указан редът за заплащане на такса „Битови отпадъци”, както и дейностите, които покрива. Общината е създала нормативна възможност за юридическите лица да заплащат услугите по организирано сметоизвозване на база количество чрез предварителна заявка. Към момента приходите, събрани от такса битови отпадъци, са достатъчни и покриват всички необходими разходи за дейността. налагат за нарушаване определените в наредбата норми.

3.1.10.3.РИСКОВЕ ЗА ЗАМЪРСЯВАНЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ДЕЙНОСТТА С ОТПАДЪЦИТЕ.

При неспазване на нормативните уредби и изисквания при събирането, извозването и третирането на генерираните смесени битови, производствени, опасни и строителни отпадъци, съществува риск за замърсяване на компонентите на околната среда и влошаване на екологичното състояние на територията на община Елхово.

Най-голям риск за околната среда и здравословното състояние на населението от общината представляват инцидентно възникващите сметища, които могат да се формират покрай пътищата и реките.

Макар 100% от населението на общината да е обхванато от системата за сметосъбиране, сериозен риск за околната среда и здравословното състояние на населението от общината остават нерегламентираните сметища, които се формират покрай населените места, пътищата и реките. На тези сметища се изхвърлят всякакви отпадъци, предимно от физически лица.

На тези сметища са изхвърлят освен битови отпадъци и производствени неопасни и опасни отпадъци, също и строителни отпадъци предимно от физически лица. Депонирането на различните видове отпадъци на тези сметища не се контролира, извършва се от недобросъвестни граждани от населените места на територията на общината, както това може да се извършва и на други населени места.

При депонирането на отпадъци на нерегламентираните сметища съществува риск от замърсяване на въздуха около сметищата, поява на неприятни миризми, развъждане на насекоми и гризачи. Освен това полученият инфилтрат от нерегламентираните сметища се оттича или попива в земята, като се предизвиква замърсяване на повърхностните и подземните води. Инфилтрираните води са сериозен източник за замърсяване на водите и почвите около сметищата.

Изводи

При неспазване на нормативните уредби и изисквания при събирането, извозването и третирането на генерираните смесени битови, производствени, опасни и строителни отпадъци, съществува риск за замърсяване на компонентите на околната среда и влошаване на екологичното състояние на територията на община Елхово;

Подобряване на управлението на дейността с генерираните отпадъци на територията на община Елхово може да се постигне при спазване стриктно на нормативните разпоредби

и изисквания при събирането, извозването и третирането на всички видове отпадъци, генерирани от населението и промишлените предприятия в общината. За постигане на тази основна цел е необходимо:

-създаване на вътрешен ред при събирането, извозването и третирането на всички видове отпадъци на територията на общината;

-повишаване екологичната култура на населението от общината;

засилване на контрола на общинската администрация за събирането и третирането на отпадъците.

3.1.10.4.ЦЕЛИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИ

Подобряване на управлението на дейността с генерираните отпадъци на територията на община Елхово може да се постигне при спазване стриктно на нормативните разпоредби и изисквания при събирането, извозването и третирането на всички видове отпадъци, генерирани от населението и промишлените предприятия в общината. За постигане на тази основна цел е необходимо:

- създаване на вътрешен ред при събирането, извозването и третирането на всички видове отпадъци на територията на общината;
- повишаване екологичната култура на населението от общината, като за целта се издават брошури, листовки и др. нагледни материали, показващи вредата от неспазване на нормативните документи от дейността с генерираните отпадъци;
- засилване на контрола на общинската администрация и кметствата на населените места за събирането и третирането на отпадъците върху физическите и юридическите лица;
- поставяне на табели, надписи и др. материали на мястото на санираните площадки на нерегламентираните сметища;
- за промишлените предприятия -изискване от общината и РИОСВ – гр. Стара Загора за въвеждане на отчетна книга за генерираните производствени и опасни отпадъци и транспортни карти за всички отпадъци, генерирани на територията на всяко промишлено предприятие;
- минимизиране на генерираните отпадъци от населените места в общината.

С разделното събиране на отпадъци, предназначени за рециклиране и други форми на оползотворяване, се цели:

- значително намаляване на депонираните количества отпадъци, съответно – удължаване на полезния живот на депото и намаляване на разходите по събиране и обезвреждане на отпадъците;
- намаляване количеството на използваните суровини и материали и в много случаи намаляване и на енергопотреблението;
- с приемането на европейското законодателство през последните години все повече се засилват законодателният и общественият натиск за въвеждане на системи за разделно събиране с нормативно регламентирани количества отпадъци, които трябва да бъдат рециклирани и оползотворени;
- стойността на материалите, които могат да се извлекат от отпадъците, а също и

нормативните изисквания, налагат различни подходи при организирането и финансирането на разделното събиране на отделните видове отпадъчни потоци;

- разходите за разделно събиране, предварително третиране и транспортиране за последващо оползотворяване на по-голямата част от рециклируемите отпадъци не могат да бъдат покрити от цените, на които рециклиращите предприятия ги изкупуват, поради което е необходимо допълнително финансиране. За част от тези отпадъци националното законодателство изисква прилагането на принципа „замърсителят плаща", съгласно който разходите се поемат от производителите на продукта, от който се образуват отпадъците.

За останалата част обаче липсват нормативно установени механизми на финансиране. Освен това за редица отпадъци съществуват забрани за депониране, което налага тяхното отделяне от общия отпадъчен поток и намиране на алтернатива за оползотворяването или обезвреждането им.

3.1.10.5.НАСОКИ И МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ ДЕЙНОСТТА С ОТПАДЪЦИТЕ

На базата на направените проучвания за извършваните дейности с генерираните отпадъци на територията на община Елхово се предвиждат следните насоки и мерки за предотвратяване на замърсяването на компонентите на околната среда в района и подобряване на жизнените условия в общината:

- -засилване на контрола на общинската администрация относно извозването и депонирането на смесените битови, строителни и други отпадъци на нерегламентирани места;
- спазване на нормативните изисквания по дейността с генерираните отпадъци от населените места и предприятия;
- повишаване на екологичната култура на населението от отделните населени места по отношение дейността с генерираните отпадъци;
- проучвания на различни възможности за оползотворяване на част от генерираните отпадъци;

От екологична гледна точка процесът компостиране понастоящем широко и успешно се използва, тъй като трансформира биомасите генерирани от урбанистичния цикъл на формиране на отпадъците (зелени, хранителни, селскостопански, утайки от ПСОВ и др.) в продукт полезен за подобряване качеството на земеделските земи и рекултивиране на нарушени терени, като същевременно свежда до минимум здравните рискове, свързани с директната употреба на утайки от ПСОВ.

3.1.11. ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ

3.1.11.1. ФАКТОР „ШУМ"

Борбата с шума стана един от най-актуалните хигиенни, социални и екологични

проблеми в световен и национален мащаб през последните десетилетия. В населените места акустичният режим се формира от различни източници на шум: транспорт (автомобилен, релсов, въздушен), промишлена, строителна и търговска дейност, спортни и детски площадки, озвучителни уредби и др., като основният източник на шум е автомобилният транспорт.

За ограничаване на вредното въздействие на шума в околната среда е приета Европейска Директива 2002/49/ЕО от 25.06.2002 г. за оценка и управление на шума в околната среда. Основните изисквания на Директива 2002/49/ЕО са въведени в националното ни законодателство чрез Закона за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС), (ДВ бр.74/ 2005 г., в сила от 01.01.2006 г.). Разработена е и е влязла в сила подзаконова нормативна уредба.

В изпълнение на Директива 92/97/ЕИО относно допустимите нива на шум и изпускателните уредби на моторните превозни средства, е въведена Наредба № 61 от 26.08.2003 г. за одобряване типа на нови моторни превозни средства по отношение на допустимото ниво на шум и за одобряване типа на изпускателната уредба. (ДВ бр.87/ 2003 г., изм. ДВ бр.77/ 2007 г.).

Граничните стойности на нивата на шума, за различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях, са регламентирани в *Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението*, МЗ, МОСВ, 2006 г. и са дадени в Таблица

Таблица № 31

Територии и устройствени зони в урбанизирани територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шум, dB(A)		
	ден	вечер	нощ
Жилищни зони и територии	55	50	45
Централни градски части	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
Производствено-складови територии и зони	70	70	70
Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

Източник: Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

Източници на шум се явяват транспорта, промишлеността, строителството и ремонтните работи, извършвани на територията на общината.

Състоянието на пътната настилка влияе съществено върху шумовата емисия от транспортния поток в околната среда. Обобщеното състояние на третокласните и общинските пътища, на територията на общината, се оценява като сравнително лошо и незадоволително. Състоянието на пътната инфраструктура е сред най- сериозните проблеми с техническата инфраструктура в общината като това се отнася предимно до общинската пътна мрежа.

Община Елхово не попада в обхвата на законовото изискване за разработване на шумова карта и не се извършва мониторинг на шума в съответствие с Наредба №54/ 13.12.2010 г. на МЗ за дейността на Национална система за мониторинг на шума в околната среда.

Съгласно Закона за защита на шума в околната среда, РИОСВ Стара Загора контролира промишлени обекти, източници на шум в околната среда, с цел спазване на граничните стойности за нива на шум в съответните зони и територии, както и в най-близките места за въздействие.

В последните няколко години, за района на община Елхово не се правени шумови замервания, но лесно може да се заключи, че липсват превишения на допустимите норми, свързани с шумово замърсяване. Комунално-битовият шум се формира от транспортния трафик, който не е особено интензивен и съответно може да се отбележи, че на територията на общината не съществуват проблеми, свързани с осигуряването на нормална акустична обстановка за населението на общината.

Основни източници на шум

Основните източници на шум на територията на общината са типичните източници, характерни за съвременните населени места, а именно:

- транспортните потоци на автомобилния транспорт;
- промишлени и локални обекти (паркинги, предприятия, заведения).
- строително-ремонтни дейности

Основните причини за шумови емисии от транспортните потоци по пътищата могат да се сведат до:

- Лошо качество и състояние на пътната настилка;
- Увеличаване на интензивността и структурата на транспортните потоци;
- Висока средна възраст на експлоатирания автопарк и несъответствие с повишените екологични изисквания, вкл. акустични;

Автомобилен транспорт

Автомобилният транспорт, разпределен по пътната мрежа в общината, е основен източник на шум на територията й.

Няма данни за измерени шумовите нива от автомобилния транспорт на територията на общината. Улиците и пътищата в общината са асфалтирани, но съществуват множество пукнатини и ускорено износване. В района са извършени множество рехабилитации и реконструкции, но въпреки това голяма част от републиканската, общинска и улична мрежа е с повреди и деформации. Като цяло общото състояние на настилката е лошо , а поддръжката е задоволителна за републиканските пътища и лоша за общинските. За прилежащите до пътните трасета територии съществува превишаване на хигиенните норми за шум. То е значително (над 10 dBA) при пътища с интензивно транспортно натоварване. За тези територии се очаква значително шумово въздействие по време на пътно - строителните работи. По време на експлоатация, с подобряване на експлоатационните качества на пътните участъци, може да се очаква известно намаляване на шумовите емисии, което не изключва вземането на мерки за шумозащита (организационни, или строително - акустични).

Новопроектираните пътни трасета обикновено са достатъчно отдалечени от зони с нормиран шумов режим. В отделни участъци, обаче, в зависимост от конкретните теренни условия, това не винаги е възможно и трасетата се доближават до такива територии и зони. Съществуващият шумов фон около новите пътни трасета обикновено е много нисък, поради липса на съществени източници на шум в околната среда.

Основните причини за шумови емисии от транспортните потоци по пътищата могат да се сведат до:

– Лошо качество и състояние на пътната настилка;

– Увеличаване на интензивността и структурата на транспортните потоци;

– Висока средна възраст на експлоатирания автопарк и несъответствие с повишените екологични , вкл. акустични изисквания.

Необходимо е да се спазват изискванията на Наредба № 61 от 26.08.2003 г. за одобряване типа на нови моторни превозни средства по отношение на допустимото ниво на шум и за одобряване типа на изпускателната уредба. (ДВ бр.87/ 2003 г., изм. ДВ бр.77/ 2007г.

Градоустройствените решения на транспортната схема създават добри предпоставки за защита на жилищната територия от шума. Шумовата среда в района на Община Елхово се нарушава до известна степен от транспортния поток - по протежение на главен път I-7 и второкласните пътища II-79 и II-76. Изградения обходен път на Елхово е добра предпоставка за защита на жилищните квартали от наднормени нива на шум.

Голяма част от населението в селата използва превозни средства с животинска тяга. Рискови райони по отношение на транспортен шум са: Ул.“Ал.Стамболийски“,ул.“Трети март“, ул.“Ж.Петков“; района около автогара Елхово.

В тези райони и в цялата Община не са изготвяни шумови характеристики, съгласно нормативната база на МЗ.

Промишлен шум

Няма данни за нивата на шума по границите на така оформените производствени зони откъм страната на близките жилищни територии на населените места.

Производствените обекти на територията на общината са изградени при спазване на действащото законодателство. Няма данни от измервания за превишение на хигиенната норма за шум. При експлоатацията на различни заведения на територията на общината се полагат усилия за спазване на действащите разпоредби за ограничаване на шумовото им въздействие върху съседните територии

На територията на населените места има различни локални източници на шум (търговски обекти, заведения, и др.) с ограничен обхват на шумово въздействие.

За възпиране, ограничаване или смекчаване неблагоприятни влияния и осигуряване комфорт на обитаването, между урбанизирани територии за обитаване и такива за животновъдни или производствени дейности, се предвижда устройство на озеленени площи със специфично предназначение. Те се стопанисват и поддържат като част от зелената система на съответното населено място.

С ОУП не се предвижда устройство на чисто производствени и високотехнологични производствени зони. Не се очаква влошаване на акустичната обстановка от промишлени обекти, тъй като с ОУП се запазват отрежданията на съществуващите производства, а ОУП предвижда основно Пп зони.

Като цяло делът на складово-производствените територии се увеличава от 272 ха на 470 ха, което представлява 0,670 % от територията на общината.

Шум от строително-монтажни дейности

Изпълнението на СМР е съпроводено с голям брой шумни операции.Източници на шум са най-често пробивните инструменти, пневматичното работно оборудване, двигателите с вътрешно горене на различните видове машини.

Доказано е, че експозицията на силен шум по време на работа може да доведе до необратимо увреждане на слуга и здравословни проблеми, както и до рискове за безопасността и здравето на работещите, произтичащи от невъзможността да чуят предупредителни сигнали или аларми.

Оценка на шумовото въздействие

От анализа на съществуващото състояние за акустичната среда на общината могат да се направят следните изводи:

1. Липсва програма за мониторингово наблюдение на шума;
2. В населените места акустичната среда е благоприятна;
3.. Транспортният поток е основен източник на шум.
4. Липсват данни (от измервания или изчисления) за влиянието на шума от транспортните източници, оформените в близост до основната пътна мрежа промишлени зони върху близките населени места;
5. Настилката по пътната мрежа в общината е в лошо/незадоволително състояние, а тя е съществен шумообразуващ фактор;

Съгласно изискванията на чл. 12, т.1 от Закона за защита от шума в околната среда, РИОСВ – Стара Загора организира извършването на измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван в околната среда от промишлени дейности.

3.1.11.2. ДРУГИ ВРЕДНИ ФИЗИЧНИ ФАКТОРИ. НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ

Естественият радиационен гама-фон е физична характеристика на околната среда, специфична за всеки пункт, област, регион. Известно е, че естествените радионуклиди: уран, радий, торий и продуктите от техния разпад, както и радиоактивните изотопи на калия, рубидия и др., имат широко разпространение в земната кора. Поради своите специфични физико-химични свойства те имат конкретно присъствие в състава на отделните компоненти на околната среда: литосферата (скали, почви), хидросферата (подземни, речни, езерни и морски води), въздуха, флората и фауната.

В резултат от дейността на човека става допълнително обогатяване на елементите на околната среда с естествени и техногенни радионуклиди и тяхното пространствено преразпределение. Тези антропогенни източници на радиоактивност обуславят техногенната компонента на радиационния фон. Към тях следва да се отнесат:

- отпадъчните води и отбитата скална маса при миннодобивната дейност на тежки и редки метали;
- газоаерозолните изхвърляния от обектите на атомната енергетика и топлоенергетиката;
- сгурията и пепелината от топлоцентралите, работещи с твърдо гориво;
- минералните торове, получени от някои фосфорити;
-строителните материали.

Наблюденията за състоянието на радиационния гама-фон в Р България се осъществяват чрез Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон, посредством 26 Локални мониторингови станции (ЛМС), обхващащи цялата територията на страната. Автоматизираната система има за цел своевременното установяване на инцидентно повишаване на радиационния гама-фон.

Нейонизиращите лъчения са едни от малкото изследвани фактори на средата с неблагоприятно въздействие върху човека и недостатъчно изяснени механизми на биологичните им ефекти. Нейонизиращите лъчения включват голям брой фактори: електростатично поле, постоянно магнитно поле, радиочестотни електромагнитни вълни, лазерни лъчения и др.

През последните години на територията на страната се появиха много нови телекомуникационни системи, чиито представители са източници на електромагнитни полета в радиочестотния /0,03 – 300 MHz/ и микровълновия /0,3 – 30 GHz/ диапазон на електромагнитния спектър.

Електрическите и магнитни полета съществуват в природата и винаги са присъствали на земята. През 20-ти век ЕМП в околната среда непрекъснато се увеличават в резултат на нарасналата употреба на изкуствени източници, увеличената потребност от електрически ток, развитието на безжичните технологии, изменението на производствените процеси и социалното поведение. Всеки човек в развитото общество е подложен на сложен комплекс от електрически и магнитни полета с различни честоти, в дома си и на работното място.

Електромагнитните полета са комбинация от невидими електрически и магнитни полета с различна сила. Генерират се от природни явления, както и от човешки дейности, главно употребата на електричество.

Повечето електромагнитни полета, създадени от човека, са със специфична честота, варираща от **високи** радиочестоти – като тези, използвани от мобилните телефони, през **средни** честоти – като тези, генерирани от компютърните екрани до **изключително ниски честоти** – като тези, генерирани от електрическите проводници.

Радиочестотните полета имат множество приложения в модерните комуникации. Най-разпространените източници са мобилните телефони, безжичните телефони, локалните безжични мрежи и радиопредавателните кули. Медицинските скенери, радарните системи и микровълновите печки също използват радиочестотни полета. Радиочестотите варират от **100 kHz** до **300 GHz**.

Когато човешкото тяло е изложено на радиочестотни полета, то натрупва енергия с течение на времето. Силата на полето бързо намалява с увеличаване на разстоянието, което означава, че човек натрупва повече енергия от устройство, което използва отблизо - мобилен телефон в ръката, отколкото от по-силен източник, като радиопредавателна кула, която е доста по-отдалечена.

Базовите станции на мобилните оператори и радиопредавателните кули са съоръжения, проектирани за предаване на радиосигнали. Тъй като полевата сила бързо отслабва с разстоянието, повечето хора са изложени на малка част от препоръчителния максимум. Хората, които живеят или работят в близост до предавателни кули са експонирани в най-голяма степен, защото там полетата са най-силни.

Съвременните средства за комуникация създават нейонизиращо електромагнитно поле. Това поле е нискоенергийно и неговите честота и мощност не са достатъчни, за да разрушат молекулите в тялото. Нейонизиращо електромагнитно поле е съвсем различно от йонизиращото излъчване (радиация), което се асоциира с рентгеновите и гама-лъчи и техните биологични ефекти върху хората. Няма доказателства за нездравословни ефекти от радиочестотните полета, които са под нивата в международно приетите ограничения. Единственият доказан от науката ефект в тази част на честотния спектър (нейонизиращите лъчения) е повишаване на телесната температура, т.нар. топлинен ефект.

В Регистъра на обектите с обществено предназначение съгл.Наредба № 9 от 21 март 2005 г./ДВ бр.28/2005 г./, поддържан от РЗИ Ямбол на територията на община Елхово са вписани 15 базови станции на три мобилни опратори, както следва:

„Теленор България“ ЕАД

На територията на община Елхово „Теленор България“ ЕАД разполага с 5 броя базови станции:

Номер	Теленор номер	GPS ширина	GPS дължина	Адрес
1.	5076	42.174739	26.581444	Гр. Елхово, пом. у-ще инт. Н.Й. Вапцаров, ул. „Чаталджа“ 2

2.	5141	41.975781	26.581664	Имот 047030 в м-т „Гъстаците“, землище на с.Лесово
3.	5151	42.105364	26.537274	Имот 030108 в земл. на с. Гранитово
4.	5240	42.064781	26.575838	Имот 014118 в земл. на с. Мелница
5.	6291	42.172639	26.569389	Гр. Елхово, ул. „Ал. Стамболийски“ 71

Табл.№ 32

Виваком („БТК“ ЕАД)

На територията на община Елхово БТК ЕАД разполага с 6 броя базови станции както следва:

Номер	GPS ширина	GPS дължина	Адрес
1.	42.16911	26.519777	с. Изгрев, имот 424 в кв.9, ТВ кула
2.	42.00052	26.572658	с. Лесово, ул. „Гео Милев“ 4, УПИ VI-195 в кв.5
3.	42.10019	26.541639	с. Гранитово, ул. „Освобождение“ 8, УПИ II-584
4.	42.170993	26.5660729	Гр. Елхово – пощата
5.	42.22741598	26.59944	с. Кирилово, имот 075012
6.	42.00144	26.75255556	

Табл.№ 33

„А1 България“ ЕАД

Операторът разполага с три обекта на наземната мобилна мрежа на следните адреси:

Табл.№ 34

Номер	Адрес
1.	гр. Елхово, ул. „Търговска“ 76, блок „Индже Войвода“, УПИ I, кв.58
2.	с. Лесово, ПИ с ид. 43459.501.210, УПИ XII-210, кв.8
3.	с. Изгрев, ПИ 424, кв.9

Наредба №9/1991 на МЗ и МОСВ (ДВ, бр. 35, с изменение и допълнение в ДВ, бр.8, 2002г.) е нормативният документ, който въвежда гранични стойности (пределно допустими нива - ПДН) за защита на населението. Тя регламентира граничните стойности за определен честотен диапазон за стационарни комуникационни източници, излъчващи в населените места. Съгласно цитираната наредба, преди въвеждане на всеки нов източник в експлоатация, се изисква изчисляване на хигиенно-защитни зони, т.е пресмятане на разстоянието от източника, на което стойностите на ЕМП достигат пределно допустимите нива за защита на населението. Следващият етап е измерване в реални условия, след пускане в експлоатация на източника.

Съгласно наредбата, излъчвателите на енергия на ЕМП (радио- и телевизионни предаватели и ретранслатори, радиолокаторни и навигационни станции и др.) се разполагат така, че напрегнатостта и плътността на мощност на ЕМП в района на населените територии да не превишават пределно допустимите нива, посочени в Наредба №9/1991г.

Съгласно информация от РЗИ Ямбол, нивата на електромагните полета са в съответствие с действащите норми и изисквания на Наредба № 9 от 14.03.1991 г. на МЗ за пределно допустими нива на елекпромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около озлъчващи обекти(ДВ бр.35/1991г).

Табл.№ 35, Пределно допустими нива на напрегнатостта и на плътността на енергийния поток на ЕМП в населена територия

№ по ред	Честотния обхват, в който работи излъчвателят	Пределно допустимо ниво
1.	от 30 до 300 kHz	25 V/m
2.	от 0.3 до 3 MHz	15 V/m
3.	от 3 до 30 MHz	10 V/m
4.	от 30 до 300 MHz	3 V/m
5.	от 0.3 до 30 GHz	10 μW/cm2

Две базови станции са на „А1 България“ ЕАД, 6 на“ БТК“ ЕАД и 5 на „Теленор Българи“ ЕАД

За честоти от 300 MHz до 30 GHz, съгласно нашето законодателство, се нормира величината “плътност на мощност” (S, μW/cm²). За гранична стойност, осигуряваща достатъчна защита на здравето на населението, за тези честоти е определена стойност от 10 μW/cm²(микроват на квадратен сантиметър).

Съгласно действащото законодателство в Република България нейонизиращите лъчения в жилищни, производствени, обществени сгради и урбанизирани територии са фактори на жизнената среда и подлежат на регистрация и контрол, а обектите, източници на нейонизиращи лъчения са обекти с обществено предназначение и като такива подлежат на държавен здравен контрол.

Източниците на ЕМП на територията на Община Елхово са: подстанции за високо напрежение; електропроводи; трафопостове, захранващи жилищни квартали;радиопредаватели, базови централи за мобилни комуникации на мобилните оператори;радарни системи на МВР и др. Към източниците на ЕМП, които могат да създадат здравнипроблеми на населението, могат да се отнесат и уредите за ежедневна

употреба като:монитори на компютри, битови електрически уреди, медицинска апаратура за диагностикаи лечение, мобилни телефони и т.н.

Стойностите на електромагнитно поле, създавано от базовите станции и мобилните телефони, са много по-ниски от тези, необходими за произвеждане на топлина с потенциален ефект върху здравето.

Информационните и комуникационни технологии (ИКТ) предлагат нови възможности за фирмите и регионите. Те представляват един много важен фактор за регионална конкурентноспособност, влияещ върху скоростта на промените в регионите и териториалното разпределение на икономическата активност. От гледна точка на сближаването, ИКТ предлагат важна възможност за намаляване на "препятствията от разстоянието" и проблемите на отдалечеността, характерни за много периферни райони. Изграждането и достъп до интернет услуги на всички населени места е важно условие за развитието на икономиката на общината, за привличането на инвеститори и за осигуряване високо качество на жизнената среда.

Изграждане и развитие на енергийната система.

Енергийната система за захранване на Община Елхово е част от Републиканската мрежа.

Община Елхово се електроснабдява с напрежение 20 kV от подстанция „Елхово"110/20kV. Изводи20kV - „Помпи", „Родопа", „Устрем", „Тенево", „Крум", „Аспарух", „Елпром" и „Княжево".

На територията на общината функционират 156 трансформаторни поста 20/0,4 kV с обща инсталирана мощност 140 MW.

Общата трансформаторна мощност в трафопостовете е достатъчна за съществуващите товари, но предвид повишаването на потреблението с присъединяването на нови обекти, е предвидено инсталирането на допълнителни мощности.

Разпределителната мрежа е въздушна и кабелна, като в гр.Елхово е кабелна 20kV и въздушни изводи около града за захранване на промишлените зони и резервно захранване.

Около града преминават 3 въздушни електропровода 110kV –„Близнака", „Граничар" и „Ивайловград", като 2 влизат в подстанция „Елхово"и 1 преминава през територията на общината.

Извършва се подмяна на старите проводници с усукан проводник XLP на електроразпределителната мрежа 0,4 kV в гр.Елхово и селата, на територията на цялата община. Поставените цели са намаляване на авариите, по-малко изключвания на присъединените абонати, повишаване на качеството и надеждността.Така може да се извършва обслужване под напрежение, за да няма прекъсвания на електроснабдяването.

Изводи и препоръки

За подобряване на електрозахранването на Общината да се рехабилитират въздушните електропроводи и обновят трансформаторните постове с монтиране на съвременно оборудване.

Развитието на електроразпределителната мрежа средно и ниско напрежение се извършва от Електроразпределителното дружество съгласно Закон за енергетиката и

Наредба 6 за присъединяване на производители и потребители.

При разработването на ПУР, ПУП-ПРЗ по райони да се определят терени за изграждане на трафопостове и прокарване на електропроводни линии / кабелни или въздушни/ .

Електроснабдяването на Община Елхово следва и за в бъдеще да се разглежда свързано с развитието на съседните общини като цяло.

Въздушните линии 400 kV – 110 kV са източници на електромагнитно поле. Степента на непосредствено неблагоприятно действие на електрическото поле върху човека зависи от интензитета на полето и продължителността на престоя в него. Извършените изследвания показват, че полето с интензитет до 10 kV/m само нарушават комфорта и предизвикват неприятни усещания. Полето с интензитет от 10 до 20 kV/m при престой в тях няколко часа дневно, не оказват съществено влияние върху хората и не водят до трайни функционални и други изменения. При пребиваване в зона с интензитет на електрическото поле над 25 kV/m, персоналът трябва да използва защитни средства

Електрическото поле под действащите у нас електропроводи с напрежение 400 kV не надвишава 10 kV/m. Следователно електрическото поле не представлява опасност за обслужващия персонал, населението, извършващо селскостопанска и други дейности в близост до електропроводите.

Радиационно състояние на околната среда

Поради ограничените правомощия на РИОСВ по отношение на радиационния контрол, той се провежда само при необходимост от извънредни проверки – по жалби и сигнали или по искане на други компетентни органи за съвместен контрол.

Анализът на резултатите от проведения мониторинг позволява заключението, че радиационното състояние на околната среда в контролирания регион не показва отклонения от действащите норми и характерните за съответните райони стойности.

Опасни вещества

Опасните химични вещества могат да се причислят към факторите, които могат да замърсяват или увреждат околната среда. Те са стокови продукти, които се използват в селското стопанство като средство за растителна защита: други опасни вещества са масла, утайки, нефтопродукти, които при неправилна употреба и съхранение могат да причинят трудно отстраними замърсявания на околната среда и отравяния на хората.

Повечето от токсичните вещества са безопасни при съхранение в оригиналните им опаковки и представляват потенциална опасност единствено при нарушение на целостта на същата при аварийни ситуации. Особено опасни са леснолетливите вещества, които бързо могат да създадат опасни концентрации предимно в работна среда.

3.1.12. ЗДРАВНО – ХИГИЕННИ АСПЕКТИ

3.1.12.1. ТЕНДЕНЦИИ В ДЕМОГРАФСКОТО РАЗВИТИЕ

Основните документи, които са съобразени при разработването на прогнозата на населението на общината, са:

Национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012 г.-2030 г.);

Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.;

Национална стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012-2022 г.;

Национална стратегия в областта на миграцията (2011-2020)

ОП „Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г.;

Прогнози на НСИ за населението на страната и др.,

Общински план за развитие на община Елхово 2014-2020 г.; както и реалната демографска ситуация в общината.

В съответствие с действащите нормативни изисквания за изработване на ОУП (ЗУТ и Наредба № 8 на МРРБ) и на Задание за изработване на проект за ОУП на община Елхово е изработена тривариантна прогноза за раздел „Демография“.

Отчитайки степента на влияние на факторите със стимулиращ и със задържащ характер се предлагат следните варианти на прогнозата в съответствие с прогнозния срок за действие на ОУП на община Елхово:

-Песимистичен вариант;

-Реалистичен вариант;

-Оптимистичен вариат.

Като цяло, прогнозите и по трите варианти са с хипотезен характер и отчитат динамиката на естествения и механичен прираст и очакваните тенденции в раждаемостта, смъртността, а така също и предвижданията за фертилността на жените, заселванията и изселванията.

При прогнозиране на демографското развитие на община Елхово се използват демографски методи за прогнозиране и в зависимост с очакваните въздействия на фактори с изразен социално-икономически характер.

При демографската прогноза се залага въздействие да имат благоприятните фактори за развитие на населението. Тяхното влияние е с различна степен на проявление при отделните варианти. При демографската прогноза на община Елхово са отчетени тенденциите в очакваното развитие на населението в демографските прогнози за страната и за област Ямбол, изработени от НСИ.

Тези тенденции са съобразени с досегашното развитие на населението на община Елхово за изминалия период 2001-2018 г., обект на изследване и оценка.

Прогноза за броя на населението в община Елхово

В основата на прогнозните разчети за броя на населението, както и за неговата възрастова структура, се залагат предвижданията за:

-раждаемост на населението (във времевите етапи на прогнозния период);

-смъртност на населението, свързана с процесите на застаряването на населението и влиянието на социално-значими заболявания;

-миграцията на населението.

В съответствие с възприетия методически подход, прогнозните разчети за демографското развитие на община Елхово до 2035 г. се предлагат по определените три варианти, а именно:

Песимистичен вариант, базиран на очакваното влияние на фактори, свързани с относително неблагоприятно развитие на социално-икономическата сфера в общината, продължаващо влошаване на демографските процеси и преобладаване на задържащите фактори за развитие на демографските процеси;

Реалистичен, при който е заложено запазване на тенденциите от досегашното демографско, социално-икономическо и инфраструктурно развитие на община Елхово, но при благоприятно развитие и неутрализиране на част от задържащите фактори.

Оптимистичен вариант, при който се очаква забавяне на негативните демографски процеси и механичен прираст с неголям интензитет главно на контингенти в трудоспособна и надтрудоспособна възраст. Състоянието на пазара на труда има важно значение за демографското развитие на общината. Трудовата реализация и осигуряването на по-добър жизнен стандарт имат съществено значение за демографското развитие. Може да се очаква, че бъдещи благоприятни изменения в средата ще водят до благоприятни изменения във възпроизводствените процеси и постепенно неголямо нарастване на населението.

При песимистичния вариант се очаква населението на общината да продължи да намалява с по-малък интензитет, като към края на прогнозния период (2035 г.) да достигне 11300 д. По-нататъшното намаляване и остаряване на населението е резултат от продължителното действие на общи и специфични тенденции, предвид реалната възрастова структура, намаленият брой на жените във фертилна възраст и отрицателното естествено възпроизводство. Социално-икономическите промени през последните 2 десетилетия също допринесоха за неблагоприятните процеси във възпроизводството на населението.

При реалистичния вариант се предвижда по-малко намаление (12200 д. – 2035 г.) с подкрепа на нето-миграцията в резултат на приемане на постоянно местожителство на хора на средна и по-напреднала възраст с предпочитания към автохтонните местни условия на живот. С натрупването на положителни въздействия и подобряването на средата за живот може да се очаква, че демографските процеси ще се стабилизират. Независимо от стабилизирането на населението, в резултат на дълготрайното неблагоприятно развитие на демографските процеси, не се очакват съществени промени във възрастовата структура. Ще се запази структурата в териториалното разпределение на населението на общината. Важно значение според демографската стратегия на страната придобива образованието, способностите, уменията и здравословното състояние на хората, т. е. човешкия капитал. Особено важно е дългосрочният характер на демографските и социално-икономическите въздействия за постигането на устойчиви резултати.

Върху стабилизирането на демографската структура, може да се въздейства чрез създаване на нови възможности за заетост, предоставяне на достатъчно и качествени социални и културни услуги, и подобряване на средата за живеене и отдих.

При оптимистичния вариант се предвижда слабо намаление на числеността на населението (13330 д. – 2035 г.). Проблемите, свързани с развитието на населението, не са само демографски, те са главно социално-икономически. Заетостта на населението е важен фактор за неговото запазване и ограничаване на миграционните процеси на активното население.

Важна особеност на демографската прогноза за община Елхово (и по трите варианта) е, че се залагат не много различаващи се прогнозни предвиждания за населението.

Характерно за община Елхово е, че делът на фертилните контингенти (17.4% – 2018 г.), отрицателният естествен прираст (-10.2‰ – 2018 г.) и фертилността, която е под 2.2, т.е. под границата на заместване на поколенията, са по-неблагоприятни от средните параметри за страната (21.3% фертилни контингенти, -6.5‰ естествен прираст, 1.56 фертилност), ЮИР (20.8% фертилни контингенти, -5.6‰ естествен прираст, 1.84 фертилност) и областта (18.6% фертилни контингенти, -8.8‰ естествен прираст, 2.1 фертилност 1).

По населени места се наблюдават различия. Общинският център град Елхово е с по-благоприятни демографски параметри по отношение на възпроизводството на населението в сравнение със селското население. С най-влошени демографски показатели е населението на много малките села, които са с големи демографски загуби и с висок отрицателен прираст на населението

В условията на демографски преход, от режим на нарастване на населението към режим на намаляване и остаряване, стратегията за демографско развитие е изградена върху концепцията за баланс на населението, при която водеща е идеята за повишаване качеството на живот.

В община Елхово по данни на НСИ, към 31.12.2018 г. живеят 14234 души (12.0% от населението на област Ямбол . Средната гъстота на населението е ниска – 20.3 души/кв.км (под средната гъстота на населението за област Ямбол – 35.4 души/кв.км, за Югоизточния район – 52.1 души/кв.км и за страната – 63.1 души/кв.км).

По данни на ГД „ГРАО” населението на община Елхово към края на 2018 г. е 16155 души по постоянен адрес и 15088 души – по настоящ адрес. Различията с данните на НСИ се дължат на методическия подход при регистрирането на населението и на временно отсъстващите лица (табл. 4). Информацията в системата се актуализира периодично, което позволява да се ползват и месечни данни през текущата година (2019 г.). Към 15.06.2019 г. данните за броя на населението на общината са близки до тези към 15.12.2018 г. – по постоянен адрес 16064 души; по настоящ адрес 14977 души.

Демографското развитие на общината е подобно на повечето общини, разположени в селските и крайгранични райони на страната.

Броят на населението на общината е с тенденция на намаление, но с по-нисък интензитет през последните години.

Очертаните тенденции в естественото движение на населението бележат възпроизводство с отрицателен естествен прираст, поради ниските нива на раждаемост и високите нива на обща смъртност.

Налице е намаление на родилните контингенти и на най-репродуктивната възрастова група (15-34 г.) (обща тенденция за страната и областта).

Нето-миграцията е с намаляващ интензитет, по-изявена е временната трудова миграция, свързана с пазара на труда.

Структурата на населението по пол е сравнително балансирана.

[1] Данни на НСИ

Най-значимата демографска тенденция в развитието на населението на общината е процесът на застаряване, особено сред населението на селата (характерна и за областта, ЮИР и страната).

Тревожна е тенденцията във възпроизводството на трудоспособното население на общината. През 2018 г. 100 лица, излизащи от трудоспособна възраст (60-64 години) се заместват от 54 лица влизащи в трудоспособна възраст (15-19 години), докато през 2001 г. всеки 100 лица излизащи от трудоспособна възраст са били замествани от 97 млади хора.

Броят на лицата с висше и средно образование нараства, а намалява този на лицата с ниско образование за периода между последните две преброявания (2001-2011 г.), но образователният ценз на населението на общината е под средното ниво за областта, ЮИР и страната. Образователното равнище е по-високо в общинския център – гр. Елхово.

В етническата структура на населението основна етнически група е българската. Не се очертават съществени изменения в етническата структура на населението на общината за периода между последните две преброявания, различията са в резултат на общото намаление на населението.

Въпреки относителното забавяне на темповете на намаляване на населението през последните години, краткотрайното подобряване на показателите за раждаемостта, бавното увеличаване на средната продължителност на предстоящия живот и намаляването на влиянието на миграцията, с негативен ефект остават отрицателният естествен прираст на населението, ниската раждаемост, високото равнище на общата смъртност, остаряването на населението, обезлюдяването на населени места, възпроизвеждането на различни социални неравенства.

3.1.12.2.РИСКОВИ ЗОНИ И РИСКОВИ ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪРХУ ЗДРАВЕТО НА НАСЕЛЕНИЕТО.

● Замърсяване на атмосферния въздух

Обектите, използващи в производствената си дейност вещества, чието изпускане в атмосферата води до нарушаване на озоновия слой или предизвиква парников ефект, както тези, преработващи или работещи с такива или с флуорирани парникови газове - за поддръжка на промишлени хладилни, климатични, термопомпени инсталации, стационарни противопожарни инсталации и високоволтова комутационна апаратура са тези, които емитират въглеводороди, халогенни елементи хлор, флуор, бром, йод. Наличието на халогенните елементи във въглеводородите е основната причина за озоноразрушаващото им действие и определя техния различен озоноразрушаващ потенциал.

На територията на община Елхово няма контролирани обекти и инсталации, които нарушаващи озоновия слой в обхвата на Регламент № 517/2014 г.

.

Стопанските дейности в общината предимно са свързани с търговия, лека промишленост, складова дейност и други, които не са значими източници за замърсяване на въздушния басейн.

Вредните емисии, свързани с икономическата дейност в района на общината са под пределните норми на атмосферно замърсяване и на територията на общината липсват източници и условия за създаване на трайна зона на замърсен атмосферен въздух.

Един от основните източници, замърсяващи атмосферния въздух е автомобилният транспорт. Основните пътни артерии преминават през населени места. Тези пътни артерии са линейни източници на атмосферни замърсители като въглероден двуокис, въглероден оксид, въглеводороди, азотни окиси, серен двуокис, прах от пътното плътно и други. В комбинация с шума от автомобилния трафик, вредните фактори имат комбинирано въздействие върху човешкия организъм. Тези зони, където има комбинация от два или повече фактори, следва да бъдат разгледани по-детайлно с оглед минимизиране нивата на факторите и оттук минимизиране на здравния риск за населението, живущо в непосредствена близост до крупните пътни артерии.

● физични фактори (шум, електромагнитни, радиационни и други лъчения, климат); Сред физичните фактори водещ се явява транспортният шум.

● Електромагнитни и радиационни лъчения с наднормено въздействие върху живущото население в общината не се отбелязват. Електропреносните системи са разположени в съответствие с изискващия се за тях сервитут спрямо обекти, подлежащи на здравна защита.

● Психологични и социални фактори (безработица, жилищен и социален комфорт, нерегламентирани сметища, гробищни паркове и др.)

Социалните, социално-битовите и психологични фактори са важни и в много случаи водещи при сформиране на здравния статус на населението в община Елхово . Ниските доходи и икономическата несигурност са значими стресови фактори от много години, които

в голяма степен са повлияли за снижаване на имунитета на хората, развитието на хронични заболявания, преждевременна смъртност, ниска раждаемост и други неблагоприятни здравни и демографски показатели. Като се отчете развиващата се в страната финансова криза, повишаване на безработицата и снижаване на доходите на населението, определено може да се очаква, че социалните и битови фактори ще имат все по-значима роля през следващите години за повишаване на здравния риск на населението в общината. Може да се обобщи, че администрацията на община Елхово ще има една първостепенна по важност задача за създаване на условия за стабилизиране на малкия и среден бизнес, пренасочване и преквалификация на безработните, разработване на мерки и програми за финансиране на социалните дейности на базата на европейски програми по тяхното финансиране. Сериозни потенциални възможности за разкриване на нови работни места са целевите финансирания на Европейския съюз за изграждане на инфраструктурата в общината като пътища, водопроводи, канализация, изграждане на алтернативни източници на енергия и други.

Важен проблем в екологичен аспект са нерегламентираните замърсявания, където се изхвърлят битови, строителни, опасни отпадъци и възникват спонтанно. В много от случаите нерегламентираните сметища са разположени край речното корито, в дерета, до второстепенни пътни артерии. Това тяхно местоположение застрашава и е фактор за замърсяване на повърхностните и подземните води с токсични вещества и микроорганизми, причиняващи инфекциозни заболявания.

Необходим е завишен контрол за избягване появата на нерегламентираните сметища от страна на органите на, РИОСВ, РЗИ и общината.

Сериозен екологичен риск за средата носят производствени аварии, които могат да възникнат взаимно, често непредсказуемо по време, интензитет и отделящи се вредни вещества. При аварии е възможно създаването на тежка обща, екологична и медицинска обстановка, съпроводена с поражение или заплаха за живота и здравето на хората. За община в такива случаи е налице несъответствие между възможностите на местните здравни служби и необходимата медицинска помощ за пострадалите.

Мащабът и характерът на дейностите в рисковите предприятия има по-скоро локално значение в самите предприятия при неспазване на технологичната дисциплина лична безопасност и др.

Други рискови зони на територията на общината са зоните, в които са разположени производствени предприятия. На границата между производствените и жилищните зони се създават условия за разпространение на наднормен шум и разпространение на химични замърсители на атмосферния въздух вследствие на използване на стари технологии, при неподдръжка на филтриращите системи, вкарващи в норма атмосферните замърсители (емисии). За целта е необходимо налагане на определени условия към инвеститора при съгласуване на обектите, като тези условия (изисквания) трябва да са насочени към вкарване в норма на разпространението на производствен шум, атмосферни замърсители и други в посока на жилищните зони. С оглед минимизиране на здравния риск от трафика на МПС са необходими следните комплексни административни мерки:

●Ремонт на старите пътища, добра поддръжка на пътното платно и редовно миене и чистене на улиците и пътищата от прах и отпадъци в населените места;

●Приоритетно съгласуване на обекти с търговски и офис предназначения, както и такива в сферата на обслужването на границата с пътната и улична регулация. Такъв тип сгради и обекти са добра буферна зона при градоустройството на населените места с цел

намаляване на нивата на шума от трафика и атмосферното замърсяване на територията на жилищните зони;

●Прилагане на завишен контрол върху техническата изправност на МПС при извършване на годишните технически прегледи, като се измерват и отчитат:

1. Концентрацията на атмосферни замърсители, отделящи се от ауспуха на МПС;
2. Изправност на ауспусите на МПС и замерване нивата на отделящия се шум от работата на автомобилите.

Важни в здравно-хигиенен аспект зони са санитарно-охранителните зони на водоизточниците за питейна вода. Задължително е стриктно да се спазва регламентирания от законодателството начин на тяхното ползване, застрояване и охрана. Това, от своя страна, обезпечава подаването на питейна вода към населението, която да отговаря на БДС „вода за пиене“.

По отношение опазването на чистотата на питейната вода, важен е контролът по регламентираното заустване на пречистени отпадъчни води в реките, прилагане на строги санкции при констатиране на заустване на непречистени битови и отпадъчни води в отводнителните канали, напоителни канали, реки и дерета, както и упражняване контрол по спазване на изискванията, свързани с третиране на различните по вид отпадъци.

С оглед опазване на чистотата на питейната вода общинската администрация трябва да има добра колаборация, от една страна, с контролните органи като РЗИ , РИОСВ и МВР и от друга, с водоснабдителните дружества – собствениците на В и К мрежите.

Здравето на населението в селските райони може да бъде застрашено от специфични рискове при лица, занимаващи се с отглеждане на селскостопанска продукция, при неправилно прилагане и обработката с торове/пестициди или при консумиране на хранителни продукти, съдържащи замърсители в нива, превишаващи пределно допустимите концентрации. Такива възможни замърсители са нитрати (превръщащи се в организма в нитрити), пестициди. Вредното въздействие на нитритите върху човешкия организъм се изразява в директно увреждане на клетъчните структури на отделните органи и системи. Те нарушават транспорта на кислорода, предизвикват токсични увреждания на ензимните системи, мутагенни, ембриогенни, канцерогенни и други субклетъчни промени, предизвикват увреждания на стомашно-чревния тракт, белите дробове, бъбреците, черния дроб и др. органи, особено ако постъпват в организма в продължение на много години. При кърмачетата до 3 месеца, консумиращи вода с нитрати над 90 mg/l може да се развие заболяването “водно-нитратна метхемоглобинемия”) - нитритите реагират с хемоглобина и го превръщат в метхемоглобин. В тази форма хемоглобинът задържа здраво своята хидроксилна група и не може повече да носи кислород, при което се получават тежки състояния поради недостиг на кислород.

Риск за здравето на селскостопанските производители се установява и при неправилната употреба и съхранение на пестициди.

Повишеното съдържание на пестициди в почвата води до отлагането им в селскостопанските продукти, които се консумират директно от човека и предизвикват увреждане на здравето. Увреждания на организма на земеделските фермери могат да настъпят и при обработка на замърсена с пестициди почва.

Друг съществен негативен фактор за селското население са емисиите на тежки метали в резултат от производствената дейност и замърсяването с тях на водите и почвите в селските райони - олово, кадмий, цинк и пр. Те са предпоставка за повишен здравен риск за населението и условие за потискане на сапрофитната микрофлора, както и нарушаване на

нормалното протичане на самоочистващите процеси в почвата.

3.1.12.3.ВЛИЯНИЕ НА ОТДЕЛНИТЕ ФАКТОРИ ВЪРХУ ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ

Олово и кадмий – имат както непосредствен, така и отдалечен токсичен ефект върху хора (канцерогенен и отдалечен – върху поколенията). Те са особено опасни за здравето, тъй като кумулират в организма. Оловото кумулира в кости и зъби и при определени условия може да се освободи от депата и да циркулира в кръвта. То предизвиква увреждане и на централната, и периферната нервна система, стомашно- чревния тракт, черния дроб, бъбреците. Кадмият кумулира основно в черния дроб и бъбреците. Критични органи са бъбреците и белите дробове (токсична пневмония, пневмосклероза, бъбречна дисфункция).

Въглероден моноксид– образува с хемоглобина на кръвта карбоксихемеоглобин, с което кислородът в кръвта намалява (хипоксия). Блокира важни за човешкия организъм тъканни ензимни системи и има общо токсично действие. Въздейства върху зрението, ЦНС (централна нервна система) и вегетативната нервна система при хронично въздействие. В зависимост от концентрацията му може да се достигне до колапс (изпадане в безсъзнание) и смърт.

Азотни оксиди (NO_2, N_2O_3, NO, N_2O_4)– имат силно дразнещо действие, тъй като при взаимодействието им с водата в организма се образуват киселини (азотна, азотиста) и в кръвта се образуват токсичните нитрати и нитрити. Имат силно дразнещо действие върху горните дихателни пътища (кашлица, задушаване при големи концентрации).

Серни оксиди – имат силно изразено дразнещо действие върху лигавиците -очите, горните дихателни пътища.

3.1.12.4.ПРЕЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА КОМБИНИРАНО, КОМПЛЕКСНО, КУМУЛАТИВНО И ОТДАЛЕЧЕНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ ФАКТОРИ.

Част от постоянните замърсители на атмосферния въздух, емитирани от автомобилния трафик в горивния процес, оказват едновременен ефект върху човешкия организъм, т.е. имат комбинирано действие. Така например, въглеродният оксид повишава токсичността на парогазо-аерозолните смеси поради дразнене на дихателния център и хипоксия. При комбинирането му с азотни окиси има повишен риск.

Комбинираната експозиция от въглероден оксид, азотни и серни оксиди води до усилване (потенциране) на токсичния ефект. Наред с комбинираното действие на токсични вещества има и данни за комплексно действие – например съчетаване на шум и експозиция с тежки метали (олово). Тук се касае за адитивно действие, т.е. сумиране на ефекта. В този случай има по-висок риск от здравни отклонения за постоянно пътуващите шофьори, независимо от ниските концентрации на химически замърсители и шум.

За повечето от разгледаните атмосферни замърсители има данни за отдалечен (върху поколението) и канцерогенен ефект – олово, кадмий, полиароматни въглеводороди, азотен диоксид. Те се отнасят към вероятните канцерогени за хора 2-ра А група от „Списък на химичните канцерогени за хора“, (МЗ) и Наредбата за опасни химически вещества.

Тежките метали (Pb, Cd) имат кумулативно въздействие, тъй като образуват депа,

които при определени условия отново преминават в кръвта и могат да повишат рязко биологичните пределни допустими концентрации (БПДК), като създават картината на отравяния от различна степен.

Шум и електромагнитни излъчвания

Вредното му действие е не по-малко от останалите фактори, замърсяващи околната среда, макар че на пръв поглед той е нещо „нематериално“ и затова не се възприема като толкова вреден. Вредно действие на шума започва още от 60 дБА. Сериозни разстройства се получават над 90 дБА. В зависимост от интензитета, честотния спектър и характера на шума, както и индивидуалната предиспозиция и продължителността на въздействието му, той може да окаже в една или друга степен неблагоприятно въздействие върху три основни направления:

-върху функциите на отделни органи и системи (сърдечно-съдова, храносмилателна, ендокринно, мускулно, вестибуларен апарат, обменни процеси и др.;

-върху слуховия апарат;

-върху организма като цяло или висшата нервна дейност и вегетативната реактивност. Увеличение на общата заболеваемост.

Електромагнитни полета

Електромагнитните полета представляват здравен риск за населението.Те въздействат върху нервната и сърдечно-съдовата система. Интензивността се измерва в гауси – 1 гаус е равен на 100 милигауса. Световната здравна организация определя 1 гаус норматив като безопасен. Но има учени, които казват, че повече от 2 милигауса вече са опасни за човека.

Интерпретацията на данните от раздел „Здравно-хигиенни аспекти“ дават основание да се направят следните основни изводи и препоръки по отношение подобряване на здравното състояние на населението от община Елхово:

1. В общината няма зони от жилищната територия, които са под въздействие на комбинация от няколко вредни за здравето фактора, като наднормен шум, атмосферно замърсяване, нерегламентирани сметища и др.

2. Необходимо е разработване и прилагане на стратегия за провеждане на административни мерки, водещи до снижаване на безработицата, подобряване условията на труд и почивка, оптимизиране на възможностите за здравословно хранене, стила на живот и други фактори, характеризиращи социалната среда.

3.1.13. ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА, ПРЕДПРИЯТИЯ С ВИСОК ИЛИ НИСЪК РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ.

На територията на община няма съществуващи предприятия, класифицирани като предприятия с висок/нисък потенциален риск. (База данни на предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал МОСВ), съгласно § 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях .

ОУП не предвижа нови устройствени зони/ предприятия, класифицирани като предприятия с висок/нисък потенциален риск

3.А.СЪОТВЕТНИ АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ - ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА.

Текущото състояние на компонентите на околната среда и факторите, които й въздействат без реализиране на ОУП на община Елхово може да бъде систематизирано и обобощено по следния начин за съответните компоненти на околната среда и фактори, който и въздействат:

Атмосферен въздух.

Приземния атмосферен слой може да се окачести като незамърсен, и с добро качество, като концентрациите на вредни вещества са под пределно допустимите.Без прилагането на ОУП се очаква завишаване нивата на замърсяване на атмосферния въздух

Повърхностни и подземни води.

Ще продължи антропогенно натоварване и влошаване качествата на водите на реките поради директното заустване на отпадъчни води при липсата на локални пречиствателни станции и съоръжения.

Ще се запазят и силно неблагоприятните тенденции за:

-Увеличаването на загубите по водопроводната мрежа, поради амортизация на преносната мрежа ;

- Продължаващо антропогенно натоварване на реките и основно на река Тунджа и невъзможност за постигане на целите и изпълнение на част от мерките за защита на водите, регламентирани в ПУРН ИБР и ПУРБ ИБР.

Почви и земни недра.

В границите на общината не са установени замърсявания на почвите с устойчиви органични замърсители. Липсва засоляване и вкисляване на почвите. Възможно е проблеми с нерегламентираното изхвърляне и изгаряне на отпадъци, причиняващи локални замърсявания. Увеличаването им ще доведе до замърсявания на земите, водите и почвите, засилване на ерозията, намаляване на естетическата стойност и привлекателността на района и намаляване на потенциала за развитие на туризъм в района.

Биологичното разнообразие , елементи на НЕМ.

Ще се затрудни реализацията на мерките и режимите за защита в ЗЗ и ЗТ .

Ландшафт.

Основният тип ландшафт ще остане непроменен.

Културно-историческо наследство.

Възможно е увреждане на културни и исторически ценности от природни фактори и/или от безконтролно поведение на хора.

Рискови енергийни източници.

Ще се запази тенденцията за неблагоприятни въздействия от шум и вибрации в територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик.

Ще се съхранят и причините за това - характерните особености на досегашното устройство на територията, характеризиращо се с преминаване и на транзитен трафик, липса на защитни „зелени екрани", лошокачествена пътна и улична настилка.Не се очакват отрицателни промени по отношение на йонизиращи и йонизиращи лъчения.

Човешко здраве.

Налице ще е вероятно повишаване на здравния риск за населението, поради липсата на канализационна система и пречиствателни станции.

Без реализиране на ОУП , вкл. и при „нулева алтернатива", ще се задълбочават негативните прояви и въздействия върху компонентите на околната среда и ще бъдат засегнати интересите на населението.

Развитието на общината ще бъде неадекватно на съвременните изисквания и стихийно. Напълно ще липсват условия за реализиране целите на опазване на околната среда в интерес на населението:

С ОУП ще развият и укрепят механизмите, които гарантират, че решенията и дългосрочното стратегическо планиране, влияещи върху околната среда, а чрез нея и върху здравето ще бъдат вземани при пълно отчитане на възможните последици за околната среда и здравето, в съответствие с изискванията на устойчивото развитие. Чрез подобен механизъм да се гарантира решенията относно икономическото развитие на местно равнище да се вземат с пълно познаване на техните последици за околната среда, потенциалните последици за здравето и консултации, не само с местните власти и заинтересованите финансово от предлаганото развитие, но и с населението, което ще бъде засегнато от положителните или отрицателните резултати от решението.

Ще се забави икономическото развитие и на общината, ще се пропуснат ползи от финансиране и инвестиции, от усвояване на целеви средства от Европейските фондове, което ще забави подобряването качеството на живот и осигуряване на адекватна околна среда.

На следващата таблица е показано развитието на компонентите на околната среда, без прилагането на плана

Таблица № 36

Компонент	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
Въздух	Замърсяването на въздуха е с традиционни компоненти, в рамките на ПДК – въглеродни и азотни оксиди, прах, набор от замърсители, съдържащи се в емисиите от автомобилния транспорт, в границите на ПДК; Замърсяването има сезонен характер; Най-голямо дялово участие в замърсяването на атмосферния въздух има автотранспортът и битовите горива .	Очаква се развитие ; Увеличаването на емисиите на парникови газове , тъй като то се дължи, както на състоянието на автомобилния парк, качеството на пътните настилки и и на увеличаващото се количество автомобили и трафика на автомобили
Повърхностни, подземни води, водоснабдяване и канализация	Единадесет повърхностни водни тела	Не се очаква развитие
	Пет подземни водни тела	Очаква се тенденция към влошаване качествата на подземните води , поради липса на канализация във всички населени места.
	Един район със значителен потенциален риск от наводения по чл.143г от ЗВ	Не се очаква развитие
	Амортизирана и технически остаряла водопровдона мрежа ; Течове и чести аварии;	Очаква се увеличаване загубите на вода за питейно-битово водоснабдяване, завишаване броя на авариите;
	Частична канализация	Очаква продължаващо замърсяване на повърхностните и подземните водни тела. Влошаване качествата на повърхности и подземни води

Компонент	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
Земи и почви	Не са констатирани замърсявания на почвите с устойчиви органични замърсители и тежки метали и металоиди; Почвите не са засегнати от деградация (заблатяване, вкисляване, засоляване и др.); Проблеми с паленето на стърнища в ниви, горски пожари; Унищожаване на микроорганизмите в плодородния почвен слой ; Вероятност за възникване на нерегламентирани сметища; Вероятност за възникване на пожари ; Необходимост от изследване и картиране на почвите на територията на общината.	Тенденция към хаотична смяна предназначението на селскостопанските земи; Ще се затруднят дейностите по сеитбообръщение и мониторинг на плодородния почвен слой; Ще се запазят темповете на почвено запечатване;
ЗТ и ЗЗ	Наличие на шест ЗЗ по Натура 2000 Наличие на девет ЗТ по реда на ЗЗТ	Ще се затрудни реализацията на мерките за защита в ЗЗ и опазването на характерни видове и хабитати. Ще се затрудни реализацията Плановете за управление и мерките за защита в ЗТ

Компонент	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
Биоразнообразие	Наличие на ландшафтни комплекси с висока консервационна и природна стойност стойност – гори, необработваеми площи с естествена растителност;	Без прилагането на ОУП е възможно влошаване текущото състояние на ландшафтните комплекси; Без прилагане на ОУП съществува риск от непредвидени аварии, замърсени терени и усвояване на временни терени с комерсиална цел, което ще рефлектира негативно върху биоразнообразието Неприлагането на плана ще доведе до повишаване вероятността за възникване на произшествия с представители на фауната, аварии, риск от пожари и замърсяване на почви и речните корита. Това ще доведат до допълнително безпокойство, прогонване на животни;
Ландшафт	В урбанизирания ландшафт присъствие на типично селски населени места ;	Независимо от това дали ще бъде приложен ОУП или не, промени в локалния ландшафт ще настъпят. Всяка една антропогенна намеса води до изменение и промяна в локалния ландшафт; Тенденция към влошаване на естетичните и хигиенните качества на средата

Компонент	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
Културно-историческо наследство	На територията на общината присъстват материални следи от различни исторически епохи.	Възможно е увреждане на културни и исторически ценности от природни фактори и от безконтролно поведение на хора.
Материални активи	Недостатъчност на ДМА с екологично предназначение – за отпадни води, специализирани съоръжения и/или интегрирани технологии	Запазване на същите тенденции Ще се ограничи възможността за изграждане на ДМА с екологично предназначение
Здравен риск човешко здраве,	Отрицателен демографски ръст, висока смъртност на населението	Запазване на тенденциите

Компонент	Текущо състояние	Развитие на компонента без прилагане на плана
Отпадъци	Извършван е морфологичен анализ на отпадъците, задължително изискващ се на всеки 5 години, съгласно чл.8, ал.6 от Наредбата разделно събиране на биоотпадъци ДВ бр.107/2013 г.);	Липса на възможност за прогнозиране и планиране на дейностите на ОА Елхово, касаещи дейностите по отпадъците;
	Общината има система за разделно събиране на отпадъци от опаковки (Задължително за общини с над 5000 ж и курортни места - чл.23 от Наредбата за опаковки и отпадъци от опаковки- ДВ бр.76/ 2013);	Тенденция към влошаване, поради продължаване неконтролирано депонирането на строителни и други отпадъци край пътищата;
	Наличие на инцидентно възникващи локални замърсявания, предимно от строителни материали ;	Не се очаква развитие
	Необходимост от изграждане на площадка за строителни отпадъци, на разделно събрани отпадъци от домакинствата и включване в колективна система за биоразградими отпадъци .	Без наличието на площадка за строителни отпадъци и специфични отпадъчни потоци, се очаква увеличаване количествата на постъпващите в депата отпадъци, възникване на нови нерегламентирани сметища;

Табл.№ 36

4. ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО МОГАТ ЗНАЧИТЕЛНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ, КАТО СЕ ОТЧИТАТ ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ ВЪЗМОЖНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА

Атмосферен въздух

По-долу са разгледани източници на замърсяване – съществуващи и новопредвидени с ОУПО.

Жилищно застрояване

Това предполага, че източниците на замърсители в атмосферния въздух ще бъдат преди всичко отоплителните съоръжения на жилищните сгради и транспортът.

Функционалното развитие на територията предлага запазване на съществуващите жилищни територии и пътни артерии.

Преобладаващата етажност в града е ниска (до 2 етажа)., което предполага необходимост от широко използване на мерки за енергийна ефективност с цел подобряване на КАВ.

Битово отопление

За отопление в домакинствата се използват предимно твърди и по-малко течни и газообразни горива. Използват се традиционни битови горивни уредби, в които горивният процес протича в първичния си вид, с използване на дърва и въглища, газьол (нафта), газ „пропан-бутан“ и др. При битово отопление в общината, емисиите на замърсяващите вещества имат есенно-зимен характер. Очаквани са завишени нива на азотни оксиди, серен диоксид, сажди и фини прахови частици.

Съгласно данни от официалните бюлетини на НСИ, които отразяват средногодишното потребление на горива и енергия от 100 домакинства, делът на използваните твърди горива е доста голям.

Транспортна инфраструктура

Транспортът има принос в замърсяването на въздуха с ФПЧ и вредни газове. Емисиите зависят най-вече от типа на превозните средства, които се използват (леки коли, тежкотоварни и автобуси), вида на използваното гориво (дизел, бензин или газ), интензивността на трафика и състоянието на пътната мрежа.

Състоянието на пътищата от общинската пътна мрежа е лошо. Изградената четвъртокласна пътна мрежа на територията на Община Елхово е с обща дължина 81.6 km, от които в добро състояние е пътното платно на около 20 km. Пътните принадлежности на същите са в лошо състояние.

Наложително е ремонтирането на улиците в населените места.

По време на извършване на ремонтните дейности се очаква локално пряко негативно въздействие върху КАВ. Това въздействие ще бъде временно и ограничено само за периода на ремонтните дейности. Впоследствие подобрената пътна инфраструктура е необходимо да бъде редовно почиствана, което ще рефлектира върху намаляване на фините прахови

Дейността въздейства върху качеството на атмосферния въздух само локално върху работните площадка, отделяйки емисии на амоняк, фини прахови частици и незначителни количества сероводород.

ИЗВОД:

През студеното полугодие е възможно влошаване на КАВ от използването на твърди горива в битовия и обществен сектор като площен замърсител по фини прахови частици (ФПЧ10) и серен диоксид.

През летния сезон е възможно влошаване на КАВ, в резултат на просушаване и разпрашаване на почвената повърхност, което от своя страна води до повишаване на концентрациите на ФПЧ в атмосферния въздух.

При реализацията на ОУПО стойностите на замърсяващите вещества в атмосферния въздух ще намаляват при изпълнение на Националната програма за енергийна ефективност, и саниране на сградния фонд.

Възможните еднократни максимални замърсявания от транспортния сектор по прахово (ФПЧ$_{10}$) и газово (NO_x) замърсяване на територията на общината също са по-ниски от допустимите норми.

От направения анализ на състоянието на качеството на атмосферния въздух се вижда, че няма наднормено замърсяване на въздуха в района. Поради липса на големи източници на емисии, атмосферният въздух може да се окачести като незамърсен и с добро качество, под пределно допустимите концентрации на вредни вещества. Запазването на добро качество на атмосферния въздух в община Елхово до голяма степен ще зависи и от провежданите превантивни и контролни мерки.

В заключение, не се очаква качеството на атмосферния въздух да претърпи негативна промяна. Увеличаването на площите на парковете и градините в населените места е мярка за допълнителен положителен ефект върху въздуха.

Води

Планира се реконструкция на водопроводната мрежа и до/ изграждане на канализация.

Ландшафт

Предвижданията на ОУПО са за възстановяване на нарушени терени (депо за битови отпадъци и др.), развитие на нови културно-познавателни маршрути и други. Тези дейности отговарят на потенциала на ландшафтите от територията на общината и няма да се наруши нормалното им функциониране. Прилагането на новия ОУПО ще доведе до положителни последици за ландшафта.

Отпадъци

Териториите, които могат да бъдат засегнати в значителна степен от генериране на отпадъци при реализацията на ОУПО, принципно са такива, в които се предвижда да се извършват разширения на регулационните граници на населените места, да се изграждат инфраструктура, промишлени и курортни зони и др. На част от тези територии или в близост до тях, поради факта, че те се намират в непосредствена близост до съществуващи населени места, пътна инфраструктура или други обекти с подобно предназначение, или вече е налична, или се очаква да възникне концентрация на замърсяване от нерегламентирано изхвърлени/депонирани отпадъци. Така например, нерегламентираното изхвърляне на строителни, битови и други отпадъци от домакинствата най-често се съсредоточава на входа и изхода на населените места, в непосредствена близост до пътя. В конкретния случай с община Елхово предвижданията на ОУПО за такова развитие са твърде ограничени и откъм предвидена площ, и откъм обем на дейности. Така че, не се очаква реализацията на ОУПО в този случай да доведе до влошаване на състоянието на околната среда поради генерирани в тази връзка отпадъци. От друга страна, реализирането на ОУПО на община Елхово с предвидените теритрории за рекултивация ще окаже трайно положително въздействие върху текущото положение с отпадъците.

Защитени зони

Авторите на ОУП са съобразили режимите на защита на ЗЗ с предвижданията на ОУП.

Съгласно изводите в ДОС, не се очаква отрицателно въздействие от реализирането на ОУП.

При изпълнение на предложените смекчаващи мерки ще бъдат сведени до минимум негативно действащите фактори върху предмета и целите на опазване на защитените зони и реализацията на УЗ, заложени в ПП на ОУП ще бъде съвместима с тях (Предложените смекчакавщи мерки, съгласно ДОС са дадени в приложение - табл.№ 44)

Предвиденото застрояване е с показатели , регламентирани в Наредба 7 за правила и норми на устройство на различните видове територии (МРРБ); за зелени площи – до горния праг, като процент от общата територия на зоната, регламентиран в същата наредба.

С въведените устройствени зони- Жм, Пп, Кз и зони за озеленяване ще се спре хаотичната урбанизация на земеделските земи. С мерките в ОУП, процеса ще бъде регулиран и ще има положително въздействие върху околната среда.

Предвидените реконструкции, рехабилитация и изграждането на нови инфраструктурни обекти- **канализации, ПСОВ** не засягат защитените зони и територии. По-голямо и негативно ще бъде въздействието им върху компонентите на околната среда по време на строителството на тези обекти. Това въздействие се определя като временно, със средна степен на въздействие. По време на експлоатацията при спазване на всички нормативни изисквания въздействието ще бъде незначително .

5. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, КОИТО ИМАТ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ОУП ПЛАН, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНАСЯЩИ СЕ ДО РАЙОНИ С ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ

Съществуващите екологични проблеми, които имат отношение към плана, са свързани с развитието на инфраструктурата, формирането на битови отпадъчни води в населените места, урбанизация на земеделските земи и други.

Най- общо проблемите са свързани с/със:

- Качество на живот на жителите в общината; нисък стандарт на средата за обитаване и отдих във вътрешността.
- Запазване на културното и историческо наследство;
- Опазване на защитените зони, биоразнообразието и запазване на местообитанията;
- Зоните за спорт и туризъм.

Съществен проблем за обществеността водоснабдяване у нас е лошото състояние на разпределителните мрежи, които дефектират, генерират големи загуби на вода и водят до влошаване на качеството на водата. Община Елхово не прави изключение с описаните по-горе проблеми –големи загуби на питейна вода , амортизация на водопроводната мрежа, липса на канализационна мрежа, липса на пречиствателни станция за отпадни, директното заустване на отпадни води .

Съществуващите екологични проблеми са представени в таблица №37

Таблица № 37

Климат, въздух				
№	Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
	Натоварване на атмосферния въздух около транспортните артерии и по-големи населени места	Увеличаването на емисиите на парникови газове ще продължи , тъй като то се дължи, както на състоянието на автомобилния парк, така и на увеличаващото се количество автомобили в страната и лошиге пътни настилки	Подобряване КАВ	Подобряване качеството на пътните настилки, реконструкция
Повърхностни и подземни води				
№	Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
1	Непречистени отпъдъчни води от населени места и производства – липса на действаща ПСОВ и на канализация по всички населени места	Изменение на биологичните и химичните показатели на водите .Влошаване на общото екологичното състояние	Подобряване на хидробиологичн ите условия. Намаляване на биогенния натиск.	Намаляване на общото количество на непречистените отпадъчни води до европейските нормативни изисквания
2	Инцидентни замърсявания	Изменение на биологичните и химични показатели, вследствие инфилтрат от незаконните замърсявания .	Намаляване на общото замърсяване от точкови източници. Достигане на добро химично, биологично и общо екологично състояние на водите.	Прилагане на съвременни екологични методи за управление на отпадъците. Повишаване екологичното възпитание и информираност на населението.

Климат, въздух				
№	Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
3.	Дифузно замърсяване от селското стопанство поради неприлагане на добри аграрни и фермерски практики.	Изменение на биологичните и химичните показатели. Изменение на биологичните и химичните показатели. Влошаване на екологичния статус на водите.	Достигане и поддържане на добър екологичен статус	Прилагане на добри земеделски и фермерски практики. Контрол при управление на отпадъците
4.	Нарушена морфология на реките, водещи до ерозионни процеси от изземването на инертни материали от речните корита Непочестени речни корито, неукрепени брегове	Нарушаване на хидроморфологични условия, унищожаване на крайречни диги, риск от наводнения, понижаване нивото на подземните води	Рекултивиране на нарушените от изземването на инертните материали	Забрани, ограничания и контрол за добив на инертни материали от реките
№	Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
Земи и почви				
1	Хаотична урбанизация на земи	Усвояване на терени за неземеделски нужди.	Опазване на почвения ресурс.	Предлагане в ОУП на задължителни устройствени правила и норми за различните видове територии, за земи с предстояща смяна на предназначението им.

Климат, въздух				
№	Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
2.	Намаляване на площи от селскостопанските земи, вследствие възникване на локални замърсявания	Намаляване на площите на селскостопанските земи, замърсяването им с отпадъци и инфилтрат от тях. Катастрофално въздействие върху хумусния слой на почвата.	Възстановяване на площите (заети с лаколни замърсявани и добивни дейности) към земеделските територии . Максимално намаляване на заплахата. Разяснителна дейност сред населението. Ограничаване на добива на инертни материали.	Недопускане на нерегламентирано изхвърляне на различни отпадъци в земеделските земи. Повишаване екологичното възпитание и информираност
№	Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
Биоразнообразие, ЗЗ				
1	Добив на инертни материали , терени за добив по открит способ	Разрушаване местата за размножаване на риби и птици. Снижаване нивото на подпочвени води	Предотвратяване и превантивни мерки срещу ерозионните процеси	Забрани, ограничения и контрол за добив на инертни материали ат реката Укрепване и поддържане на речния бряг и коритата

Климат, въздух				
№	Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
2	Пряко унищожаване на типични местообитания и видове	Пожари, планирани сечи	Възстановяване и опазване на местообитанията с висок консервационен статус.	Използване на инструментариума на „Натура 2000” и ЗБР Рекултивация, възбрани, контрол. Използване на биометоди за растителна защита. Контрол при използване на торове и препарати за растителна защита. Превантивни мерки; Контрол при палене на стърнища
3.	Инвазия на интродуцирани видове	Влияят директно върху хабитата. Деградация и фрагментация на значително местообитание.	Опазване на комплекси с висока консервационна значимост. Намаляване на интензитета на заплахата.	Запазване на екосистемата от местни растителни видове.
4	Безпокойство от транспорт и строителство.	Пряко въздействие върху флората фауната.	Намаляване на интензитета на заплахата.	Превантивни мерки. Контрол.
№	Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
Вредни физични фактори				
1.	Атотранспорт, преминаващ през населените места	Увеличение на шумовото натоварване	Модернизация на транспортната инфраструктура.	Реконструкция, модернизация на пътната инфраструктура
Отпадъци				

Климат, въздух				
№	Приоритетен проблем	Въздействие	Цел	Насоки
2	Локални замърсявания	Завземане на ценна селскостопанска земя; риск от замърсяване на повърхностните и подземни води, земите, почвите и атмосферния въздух.	Модернизация на системата за управление на отпадъците.	Спазване на нормативните разпоредби. Повишаване екологичната култура на населението
3	Липса на площадки за строителни и едрогабаритни домакински отпадъци	Увеличаване на обема на генерираните отпадъци и тези постъпващи в регионалното депо.	Усъвършенстване на системата за управление на отпадъците	Изграждане на площадка за строителни и едрогабаритни отпадъци Повишаване екологичната култура на населението.

ОУП определя рамки, в които могат да бъдат адекватно реализирани изведените от общината и експлоатационните „В и К" дружества приоритети за развитие на водния сектор. В т.ч влизат и ефективно прилагане на Директива 91/271/ЕИО относно пречистването на отпадъчните води от населените места.

В общината е приета програма за управление на отпадъците.

При неправилното им третиране битовите отпадъци стават потенциален замърсител на основните компоненти на околната среда: атмосферен въздух, повърхностни и подземни водоизточници и почва. Сериозен проблем са опасните отпадъци от домакинствата, които дори в малки количества могат да окажат вредно въздействие с тежки и трайни последствия за здравето и жизнената среда на човека.

Създават се предпоставки за натрупване в растителна продукция на неорганични и органични вещества като нитрати, тежки метали, въглеводороди, пестицидни остатъци и др., които чрез инфилтрата от нерегламентираните сметища попадат в повърхностните и подземните води, вследствие на което се усвояват от растенията. Този кръговрат създава предпоставки за замърсяване на земеделските култури, разположени в близост до нерегламентираните сметища и увеличава опасността за човешкото здраве в района.

Промените в жизнения стереотип на населението и свързаните с това изменения в бита, храненето, културата и работната среда, както и все по-масовото опаковане на стоките и продуктите, и въвеждането на нови опаковъчни материали, водят до увеличаване на количествата и промяна в състава на битовите отпадъци. Увеличава се делът на пластмаси, полиетилен и други трудно разградими материали.

При засилената стопанска дейност възникват екологични проблеми, които директно влияят върху биоразнообразието.

6. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО, КОИТО ИМАТ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ОУП И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ОУП

Направен е анализ на стратегиите, плановете и програмите на национално (в т.ч. регионално, областно и общинско) и международно равнище, които имат отношение към ОУП на община Елхово, като въз основа на анализа са направени изводи за начина и степента, в които в ОУПО тези цели и екологични съображения са взети предвид. При установяване на противоречие между екологичните цели и съображения и предвижданията на ОУП са направени съответните препоръки, които да бъдат отразени в проекта на устройствения план с цел постигане на неговото съответствие с политиката по околна среда на национално и европейско ниво. Резултатите са представени в следващата Таблица

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда, имащи отношение към ОУПО	Начин и степен, в която целите са взети предвид в ОУПО	Препоръки към ОУПО
Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013 – 2020 г. <u>Цел по отношение на ОС:</u> - 20% увеличаване на енергийната ефективност; - 20% намаляване на емисиите парникови газове спрямо нивата им от 1990 г.; - 20% дял на енергията от възобновяеми източници в общото потребление на енергия в ЕС до 2020 г., включително 10% дял на биогоривата в транспорта	Внедряване на мерки за енергийна ефективност ще допринесат за опазване чистотата на атмосферния въздух. Внедряване на мерки за енергийна ефективност, които да оптимизират акустичната среда. Предприемането на мерки за по-устойчива инфраструктура, която да отговоря на европейските стандарти в областта на енергетиката, транспорта и аградния сектор.	Не се налагат.
Обща селскостопанска политика (ОСП) на ЕК <u>Цел по отношение на ОС:</u> - Да се помогне на земеделските производители да гарантират **опазването на околната среда и биологичното разнообразие** (30% от директните плащания се насочват към **устойчиви и екологосъобразни земеделски практики**, като например разнообразяване на видовете, отглеждани култури, поддържане на постоянни пасища и опазване на екологично чисти райони в земеделските стопанства). Разработва се специфична помощ за биологичното земеделие. -	Районът притежава дадености за развитието на биологично животновъдство и растениевъдство	Не се налагат.

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда, имащи отношение към ОУПО	Начин и степен, в която целите са взети предвид в ОУПО	Препоръки към ОУПО
Закон за чистотата на атмосферния въздух Цел по отношение на ОС: - Да се защити здравето на хората и на тяхното потомство, животните и растенията, техните съобщества и местообитания, природните и културните ценности от вредни въздействия, както и да предотврати настъпването на опасности и щети за обществото при изменение в качеството на атмосферния въздух в резултат на различни дейности. **Директива 2008/50/ЕО относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа** Цел по отношение на ОС: - Подобряване на качеството на атмосферния въздух, чрез изпълнение на мерки, предназначени за избягване, предпазване от или намаляване на вредното въздействие върху човешкото здраве и върху околната среда.	Рехабилитация и реконструкция на пътища и улична мрежа в населените място, обновяване и благоустрояване на зелената система, внедряване на мерки за енергийна ефективност, с цел подобряване на КАВ. Закриването и рекултивирането на депото за битови отпадъци.	Не се налагат.
Закон за защита от шума в околната среда и подзаконовата му нормативна уредба Цел по отношение на ОС: - Създаване на здравословни условия на живот на населението и опазване на околната среда от шум чрез разработването и прилагането на интегриран подход и мерки за неговото избягване, предотвратяване или намаляване. **Директива 2002/49/ЕО за оценка и управление на шума в околната среда** Цел по отношение на ОС: - Разработване на Стратегически карти на шума (СКШ) и Планове за действие към тях за агломерациите с население над 100 000 души, както и за основни пътни участъци с преминавания на над 3 000 000 МПС годишно. **Директива (ЕС) 2015/996** за установяване на общи методи за оценка на шума Цел по отношение на ОС: - Да определи общ подход за приоритетно избягване, предотвратяване или намаляване на вредните въздействия, включително дискомфорта, породен от излагането на въздействие на шум в околната среда	Рехабилитация и реконструкция на пътната мрежа, озеленяване на основните пътни трасета, внедряване на мерки за енергийна ефективност.	Не се налагат.

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда, имащи отношение към ОУПО	**Начин и степен, в която целите са взети предвид в ОУПО**	**Препоръки към ОУПО**
Стратегически план за развитие на горския сектор (2014 – 2023 г.) - Приоритетна област 1. Подкрепа за селските и градските общности. - Приоритетна област 2. Насърчаване на конкурентоспособността и устойчивостта на отраслите на ЕС, свързани с горското стопанство, на биоенергията и на екологичната икономика в по-широк аспект.	Поддържане на жизнени, продуктивни и многофункционални горски екосистеми, способстващи за смекчаване на последиците от измененията в климата и за подобряване качествата на атмосферния въздух	Не се налагат.
Почви *Международни стратегии и директиви за опазване на почвите:* 1.Тематичната стратегия за опазване на почвите (Thematic Ctrategy for Coil Protection COM/2006/231); Цели: опазване на почвата от деградация и устойчиво използване на земите на локално, национално и европейско ниво. 2. Доклад на Европейската комисия (CWD (2012) 101) Цели: прилагане на добри практики за ограничаване запечатването (от строителство) на плодородни земеделски земи. 3. Директива 96/61/ЕС за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването. Цели: опазване на почвите от замърсяване. 4. Нитратна директива (с номер 91/676/ЕИО) Цели: опазване от замърсяване с нитрати на водите от земеделски източници *Национални стратегии за опазване на почвите:* Стратегическата цел на МОСВ за “опазване, устойчиво ползване на земите и почвите и възстановяване на почвените функции.” Постига се чрез: 1.Закона за почвите, изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г. 2.“Национална Програма за действие за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в Република България (2007 – 2013 г.)”. *Национални програми за опазване на почвите:* 1.Националната програма за развитие на селските райони, 2014 – 2020. Цели: въвеждане на земеделски и горски практики, които намаляват негативното въздействие върху околната среда. *Национални планове за опазване на почвите:* 1. Национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители (УОЗ) в България, 2006, актуализиран 2012 г. – 2020 г. Цели: опазване здравето на хората и околната среда от въздействието на УОЗ.	В ОУП не са предвидени дейности, които да противоречат на посочените стратегически документи за опазване на почвите.	Не се налагат
Директива 92/43 ЕС	Извършена е оценка за допустимост с предмета и целите на Натура 2000. След прилагане на алтернативите и мерките ОУПО е съвместим с предмета и целите на опазване в ЗЗ	Не се налагат.

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

Стратегически документ и цели по опазване на околната среда, имащи отношение към ОУПО	**Начин и степен, в която целите са взети предвид в ОУПО**	**Препоръки към ОУПО**
Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.”	ОУПО е съобразен с политиките и мерките, предвидени за опазване на биоразнообразието в оперативната програма	Не се налагат.
Стратегия на ЕС за биологично разнообразие до 2020 г	ОУПО е съобразен с целите на запазване на биоразнообразието и спиране на неговата загуба	Не се налагат.
Стратегически план за биоразнообразие 2011 – 2020 г.	ОУПО е съобразен с целите на запазване на биоразнообразието и спиране на неговата загуба	Не се налагат.
Закон за биологичното разнообразие	ОУПО не противоречи на зелите на за опазване на ЗЗ	Не се налагат.
Закон за защитените територии	Неприложимо	-
Национална стратегия за развитие на горския сектор в Република България (НСРГСРБ) за периода 2013 – 2020 г.	ОУПО е съобразен с основните приоритети и мерки на НСРГСРБ за периода 2013-2020.	Не се налагат.
Европейска конвенция за ландшафта Цели: Подкрепяне и популяризиране на опазването, управлението и планирането на ландшафта.	В ОУПО не са предвидени дейности, които да противоречат на посочения документ.	Не се налагат.
Закон за културното наследство	Няма противоречие с изискванията на ЗКН.	-

Табл.№38

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

7. ВЕРОЯТНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ

За определяне на предполагаемото значително въздействие на мерките предложени в ОУП е използвана оценка, която включва следните критерии:

· Мащаби на въздействието – териториален обхват на въздействие върху околната среда;

·Сила на въздействие (отклонение от нормативните изисквания по отношение качеството на съответния компонент);

· Интензивност на въздействие (повторяемост);

· Брой население, подложено на негативно въздействие;

· Значимост на територията (защитена зона, защитена територия, селскостопанска земя, обекти със специфичен охранителен статут).

7.1. УРБАНИСТИЧНА ПРОГНОЗА ЗА ПРЕДПОЛАГАЕМО ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

В процеса на реализация на предвидените в ОУП мероприятия ще се наблюдават комплексни влияния върху компонентите и факторите на околната среда.

До момента в общината се е извършвала хаотична урбанизация на земеделските земи, без наличие за планова готовност за тези територии, с оглед регулиране и устройствени намеси в тях, което води до засилване на антропогенния натиск върху компонентите на околната среда на прилежащите към тях територии.

При прилагането на плана се очакват положителни въздействия поради следните съображения:

·Резултатите от първия етап на проучването “Анализ и оценка на съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда” определиха териториалните ресурси на проучвания район и възможностите за рационалното им използване. За целта пред колектива, разработващ ОУП, бяха поставени екологични изисквания, параметри и ограничения за усвояването на отделни участъци от територията, които намериха отражение в проектното решение;

·Устройствените мероприятия за всяка урбанистична структура, функционираща на територията, се обсъждаше с двата колектива, като се търсеше най-екологосъобразното решение. При вземане на всяко решение се отчитаха освен екологичните фактори, още: социалните, икономическите, техническите. Там където не можеше да се приложат устройствени мероприятия, се търсеха възможности за прилагането на комплекс от технически, технологични, организационни и др. мероприятия.

Предполагаемото въздействие на мероприятията, заложени в ОУП, могат да се очакват в няколко посоки:

а) изменение на функционалното предназначение на отделни участъци от територията;

б) изменение комфорта на обитаване;

в) усъвършенстване на пространствената организация на територията с рационално, комплексно използване на териториалните ресурси;

г) изменение на качествената характеристика на санитарно-хигиенните

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

условия.

7.1.1. ИЗМЕНЕНИЕ НА ФУНКЦИОНАЛНОТО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ОТДЕЛНИ УЧАСТЪЦИ ОТ ТЕРИТОРИЯТА

Изменение на функционалното предназначение на някои територии е представено в „Баланс на територията на общинаЕлхово “. Функционалните изменения са свързани с разширението на регулационните граници на населените места.

7.1.2.УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ПРОСТРАНСТВЕНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ТЕРИТОРИЯТА

В проекта се запазва съществуващият модел на организация на територията – зони за обитаване, труд, отдих, техническа инфраструктура.

В проектното решение пространствената организация е подчинена на основната екологична цел и обезпечаване на комфорта на околната среда чрез възможно максимално неутрализиране или локализиране на негативното влияние на антропогенните фактори.

7.1.3.ПОВИШАВАНЕ КОМФОРТА НА СЕЛИЩНАТА ТЕРИТОРИЯ И СТАНДАРТА НА ОБИТАВАНЕ

Ще бъде постигнато с предвидените в проекта мероприятия и нормативи по отношение на плътност и интензивност на застрояване, плътност на усвояване и необходима озеленена площ.

В извън селищната територия се наблюдава намаляване площта на селскостопанската земя, поради факта, че основно мероприятията, които се предвиждат с ОУП ще засегнат най-много селскостопанските територии.

Предвидените в проекта мероприятия за количествено нарастване на жилищната площ, осигуряват висок стандарт на обитаване.

Качествените изменения в характеристиката на жилищния фонд – първична техническа благоустроеност – включва изграждане на канализационна система, изграждане на ПСОВ за формираните отпадъчни битови води в населените места, екологосъобразно управление на формираните битови и други отпадъци са гаранция за повишаване стандарта на обитаване. *Не се очаква въздействие върху ЗЗ по “Натура 2000”* .

7.1.4.ПРОГНОЗА ЗА ПРЕДПОЛАГАЕМОТО ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ВЪВ ВРЪЗКА С РАЗПОЛАГАНЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯ/СЪОРЪЖЕНИЯ, КЛАСИФИЦИРАНИ КАТО ПРЕДПРИЯТИЯ С НИСЪК ИЛИ ВИСОЩ РИСКОВ ПОТЕНЦИАЛ.

Съгласно Чл. 104. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 77 от 2005 г., бр. 32 от 2012 г., в сила от 1.01.2013 г., отм., нов, бр. 62 от 2015 г., в сила от 14.08.2015 г.) (2) от ЗООС, при устройственото планиране на територията се осъществява контрол на:

1. разположението на нови предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал;

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

2. изменения в предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал.

„Предприятие/съоръжение с нисък рисков потенциал— е предприятие/съоръжение, в което има опасни вещества в количества, равни или надвишаващи количествата, посочени в приложение № 3, част 1, колона 2, или част 2, колона 2, но по-малки от количествата, посочени в приложение № 3, част 1, колона 3, или част 2, колона 3, когато е приложимо, като се използва правилото за сумиране, посочено в забележка 4 от приложение № 3 към чл.103, ал.1 от ЗООС „Предприятие/съоръжение с висок рисков потенциал— е предприятие, в което има опасни вещества в количества, равни или надвишаващи количествата, посочени в приложение № 3, част 1, колона 3, или част 2, колона 3, когато е приложимо, като се използва правилото за сумиране, посочено в забележка 4 от приложение № 3 към чл.103, ал.1 от ЗООС.

Промишлените отровни вещества /ПОВ/ в производствения сектор са: амоняк, хлор, сярна киселина, натриева основа, серни окиси, доменен и коксов газ, пропан-бутан, цианиди, пестициди и други вещества. Съдовете за съхранение на суровините, полуфабрикатите и готовата продукция на промишлените предприятия, обикновено са разположени около промишлените корпуси.

В процеса на изработване на ОУП са ревизирани и отразени в ОУП, всички изработени и одобрени ПУП . Не се отреждат нови територии и зони, представляващи риск за околната среда и човешкото здраве.

С ОУП не се предвиждат високотехнологични производствени зони, и нови групи от предприятия/ съоръжения с нисък и/или висок рисков потенциал, за които съществува риск от аварии и опасност от възникване на ефект на доминото, предвид близостта на наличните количества опасни химически вещества

С ОУП не се предвиждат зони и съоръжения, съхраняващи големи количества лесно запалими течности- ЛЗТ, или експлозивни, оксидиращи аерозоли, течности и др.

Формираните утайки от пречистване на отпадъчните води, след изграждане на ПСОВ, ще се съхраняват на площадка, отговаряща на изискванията на Наредбата за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци.

Съгласно разпоредбите на чл.17, ал.2 от Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, в отделни урегулирани имоти в жилищни територии, в съответствие със заявено искане на собствениците, могат да изграждат и сгради за безвредни производствени дейност.

На територията на общината няма и с ОУП не се предвиждат нови предприятия/съоръжения и инсталации, чиито производствени процеси имат вредно влияние върху околната среда (отделяне на газове, дим, прах, миризми, произвеждане на вредни шумове, светлинни отблясъци и др.),

С ОУП не се устройват санитарно-хигиенни зони и и не се определят безопасни отстояния.

7.1.5.ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗОНИ ИЛИ ОБЕКТИ СЪС СПЕЦИФИЧЕН ХИГИЕННО-ОХРАНИТЕЛЕН СТАТУС В ОБХВАТА НА ОБЩИНАТА.

В ОУП не се предвиждат отклонения от изискванията за хигиенно-защитни зони на обекти със специфичен хигиенно-охранителен статус. В плана се препоръчва при бъдещо устройване на производствените зони, да не се допуска реализирането на инвестиционни намерения, несъвместими с други дейности. Още в най-ранен етап на

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

инвестиционното намерение е задължително компетентното становище на РИОСВ – гр. Стара Загора, БД ИБР Пловдив, РЗИ Ямбол - за всяко инвестиционно намерение.

Това е положителен елемент в ОУП по отношение опазването на околната среда и по-конкретно подземните води. Реализацията на плана не предвижда нарушаване на изискванията на режима на ползване на хигиенно-защитните зони на обектите на инженерната и техническата инфраструктура. Това решение също има положително отношение към околната среда.

Съгласно Приложение 1, буква "е" към Директивата за стратегическа екологична оценка в доклада, следва са разгледани вероятните екологични въздействия върху следните елементи: „Биологично разнообразие, население, здравеопазване, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални ценности, КИН, включително архитектурно и археологично наследство, ландшафт и взаимоотношението между тях".

7.2. ЕКОЛОГИЧНА ПРОГНОЗА ЗА ПРЕДПОЛАГАЕМО ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА, ПО КОМПОНЕНТИ .

Атмосферен въздух

Степента на замърсяване от битовото отопление с твърдо гориво се определя преди всичко от броя на постоянно пребиваващите в общината жители. Демографската картина на общината показва тенденция към намаляване на населението, което от своя страна води до намаляване на потреблението на твърди горива от населението.

Негативното въздействие на автотранспорта на КАВ по отношение на ФПЧ10 в общината зависи основно от състоянието на пътната и уличната мрежа, която в момента не е много добра. В рамките на действието на ОУП се очаква, че нейното качество ще се подобрява, което ще доведе до намаляване на суспендирането на прах в атмосферния въздух;

Води

С ОУПО се предвиждат дейности свързани с ограничаването на съществуващите проблеми с водоснабдяването и канализацията:

- реконструкция на водопреносната мрежа в населените места;
- до/изграждане на канализационната мрежа.

Земи и почви

Ограничаването на свободния достъп на непречистени отпадъчни води в земните недра чрез изграждане на канализационни системи и ПСОВ е решение с положително въздействие по отношение качеството на подземните води и опазване на земните недра.

Състоянието и характеристиките на компонентите "земи и почви" е в пряка зависимост от предвижданията на плана. Конкретните устройствени решения на плана се отнасят до:

- ограничаване промяната на предназначението на подходящите за земеделие земи за нуждите на урбанизацията и други видове усвояване;

Защитени зони .Зелени площи

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска " 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

При реализацията на ОУП на община Елхово, се предвижда въвеждане на устройствени правила в защитени зони по отношение на вече урбанизирани територии и на имоти с начин на трайно ползване на ниви и овощни градини ;

Предвижданията на плана се отнасят до различни по функционална принадлежност и особености на терените - гори, озеленяване за широко обществено ползване, спортни терени.

Изискванията на плана по отношение на посочените зони са свързани със съхраняване на горските масиви със стопански функции и определяне на специални режими и подрежими към поддържането им, запазване делът на мери и пасища.

При изграждането на залегналите в ОУП нови устройствени зони с различно предназначение могат да се очакват нарушения на растителни видове без консервационна стойност, предимно по време на доставка и монтаж на съоръженията и при утъпкване на почвите. Въздействията се очаква да бъдат отрицателни, краткосрочни и временни. Не се очаква вторично и кумулативно въздействие.

Не се очакват въздействия свързани с фрагментация, нарушаване на структурата и функциите на защитените зони, както и на видовете предмет на опазване.

Възможно е нахлуване на чужди за местната флора растителни видове при използване на нетипични за района растителни видове, и при озеленяване на нови площи. Потенциална опасност за естествените местообитания е използването на пестициди. Не се очаква животинските видовете, обитаващи защитените зони, да бъдат обезпокоени по време на експлоатацията на новоизградените обекти.

От посоченото следва заключението, че предвижданията на плана имат за цел да стабилизират и обогатят флористичното и фаунистично богатство на територията, предмет на планиране.

Отпадъци

Не се очакват и сериозни изменения в морфологичният им състав поради запазване на основните устройствени зони. Предвид дейностите, които се предвиждат в новите устройствени зони- производствени, курортно-туристически, такива в сферата на обслужването и озеленителни и залесителни мероприятия, не се очакват образуване и излъчвания на опасни вещества и емисии.

Шум и други вредни физични фактори

Предвидените в проекта реконструкция на пътища и пътни настилки е положително решение по отношение подобряване на акустиката на средата, в дългосрочен аспект

Културно-историческо наследство

Предложението за спазване на нормативните изисквания на Закона за паметниците на културата по време на строителни дейности ще има трайно, положително въздействие върху опазването на НКЦ;

На табл.62 са разгледани устройствените и технически решения, предлагани в ОУП, като са описани очакваните им въздействия върху околната среда и са определени тези, които могат да окажат значителни въздействия върху околната среда.

РЕЗУЛТАТИ ОТ АНАЛИЗА НА ВЪЗМОЖНИТЕ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Таблица № 39

Компоненти и фактори	Очаквано развитие на отделните аспекти на околната среда и възможни въздействия върху тях
Атмосферен въздух	Предложенията за подобряване на пътната инфраструктура в и извън населените места ще допринесе за подобряване КАВ
Води	Предвиденото до/изграждане на канализация в населените места, отвеждане и пречистване на формираните отпадъчни води в ПСОВ ще ликвидира опасността от здравен риск вследствие заустване на непречистени отпадъчни води
	Реконструкцията на старите водопроводни мрежи ще снижи загубите от питейна вода, като това ще доведе до значително намаляване на дневното водопотребление и снижаване на разходите по водоснабдителните системи.
Геоложка основа и подземни води	Предвидените в плана мерки за отвеждане и пречистване на формираните отпадъчни води на територията на общината, ликвидиране попивните ями за отпадъчни води, мерките за превантивна защита в зони с установени свлачищни процеси ще ликвидира риска от замърсяване на подземните води и негативно влияние върху геоложката основа. Въздействието ще бъде положително, пряко и постоянно.
	Предвиденото нискоетажно строителство в урбанизираните територии няма да окаже отрицателно въздействие върху геоложката среда, тъй като това строителство не предполага големи изкопи и фундаменти в строителството.
Земи и почви	Общите постановки в ОУП по отношение на земеползването и устройството на извънселищните територии е показател за подход, насочен към постигане на екологосъобразни устройствени решения и в този смисъл не представляват заплаха за околната среда.
	Предложеното в ОУП обособяване на устройствени зони:- Жм, жилищна зона с малка височина, плътност и интензивност- Пп, Ов и др. ще допринесат за преустановяване на хаотичното урбанизиране на земите. Ще се преустанови и безконтролната смяна на предназначението на земята.
	Териториалното ограничаване на урбанизираните територии, зоните за отдих и туризъм ще отраничи възможността за неправомерно и непланово усвояване на земи за други цели.
Зелени площи, защитени зони	Предвижданията на плана за максимално опазване на ЗЗ по ЗБР, недопускането на застрояване в непосредствена близост до границите на ЗЗ се разглежда като положителен елемент на плана.
	Предложеното развитие на зелената система създава подходящи условия за съответстващо управление и контрол на параметрите на средата.
Ландшафт	Реализацията на предложенията на плана по отношение на техническата инфраструктура ще осигури максимално опазване на компонентите на ландшафта.

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

Компоненти и фактори	Очаквано развитие на отделните аспекти на околната среда и възможни въздействия върху тях
Отпадъци	В ОУП се предвижда разширяване на принципа на екологосъобразно управление на формираните на територията на общината, което ще има дълготрайно положително въздействие. **В ОП на ОУП следва да предвиди площадка за едрогабаритни домакински и строителни отпадъци, извън зоните Натура 2000.**
Шум и други вредни физични фактори	Предвидените в проекта реконструкция на пътища и пътни настилки е положително решение по отношение подобряване на акустиката на средата.
	Не са установени вредни въздействия върху жителите от нейонизиращи лъчетния.
Културно-историческо наследство	Планираните в плана устройствени мероприятия не засягат пряко НКЦ. Предвидените в плана предложения и норми за устройствено развитие и опазване, са адресирани към специализирани детайлни проучвания в следващи нива на проектиране
	Предложението за спазване на нормативните изисквания на Закона за паметниците на културата по време на строителни дейности ще има трайно, положително въздействие върху опазването на НКЦ; Предвидените с плана охранителни зони, режими и специфични правила и норми за устройствено развитие са адресирани към специализирани детайлни проучвания, в следващи нива на проучване и проектиране.

7.3. ПРОГНОЗА ЗА ОБЩИТЕ ЕКОЛОГИЧНИ И ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ ПАРАМЕТРИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЕЛХОВО В РЕЗУЛТАТ ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ПЛАНА

Общоекологични параметри на територията

Прогнозата за общоекологичните и здравно-хигиенни параметри на проучваната територия се основава на заложените параметри в ОУП на община Елхово.

Основните параметри на ОУП: комфорт на обитаване; обезпеченост с техническа и инженерна инфраструктура; обезпеченост със социална инфраструктура – отговарят на съвременните нормативи и стандарти на ЗУТ, Наредба № 7/МРРБ за правила и норми за устройство на различните видове територии. В този смисъл ОУП като документация заедно със специалностите В и К, Електроснабдяване, Транспортна схема и Схема на “Зелената система”, е законосъобразен и екологосъобразен дотолкова, доколкото съвременно устройство на територията е екологосъобразна дейност.

Прогнозата за предполагаемото въздействие върху отделните компоненти на средата показват, че предполагаемото или бъдещо състояние ще бъде в изискваното нормативно състояние, което от своя страна ще осигури здравно-хигиенните параметри на територията. Основание за това са предвидените мероприятия (устройствени, технико-технологични, организационни и др.) в ОУП Община Елхово няма източници, формиращи трайна зона на замърсен атмосферен въздух.

По отношение нормативните качества на повърхностните и подземни води

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

реализирането на предвидените в ОУП мероприятия за изграждане на канализационна система в населените места; изграждане на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води; подобряване управлението на отпадъците ще осигурят качество на питейните води, отговарящи на необходимите показатели за заустване на отпадъчни води във водни обекти.

Реализирането на предвидените в ОУП устройствени мероприятия като благоустрояване, реконструкция на отделни участъци от пътната мрежа ще промени акустичния режим на територията.

Оценка на здравния риск, мерки за здравна защита и управление на риска

Предвидената в ОУП пространствена организация на територията и предвидените устройствени мероприятия няма да влошат здравния статус на населението. Основания за това са:

- Ниските емисии на вредни вещества от отделните източници на замърсяване на атмосферния въздух ;
- Изграждането на канализаци, отвеждането и третирането на отпадъчните води, формирани на територията на населените места и производствените зони чрез изграждане на нова ПСОВ, предполага недопускане замърсяване на водите;
- Предвидените в проектното решение реконструкции на улично- пътната мрежа, ще доведат до намаляване шумовите натоварвания в различните зони.

Реализирането на предвидените в проекта устройствени мероприятия и инвестиционни обекти няма да доведат до увеличаване на здравния риск за населението на общината, което няма да бъде изложено на директна експозиция.

В изложението до момента представихме в детайли, в рамките на възможното и достатъчната необходимост и целесъобраност, настоящата ситуация, свързана с компонентите и факторите, влияещи върху качеството на околната среда в община Елхово, както и с очертаните преспективи в устойството на територията, произтичащи от проекта за ОУП.

8. МЕРКИ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ОУП

Общи мерки: Инвестиционни предложения /планове, програми и проекти, за които се изисква ОВОС (по реда на глава шеста от ЗООС) и оценка степента на въздействие(по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на специален закон, след произнасяве с акт за одобряване или съгласуване от компетентните органии при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.

В резултат на анализа и оценката на компонентите и факторите на околната среда и степента на отразяване на Националните стратегически цели по отношение качествата на околната среда, екологичната оценка формулира набор от мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от реализацията на плана, показани в следващата таблица.

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. +359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org

Таблица № 40

Компонент	Мерки
Атмосферен въздух	Одобряване на ПУП за производствени дейности, които прилагат най-добрите налични техники за минимизиране на емисиите в атмосферния въздух.
	Съобразяване на всички проектни решения с развитие на зелената система
	Поддържане КАВ чрез намаляване емисиите от битовия и стопански сектор и транспорта, подобряване състоянието на пътната мрежа, поддържане на чистотата на уличната мрежа в населените места, повишаване на изискванията към движещите се МПС.
Води	Прилагане на добри земеделски практики в изпълнение на изискванията на Директива за нитратите /91/676/ЕЕС/.
	Доизграждане/изграждане на канализационна мрежа в населените места на общината.С цел опазване на повърхностни и подземни води от замърсяване да се прилага разпоредбата на чл.46, ал.4 , т. 2 от ЗВ и изискванията на ЗУТ. Да се спазват изискванията на чл.143,т.3 и чл.146, ал. 1 от Закона за водите: - забранява се използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; - Забранява се разполагането на жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките и сервитута на хидротехническите съоръжения. Изграждане на ПСОВ в изпълнение на изискванията на Директива 91/271б/ЕС, изменена с Директива 98/15/ЕЕС.
	Поетапно ликвидиране на точкови и дифузни източници на замърсяване на водите
	Редуциране на високия процент загуба на вода., чрез реконструкция на водопроводната мрежа
	Изпълнение на предвидените в ПУРБ мерки за постигане целите за водните тела в района - в компетентността на общината
	Внасянето на азотсъдържащи торове задължително да бъде разделено на части (предсеитбено и подхранване)
Геоложка основа	Съобразяване на предстоящото проектиране с резултатите от геоложки, инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания и необходими изследвания, които трябва да се провеждат за конкретизиране на условията при изграждане на нови или реконструкция на стари сгради, водопроводни и канализационни мрежи, локални пречиствателни съоръжения и комуникации.
Земи и почви	Забрана за палене на стърнищата
	Да не се допуска новосформирането на нерегламентирани сметища

Компонент	Мерки
Отпадъци	Изпълнение на проекти за площадка за строителни отпадъци и специфични отпадъчни потоци
	Подобряване управлението на отпадъците и информираността на населението
	Да се спазват изискванията на ЗУО по отношение на третиране на различните потоци отпадъци (масово разпространени отпадъци, отпадъци от опаковки, биоразградими отпадъци) В ОП на ОУП да предвидят площадки за едрогабаритни домакински и строителни отпадъци, извън зоните Натура 2000
Ландшафт	Възстановяване и развитие на озеленените площи в населените места и изграждане на нови озеленени площи в крайселищната среда.
	Разработване на ландшафтно-устройствени проекти за възстановяване и рекултивация на деградирали ландшафти
	Недопускане на въздействия, по-големи от проектните, върху пощадките на предвидените с ОУП обекти
	Да не се оставят неукрепени изкопи и насипи с височина/дълбочина над 1,50 м.
Културно-историческо наследство	Изработване на програма за организирана защита на недвижимите и движими ценности.
	При случай на откриване на обекти с характер на находка, дейността да се прекратява незабавно и да се уведомява общината и РИМ за експертиза.
	Комуникационните трасета да се преценят от гледна точка на измененията в историческия ландшафт на общината и на урбанистичните последици от тяхното прокарване;
	Оформяне на пътни и инфраструктурни съоръжения, нови територии за обитаване, нови обслужващи центрове, места за нови култови и религиозни обекти и пр.- в местата на непосредствено и териториално взаимодействие да се осигури контактна зона, която да постави в доминантно положение условията, за осигуряване на необходимите и конкретно подходящите условия за обектите на културното наследство;
	Трасетата на бъдещите комуникационни и инфраструктурни направления да се съпоставят още в началните фази на проектиране с локализацията на обектите на културното наследство според данните от Единната археологическа карта на България;на Регионалния исторически музей и от документацията на НИПК
	В плановете, в програмите за реализация и проектно-сметните документации да се предвидят необходимите предварителни проучвания и сондажи за наличие на археологически обекти в обсега на трасетата

Компонент	Мерки
	В хода на извършване на проектните и строителни работи да се спазват законовите разпоредби (по ЗУТ; по Наредбата за опазване на археологическите паметници; ЗОСС и пр.) и най-важно – своевременно да се извършват съгласувателните процедури като превантивна мярка за опазване на паметниците на културата;
	Предварително да се изискват от НИПК становища и параметри за мерките (изисквания и ограничители), свързани с опазването на обектите – паметници на културата и средата им;
	Да се предвидят конкретни изисквания за подходящо социализиране на паметниците на културата и възможностите за включването им в специализирани културни маршрути, изработване на стратегия за развитие на културния туризъм, обхващаща и съседни общини
	Още на входа на проучвателните фази на проектирането да се предвидят и направят изследвания за рисковете от вибрации; промяна на режима на подпочвените води; замърсяването на въздуха; акумулиране на електростатични напрежения и влиянието на други негативни последици върху охранителния режим спрямо обектите – паметници на културата;
	Да се ползва принципът на превантивност по проблемите на опазване на паметниците на културата и тяхната среда
	Да се процедира равнопоставеност на паметниците на културата от различен исторически порядък, типология и етнокултурен произход, тъй както повелява действащото законодателство за опазването им.
Билогично разнообразие, защитени зони	Всички предложения, засягащи ЗЗ следва да бъдат съобразени с предмета и целите на защита и заповедите за одобряване и/или планове за управление.
	При одобряване на ПУП-ПЗ в ЗЗ не само да не се допуска пряко отрицателно въздействие върху местообитания или местообитания и популации на видовете, предмет на опазване, но и тяхното фрагментиране или нарушения на бикоридорните връзки, особено в местата с изявен екотонен ефект.
	Да не се допуска утвърждаването на ПУП-ПЗ и ПР или дейности в близост до елементите на националната екологична мрежа, водещи до настаняване на инвазивни видове или предизвикващи рудерализация на площи от защитената местност или защитените зони.
	Дейностите в реките да се предвиждат в извън размножителния период на животинските видове (м.април – м.юни) и да бъдат ограничени в периода на присъствие на зимуващи водолюбиви видове птици (м.ноември – м.февруари) Възстановяване на значението и площите на ландшафтните комплекси с консервационно значение

Компонент	Мерки
	Редовни мониторингови дейности за състоянието на компонентите на околната среда , изпълнение на екологични проекти и програми, отнасящи се до изпълнение на целите и предназначението на защитените зони.
	При изграждане на нови елементи и водовземни съоръжения да не се допускат възпрепятстване на миграционните коридори на хидробионтите или увреждащи крайречната флора и фауна действия и решения.
Здравен риск	Разработване и прилагане на стратегия за провеждане на административни мерки, водещи до подобряване условията на труд и почивка, оптимизиране на възможностите за здравословно хранене, стила на живот и други фактори, характеризиращи социалната среда.
	Съответствие на всички ПУП-ПЗ и ПР и технически проекти с действащото законодателство и изискванията на Националната програма за действие по околна среда и здраве

9. МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И ОПИСАНИЕ НА МЕТОДИТЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕО

Оценката на алтернативите е на база извършената до тук оценка на обхвата, степента на въздействията и възможностите за прилагане на мерки за предотвратяване, ограничаване или компенсиране на въздействията. Избран е вариант с по-малко отрицателни или нулеви въздействия и с повече, доколкото е възможно, положителни.

В процеса на разработката на ОУП са разгледани и оценени варианти на:

Балансирано развитие.

Оразмеряване на общината, съгласно нормативите и оразмеряване на териториите за рекреация съгласно рекреационните им капацитети. Създаване на смесени функционални зони . Въвеждане на режими с възможна промяна на предназначението. Спазвайки принципа на прекъсната урбанизация (редуване на урбанизирана с неурбанизирана територия), изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води и др.

Максимално развитие.

Локализиране на нови урбанизирани територии с цел осъществяване на основната икономическа стратегия. Оразмеряване на общинаЕлхово , съгласно нормативите и оразмеряване на териториите за рекреация в съответствие със сегашните им капацитети.. Въвеждане на режими с възможна промяна на предназначението

Нулева алтернатива.

Нереализирането на ОУПО ще запази сегашното състояние на околната среда с ясно изразена тенденция за последващо влошаване без да може да се определи в какъв времеви срок ще се случи то.

Урбанизирането на терени от прилежащата територия на общината неизбежно ще се случва в пряка връзка със социално-икономическите и демографските необходимости, но при отсъствието на план за устройство на територията, това ще се реализира хаотично, нехармонично и без съответствие с дългосрочните цели, заложени в основните програми за развитие на област Ямбол и несъобразено с принципите на устойчиво управление на както на градската, така и на околната среда. Регионалното развитие на ландшафтните дейности няма да бъде организирано в съответствие с планираните дейности в района и това ще доведе до нарушаване на естетичния комфорт на територията.

Качеството на живот на населението ще се влоши поради отсъствие на решение за проблемите с нерегламентираните сметища, необходимостта от реконструкция и рехабилитация на канализационната мрежа и финализирпране изграждане на ПСОВ. Общината ще бъде лишена на практика от алтернатива за планирано развитие на територията, което ще доведе до влошаване на социално-икономическите показатели и дисбаланс в териториално-икономическата система..

При „нулевата алтернатива”. ще липсват всякакви възможности за съвременно устройствено планиране и утойчиво развитие.

Липсата на нов ОУП ще влоши състоянието на околната среда и всички нейни компоненти. Реализирането му ще доведе до подобряване на качеството на средата без да води след себе си необратими промени в околната среда и значителни негативни въздействия.

Оценката на алтернативите показва, че приемането на «нулева алтернатива» не е добро решение нито от икономическа, нито от екологична гледна точка. Досегашното развитие на територията налага приемането на нов ОУП, като удачен компромис между необходимостта от нарастващо антропогенизиране от една страна и съхраняването и обогатяването на природните дадености от друга.

Екологичната оценка е изготвена в съответствие с разпоредбите на Глава Шеста на Закона за опзване на околната среда и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми. Постигнато е интегриране на екологичната оценка с процеса на планиране, разработване и одобряване на плана по Закона за устройство на територията.

Обхваща, както процеса на техническо предвиждане, така и консултиране с компетентните и отговорни органи по опазване на околната среда, други ведомства, заинтересовани страни и обществеността. Приложени са следните методически принципи:

Принцип на териториалност, съгласно който територията е интегрираща категория, степента на усвояване на която определя характера на съществуването и развитието й, включително и на съседни или отдалечени, но интегрирани в определено отнношение територии;

Принцип на системност, според който всяко явление се разглежда като част от единна система, независимо от водещата или подчинената му роля;

Принцип на приемственост, съгласно който проблемите на околната среда са предмет на внимание във всички фази на планиране, проектиране, строителство и експлоатация;

Принцип на относителна оптималност, съгласно който управлението на околната среда се осъществява на база оптимално съчетаване на процесите на урбанистично развитие с капацитета на природните ресурси и условията за живот на населението;

Принцип на приоритетност, при който определен процес или фактор има предимствена роля пред останалите;

Принцип на предпазването, при който, ако за дадено въздействие няма достатъчно информация, то се приема най-лошия възможен сценарий.

Оценяващия екип приема разглежда неприлагането на плана за неприемливо, тъй като тогава ще има застой, а не развитие на общината. Това няма да доведе до гарантирано икономическо развитие , няма да бъде осигурена съвременна жизнена среда, няма да има изискване за параметриране на средата и ще продължи стихийно урбанизиране на територии. Няма да се осигурят и контролират ограничителните условия, функционирането на различните системи няма да се проведе в съответствие в съответствие с международните и национални изисквания по опазване на ОС.

Използвани са следните методически подходи:

При проучване на съществуващото състояние на компонентите на околната среда да се прилагат основно аналитичните подходи;

Системно-структурния подход при оценка на състоянието на околната среда;

Прогнозата за компонентите и факторите на околната среда да се базира на сценариите за развитие;

SWOT анализ, който е в основата на избора на мерки за предотвратяване или възстановяване на допуснати нарушения и изменения на околната среда.

Старали сме се разработката да е в съответствие с подхода и методологията, описани в Ръководството за екологична оценка на планове и програми в България от 2002 г. и указанията за разработване на стратегическа екологична оценка на ЕК.

Приложени са следните методи на работа:

- Събиране на необходимата информация и данни за съществуващото състояние- литературни справки, проучване на документи, изследвания, измервания, нормативни документи, посещения на терена отекспертите.
- Систематизиране и анализ на събраната информация и на основните проблеми на района чрез прилагане на количествени и качествени методи за анализ и оценка на състоянието на средата и на възможните последствия от приложението на плана ОБЩИНА Елхово.
- Съответствие на целите на ОУП с други програми и планове в района;

Описание на целите за опазване на околната среда и препоръки към проектантския екип;

- Обсъждане на алтернативи и препоръки при избор на алтернатива за ОУП;
- Оценка на очакваното въздействие на предвидените мероприятия върху компонентите на околната среда;
- Предлагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на вредните въздействия на ОС и вероятност от поява на кумулативни въздействия;
- Предлагане на мерки за мониторинг на въздействията по време на реализирането на ОУП;

При разработването на ЕО не са срещани особени трудности при събиране на

необходимата информация.

10.ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ОУП .

Качеството на околната среда е трудно да бъде измерено пряко, поради изключителната сложност на природните явления и на нейните елементите с анализирането на много променливи, които трябва да се вземат предвид. За развитието на системата могат да се използват индикатори, които отразяват нейното състояние.

Те могат да бъдат измерими елементи, които показват дали една система се подобрява, влошава или остава без промяна. Използват се за информация и като инструмент за планиране и управление.

Индикаторите, основаващи се на икономически, културни, социални и екологични аспекти се наричат индикатори на «устойчивост» и в практиката на Европейския съюз са диференцирани до голяма степен на съществени и базисни.

Съществените индикатори са набор от основни мерки за устойчивост като здравословен въздух, безопасна среда, зелени площи, съвместимост с околната среда, устойчиви ресурси.

Базисните индикатори са допълнение към съществените:

-свързани със «здравословен въздух» – средноденонощна концентрация на различните замърсители на въздуха;

-безопасна среда –шумово натоварване, безопасни технологии;

-зелени площи;

-съвместимост с околната среда – дейности на територията без негативно въздействие върху околната среда;

-устойчиви ресурси – количество и качество питейна вода, пречистване на отпадъчните води.

На базата на идеята, че устойчивостта обхваща качеството на околната среда, социалното развитие и общия просперитет е възможно разработването и прилагането на различни системи от индикатори, а предложеният от нас вариант за ефективното и управление на околната среда в града и землището представяме в следната таблица:

Таблица №41

Мерки за наблюдение и контрол	Индикатори, мярка	Отговорност	Срок
Реконструкция и рехабилитация на водопроводната мрежа	Километри от водопроводната мрежа- рехабилитирани и руконстриурани	Община Елхово, «ВиК» ЕООД	2022-2025

Мерки за наблюдение и контрол	Индикатори, мярка	Отговорност	Срок
Контрол на качеството количеството на водата за питейно-битово водоснабдяване	Загуби на питейна вода, %	Община Елхово, «ВиК» ЕООД	2022-2025
До/изграждане на канализационна мрежа	% от населението на територията на общината , обслужвано от канализационна мрежа Километри изградена канализационна мрежа	Община Елхово, «ВиК» ЕООД	2022-2025
Съобразяване на режима на СОЗ при подробното устройствено планиране и проектиране	Брой издадени становища и предписания, относно СОЗ	Община Елхово БД ИБР – Пловдив	Постоянен
Предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаване на незаконни сметища	Площи, заети с нерегламентирано изхвърляни отпадъци, дка	Община Елхово	Постоянен
Опазване на културно-историческото наследство	Брой засегнати и нарушени културни ценности, спрямо общия брой културни ценности на територията на общината Брой новооткрити и запазени НКЦ	Община Елхово РИМ	Постоянен
Осигуряване на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци и строителни отпадъци – Мярка № 9 от ПООС 2014-2020	% на населението обхванато от услугата, % на количествата отпадъци, с които се намалява обемът на постъпващите в регионалното депо отпадъци	Община Елхово РИОСВ Стара Загора	2022-2025

За резултатите от наблюдението и контрола, съгласно чл.127, ал.9 от ЗУТ и чл.30, ал.1 от Наредбата за ЕО, ежегодно, преди приемане от Общински съвет, докладите за изпълнение на ОУПО Елхово да се представят в РИОСВ Стара Загора.

Общият устройствен план на община Елхово е разработен в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията и действащата в страната нормативна база и отговаря на приоритетите, заложени в съответните национални стратегически документи. Заложените показатели осигуряват устойчиво развитие на общината.

11.ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на извършените изследвания и анализи, и направените прогнози, се налага следното заключение:

В своята цялостност, реализацията на Общия устройствен план на община Елхово ще окаже трайно във времето, основно положително въздействие върху компонентите на околната среда и здравето на населението. Планът създава условия за постепенно подобряване на състоянието на средата и на качеството на живот и осигурява условия за устойчив характер на развитието на територията на общината и землището, при изпълнение предложените мерките за минимизиране на отрицателните въздействия върху компоненти на околната среда.

Въз основа гореизложеното, колективът от експерти изготвили екологичната оценка, предлага на Екологичния експертен съвет при РИОСВ –Стара Загора да даде положително становище по ЕО на ОУП на община Елхово, с което ще се даде ход на по-нататъшното му процедиране.

12. СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

12.1.Справка за проведените консултации по чл.19а от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми

Табл. № 42

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки по чл.19а от Наредбата за ЕО	Приети/Неприети-отразяване в ДЕО
Регионална инспекция по околната и водите , писмо с изх.№ КОС-01-469(1) от 18.10.2019 г.	Съгласува Задание за ЕО на ОУПО Елхово. Да се изработи ДОСВ.	Изработен ДОСВ, получена положителна оценка от РИОСВ Стара Загора.
ВиК Ямбол, писмо с изх.№ 53-03-534/11.10.2019 г.	При изработването на ОУП да се имат предвид съгласуваните с ВиК проекти: -Доизграждане и реконструкция на водоснабдителна и канализационна мрежа, обслужвана от ВиК ЕООД гр.Ямбол; -Обект № 4-Реконструкция на външен водопровод“ Воден-Елхово“, в участъка от с.Златиница да НР гр.Елхово; -Обект № 5-Реконструкция и разширение на водопроводната и канализационна мрежа на гр.Елхово, ЕТАП I; -Обект № 6- Реконструкция и разширение на водопроводната и канализационна мрежа на гр.Елхово, ЕТАП II. Да се отразят всички новопроектирани водопроводи и канализационни колектори, съществуващи водоснабдителни системи на населените места, включващи напорни резервоари, външни водопроводи и водоизточници за питейнно-битово водоснабдяване със СОЗ за тях, и същесвуващите канализационни колектори	Коментарите касаят обхвата и подпробността на ОУП,а о искането е за издаване становище по Заданието за ЕО на ОУПО Елхово. Няма определени СОЗ, съгласно писмо с изх.№ ПУ-02-84-1/15.07.2019 г. на БД ИБР Пловдив. Информацията, които ВиК Ямбол и община Елхово са представили на авторите на ОУП-водоизточници, канализациони колектори и пр. са отразени от авторите на ОУПО Елхово.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки по чл.19а от Наредбата за ЕО	Приети/Неприети- отразяване в ДЕО
	.	
Басейнова дирекция ИБР с център град Пловдив , писмо с изх.№ ПУ-02-249– (1)28/07.10.2019	-Да се приложат точни и ясни карти в подходящ мащаб, указващи точното местоположение на извънселищните територии, както за жилищни зани, така и за производствени зони и ядра, пътна инфраструктура и др.; -В ДЕО да бъдат разделени повърхностните и подземните водни тела в обхвата на община Елхово, като се използва информацията от ПУРБ 2016-2021 г на БД ИБР по отношение характериситиките, състоянието на водните тела и предвидените в тях мерки, имащи отношение към ОУП; -Необходимо е да се опишат и зоните за защитна на водите, съгласно чл.119а, ал.1 от Закона за водите, попадащи в обхвата на община Елхово; -Да се използва информация от Плана за управление на риска от наводнения ПУРН 2016-2021,БД ИБР ; БД ИБР счита, че съгласно представеното Задание за ЕО, ДЕО ше съдържа необходимата информация по отношение на води и водни екосистеми.	Изпълнено.
Министерство на земеделието и храните- ОД „Земеделие” гр.Ямбол, писмо с .№ РД-12-04-12/27.07.2019 г.	Река Мочурица не преминава на територията на община Елхово.	Допусната е техническа грешка, която е отстранена.

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки по чл.19а от Наредбата за ЕО	Приети/Неприети-отразяване в ДЕО
РЗИ Ямбол, писмо с вх.№ ЕО-Е-12-01-12/27.07.2019 г. на Община Елхово	Да се идентифицират, опишат и ценят възможните въздействия върху компонентите на околната среда, под въздействиета на инвестиционните предложения, които ОУП предвижда; Да се предвидят превантивни мерки, за защита по отношение на обекти с обществено предназначение и чувствителни територии; Да се представи информация, относно разположениетои на зони за рекреационни дейностии жилищни зони и обекти, потенциални източници на вредности в околната среда(в това число йонизиращи и неонизиращи лъчения); Да се предложат мерки за защита на здравето на хората.	Изпълнено.

12.2.Справка за проведените консултации по чл.20 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми

Таблица№ 43

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки по чл.20 от Наредбата за ЕО	Приети/Неприети-отразяване в ДЕО

Институции, организации, лица	Изразени становища, препоръки забележки по чл.20 от Наредбата за ЕО	Приети/Неприети- отразяване в ДЕО

13.МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, СМЕКЧАВАНЕ ИЛИ ВЪЗМОЖНО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НЕГАТИВНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОУП, СЪГЛАСНО ОДОБРЕН ДОСВ

Таблица № 44

№	Мярка за предотвратяване, смекчаване или възможно възстановяване на негативното въздействие	За кой вид се отнася мярката	За смекчаване на кое негативно въздействие се отнася мярката и/или ефект от прилагането и.	Пространствено местоположение, където мярката да се прилага. Очакван ефект
1	Инвестиционни предложения, планове, програми или проекти, за които се изисква оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитените зони, по реда на ЗБР, да се одобряват само след произнасяне със съответния административен акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване на препоръките от извършените оценки, както и с условията на съответния административен акт.	Всички видове,предмет на опазване в зоните	Запазване целостта, структурата и функциите на зоните	За всички УЗ и УТ
2	Да се спазват режимите и дейностите, определени със Заповедите за обявяване, Решенията на МС.	Всички видове,предмет на опазване в зоните	Запазване целостта, структурата и функциите на зоните	За всички УЗ и УТ
3	Да се маркират маршрутите за подходите към строителните площадки, за да се предотврати допълнително унищожаване на растителност, като по този начин се запазят местообитанията на бавно подвижни видове бозайници, земноводни и влечуги.	Всички видове,предмет на опазване в зоните	Утъпкване, унищожаване на местообитания и безпокойство на видове	За всички УЗ и УТ
4	Размерът на строителните площадки да е ограничен, с което да не се навлиза в ЗЗ извън първоначално определената площ. Строго да се спазват площадките, определени за паркиране на транспортните коли, механизацията и мястото за отдих на работниците.	Всички видове,предмет на опазване в зоните	Утъпкване, унищожаване на местообитания и безпокойство на видове	За всички УЗ и УТ
5	Строителните дейности да се прекратяват в периода на размножаване на видовете	Всички видове,предмет на опазване в зоните;	Безпокойство на видовете, предмет на опазване	За всички УЗ и УТ

Таблица № 44

№	Мярка за предотвратяване, смекчаване или възможно възстановяване на негативното въздействие	За кой вид се отнася мярката	За смекчаване на кое негативно въздействие се отнася мярката и/или ефект от прилагането и.	Пространствено местоположение, където мярката да се прилага. Очакван ефект
6	Забрана на сечи на биотопни дървета с обособени хралупии , с цел опазване убежища на някои видови прилепи, свързани с горската растителност .	Местообитания на твърдокрили бръмбари – рогач, сечковци, осмодерми, както и убежища на птици, прилепи и др.	Отнемане на потенциални местообитания, безпокойство	За всички УЗ и УТ
7	Да се запазят старите вкл.хралупати и болни дървета от всички видове в предвидените с ОУП УЗ	Местообитания на твърдокрили бръмбари – рогач, сечковци, осмодерми, както и убежища на птици, прилепи и др.	Отнемане на потенциални местообитания, безпокойство	За всички УЗ и УТ
8	Информиране на населението и посетителите на общината за целите и предмета на опазване на защитените зони и по двете Директиви, като за целта на местата с голяма обществена и туристическа посещаемост се поставят табла с описание на територията и видовете предмет на опазване в защитените зони.	Всички местообитания и видове	За избягване на потенциални преки негативни въздействия върху целеви видове предмет на опазване в ЗЗ.	Обществено значимите места в района с голям човекопоток -паркове, градини, тур.пътеки и др.
9	По време на строителните дейности на отделните обекти в съответната устройствена територия или зона на ОУПО да не бъдат засягани пряко по какъвто и да било начин терените, оставащи извън определените им граници, като се съблюдава в тях да не навлиза безразборно и строителна техника. За целта да се маркират с трайни знаци и табели	Всички видове и местообитания ,предмет на опазване в зоните	Предотвратяване на ненужни преки въздействия върху подходящи местообитания на целеви видове	Прилежащите терени, извън определените граници на устройствените зони и територии, които се обособяват с разглеждания ОУП.

Таблица № 44

№	Мярка за предотвратяване, смекчаване или възможно възстановяване на негативното въздействие	За кой вид се отнася мярката	За смекчаване на кое негативно въздействие се отнася мярката и/или ефект от прилагането и.	Пространствено местоположение, където мярката да се прилага. Очакван ефект
10	Към отделните планове или проекти, които ще се изготвят за отделните устройствени зони и територии на ОУПО да бъде разработена и реализирана проектна част „Озеленяване", като в нея бъде заложено такова да се извършва само с представители на характерните за страната или геоботаническия район дървесни и храстови видове, включително и по отношение на озеленяването покрай пътната инфраструктура. Общинската управа да съблюдава изпълнението на заложените изисквания и параметри в проектите при мероприятията по озеленяването и при неспазването им да налага санкции	Всички видове и местообитания ,предмет на опазване в зоните	Предотвратяване разпространението на чужди инвазивни видове храсти и дървета в района, които могат да навлязат и постепенно да подменят видовата структура на коренната растителност характерна за изброените хабитати.	За всички УЗ и УТ
11	По време на строителството да не се допускат разливи на горива и смазочни материали от ползваните строителни и транспортни машини	Всички видове и местообитания ,предмет на опазване в зоните	Влошаване качеството на местообитанието, пренос с подпочвени води	За всички УЗ и УТ
12	По време на строителството и експлоатацията на отделните обекти в обособените устройствени зони и територии с ОУПО, да се спазват стриктно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове за неговото прилагане. На нарушителите да се налагат съответните санкции.	За всички видове местообитания и видове Подходящи местообитания наголяма част от видовете предмет на опазване в защитените зони и всички естествени биотопи на видове, с които външните граници на населените места от ОУПО граничат.	Недопускане на излишно влошаване качеството на подходящи естествени местообитания в прилежащите терени на устройствените зони	За целия обхват на ОУП

Таблица № 44

№	Мярка за предотвратяване, смекчаване или възможно възстановяване на негативното въздействие	За кой вид се отнася мярката	За смекчаване на кое негативно въздействие се отнася мярката и/или ефект от прилагането и.	Пространствено местоположение, където мярката да се прилага. Очакван ефект
13	В част „Правила и нормативи за прилагане на ОУПО Елхово “ от Окончателния проект на ОУПО да бъде въведен индивидуален ограничителен режим за УТ № 4, в землището на с.Лесово. Същата територия е предвидена за обществено обслужване. Ограничителният режим да въвежда следните устройствени показатели за застрояване: макс. плътност на застрояване – до 20 %; макс. КИНТ – 0,3; макс. кота корниз – 7 м; озеленяване – мин. 80 % от площта на имота, със следните специални екологични изисквания: запазване на съществуващата естествена тревна растителност, забранява се разораването и засаждането на нова дървесна растителност, както и извършването на декоративно озеленяване.	6210* Полуестествени сухи треви и храстови съобщества върху варовик Festuco brometalia. Мишевиден сънливец (M.roachi),	Намаляване на неблагоприятното въздействие върху природни местообитания 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи). Забранява се засаждането на нова дървесна растителност, както и извършването на декоративно затревяване и озеленяване. За избягване на потенциални преки негативни въздействия върху целеви видове, предмет на опазване в ЗЗ.	УТ № 4, в землището на с.Лесово, имоти №№ 20.263 20.54,20.61,20.63.

Таблица № 44

№	Мярка за предотвратяване, смекчаване или възможно възстановяване на негативното въздействие	За кой вид се отнася мярката	За смекчаване на кое негативно въздействие се отнася мярката и/или ефект от прилагането и.	Пространствено местоположение, където мярката да се прилага. Очакван ефект
14	Предварително обследване на терените с предвидени нови УЗ и УТ	Пъстър пор(*Vormela peregusna*), Лалугер (Spermophilus citellus) Червенокорема бумка (Bombina bombina) Жълтокоремна бумка (Bombina variegate) Ивичест смок (Elaphe quatuorlineata), Обикновена блатна костенурка(Emys orbicularis), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni	За избягване на потенциални преки негативни въздействия върху целеви видове предмет на опазване в ЗЗ. Смъртност на индивиди, безпокойство	УТ№№ 1-8, землището на с.Лесово, УЗ 08/Пп, 06/Пп гр.Елхово, УЗ 01/Пп гр.Елхово,м.Горно кюше,
15	Да се избягва изсичането на тополи, запазени стари и единични високи дървета, растящи отделно или сред ивици растителност, покрай реки, често в непосредствена близост до селища, пътища и обработваеми площи, попадащи в новопроектираните УТ и зони, попадащи в Натура 2000 и извън зоните. Строителните дейности да се извършват извън размножителиня период (март–август)	Всички видове птици Царският орел гнезди именно на такива единични дървета, разположени сред синори или в самите ниви (Demerdzhiev et al., 2011 b).	Намаляване на неблагоприятното въздействие върху Царският орел и всички видове птици.	За целия обхват на ОУП

Таблица № 44

№	Мярка за предотвратяване, смекчаване или възможно възстановяване на негативното въздействие	За кой вид се отнася мярката	За смекчаване на кое негативно въздействие се отнася мярката и/или ефект от прилагането и.	Пространствено местоположение, където мярката да се прилага. Очакван ефект
16	Всички СМР да се съобразят с размножителния период на видовете и да се извършват извън него или да се предприемат действия по реда на Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за реда и условията за издаване на разрешителни за изключенията от забраните.	Всички видове, предмет на опазване в зоните	Смъртност на индивиди, безпокойство	За всички нови УЗ и УТ
17	При извършване на строителни дейности в границите на защитените зои, да не се разрешава изграждането на плътни огради на имотите, а ажурни, с цел да се гарантира свободно преминаване на пълзящите видове, както и да се предвидят отвори в оградите за обезпечаване на генетичен обмен между видовете.	Пъстър пор(*Vormela peregusna*), Лалугер (Spermophilus citellus) Червенокорема бумка (Bombina bombina) Жълтокоремна бумка (Bombina variegate) Ивичест смок (Elaphe quatuorlineata), Обикновена блатна костенурка(Emys orbicularis), Голям гребенест тритон (Triturus karelinii), Шипобедрена костенурка (Testudo graeca), Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni	Осигуряване на коридори за свободно движение на видовете	За всички нови УЗ и УТ

Таблица № 44

№	Мярка за предотвратяване, смекчаване или възможно възстановяване на негативното въздействие	За кой вид се отнася мярката	За смекчаване на кое негативно въздействие се отнася мярката и/или ефект от прилагането и.	Пространствено местоположение, където мярката да се прилага. Очакван ефект
18	При озеленяване на устройствените зони да не се допуска използването на екзотична и инвазивна растителност, съгласно Списъка на инвазивните и потенциално инвазивните чужди видове висши растения за България, които създават условия за заселване на синантропни и нетипични видове за зоната и района.	Всички местообитания и видове	Предотвратяване разпространението на чужди инвазивни видове храсти и дървета в района, които могат да навлязат и постепенно да подменят видовата структура растителността	За всичики нови УЗ и УТ

14 .ИЗПОЛЗВАНИ СА СЛЕДНИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ИЗТОЧНИЦИ:

Директиви, регламенти, решения и препоръки на Европейския съюз.

Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 година относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда

Директива 2000/60/ЕС 2005 Рамковата директива за водите;

Директива 96/61/ЕС относно интегрирано предотвратяване и контрол на замърсяването;

Протокол за Стратегическа екологична оценка към Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст (в сила от юли, 2010 г.);

Директива 98/83/ЕС относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека;

Директива 91/676/ЕЕС относно защита на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници ;

Директива 91/271/ЕЕС относно пречиствателните станции за отпадъчни води от населени места;

Директива 80/68/ЕЕС за защита на подземните води от замърсяване с опасни вещества;

Директива 2008/50/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2008 година относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа ;

Регламент 601/2012/ЕС на Комисията от 21 юни 2012 година относно мониторинга и докладването на емисиите на парникови газове съгласно Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета;

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА № 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна ;

ДИРЕКТИВА 2009/147/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно опазването на дивите птици;

Директива 2012/19/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно отпадъци от електрическо и електронно оборудване (ОЕЕО);

Директива 1999/31/ЕО на Съвета от 26 април 1999 година относно депонирането на отпадъци;

Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 година относно опаковките и отпадъците от опаковки;

Директива 2000/53/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 септември 2000 година относно излезлите от употреба превозни средства;

Директива 2002/49/ЕС за оценка и управление на шума в околната среда;

Международни конвенции, по които Република България е страна.

Конвенция за биологичното разнообразие/Протокол от Картахена за биосигурност - пълен текст на Конвенцията - пълен текст на протокола от Картахена;

Конвенция по международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES);

Конвенция за опазване на мигриращите видове диви животни - Рамсарска конвенция за влажните зони;

Европейска конвенция за ландшафта ;

Конвенция за опазване на световното културно и природно наследство .

Българско законодателство:

Закон за опазване на околната среда;

Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми;

Закон за устройство на територията;

Закон за водите;

-Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води;

-Наредба № 1 от 11.04.2011 г. за мониторинг на водите;

-Наредба № 2 от 13.09.2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;

-Наредба № 2 от 8.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване;

-Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;

-Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води;

-Наредба № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, заустване във водни обекти;

-Наредба № 7 от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места;

-Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели;

-Наредба № 12 от 18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;

-Наредба № 13 от 29.01.2004 г. за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях;

-Наредба за ползването на повърхностните води;

-Заповед № РД-930/25.10.2010 г. за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници;

Закон за чистотата на атмосферния въздух;

Закон за почвите;

Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (обн. ДВ, бр. 43 от 29.04.2008 г.);

Закон за опазване на земеделските земи (обн. ДВ, бр. 35 от 24.04.1996 г., изм. и доп., бр. 39 от 20.05.2011 г.);

Наредба № 26 от 2.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт;

Наредба № 3 от 1 август 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите ;

Наредба № 4 от 12 януари 2009 г. за мониторинг на почвите

Закон за биологичното разнообразие.

Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони;

Закон за лечебните растения ;

Закон за генетично модифицирани организми;

Закон за защитените територии;

Закон за рибарството и аквакултурите;

Закон за управление на отпадъците;

-Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци;

-Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки.;

- Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци;

-Наредба № 8 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;

-Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства.

-Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори;

- Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти

- Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване

- Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали;

Закон за защита от шума в околната среда;

Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението;

Национални стратегии и програми

Национална стратегия по околна среда и план за действие;

Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013 -2020 г. одобрен с Решение № 439 от 1 юни 2012 г. на Министерски съвет;

Развитие на устойчива транспортна система в Р България до 2020 г.;

Национална стратегия за регионално развитие на Р България в периода 2005-2015 г.;

Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор до 2015 г ;

План за управление на речните басейни- ИБР Пловдив

Заповед № РД-930/25.10.2010 г. за определяне на водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници и уязвимите зони, в които водите се замърсяват с нитрати от земеделски източници

Заповед № РД-970 София, 28.07.2003 г. за определяне на чувствителните зони във водните обекти;

Методики

Ръководство за ЕО на планове и програми в България", София, 2002г.;

Указанията и методиките на ЕК за стратегическа екологична оценка;

Ръководство за екологична оценка на планове и програми в България, София, 2002 г. (MATO/BG/9/1);

Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шума в мястото на въздействие.;

Класификатор на почвите в България;

Класификация на ландшафтите;

Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водноелектрически централи и фотоволтаични системи;

Указания във връзка с изменения в нормативната уредба по отношение на процедурите по екологична оценка (ЕО) за планове и програми и по оценка на въздействието на околната среда за планове и програми ;

Указания във връзка с последни изменения на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС), Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на защитените зони (Наредбата за ОС), обн. ДВ, бр. 94/30.11.2011 г.

Литература.

Антонов, Х., Д. Данчев, Подземните води в България, “Техника”, С., 1980Климатичен справочник за България (том I-IV), ИХМ, София, 1983 г.

Асенов А., 2006: Биогеография на България, София, ЕТ”АН-ДИ-Андриян Тасев”

Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft

Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том I и II, Изд. Мир, Москва

Бондев И. (Ред.). 1995. Хорологичен атлас на лечебните растения в България. Акад. Изд. “М.Дринов”,

Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 1: Растения. София. БАН

Ботев, Б., Ц. Пешев (ред.). 1985. Червена книга на Република България. т. 2: Животни. София. БАН

Бручев, Ил., Б. Рангелов, П. Иванов, Г. Франгов и др.: Геоложката опасност в България, Обяснителен текст към карта в М 1:500 000, КГМР, БАН, С.,1994.

Българско дружество за защита на птиците – база данни - www. bspb.org

Георгиев Г. 2004. Националните и природните паркове и резерватите в България. ИК “Гея-Либрис”, София.

Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство “Св. Кл.Охридски”, София.

Георгафия на България, Академично издания, София, 1997г

Годишен доклад за състоянието на околната среда –2012,2013,2014 г, РИОСВ Перник;

Делков Н., 1984. Дендрология. Земиздат, София.

Иванов И., И. Ланджев, Г. Нешев.1977. Билките в България и използването им. Земиздат, София.

Карапеткова М., Мл. Живков.1993. Рибите в България. Изд. Геолибрис, София .

Карапеткова М., К.Александрова-Колеманова, Мл..Живков.1993. Сладководните риби на България. В: Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие, Том 1, 515-547.

Ковачев, А., Карина, К., Росен, Ц., Димова, Д. (ред). Октомври 2008. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за видове и типове природни

местообитания по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие, София, 865 с.

Костадинова И. 1997. Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 1997а. Резултати от проучването на ОМВ в България. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София.

Костадинова И. 2002. Опазването на места – един от ключовите подходи в опазването на биоразнообразието. В: Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., М.Михайлов (съст.). БДЗП, София.

Любенова М. 2004. Фитоекология. Академично издателство „Марин Дринов", София.

Матев И., Д.Ганева, Д.Ганев: 2004; Екология с основи на биогеографията и опазване на околната среда, Изд. Пенсофт, София-Москва

Митрев А., Св. Попова. 1982. Атлас на лечебните растения в България. Изд. на БАН

Нанкинов Д. 2000. Застрашените животни в България. Изд. Pensoft, София, 146 с.

Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов. 1997. Фауна на България, Aves, Част 2, т. 26, София, Академично издателство"Проф. Марин Дринов" и Издателство "Пенсофт"

Натура 2000: http://www.natura2000bg..org

Наумов, Б., М. Станчев. 2004. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество. www.herpetology.hit.bg

Петров П. 1990г. Ландшафтознание. Университетско издателство.

Хидрологичен справочник на реките в България, том I, том V, БАН, ГУ"Хидрология и метеорология", София

15.ПРИЛОЖЕНИЯ

ПП на ОУП

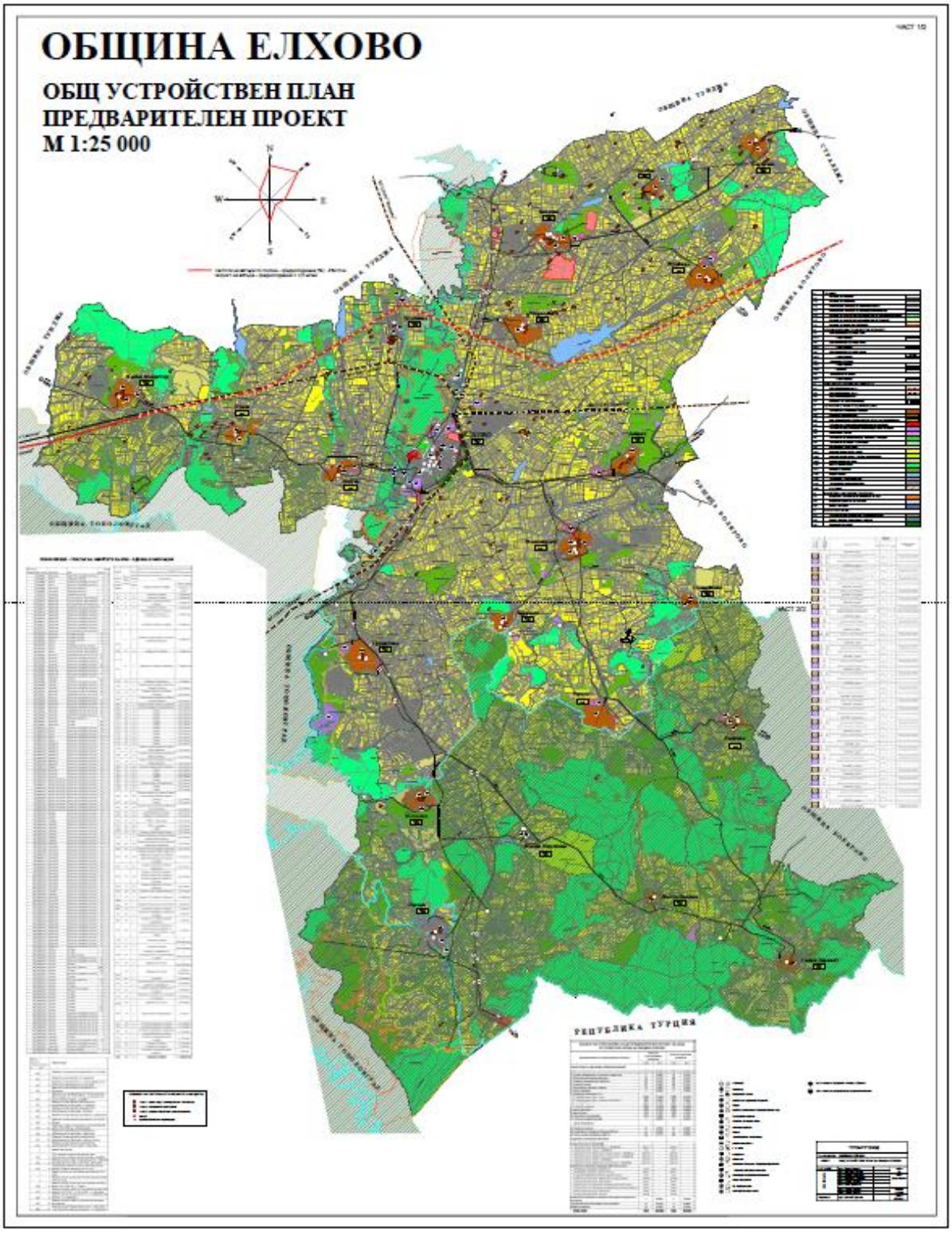

Община Елхово, област Ямбол, гр.Елхово,
ул. „Търговска ” 13, тел. **+359 478 88004 /централа/, Факс +359 478 88034**
E-mail: obshtina@elhovobg.org, http://www.elhovobg.org